

This field may only be populated. The file has been moved, renamed or deleted. Verify that the link points to the correct file and location.

This field may contain sensitive information. This field may contain sensitive information. This field may contain sensitive information.

میلعا و ه

(۲) عیشت و ماسا ی نابه و مولع هرود
تایاور و تایا رد قلاخا ی نابه

مود دلج

تانایب

ی مظعا اللهقیآ هملاء تر ضد

ی نار هط ی نیسد نیسحدّمحم دّیس جاد

قیکزلا سفذ الله سّدق

حیحصد و همّدقم

ی نیسد نسحمدّمحم دّیس جاد اللهقیآ تر ضد

ی نار هط

هرسد الله سّدق

بی‌سدد شیدد

بی‌فیر کذرتکا و کبلی لبیطا، بی‌سیعای»
«!تاولخا

و نک‌کاپنم یاربار تبق، بی‌سیعای»
،تولخت‌لااد و تولخت‌یاهن‌اکم‌ردارنم
«!نک‌دای‌دایز

۱۴۱ ص، ۸ ج، بی‌فالکا

لمعش زرا کلام : مہدراہچ س لجم

)۱(

رقم ۱۳۹۶ نیعبرا، نارہط

میجرّلا ناطیثلا نم لله اب ذوعاً

میجرّلا ن محرّلا الله مسب

نیسرما و عایبلا اث عاب، نیعما ق نلاخا ی راب
نیع و دوجا لصاً، اندیس ی دع ماسلا و ؤلاصلا و

دوهمشما و دهاشلا

عائماً هلاً ی دع و، ی فطصما دمحم مساقلای با

دوبعملا

و مهئادعاً ی دع ؤیلزلاً ؤیدبلاً ؤمئادلاً ؤنعللاً و

مهیفلاخم

نیدلا موی ی لای ن لا نم

اوقت ساسار ب ناسنا شزرا نازیم

میرکلا هباتک ی فمیکحلا الله لاق:

مَكْنُلَعَجَ وَ بِنْتًا وَ رَكْذَ نَمَّ مَكْنُقَلَخَ اِنَّا سَانَلًا اِهْيَايَ (۱)
لِلّٰهِ دِنِعَ مُكْمَرَكًا نَّ اِ اَوْ فَرَاعَتِلْ لِنَابِقَ وَ اَبُوْعَشَدِ
(۱) رِبِيْخُ مِيْعَ لِّلّٰهِ نَّ اِ مَكْنُقَتًا

، هکرا به هیا نیا رد ی دعاً سی دع دنوادخ

نّیعم اوقت ساسار ب ار ناسنا شزرا نازیم

:تسا هومرف و هدرک

لماکشأ و اهتروص و لئامش فلاتخا تّاع»

زا هک تسانیا یارب ایند رد امش

1، ۵۴۶ ص، ۲ ج، ن آرق توکلم روز ۱۳ هیأ (۴۹) تارجد هروس

هقیلعت

اهتلم رد ار امش و میدیرفایه اهدام و یرنزا ار امشام، مدرم ی ا»
!دینکفا تفلأ و ییانشأ حرط مهبات، میداد یاج نونگانوگ یاهلیبق و
رارسا هب دنوادخ و، تسا رتیزع ادخ دزدتسا رتاسراپس کره انامه
«تسا ماگأ و اناد امش»

نیا لا و)؛ دیوشب هداد زیمت و هتخانشد رگیدکی
و هنسلأ و تائیه و لاکشأ و روص فلاتخا
ی ارب نازیم هک، فالتخم لئامش و اهادص
(تسین لامکی ارب رایعم و حاجذ و تداعد
رتدایز و رتشیبش یا وقت هک امش زا مادکره
، دشاب هتفرگ رارق یهلا تینوصم رد و دشاب
رتی مارگ و رتدنمجرا راگدرورپ دزد رد
«!تسا

وا تینس اساربن اسنا لمعش زرا رایعم

هیلع الله ی لصد لوسر ترصد زا ی تیاور
:تسا هشد دراو ملس و هلا و
نیا زج و تسا نیا» ؛ تایناب ل امعلا امانا
ناسنا هکی لامعا مجرد و تمیق هک تسین
هترم و دراد و تینس هب ی گتسب، دهدی م ماجنا
هزادنا، تینس باسد هب دیاب ار لمع مجرد و
«!درکی ریگ

هینم و تعیرشلا حابصم رد ار تیاور نیا
موحرم و، دناه درکرکی لائللا ی لاوع و دیرملا
دلج مود تمسق رد ار تیاور نیا ی سلجم
،تسا تاییقلاخا رد هک راونلاأ راحب مهدزناپ
یور رکفت هناماد و ثحب و ¹تسا هدرکرکی
.دراد لاجم رایسب تیاور نیا

رد و نئستلها بتکر رد تیاور نیا لصا
نسد و ³ملمس حیحص و ²ی راخب حیحص
نیا .دراد دوجو ⁵ل بند دمحا دنسم و ⁴ی ذمرت
هدر مشن نئستلها ی اهب اتک عیماجم زا هک بتک
دوخل صتم ی اهدنساب ار تیاور نیا، دوشی م
ربمغیپ زا ی اطساو هب صاقو نبه مقلاع زا
هینم رد ی ناژ دیهش موحرم و .دنکی ملقنم رکا
رد ی یاسحا روهمجالی بانبا و دیرملا
راحب رد ی سلجم موحرم و ی لائللا ی لاوع

¹ ۲۴۹ و ۲۱۱ ص ۶۷، ج ۱، راونلاأ راحب

² ۲ ص ۱، ج ۱، ی راخب حیحص

³ فلاتخا یردقاب، ۴۸ ص ۶، ج ۱، ملمس حیحص

⁴ فلاتخا یردقاب، ۱۰۰ ص ۳، ج ۱، ی ذمرتلا نسد

⁵ فلاتخا یردقاب، ۴۳ و ۲۵ ص ۱، ج ۱، دمحا دنسم

هک دننکی م ل قذ راوگرزب ود نیا زا راونلا

:دندومرف ربمغیب

اَمَّ يَرْمَأ لِكَا اَمَّا و ، تَايِنَابُ لَامَعْلَا اَمَّا
، هَلُوسَر وِ اللّٰه يَلَا هُتْرَجِه تَنَاك نَمَف ! ط و ن
تَنَاك نَم و ؛ هَلُوسَر وِ اللّٰه يَلَا هُتْرَجِه
ةَاَرْمَا وَا اَهْبِيصِي اِيْنُد يَلَا هُتْرَجِه

1,2! هیلای رجاه ام ی لای اترجهف، اهجوژتید

ی اراد شتیند ساسار ب ناسنا لامعا مامت»
ی ارب هچنآ و دوشی م شزرا و تمیق و هجرد
وا ی اهتیند نامه، دنامی م ی قاب صخش ره
ادخلوسر و ادخ یوسه ب هک ی سک ره! تسا
لوسر و ادخ یوسه ب شترجه، دنک ترجه
یوسه ب شترجه هک ی سک ره و؛ تسا ادخ
یوسه ب ای دسر ب نآ هب ده اوخب هک دشاب ی یابند
،دنک جاودزا و ا ب ده اوخب هک دشاب ی نز
هب هک تسا ی زیچ نامه یوسه ب و ترجه
«تسا هدرک ترجه نآ یوسد

رد - هیلع الله ن اوضر - ی ناژ دیهش موحر م
ی م تیاور نیا رکذ زا دعب، دیرملا مینم
:دیامرف

!تسا ماسا مئاعد و سسا زا تیاور نیا
نآ رب ماسا هک تسا ی یاهه یاپ زا ی نعید
تقیقده کاریز! دراد انگتا و تساهتفرگ رارق
رادقم و تیند ساسار ب ار ناسنا لامعا، ماسا
و تداعسو، دریگی م هز ادنا و ا ی سفندت ساوخ
نانا ی اهتیند نازیم یور ار دارفا تواقشد
ناسنا لامعا هب هک ی تاجرد و، دنکی م نیعم
و مقصد و موصد و قلاص و سج و داهج زا
ریاس و رکنم زا ی هذ و فورعم هبرما
هیزجت و ا تیند ه یاپ رب، دوشی م هداد تاروتسد
هجرد ی اراد، کحم نیا ا ب و دوشی م لیلحت و
:دیامرفی م دعب و! دوشی م تمیق و

نوچ؛ تسا ماسا ثلث، تیند» :دناهتفگی ضعب
هس هب دهی م ماجنا ناسنا هک ی لامعا مامت
ی ندبل امعا، ی بلقل امعا :دوشی م میسقت شخب
ی بلقل امعا زا تیند. ی نابز و ی ناسل امعا و
ار ناسنا لامعا مامت زا ثلث کی سپ، تسا

1 مینم؛ ۱۹۰ و ۱۱ ص ۲، ج ۳۸۰؛ و ۸۱ ص ۱، ج ۱، لائلای لاوع
۲۴۹ و ۲۱۱ ص ۶۷، ج ۱، راونلا ا راحب؛ ۱۳۳ ص، دیرملا
2: هقیلعت، ۱۰۷ ص ۳، ج ۳، ی سانشد داعم

تسا مولعم و، تسیند هعیش تیداحا لوصا بتکر رد تیدد نیا لصا»
تیاور زا هداقتسا زیند اهنا باد هک روهمجالی بانبا و ی ناژ دیهش هک
«دناهدرک لقت هماء بتکر زا ار نآ، تسا تاییقلاخا رد هماء

مہرگید ثلاثود زامظعا مقلب، دریگی م ارف
تیندوخ [مکاریز؛ تسه

رگید ثلث و د ش زرا [و تسا تدابعی یا هنته
و ی ندب و ی حراوج لامعا ی نعیه] لامعا زا
«! دراد ی گتسب تین به مه (ی نابز لامعا
دیامرفی م دعب و

دنتساوخی م هک ماسا یامع زا ناگرب
، سرد ل و ا ث ح برد ، دتک عورش ار ی سرد
دندرکی م نایب مرکا ربمغیپ زا ار تیاور نیا
ی م هدامآ ار بلاط حور و دندادی م حرش و
اهنآ لیصحت و سرد ، ل و ا هیاپ زا هک دندرک
هدرک حلاصا ار دوخ تین و دشاب ادخ ی ارب
1! دنشاب

مهم تاعارتخا ش زرا نوماریپ ی اههیش دقت ریغ ریخ ی اهراک و تیرشب به تمدخ رد ن اناملسم

ی م اهی ضعب هک دیشاب هدینش ی لیخ دیاش
دنیوگ:

ن لاف لاثم لیلد هچ به ی لعأ ی لع دنوادخ
نآ هکنیا اب ، دربی م تشهب به ار ناملسم
ی مهم ی لیخ ی لیخ ی اهراک ی اراد ناملسم
تسینی عامتجان وئش زا ی ناشی اراد و تسیند
ایند و رابتعا ملع ارد ی لعأ هجرد و نازیم و
تأع هچ به و ؛ تسا هدادن ماجنا ی راک و درادن
ی م م نهج به ار نیکرشم و رآفک زا ی رایسب
و دناه دوبرتا اشنم ایند رد اهنآ هکنیا اب ، درب
دناه درک ی اهراک و دناه داد ماجنا ی یاهت مدخ
ملاسا نید لاماد ! دناه دیشک ی یاهت محز و
ل و بقه ت لاسر به ار ربمغیپ و دنشاب هتشادن
و عاقش ی ارب تأع هنوگچ اهنیا ، دنشاب هتشادن
ی هلا باقع و باذع هر خ لآ اب و اهنآ ی تخبب
!؟ دود دهاوخ

ار بورکیم هک روتساپ دینک ضر ف لاثم
زا ی لیخ ش فاشتکا نیا هطساو به و ، درک فشک
هطساو به مدرم و درک هجلاعم ار ضارما

1. فلاتخا ی ردق اب ، ۱۳۳ ص ، دیرملا مینم

نوعاط و ابو زار دود دناوتی م و افاشتا
رد ماء ن آ شرتسگ اُطساو هب هکلب و هلبآ و
رد ضارما ریاس زار ،ی دعب ی اهن امز
درم کین وچ و ارچ ؛ دنروا ی برد تینوصم
لائم ای !!؟ دور ب مّنهج هب دیاب تساه دود ی حیسم
ن تویند ای ، درک فشک ار نیمز تکرده هک هلیلاگ
هک لاکسای ای ، درک فشک ار هبذاج هّوق هک
و مجناً باسد رد ار ی ضایر لومرف ن لاف
هک نوسیدا ای ، دیناسر توبثه لحر م هب کلافأ
ار م تا هک نیتشیا ای ، درک فشک ار قرب هّوق
مّنهج هب ی تسیاب ارچ ، اهنیا لائما و درک فشک
روطنیا ار ایند هک دندوب اهنیا هکنیا اب دنور ب
و هدنز و هزات و رت

نیا هب و دنداد رارق نور ابی لیخ و بوخ
!؟ دینیبی م هک دندرو آرد تروصد

ساسا نیمه رب و ،تسال اؤسد حرط نیا
هب و دنکی م ادیپش رتسگ اهن هن رد ل اؤسد نیا
:هک دیای مرد تروصد نیا

نید هب و دنوشی م عمج اهاسیلک رد هکی دارفا
مّنهج هب دیاب ارچ ،دندکی م تدابع دوخ نییا و
دنتسری م تب هکی یا هتسرپت بن آ !؟ دنور ب
مّنهج هب دیاب ارچ ،دنداد داقتعا ن آ هب و
و دنداد لوبق ار تیل او هکی دارفا !؟ دنور ب
ی م داهج و ج د و دنتسه نّستل ها ب هزم رب
دیابن ارچ ،دنوری م رعشم و تافرع و دندک
تشم کی تقون آ !؟ دشاب لوبقم ناشلمع
هن ،دنتسین ج راخ رد یرثا ی اراد هک معیش
تّیرشب مّاع هب ی تمدخ هن و دناه تخاسدی جسم
هن و دناه داتسرف مام هب ی کشوم هن و دناه درک
تشهل ها دیاب ،اهنیا لاثما و دناه تفاکش ار متا
!؟ دشاب

تاعارتخا ی خرب تّیرشب دضت ارضمی سر رب
زا هداقتسا عوسه اطسا و هب گرزب تافاشتکا و
اهنا

ی م لیلحت و هیزجت تهج دنچ زال اؤسد نیا
:دوش

نیا ی اهراک ایآ هک دید دیاب ل و ا هلهو رد
نم ،دندوب م لاسا زا ج راخ هکی للم زان اگرزب
رب ای دش مامت تّیرشب عفد هب عومجمات اشد
ن آ ایآ !تسا ی اهلسم کینیا ؟تّیرشب ررض
عفد هب قرب نیا ،درک عارتخا ار قرب هکی سک
هکی سک ن آ ؟رشب ررض رب ای دش مامت رشب
درک راک تّیرشب ررض رب نیا ،تفاکش ار متا
ی سک ن آ :دنیوگی م هکنیا امک ؟تّیرشب عفد هب ای
روهمجس یئر ی ار بی ذغاک ،تفاکش ار متا هک
؛میدرک ار عارتخا نیا ام» :هک تشوند تقو
نیا زا رشب هکنیا زا مراد میب نم ی لو

هرمذو دود هدنز زونه و «!دنک هدافتسا عوسد
۱. دشد فشک متا بمب هک دود

ی مذ، مینکی م باسد هک عومجمات ایحن م
رید رد تیرشب ی لک روطه هک میوگب میناوت
اهه عشا نیا زا مکنیا زال بق اریز؛ داتفا ی قره
لائما و ضارما هجلعم ی ارب و رشب عفد هب
یهته ار رشب ی دویان هلیسو، دننک هدافتسا ن آ
ی اهمدا، بمب کی راجفنا هطساوهب و دندرک
فشک زا هدافتسا زال بق و !دنتشک ار ی رایسب
هکلهم ضارما زا یریگولج ی ارب بورکیم
ن آ، دنان اوتان و فیعض هک ی دارفا نایم رد
ی ماوقا نایم رد ی تروصب ار بورکیم
نوعاط و ابو هبلاتیم ار مدرم و دندرک رشتنم
هطساوهب ار رفرنار ه ن ارازه و دندرک هلبا و
هلیسو اهینیا سپ! دنتشک بورکیم راشتنا نیمه
حلصن امدرم سرتسد رد رگا هک تسای یاه
بوخ هدافتسا دناوتی م ناسنا، دریگب رارق
!دوشی م دب هدافتسا هنرگو؛ دنکب

ی نپ فشک هطساوهب: «دنیوگی م هزورما
هب کایرت هک ی تمدخ و ی حازج لمع و نیلیس
ضارما زا ی لیخ ی ولج دناوتی م، دنکی م بط
قباسد ی اهن امز رد هک ی ناکدوک و، دنریگب ار
هنیس و کلمخم و هلبا و کخرسد هطساوهب
لااح، دندر می م ضارما ریاسد و هبصد و ولهپ
رد رشب نایم رد گرم اذل؛ دنریمی مذ رگید
تسرد نیا «!تسا هشد رتمک اهه چب هلسلس
دیابن ز نیا امئاد»: دنیوگی م مکنیا ی لو، تسای

۱: ۳۰۳ ص ۲، ج، ن آرق ت و کلم روند
اکیرما رد و ا راختفا هب ی امرگنک هک نیتشیا ی گدنز لاسد نیرخا رد»
درکی م فسا راهظا ش عارتخا زا، درک تکرشده ش دوخ و دشل یکشت
هچ نم فاشتکا نیا زا ملاظ لود هک متسنادی مذ نم: «تفگی م و
مراق ی اهک شوم، متا ن تفاقش اب هنوگچ و !دنکی م ی یاه هدافتسا عوسد
و کاخا هر اورخ ریز رد ار ناوج و ریپ و هچب و نز و دنراسی م امپ
«!دنیا منی م قیرح همعط و نوفدم گنسد
؛ تسویپ عوقو هب و ا تاید نامز رد هک دود ی یاهزیچ، عوسد جیاتن نیا
«!تسا هتسویپ عوقو هب و ا زا دعب هک ی یاهزیچ عاونا هب دسر هچ اذ

نوچ ،دشاب هتشاد هچب مک و دنک طقس هچب
 یزور دناوتی من ادخ و درادن لّمحت نیمز
 هچاهن ز نیا ! رتهبی گدنز رتمک دنزرف ! دهدب
 طقس ار هچب مسق هچ و دنوشن ن تسبأ مسق
 اهنیا هّمه ،دننکی م هکی یاهر اک نیا و «!دننک
 و نونج هب رجنم و تسا تکلاه و ررض
 م ه مدرم هّمه هک تسای ضارما و یگناوید
 ارچ ،دوبنأ اقباس هکی ضارما نیا هک دنریحتم
 !تسا مء هجیتن اهنیا هّمه !؟تسا هدش ادپ

ل اهج و تسال اهج تسد رد مء هزورما
 1!دننکی م هداقتسا عوس ،مء نیا زا

نیفشتکم و نیعرتخم ضارغا و تاین لیلحت
ناملسم ریغ

ی دارفا نیا مینیب ،میرنگب هک انعم نیا زا
 و تاعارتخا نیا و دناه دیشک تمحز هک
 و تین هچ هب اهنأ راک ،دناه درک ار تافاشتکا
 اهنأ ضرغ اعقاو ایآ ؟تسا هدوبی ضرغ

1. ۳۵۹ ص ،مراهچرتفد ،ی ناخریم ،ی ونعم ی ونثم

و تسا هدوب مدرم زایریگتسد و تمدخ
و دننک ظفد ار ی تعامج دنتساوخی م اللهی لآةبرق
زا ار اهنآ و دننک صلاذ گرم زا و دندهب تاجذ
تینو صرد ی بصع ضارما و ی دج یاهی راتفرگ
هب هک دنتساوخی م اهنآ ، هذ هکنیا ای !؟ دندهب رارق
رد ناشدوخ تکلم ؛ دننک تمدخ ناشدوخ تکلم
نآ هک دننکب ار تافاشتکا نیا ! رگید تکلم لباقم
فیعض مدرم رسرب ار بمبو دوشب تیوقت تکلم
رشد تاجذ یارب هک ار تاعارتخا نیا ! دزیرب
یگدنز عطید رد ی تسود عون ظفد یارب ؛ دندرکذ
نییا ، دوزخ نید ، دوزخ تکلم ، دوزخ روشک ، دوزخ
رکف نیا سپ ! دندرک دوزخ لیماف و دوزخ مارم ، دوزخ
گرگ کی ؛ دنکی مذ زواجت تاناوید رکف نامه زا
و دنکی م عمجش دوزخ رود ار رگید یاهگرگ مه
هَلْک ندرک هراپ یارب ات دنکی م عامتجا رگیدمه اب
ی ناسنا مدق ناوتی مذ مدق نیا هب ! دننک هلمد دنفسوگ
!تفگ تفرشد مدق و

ناشضرغ و روظنم قبط رب نادنمشناد رجا

تافاشتکا و تاعارتخا زا

صخشنیا رکف امرگا ، هتشذگ انعم نیا زا
هدیشکت محز هکی سک نیا مینییب و میفاکشب ار
هدرک بش راوتار بلا رد ار اهزور و تسا
رکف و تسا هدروآ زور هب ار اهبش و تسا
رکف رد قرغتسم یاهزادنا هب و تسا هدرک
ار ش دوزخ ی سورع بش هک تسا هدوب
هب تسا هدش هک حبص و تسا هدرک شومارف
و «!دوبت ای سورع بش بشید» : دناهتفگ و
صخشنیا لاماد «!بجع» : تسا هتفگ و
یارب ؟تسا هدرک ار اهرامک نیا هچ یارب
دسد و لخبزا و دوشب حلاصش قلاخا هکنیا
و کاپ و دیایین وریب بضغ و ی بلطت وهشو
اقآ» : دنیوگب و ا هب هکنیا یارب ای !؟ دوشب رهاط

رد و دنزاسب ار وا اُمّسجم و «!دوب عرتخم
،دنامب خیراترد شمس، دنرانگب اهر اوتار بلا
نیمه و ،دریگب لادم ،دریگب س ناسیل
هب مدآی نب مامت هک ییاهب اسد و تاراختفا
ی ارب ار دوخل امعا و راکفا ،آیرخفن اونء
ی مذ زواجتر گیدنیا زا !؟دندهی م ماجنان آ
مینیبی م اهنیا زا کیم ادک اُچخیراترد ام !دنک
و تراهط ی ارب ار اهر اکنیا نم» :دیوگب هک
نفر نیدزا ی ارب ،هعماج و مدوخی گزیکاپ
،اهی راو خبار شدن نفر نیدزا ی ارب ،اهی دزد
حلاصا ی ارب و تایانج زا یریگولج ی ارب
اُلاصا «!ماه داد ماجنان طب تراهط و قلاخا
مه کرد و دنمهی مذ ار ن طب تراهط ظف
!دنکی مذ

یارب، دندیشک اهنیا هکی تامحز نیا بؤ
 هدوبی ضرغ و روظنم کی یارب؟ دوب هچ
 اهنأ هب ادخار ضرغ و روظنم نأ هک تسا
 سکره نوچ؛ دهدی م ار اهنأ رجا و دهدی م
 !دهدی م ار وار جا ادخ، دهدب ماجنا یرا کره
 ؟تسیچ قبط رب و تسیچ یارب رجا اُما
 قبط رب شر جا، دشاب هچره ناسنا تساوخ
 فیرشت اجنیا هکی مرتحم نایاقأ !تسا نامه
 ،درادش ندما یارب یرظن سکره، دیاه دروا
 یضعب دریگی م ار شر جا و تسا شر جا نأ
 نیا ن اشرجا، دناهدما محر اُصد یارب طقف اه
 ادهشلا دیسدس لجم رد ات دناهدما اهی ضعب؛ تسا
 ؛تسا نیا ن اشرجا، دننک تکرش ملاسلا هیلع
 ی اُسوت هک دناهدما و دراد ی تجاد اهی ضعب
 نأ، ن یعبرا زور تکر ب هب دیاشد ات دننک ادیپ
 می هداد ن اشرجا نأ و، دوشب هداد ن اشتجاد
 !رگید دصقم نینچمه و؛ دوش

ات دوری م نوریدش لزنم زا حبص هک مدأ
 لاقثم ود ای دنق ریس کی یراطع ناکد زا
 ،دوری م یراطع ناکد رد ی تقو، درخبی ییاج
 ی ییاج لاقثم ود ای دنق ریس کی اقاأ» :دیوگی م
 می م هار ش لوپو دهدی م ناسنا هبوا و «!هدب
 می م وا، دتسیاب مه زاب رگا ناسنا دعب دریگ
 نیا ت دصقم رگم؟ ی اهداتسیا ارچ» :دیوگ
 ناسنا «؟ی هاوخی م هچ رگید، م داد نم؟ دوبند
 ش دصقم هب و دوب نیا ش دصقم، ددرگرب دیاب
 !تسا هدیسر

عارتخا هک دوب نیا ش دصقم هکی سک نأ
 ؛دنتخاس بؤ، دنزاسب ار وا اُمسجم ات دنک
 !روسفرپ !رتکد :دنیوگب وا مسا یولج
 ،دنتفگ وا هب بؤ !ن لافن اشنی اراد !س دنهم
 ی ادخ ای !درادنی دصقم و ضرغ نیا زا ش یپ
 هتشاد مه یرگید عوسد دصقم رگا هدرکان
 نأ هب بؤ، دنوشب دوبان مدرم اُلاثم هک دشاب
 مه تا عارتخا نیا اُجیتند و دیسر هک مه دصقم

هاگشیپ رد صخشد نیا لاداد! دش رهاظ هک
ت شهبنم، ایادخ: دیوگی م و دیای م راگدروپ
نییاعی لعا رد مهاوخم و ، مهاوخم
! منکی گذنز

بالاط؟ ی دصقم هچ هب و لیلد هچ هب بخ -

! ی تساوخم مذا ر اجنیا و ی دوبذ اجنیا

؟ ی تسینل دعا رگم وت! ایادخ -

! ملداعنم ارچ -

؟ ی دروا اجنیا ارم ارچ سپ -

رگم ای یاید اجنیا ی تساوخ ت دوخ -
 هکی یاجن امه ار وتنم؟ ی یاید اجنیا ی تساوخ
 !مدروا، ی تساوخ
 !مدیشک تمحر ایند ردنم -
 هکی ار نامه؟ هچ یارب ی دیشک تمحر -
 زارگید؛ مداد و تهه، ی دیشک تمحر نآ یارب
 !؟ ی هاوخی م هچام

دوصقم و تیندس اسار بدل امعاش اداپ و رجا دارفا

هنا: بدل لاقیه هکی دشد ملاء و ی دناوخ سرد
 و دنکی م تبحص بوخ اقا: دنیوگب»! ی راق لجر
 ی نارنخس و مکتل های صخش و، تسا ی بوخ ی راق
 بخ»؛ کاذ لیه دقف»! دنکی م غیلب هظعوم و تسا
 رگم؟ ی هاوخی م هچام زار زورما»! دشد هتفگ و تهه
 ! ی دیسر تصقم هه؟! ی درکن راک تهجنیا یارب
 کننا: کاذ لیه ی تدی درکش شخب و دوج
 بیجهت سد اقا: دنیوگب ات»! داوج لجر
 می م هرفسد، دنکی م جرخ لوپ ی لیخ، تسا
 می م گدیسر ارقه هه و دنکی م قافنا، دزادنا
 «!دنتفگ و تهه بخ»¹! کاذ لیه دقف»! دنک

1: 38 ص، ی ناٹلا دیهشلا، قلاصلا رارسا، ل ناسر لاة عومجم
 لجر تمایقلا موی ی عدینم ل و اننا: ملسد و هلا و هیلع الله ی لصد هذع»
 لاملا ریتکل لجر و، الله لیبس ی فل نکل لجر و، ن ارقلا عمج
 ام کمعاً م ا»: ی راقلا ل جوز ع الله ل وقیف
 «!بر ای ی لب» ل وقیف»!؟ ی لوسر ی ل ع ت لزنأ
 ،بر ای» ل وقیف»؟ ت م ع امیف ت لم ع ام» ل وقیف
 ل وقیف» راهنلا فارطأ و ل یلا عانا ی ف هه ت مق
 ل وقیف و «!ت بدک»؛ ت کنلاملا ل وقیف و «!ت بدک»؛ الله
 دقف! ی راق ن لاف: ل لاقینا ت درأ امنا»؛ ی ل لعن الله
 «! کاذ لیه

ی ل لعن الله ل وقیف؛ لاملا بحاصب ی توید و
 ی ل ل جاتحت کعداً م ی تد کیلع عسوا م ا»

اذامف” :لوقيف “إبر اي لي لب” :لوقيف “!؟ دحأ
 و محرلا لصا تُنك” :ل ا ق “!؟ كُتيتآ اميف تلمع
 :بَكُئلاما لوقيف و “!تَبَدك” :الله لوقيف “، بُق دصتأ
 :ل ا قِين ا تَد ر ا ل ب” :بناحبسُ اللهُ لوقيف و “!تَبَدك”
 “!كلذ ليق دق و !داوجن لاف

تَرمأ” :لوقيف “!؟ تلعف ام” :الله لوقيف ؛الله ليبيس في لثق في ذلاب في توي و
 لوقيف و “!تَبَدك” :الله لوقيف “، تلتق في تلتاقف ،كليبس في ف داهجلاب
 و ءيرج ن لاف :ل ا قِين ا تَد ر ا ل ب” :الله لوقيف “!تَبَدك” :بَكُئلاما
 “!كلذ ليق دق !عاجش
 مِهْد رَعْسَتِ اللهُ ق ل ذ ك ل و ا :م ل س و م ل آ و م ي ل ع اللهُ ل ل و س ر ل ا ق م ث
 «!متهج زان

هك تسا هدش تياور ملس و ملا و ميلع اللهُ ل ل و س ر ل ا ق م ث :بمجرت
 دندومرف

هك تسا يدرم ،دنوشي م هدناوخ تمايق زور رد هك في ناسك نيتسخذ
 تسا هدش هتشك ادخ هار رد هك تسا يدرم و تسا هدرك مع مجار ن ا ر ق
 .تسا هتشاد في ناوار فل ام هك تسا يدرم و

لوسر رب هك ار هچنآ رگم” :ديامرفي م ن ا ر ق ي ر ا ق ه ب ل ج و ز ع دنوادخ
 راگدرو رپي ا ل ب” :ديوگي م و ا “!؟ م د و م ن ذ م ي ل ع ت و ت ه ب ، م د ا ت س ر ف و ر ف د و خ
 هك هچنآ ه ر ا ب ر د س پ” :ديامرفي م ل ا ع ت م د ن و ا د خ “!ي د و م ر ف م ي ل ع ت ، ن م
 :ديوگي م و ا “!؟ ي د ا د م ا ج ن ا ي ل م ع ه چ ، ي د ر ك ا د ي پ ع ل ا ط ا و م ل ع
 ا ب ز و ر ر ه ي ا ه ت ن ا و ا د ت ب ا و ب ش ر ه ت ا ع ا س ر د ن م ، ا ر ا گ د ر و ر پ
 ي م غ و ر د ” :ديامرفي م د ن و ا د خ “، م ت س ا خ ر ب و ت ت د ا ب ع ه ب ن ا ر ق ن د ن و ا د خ
 ن ي ا ر د د ن و a د خ و “!ي ي و گ ي م غ و ر د ” :د ن ي و گ ي م ز ي ن د م ك ن ل ا م و “!ي ي و گ
 ل ه ا ي ن ل ا ف :د و ش ه ت ف گ ه ك د و ب ن ا و ت د و ص ق م ا ن ا م ه ” :ديامرفي م م ا گ ن ه
 “!دش هتفگ مهنيمه و !تسا ن ا ر ق

ل ا و س و ا ز ا د ن و a د خ ؛ د ن ر و آ ي م ا ر ل ا م ب ح ا ص د و ل و م ت م د ر ف ، ن ا ز a د ع ب
 م د ا د ن ر ا ر ق ش ي ا ش گ و ت ع س و ر د ي ل ا م ت ه ج ز a ا ر و ت ن م ر گ م ” :د ن ك ي م
 ي ا د خ ي ا ي ر ا ” :ديوگي م و ا “!؟ م د ر ك ن ز ا ي ن ي پ م د ر م م ا م ت ز a ا ر و ت و
 م ا ج ن a ي ل م ع ه چ ، م د a د و ت ه ب ه چ ن آ ه ر ا ب ر د س پ ” :ديامرفي م د ن و a د خ “!ن م
 ي م ه ق د ص د و م د ر و آ ي م ا ج ب م ح ر م ل ص د ه ش ي م ه ن م ” :ديوگي م “!؟ ي د a د
 :د ن ي و گ ي م ز ي ن د م K ن ل a م و “!ي ي و گ ي م غ و ر د ” :ديامرفي م D ن و a د خ “، م D a د
 ن ي a و ت ” :ديامرفي م م a گ ن ه ن ي a ر D ن ا ح ب س D ن و a د خ و “!ي ي و گ ي م غ و ر D
 م ه ا ر ن ي a و !تسا ه د ن ش خ ب و D a و ج ي ن ل a ف :د ن ي و گ ب a ت ي D ر ك ي م a ر م a ه ر a K
 “!دنتفگ

د ن و a د خ ؛ د ن ر و آ ي م ت س a ه د ش ه ت ش K ا د خ ه a ر R د ه K a ر ي D ر F ، ن a Z a D ع B
 ه B ر M a و T ، ا ي a D X R a B ” :ديوگي م و a “!؟ ي D ر K ه چ و T ” :ديامرفي م و a ه B
 “!م D ش ه T ش K و T ه a R R D a T م D ر K گ ن ج م ه ن M و ، ي D o م R F T ه a R R D D a ه J
 غ و R D ” :د ن ي و گ ي م ز ي ن D م K ن L a M و “!ي ي و گ ي م غ و R D ” :ديامرفي م D ن و a د خ
 ه K ي T S a و خ ي م و T ه K ل B ” :ديامرفي م M a گ ن ه N ي a R D ن و a د خ و “!ي ي و گ ي م
 “!دش هتفگ مهنيمه و !تسا كابي پ و عاجش ي ن ل ا ف :دوش هتفگ

ه ب م نهج ش تا هك دنتسه ي تاقولخم ، دارفا نيا :دندومرف ادخلوسر س پسد
 (ق قحم) «!ددرگي م هتخادگ و بهتلم اهنا عطساو

!؟ی هاوخی م هچ زورما

:تسا باسد یور لامعا مامت

عَرْمًا لِّكَ اَمَّنًا و ،تَايِنَابُ لَامَعْلَا اَمَّنًا
و الله يٰلَا تُتْرَجِه تَنَاكَ نَمَف !ي و نَام
نَم و ؛هَلُوسَرَ و الله يٰلَا تُتْرَجِهَف ،هَلُوسَرَ
عَارْمًا وَا اَهْبِيصِي اَيْنْدُ يٰلَا تُتْرَجِه تَنَاكَ
!هَيَا رَجَاه اَم يٰلَا تُتْرَجِه تَنَاكَ ،اهْجَوَزْتِي

نیا» :تسا هدمرف بيجع ديهش موحرم

«!تسا ماسا مئاعد و سَسَا زَا تِيَاور

سرد ل و ا س ل ج ر د ه شيمه گرزب ي املع و
!دنا هتشاد ث ح ب ت ي اور ن ي ا ي اور

ه ب و ه درك ت ك ر د ر ب م غ ي پ ا ب ص خ ش ن آ
ر د ؟ ت سا ه د م آ ه چ ي ا ر ب ا م ا ؛ ت سا ه د م آ ه ن ي د م
م ه ر ب م غ ي پ ر ا غ ر ا ي و د و ب ر ب م غ ي پ ا ب م ه ر ا غ
ه ن ي د م ه ب ر ب م غ ي پ ا ب ي د و ص ق م ه چ ي ا ر ب ا م ا ؛ د و ب
ي ج ر ا خ ل م ع ن ي م ه ه ب ب ا س د ا ي ا ؟ ت سا ه د م آ
م ا ج ن ا م ه و ا ب خ ؟ د ا د م ا ج ن ا ر ب م غ ي پ ه ك ت سا
ي م ر ه ا ظ م ل ا ع ن ي ا ز ا ا د خ ، ه ن ا ي ! ت سا ه د ا د
ي م ه ا ك ن ا ه ن ا س ن ا ب و ل ق و ف ا د ه ا ه ب و د ر ن ك
! ا ه ن ا ل م ع ه ر ك ي پ ه ب ه ن ، د ن ك

ر د ه ك د و ش ي م ه ت خ ا س ي گ ر ز ب ر ا ي س ب د ج س م
ب ي ه ذ ت و ي ش ا ك و ل ن ا م ش و ل ك ش ي ل ي خ ا ي ن د ن ي ا
ه ك ت سا ه د ش ه د ي د ه ا ه ن ا م ز ن ي ا ر د - د ر ا د
ه ك ن ي ا ا ب ، د ن ن ك ي م ب ي ه ذ ت ل ا ط ا ب ا ر د ج ا س م
ب ي ه ذ ت ل ا ط ه ب ا ر د ج س م ن ا س ن ا ه ك ت سا م ا ر ح
ض ر ع ي و خ ا ي ا ق ا ت م د خ ا م ت ق و ك ي ¹ ! د ن ك
ه ك ي د ج ا س م ن ي ن چ ر د ن د ن ا و خ ز ا م ن ه ك م ي د ر ك
- ² ! د ر ا د ل ا ك ش ا ل ا ص ا ، د ش ا ب ه ت ش ا د ل ا ط ب ي ه ذ ت
ز ا ر ا K و ت سا د ا ي ز ش ي ا D و ر س م ه ي ل ي خ و
ل م ع ه ر ك ي پ و ت سا ر ي ك م ش چ ر ه ا ظ ر ظ ن ه ط ق ن
ا ن ع م ر ظ ن ه ط ق ن ز ا ا م ا ؛ ت سا ت ش ر د و گ ر ز ب
ه ك ن ل ا م ، ت س ه ن ي ب ت ا K ل ا م ا ر K ! د ن ن ك ي م ب ا S د
ي ض ر غ ه چ ه ب ن ي ا : د ن ي و ك ي م ؛ د ن ت س ه ل K و م
ن ي ا ؟ ت سا ه د و ب ض ر غ ه چ ه ب ن آ ؟ ت سا ه د و ب
ه د و ب ي T ي ن ه چ ه ب ن آ ؟ ت سا ه د و ب ي T ي ن ه چ ه ب
؟ ت سا

: د ي و ك ي م ، د ن ر ب ي م ا ج ن ا ر د ه K ا ر ن ا S ن ا
ا ت م ت ش ا D ك م ه ي و ر ر ج ا ن و ي ل ي م K ي ن م ا ق ا «
» ! د ش ت س ر د د ج س م ن ي ا
ه چ ي ا ر ب ا M ا ؛ ت سا ل و ب ق « : د ن ي و ك ي م
: د ن س ي و ن ب د ج س م ر د ر S ه K ن ي ا ي ا ر ب ؟ ي ت خ ا S

1. 117 ص، 1 ج، م ل ا S ل ا ع ي ا ر ش د ؛ 160 ص، 1 ج، ط و س ب م ل ا

2. ه ب د و ش ع و ج ر ، د ج ا S م ت خ a S د T ي ف ي K ن و م ا ر ي پ ر ت ش ي د ع ل ا ط ا ت ه ج
207 - 240 ص، د ج س م ت و K ل م ر و ن ، 1 ج، ت و K ل م ل ا ر ا و ن ا

جادی اقا بانج مامتها و ی عسد هب دجسم نیا
بذ ؛ کاذ لیه دقف !؟ ت سا هدش هتخاس نلاف
شرپ ی اج اجنیا !؟ ی هاوخی مه چ اجنیا ! دنتفگ
اجنیا ار تدوخه کی اهدیرپل احه بات ایآ ؛ ت سا
»!؟ نه ی ز ادنیب

ش رپ هک دندرک دادید و داد و ته ایند رد
 رهاوظ نآ رد و زادنیب اجنیا ار تدوخ و نک
 هر ایط ! دنکی م تا هتسخ و ه دولآ ! و شن راتفرگ
 ن یزنب ، دهاوخی م ن یزنب و تسا ن یگنس تا
 ل ابند و ت ! نک دنلب ار تا هر ایط و نک یریک
 رپ ل اغشآ اب ار هر ایط نیا مادم و ی تفرذن یزنب
 تسناوتند و دیباوخ م هر ایط نیا ؛ ی درکی م
 ی ماهوا و ت لایخ و راکفان امهر رد ! دوشد دنلب
 و ت ربقا اجنآ و دنکی م تنفد اجن امه ، ی دوب هک
 و ت دصقم و اج ، ناکین و ناکاپ ی اج ! تسا
 ی ناوتی م و ی یاید ی تساوخ ی من اجنیا ! تسیند
 ادخ زا ارچ ! ی یاید هک ی رادزم هت م ه و ی یاید
 تشهب هب ار ام ارچ ، ایادخ هک ی نک ی ماضاقت
 تشهب هب ی تساوخ ی من تدوخ ! ؟ ی ربی من
 ی من ی سک ، دوشب زاب م ه تشهب رد رگا ! ی یاید
 تشهب ی اهر دن لآ رگم ! دورب نآ رد دناوت
 تشهب هب اهت و عد همه نیا رگم ! ؟ تسین زاب
 ی من تشهب هب و دنکی من تکر د ارچ ! ؟ تسیند
 ! ؟ دنور

ریم رد تکر د هطساوهب ی لهاج تاید

تکر د هطساوهب ه بیط تاید و ی ناسفند ءاوها

(ت) ق د ی وسه ب

اجنیا . تسا تین رادم رنآ د ل مع ، نیاربان
 ار ثحب دناوتی م ، دهاوخب ناسنا رگا رگید
 رابخا رد دهاوشر دقن آ و ، دهدبش رتسگی لیخ
 1! الله ءاشام ی لآ ، تسا دایز

1 عَقَوُ دَفَفْتُ وَمَلَأَ هَكَرْدِيْمُ مَثَلُ وَسَرَوَ لَلْهَىٰ لِإِ ارْجَاهُمْ هَتِيْدِيْنَمْ جَرْحِيْ نَمَوُ (.)
 (هَامِيْحَرَّ ارْوَغُ لَلْهَىٰ نَ اَكُوْ لَلْهَىٰ اَعْمُرْجَا

ءار آ رد . دوبن ربمغیب هب نامیا و تیلو هب [نامیا ، ی لهاج نامدرم رد]
 دندوب روهطوغ ی بلق ترودک و شغ و تاملظ رد و ناشدوخ راکفا و
 دندر می م ی نا طیش ی ماهوزرآ و ت ایونم ساسار ب و

هک تسا تهج نیا ی ارب ، مینادی م بیعم ار ی لهاج نامدرم هک ام
 ار ربمغیب نیا ی سک و دمآ ربمغیب رگا لاد . تسا طغ ناششور
 ای ، تشادن نامیا ی لو دروا م لسا ای ، درکن تیعبت و ا ز ای ، تخانشن
 ای و ، دوبن و ا ر بهر دیاش و دیاب هک ی روطن آ ش نامیا ی لو تشاد نامیا
 نامهن یعدرفنیا ، درکن اهنآ زای عقاو ی ورید دیاش و دیاب هک ی روطن آ
 هک دندوب ی صاخ دارفا هک ی لهاج نامدرم . دشابی م ی لهاج نامدرم
 رد ادعب هک ی دارفا و ، دشاب هتشاد بضغ رظن اهنآ صوصخب دنوادخ

تشهد ای مَنهج رد دولختّاء

ایند رد هک ی دارفا :دَنکِم ل اؤس ماما زا
هانگ ل اسد تصش ای ل اسد ماجنپ ، ل اسد ل هچ
نیا ؟ دنشاب دَلخمش تا رد اهنیا ارچ ، دناه درک
ایند رد ل اسد ل هچ ی اهدنب ! ؟ تسا ادخل ددع زا
هدرک دییوگب امش هک ی تیانج ره و ی شکم دآ
، ل اسد دص ! تسا هدوب ل وئسم هر خلأاب ، تسا
هدرک تیانج و تسا هدرک رمع ل اسد تسیود
ل ددع نیا ، دنک دَلخمش تا رد ار وا ادخ ؛ تسا
و تسا هدمآ ایند رد ی صخش ! ؟ تسا ادخ
؛ تسا هداد ماجنا ار تا عا ط مامت ل اسد دص
رد ار وا مه ل اسد دص ؤزادنا هب ادخ بخ
و دنک هباغ و ارب ادخ ت محر ، هذ ! درید تشهد

، وا دزد ؛ دنشاب ی اهتفاب ادج اهتفات کید ، دنروآی م م لاسا ، ربمغیپ نامز
!تسا هیوسلای آء همه هب تبسن بضغ و ت محر رظن
،تسا هدوب راتفرگی ناسفد ءاوها و ءار آردی ل هاجن نامز رد هک ی سکن آ
لاا و ؛تسا هذخاؤم و شنزرسد دروم سفدی اوها زا یوریپ هطساو هب
ءار آزا و دنتشگی م قد ل ابند هک دندوب ی ناسک مه ی ل هاجن نامز ن آرد
ناملسد . ی سراف ناملسد لثم ، دندرکی مذ تیعبت دوخ ءاوها و راکفا و
لدنوخ ردقچ و تشگ ار ایند ردقچ و ،دوب ی ل هاجن نامز رد ی سراف
:دنیوگی م^۲ ! دیسر ربمغیپ تمدخ و دما هیندم هب هر خلأاب هکنیا ات دروخ
زا رتشیب ل اسد ماجنپ و تسیود شرمع و^۳ دوب ش لاسد دصیسد ناملسد
زال اسد ماجنپ و تسیود ، دیایب ایند هب ربمغیپ هکنیا زال بق .دوب ربمغیپ
.تشاد هدمگ و دوب هدرک ریسد ار ایند و دوب دَبوم ن ادبوم و ناگرزب
ی ل هاجن درم هب ، دیسری مذ مه ربمغیپ هب و درمی م نامز نامهر رد رگا
؛ تشگی م قد ل ابند وا نوچ ، دوب هدرمذ
عَقَو دَقَف تَوَمَلًا هَكَرْدِيْ مَثَلُوْ سَرَوَ لَلّٰهُ اٰی لِا اَرَجَاهُمْ هَتِيْب نُم جَرْحِيْ نَمَوِ
(.) اَمَّيْحَرَّ اَرْوَفَعُ لَلّٰهُ اَنْ اَكُوْ لَلّٰهُ اٰی اَعُوْرَجًا

، درمی م دسر ربمغیپ هب هکنیا زال بق ، دوب ربمغیپ ل ابند هک ناملسد رگا
هب لوصو هار رد وا ! درمی مذ هک ی ل هاجن نامدرم ن درم هب مه زاب وا
!) لَلّٰهُ اٰی اَعُوْرَجًا عَقَو دَقَف (، دوب ادخ و ربمغیپ

فرد و دشابند مامل ل ابند و ربمغیپ ل ابند مه م لاسا نامز رد ی سکرگا اما
وا ، دنکب هعجارم ش دوش ی صخش ءاوها و ءار آ هب و دنکد شوگ ار اهنآ
(ی نار هط هملاء) ! دناه دوب ی ل هاجن نامز رد هک تسا ی دارفا نامهر دننام
: ۲۶ ص ، ۲ ج ، ی سانش داعم . ۱۰۰ هیا (۴) ءاسن هروسد^۱

تینرد و تسا هشد ج رابخ دوش هئاخ زا ترجاهم ی ارب هک ی سک و
ق قحت س ابلش دو صقم ی لو دناسر ب ادخل و سر و ادخ هب ار دوش هک دراد
وا دزم و رجا ، تفرگرد ار وا گرم ، هار نیبرد و تسا هدرک زبرد
« .تسا میحر و روفغ دنوادخ هتبل و تسا ادخ هدهعرب

ص ، ۱ ج ، هیوبنلا قریسلا ؛ ۵۹ - ۵۶ ص ، ۴ ج ، ی ربکلا تا قبطلا)^۲
۱۶۵ - ۱۶۱ ص ، ۱ ج ، نیدلا لامک ؛ ۲۱۸ - ۲۱۴

ناملسد رمع لوط نوماریپ فلتخم ل اوقا هب عجار علاطا تهج)^۳
ص ، ناملسد ل ناضف ی ف ن محزلا س فند هب دوش عوجر ، ی سراف
۶۵۰ - ۶۴۷

عَاجِ نَمْرُ! دَرِيْدِ لَاسِدِصِيْدِ اِيْدِ لَاسِدِ تَسِيُوْدِ
نَمَّوْ اِهْلَاثَمَّا رُشْدَعُهُ اَلْفِ تَسْحَابِ

1؛ ﴿بَن وَمَلْظِي لَا مُمْهُوَ أَهْلَتُمْ لَا إِتِي زَجِيدَ لَأَفِيهِ تَيْسَلَابِ عَاجِ

! در بید تشهبد رد لاسد رازه ی نعید ، ربارب هد ار وا
باب رد رگا لا ادا !؟ دشاب دَلْخَم تشهبد رد ار چ اما
هک دنکی ماضتقا مَرک و و فَع ن آ هک مییوگب ت محر
مظ اهی مَنهج هُر ابرد اما ؛ دنشاب دَلْخَم تشهبد رد
،تسا هدرک مانگ لاسد دنچ ی سک : مییوگب هک تسا
! دنک باذع رد دَلْخَم ار وا ادخ

نیا : دندومرفو دندرکن ایید ماما ارش باوج
نیا و تسا هداد ماجنا ایند رد وا هک ی لمع
و دوب لاسد تصشد ،تسا هدرک هک ی ناهانگ
ی م ،دریمی م دراد هک ن لآ وا .دوب دودحم
مشاب ایند رد م ه زاب !ش کن ار م ایادخ» : دیوگ
ن امیاضاقتا م همم «! دوشب رتدایز م رمع و
: مییوگی م میوشی م ضیرم ات !تسا نیا
ادخ هک دنهاوخی م همم «! ه دب افش ار م ایادخ»
هک ی راک ره هب ن اسنا ! دهدب رمع لوط
لوط ن م هب ادخ» : دیوگی م ،تسا لوغشم
ن کشمزیه «. منکب ار راک نیمه هک دهدب رمع
رگنهای ، دنکی م هدر راجد ، دنکشی م مزیه
ی م رمع لوط بیبط ، دنکی م ی راکشوج
، دنک ه جلاعم ار ی رگید دارفا م ه زاب هک دهاوخ
رگید باتک اتدنچ لآثم هک دهاوخی م رمع ملاء
لوط ادخ زا هک راکت یصعم مدآ کی ، دسیونب
م ه زاب هک تسا نیا ی ارب دهاوخی م رمع
حقیق ل عف نیا هک راکانز مدآ ، دنک ت یصعم
هک دنکی گدنز دهاوخی م ،تسا ه دش وا هکلم
دراد هک ن لآ . دشاب لوغشم ل مع نیا هب م ه زاب
ی م ایند زا ت مادذ و ترسد نیا اب دریمی م
زا ش یید ار چ اما ، دریمی م مراد ن م هک دور
تیانج ، منک تیانج متسناوت هک ی رادقم نیا

1: همجرت . ۱۶۰ هیا (۶) ماعنا هروسد

؛ دوب دهاوخش اداپ ربارب هد وا ی ارب ، دهد ماجنا ی کیند لمع س کره
ی نازج ،تسا هداد ماجنا هچنآ ربارب زج ، دهد ماجنا ی دبل لمع س کره و
(ق قح) «. دنریگی مذ رارق متسد دروم نانا و دش دهاوخذ هداد وا هب

لِاسَدِ هَاجِنِي هَاهُنَا رَهَاطِ لِمَعِ!؟ مَدْرِكُنْ
رِكْفِ وَ فِدْهِ وَ تَيِّنْ أَمَّا؛ تَسَالِ اسَدِ تَصَشْدِ
أَمْرُكَ هَكَذَا تَسَانِي نِي نَاشِرِ كَفِّ؟ تَسَا رِدْقِ هَاهُنَا
أَرِحِي قَلَامِعَانِي مِهْ، مِيشَابِ دَلْخَمِ أَيْنِدْ نِي رِدْ
1! مِيهْدِي مِ هَاجِنَا

أَبِ تَبْحَصْ وَ تَسَانِ طَابِ مَلَاءِ، مَلَاءِ نَا
أَبِ هَذَا؛ تَسَانِ اسْنَا رَسَادِ وَ نَاسْنَانِ طَابِ

می تبصرد آ رکف اب ادخ اجناً . ن اسنا رهاظ
غورد دهاوخب ن اسنا هک ، ی رهاظ ن ابز اب هذ ؛ دنک
ن اسنا تین هک دهدی م باوج ن اسنا ن طاب ! دیوگب
، ن اسنا تین ؛ تسا می منهد ، ن اسنا تین ! تسیچ
ن دب هکنیا هذ ! تسا می ناج ، ن اسنا تین ؛ تسا می قش
دوخ تراهط ماقم رد تین و تسا می ناج ن اسنا
بوخی لیخ هک دشاب روطنیا رگا ! تسا هذ نام
زار ن اسنا و دیآمی می شتآ و دنزی می قرب ، تسا
تشهد رد ن اسنا و دنکی م رهاظ و ریهدت رهاظ
هدولآ ش رهاظ ، تسین هدولآ ش نطاب ن وچ ؛ دوری م
، هلزلز ، می گدرو خامرسد ، بت هطساو هب و تسا
اما ! دوشی م رهاظ ربق باذع ای و توم تارکس
ی اهن ادنا هب دیاب ، تسا بارخ ش نطاب هکی سک ن آ
و دورب منهد رد ، دراد ش شک ش لطاب تین هک
ن امه هب ، دوری م تشهد رد هک م هی ن اسنا ! دزوسب
زا دناوتی م ، دراد ش شک و ان طاب دید هکی رادقم
یهتشت ام اهیف و ؛ دنک هذافتسا تشهد ی اهت معذ
ی اهتشا¹ ! (ن وذلخ اهیف متنا و نیعلا ذکت و س فذلا
و دراد ی اهتشا کیس کره و تسا فلتخم س فذ
ت معذ هب و دنکی می گدنز تشهد زا هجرد کیرد
!2 تسا معنتم تشهد ی اهت معذ زا ی صاخ

ن اسنا ربق ، دنراذگی م ربق رد هک ار ن اسنا
ن آ مشچ هک ی اهن ادنا هب³ ؛ **هر صب دم** ات ار
ش شک و دم ! دنکی م زاب «دنیب دناوتی م هدرم
ربق رد هک ار اهی صعب ؟ تسا هذ ادنا هچ ات ن آ

1: ۱۳۳ ص ۱۰، ج ، می سانش داعم . ۷۱ هیا (۴۳) فرخز هروس
و دنک اهتشا و دنهاوخب سوفد هکی زیچ ره زا اهت شهید ن آ رد و
هنادواج اهت شهید نیا رد امشو ؛ تسا دوجوم ، درب تذل ن آ زان اشناگدید
«! دینامی م

2. ۳۳۱ ص ۲، ج ، ن ساحملا

3. ۲۳۹ ص ۳، ج ، می فاکلا

هک تسا کیراتن اشمشچ ردقنیا ، دنراذگی م
 دنناوتی من م ه ار ناشدوخ ی ولج بجو کی
 اهنآ ربق اُما ، تسا مولعم ربق هُزادنا ! دننیب
 ربق ی اهر اوید اذل ، تسا رادقم نآ زا رتمک
 ! دراشفی م رگیدمه رد ار اهنآ ی اهن اوختسا
 ، تسا دایز ن اشمشچ دید اهی ضعب اُما
 ، نویلیم هس ، نویلیم ود ، نویلیم کی
 لقع ملاء هب ن اشمشچ دید اُلاثم ! نویلیم راهچ
 هدیسر

هب و هدرکی ط ار ادختافص و عامسا و تسا
 لااد ! تسا هتفر اهاجنا ات دید ؛ تسا هتفر شرع
 هب و ا ربق و دنکی م زاب ار شمشچ ، تسا هدرم هک
 رد هک سکره سپ . دوشی م هداشگ ش دید هُزادنا
 هب ش ربق تعسو رادقم ، دوری م ش دوخ ربق
 هُزادنا و وا دید رادم رُئاد و ددرگی م زاب ش دوخ
 هکلب ، تسیند ی رهاظ دید نیا م ه دید ! تسا وا دید
 .تسا ی رگید دید

و املع دوصقم و تین ندوب ی هلا کلام نادنمشناد

نیا و دندما هک نیفشتکم نیا لااد بخ
 ی م ار اهنآ رجا اُمه ادخ ، دندیشک ار اهت محز
 ی من م لظ هژن کی ی نیگنس هُزادنا هب ادخ . دهد
 هب هب ، سوجم هب هب ، ناملسم هب هب ، دنک
 ادوب و س ویسوفنک هکی بهانمن آ هب هب ، ی دوهی
 هچره ی سکره ! دنکی من م لظ ی دحا هب ؛ دنراد
 ی دوهی :تسا هداد وا هب ادخ ،تسا هتساوخ
 ی نارصن ، دوری م ش لابند هک دراد ی دصقم
 ناملسم ، دراد ی دصقم کرشم ، دراد ی دصقم
 درم ، دراد ی دصقم نز ، دراد ی دصقم
 ادخ زا دنراد ملاء نیا مامت ؛ دراد ی دصقم
 ! دنروخی م ی زور

[دنوادخاً اقیقحت] « ۱؛ ﴿بِاسْحَابٍ مُّعِيرٍ سَدَّ اللَّهُ نَارِ﴾

ی لیخ ی لیخ و دنت، دسری م همم باسد به
رکف هز ادنا به ار همم و «! دسری م همم بترم
س ک ره و دنکی م باймаک ن اش دوخ ش زرا و
ی سک ن آ اما! دهدی م رارق ش دوخ ماقم رد ار
رگید وا، دورب ترا هط ماقم رد ده اوخی م که
هکنیا رگم؛ درادن ی اه دیاف ش یارب عارتخا
به رگا و، دشاب ادخ یارب و رشبت داعس یارب
ررض، ی نکیم که ی راک نیا اقا» : دنیوگب و
ی مزار راک نیا» : دنیوگب «! دراد ی فنم رثا و
»! منک

ن یسحدمم دیس جاد هملاء ی اقا
اقا مان به ی ردارب - هظ الله ماداً - ی نابطابط
ای کی ناشیا دوخ زا که دنتشاد نسد دیس
ی بیجء درم مه وا و، دوب رتکچوک لاسود
ی م ی نابطابط ن یسحدمم دیس ی اقا! دوب
: دندومرف

دوب هتشونی قیسوم ن فرد باتک کیام ردارب
ردی تارثا هچ فالتخم ی اهزاوا که انعم نیا به
ی م ی یلالا که هچب یارب لاثم. دراد حور
ار وا که دوشی م ادیپ و اردی لاد هچ، دنیوگ
ی م ی دد که رتشد یارب؛ دربی م باوخ به
هچ، دنناوخ

نیدنچ واک دوشیم ادیپ وانا اور ردی لاح
 می لزنم هبار راب و دوری م هار زور هنباشد
 یور و دریمی می گنسرگ زا هکنیا ات دناسر
 فالتخم یاهادصد و اهگنهای ؛دتفای م نیمز
 ن ف هک ش دوزن ف رظنه طقن زا ناسنا یارب
 هچ ،تسا هدوب راگدرو رپ هب هجوت و نافر ع
 و ،دوب هتشونذی باتک نینچکی !دراد ی تارینا ت
 دوب هشد هجوت م دعب !تسا هدوب سیفند م ه باتک
 ن آ زا مدرم ،دنامب باتک نیا رگا هک
 اذل ؛هدافتسا نسُد هذ ،دننکی م هدافتسا عوسد
 و دوب هدر بنید زا و دوب هدنازوسد ار باتک
 نینچم هکیش دوزن زا دعب هک دوب هدرک دوبان
 ی رند دنچ تسد هب باتک ن آ رگا !دنامذی باتک
 هدافتسا ی لیخ ن آ زا ،دیسری م و ا دوزن دننام
 هب لمع نیا نوچ اما !دندرکی م ی بوخ یاه
 و ا ،دنکی م هدافتسا عوسد و دسری م ل هاجت سد
 !دنامذ و ا زا باتک نیا ات تشنگ لمع نیا زا

و رابتعا لمع رد لمع شزرا نازیم توافقت تقیقده لمع رد

،دهدب ماجنا ناسنا هک ی لمع ره نیاربان
 و نطاب کی و ی جراخ رکپ و رهاظ کی
 رظنه طقن زا لمع شزرا نازیم .دراد ی ناج
 و ،تسا ی جراخ یاهر کیپ نیمه ،رابتعا لمع
 رتریگمشچ و رتگرزب هچره لمع رکپ
 هچره !تسا رتهب لمع ن آ :دنیوگی م ،دشاب
 رتهب لمع نیا :دنیوگی م ،دشاب رتدایز تیعمج
 تدابع حبصد هب ات اهباشد هک ی ناسنا !تسا
 حبصد هب ات اهباشد هک میئذ نبع بیر لثم ،دنک
 ی لیخ ی لیخ ،لمع نیا :دنیوگی م¹ ،دوب رادیپ
 ردق ،دشاب مک لمع رهاظ رگا اما !تسا مهم
 ی تمیق نینمؤملاریمما هاگراب !درادن ی تمیق و
 ترضد دوزن و تشادن هاگراب نوچ ،درادن

۱. ۸۹ ص ،تعیبرشلا حابصم

رتشا کلام²! دود شنت ربه نهک¹ رمط اتود
 به یزبس لاغشاً مدرم و تشادن ی تمیق
 یرکیپر هاظ رد نوچ³، دندنارپ و اتروص
 ، تشاد ماگراب هیواعم ماگتسد اما! تشادن
 اهل وپ ، تشاد عونتیم ی اهاذغ ، تشاد هرفس
 ی روط! دود مهم ی لیخ و دود ریگمشچ ، دادی م
 هرظنم ن آزا تساوخی م ی سک رگا هک دود
 رد! دوبری م لاصا! دود لکشم ، دنک زواجت
 کیر هظ ماگنه و دندشی م رضاد و اس لجم

رد اهاذغ ماسقا و عاونا هک دشی م هدیشک هرفس
 رس زغم ن غور زا هک دود ی یاهاذغ ، دود ن آ
 و صاخ لسع اب صاخ ناگدنرپ زا ی ضعب
 رضاد ی سک ره⁴! دندرکی م هیئت صاخ نارفعز
 رد اما! دوشد دنمه رهد و دیایب هرفس نیا رسد تسا
 نابنا ؛ دوبند هرفس نیا نینمؤماریم ماگتسد
 ن آرد و تفاکشی م ار ن آ رهم هک دود ی اهدیکشخ
 هبل هاج مدرم⁵! دروخی م ن آزا و درکی م زابار
 !دنکی م هجوتن آ هب و دنکی منده جوتنیا

ی منده م ار ن طاب! تسه نیا رد ی نطاب اما
 !تسیچ هیضقه هک دنمه فی م کارد دارفا ؛ دنمه ف
 دنک کرد دیاب ناسنا! تسا مهم ی لیخ ، هلئسم
 اجک زا ، دوشی م تسرد هک ی اهرفس نیا هک
 مادک ی ارب؟ تسیک ی ارب؟ تسا هدش تسرد
 ؟تسا میتی صخش مادک ی ارب؟ تسا نزرپ
 دیاب و تسا نیلمسم لاملاتید ی ارب نیا
 نیا هبل لیدبت اما ، دوشب نیلمسم فرص
 ساسارب هرفس نیا عضو! تسا هدش تروص

¹ «نهک اماج: رمط»: ادخهد همانتغل

² ۷۰ ص ۳، ج ، (هدبع) هغلابلا جهذ

³ ۲ ص ۱، ج ، مآرو هعومجم

⁴ ۶۹ ص ۱، ج ، هینودمطلا قرکذتلا

⁵ بلاطی بل آبقانم؛ ۲۶ ص ۱، ج ، دیدحالی بانبا ، هغلابلا جهذ حرشد
 ۵۷ و ۵۵ ص ۱، ج ، تاراغلا؛ ۹۸ ص ۲، ج ، ماسلا مهیلع

ل دء فالاذن آش رتسگو و ،تسا ملظ و ل طاب
 مدرم حاورا ندرک دیصد یارب هر فسنیا !تسا
 و دنک دیصد مّنهج یوسهبار مدرم ات ،تسا
 انعم رد دیاب هک تسا ییاهت تقد اهنیا !دیابرب
 !دوشب مولعم هر فسنیا ییحور ات دورب راکه
 رسد و دنیاایم مدرم ؛تسیند اهرظن نیا اما
 هیواعم حور ربو ،دنوریم و دننیشنیم هر فس
 می و دوشی م مامت و دننیشنی م مامت اولد
 مامت ،دنراد رادیب دید هک ییاسک ن اما !دور
 کی و دننیشنی مامت و دننیشنی مامت نیا
 اجنیا» :دننوگی م و دننیشنی مامت مامت
 !تسا هعدذ ،تسا ییاسریتب ،تسا کرش
 یاذغ اهنیا !تسا رهز ؛تسیند ییاریش اهنیا
 کرچ اهنیا ،تسا مّنهجش تا اهنیا ؛تسیند ذیذ
 و تسا میمد اهنیا ،تسا دیدد اهنیا ،تسا
 1!دننیشنی مامت کرد بوخ اهنیا «!اهنیا لاثما

رب تیند ببهبار مّنهج ای تشهب رد یگنادواج ایند رد تیصعم باکترای باوژل مع موادت

دیامرفی م ماما

نوچ ،دننیشنی م دّلخم مّنهج رد هک ییاسک
 دّلخم ایند رد رگا هک تسا هدوب نیا ناشنید
 نینموم و ؛دننیشنی مامت و تیصعم مامت ،دنشاب
 نیا ناشنید نوچ ،دننیشنی م دّلخم تشهب رد هک
 لمع م م زاب ،دننیشنی مامت مچر هک تسا هدوب
 2!دندب ماجنا باوژل راک و ریخ

تدابع قشاع هک تسا ییاسریتب تقوکی
 و ،دننیشنی مامت و دزیخی مامت و تسا
 هک تسا تداران یلیخ هک تسا ییاسریتب
 رگا و ،مامت تدابع مامت و مامت مامت
 صخش نیا هک لااح ؛مامت تدابع مامت مامت
 هکنیا یارب تسا تداران ،دریمد دهاوخی
 بشد هک تسا هدادن مامت مامت رگید ادخ ارچ

1. تعبیر لایقیا کحلا ، ۸۱ ص ، یزار ، آئیدد نو عبیر لایق دوشد عوجر
 2. ۳۳۱ ص ، ۲ ج ، ن ساحتا

دیدجت صخش نیا رمع رگا ! منک تدابع اه
 رگید لاسی سد و دور بنید زاش گرم و دوشب
 می تدابع اه بش زاب وا ، دندب رمع وا به
 دنمک اه بش هک تسا می مدآ تقوکی اما ! دنک
 لاس هاجنپ و دور می دزد ل ابند و دز ادنای می
 می نیا هک لااح ؛ تسا هدرک ار راک نیا مه
 هدب رمع نم به ایادخ : دیوگی م ، دریمب دهاوخ
 ! مز ادنیب دنمک مه بش ادرف و موشب م لاس ات
 نیمه مه زاب ، منک رمع هک مه رگید لاس هاجنپ
 قیقدی لیخی باسد سپ ! منکی م ار راک
 !تسا

ادخ مرک و فطلا زانناوتی مناسنا اجنیا زان
 : میراد تایاور رد ! دوشب ل احشوخ لیخی
 دننکبی تمدخ دنهاوخی م هک دنتسه ی دارفا
 دور بجد هک دراد وزراً لاثم ، دنرادنل و پی لو
 جدم سوم هکن لاا و ، دور به ک درادنل و پی لو
 تکر دجد یارب دنراد مه راوز و دوشی م
 ، دشکی م ترسد و دنکی م هاگنوا و دننکی م
 هُناخرد ! روخذ هُصغ ، ناجاقاً : دنیوگی م واهب
 ، مارحاً باوژ ، تکر د باوژ ؛ نیشب تدوخ
 ، ی نابرق و فوقو ، ی عسد ، زامد ، فاوط ، کبیل
 اهر اکن آهمه و تسه تلمع هُمانرد ش اهمه
 ! ی اهداد ماجنا مه ار

هُمانو دیای م را گدرو ر پ ت م د خ ت م ای ق زور
ود ، سّج د کی : د ن ه د ی م ش ت س د ه ب ا ر ش ل م ع
!... و ه ر م ع ، سّج د ه د ، سّج د ه س د ، سّج د
!؟ م ت ف ر سّج د ی ک ن م ر خ آ -

ن ا م ز ن ل ا ف ر د ، ی ت ف ر سّج د ن ل ا ف ه ن س ر د -
ت ر ض د ر ب ق ن ا م ز ن ل ا ف ر د ، ی ت ف ر ه ر م ع
!... و ی د ر ک ت ر ا ی ز ا ر ا د ه ش ل ا د ی س د
!؟ ب ت ر م د ن چ -
! اللّ ه ا ش ا م ی ل ا -

ی ق د ا ص د ه ک و ت ا ی ا د خ !؟ م ت ف ر ی ک ن م ر خ آ -
ا ه ر ا ک ن ی ا ه ک ن م ، ی ر ا د ت س و د ا ر ن ی ق د ا ص د و
ه ت ش و ن ا م ل ا م ع ا ر د ا ر ا ه ن ی ا ا ر چ ، م ا ه د ر ک ن ا ر
!؟ ی ا

و ض ی ر م ش د و خ ه ر ا چ ی ب ! د ن ک ی م ب سّج ع ت
ی م ش ل م ع ه م ا ن ر د ، ت س ا ک و ل ف م و ر ی ق ف
ه د ر ک د ا ز آ ا د خ ه ا ر ر د ه د ن ب ر ا ز ه ن ی ا : د ن س ی و ن
ه د ر ک ا ه م ا ع ط ا ، ت س ا ه ت خ ا د ن ا ا ه ر ف س د ، ت س ا
ن آ : د ن ی و گ ی م ! ت س ا ه ت خ ا س د ا ه د ج س م ، ت س ا
ا ر ق ف ه ب ت ه ا گ ن و ی د ر ک ی م ت ک ر د ه ک ز و ر
ن م ش ا ک ی ا « : ی د ر ک ن ا ع د ت ل د ر د ، د ا ت ف ا
ن ی م ه «!؟ م د ر ک ی م ق ا ف ن ا ا ه ن ی ا م ا م ت ه ب و م ت ش ا د
ه ک د ر ک ت س ر د و ت ی ا ر ب ا ج ن ی ا ر د و د م آ ت ی ن د
ا ر ه د ن ب ر ا ز ه و ی د ر ک م ا ع ط ا ا ر ه د ن ب ر ا ز ه و ت
ه ب ل و پ ر گ ا ه ک ن ی ا ط ر ش ه ب ا م ا ! ی د ر ک د ا ز آ
ی ض ع ب ل ث م ه ن ؛ د ن ک ب ا ر ر ا ک ن ی ا ، د ن ه د ب ش ت س د
ی م ا ر ر ا ک ن ی ا « : د ن ی و گ ی م ، د ن ر ا د ن ی ت ق و ه ک
ل و پ ه ک ی ت ق و ا م ا «! م ی ن ک ی م ا ر ر ا ک ن آ و م ی ن ک
ش ر س د ه ا د خ ! د ن ن ک ی م ش و م ا ر ف ، د م آ ت س د ر د
ر گ ب ا س د و ت س ا ق ی ق د ی ل ی خ ، د و ر ی م ن ه ل ا ک
ه ک د ش ا ب ر و ط ن ی ا ا ع ق ا و ر گ ا ا م a ! ت س ا ی ب و خ
ن م ر گ ا « : د ی و گ ی م و ت س ی ن ر ا ک د ن س م ر د ی ت ق و
م ن ک ی م ت م د خ ن ی ن چ ، م و ش ب ع ق ا و ر ا ک د ن س م ر د
ر ا ک د ن س م ر د ی ت ق و «! م ن ک ی م ت م د خ ن ا ن چ و
د م آ ش ت س د ل و پ ر گ ا و ، د ن ک ب ا ر ر ا ک ن ی ا د م آ م ه
د ا ز آ ا ر م ل ا غ ن ا م ه ، د ز ا د ن ی ب ا ر ه ر ف س د ن ا م ه
ا ر د ا ه ج ن ا م ه و د و ر ب ا ر سّج د ن ا م ه ، د ن ک ب

هُمَان رِدْ اِهْنِيَا مَامْتِ ، دُوْب رُوْطْنِيَا رِگَا ! دَنْكِبْ
١! تَسَهْ وَ اَلْمَعْ

نَاسِنَا لِمَاعَا هُبَسَا حِم رِدْ دِنُوَادْخُ لِدَعَا تَيْفِيكْ

لِيْ لِعَا تَي لِدَعَا دِنُوَادْخُ زَا تَقُوْجِ چِيَهْ اَم نِيَا رِبَانِبْ
اَتِي دَادَنْ لُوْپْ اَم هِبْ اَرِ چِهْكِ مِيْشَابْ هَتَشَادَنْ هَلِگْ
تَرْضَد رِبَقْ ، مِيْنِكْ اَنْبْ اَرِ اَدْخْ هُنَاذْ اَم
اَرِ نِيْنِمُوْمَلَارِيْمَا رِبَقْ ، مِيْزَا سَبْ اَرِ اَدِهَشَلَا دَيَسِدْ
يَم اَرِ اَم بَاوْجْ حِيْرَصْ مَهْ اَدْخْ !... و مِيْزَا سَبْ
نِيَا هُمَهْ ، يِيُوْگِيْ مِ تَسَارْ » : دِيُوْگِيْ مِ و دِهْدْ
هَاگَنْدْ تَلْمَعْ هُمَانْ هِبْ و اَيِيْبْ ، يِيَا هِدْرِكْ اَرِ اِهْرَاكْ
، يِيْدْرِكْ اَنْبْ اَرِ اَدِهَشَلَا دَيَسِدْ تَرْضَد رِبَقْ ! نِكْ
يِي رَاكِهْنِيَا ، يِي تَخَا سْ اَرِ نِيْنِمُوْمَلَارِيْمَا مِرْحْ
! يِي تَخَا سْ اَهْدِجِسْمْ ، يِي دِرِكْ پَاچْ نَا رَقْ ، يِي دِرِكْ
يِي نَاوْتِيْ مَنْدَهْكِ مَزِيْرِيْ مِ تَلْمَعْ هُمَانْ رِدْ رِدْقَنْ يِيَا
يِي مِ ، دَشَابَنْدْ تَسَارْ رِگَا اُمَا « ! يِي نِكْ نَا شَبَا سَدْ
اَيِي نِكْبْ اَرِ رَاكْ نِيَا يِي تَسَاوْخِيْ مِ اَعْقَاوْ » : دِيُوْگْ
يِي اَپْ و دِنِيَا يِي مِ دَعْبْ « ! هَلْبْ » : يِي يُوْگِيْ مِ « ؟ هَنْدْ
وْتِيْ اَرِبْ اَرِ هَا رِ اَم هَكْ دَنْهَدِيْ مِ تَنَا شَنْدْ نَا حَتْمَا
لِمَعْ اُمَا يِي تَفْگْ ! يِي تَسْبْتْ دُوْخِيْ لُوْ ، مِيْدِرِكْ زَا بْ
تَسَدْ رِدْ بَبَسْ و هَلِيْسُوْ هَكْ يِي مَاگَنْدْ ! يِي دِرِكَنْدْ
سَپْ ، مِيْدَادْ هَكْ هَلِيْسُوْ اُمَا ؛ دُوْبْ تَيَنْدْ ، دُوْبَنْدْ و تْ
! يِي دَزْ

نِيَا ! تَسَا لِدَاعَا يِي لِيْخْ لِيْ لِعَا تَي اَدْخْ سَپْ
رِدْ و دَرَبِيْ مِ اَرِ سَكْ رَهْ هَكْ تَسَا لِدَاعَا رِدْقْ
مَامْتُوْ ، دِهْدِيْ مِ رَا رَقْ شِ دُوْخْ مَاقَمْ و دُوْخِيْ اَجْ
! دُوْرِيْ مِ نِيْبْ زَا مَهْ اَهَلِگْ و تَلَا اَكْشَا
يِي مِ نَا سِنَا هَكْ تَسَا يِي اَجْنَا اَتَا هَهَلِگْ و تَلَا اَكْشَا
مَلَاعَا بَا قِ اَبْطِنَا مَاقَمْ رِدْ شِ دُوْخْ رِكْفَا بْ دِهَاوْخْ
اَرِ تَجْدْ و دَنْكِيْ سَرْرَبْ اَرِ اَدْخْ رَاكْ ، رِهَاظْ
نِيَا زَا اَرِ نَا سِنَا هَكِيْ تَقُوْ اُمَا ؛ دَنْكْ مَامْتُوْ اِهْيَلْعْ
هَزَا دِنَا عَقَاوْ بَا سَدَا بْ و دَنْهَدِيْ مِ رُوْبَعْ هَلْحَرْمْ
! تَسَا يِي اَدْخْ بِيْجَعْ دِنِيْبِيْ مِ ، دُوْشِيْ مِ يِي رِيْگْ

١. ٢٦ ص ٢، ج ١، مَقْلَا رِيْسَفْتْ ؛ ٢٦١ ص ١، ج ١، نَسَا حَمَلَا

رگید و دنوشی می ضار ادخزا همه تقون آ
رب ادخ تّجد و ، در ادنی اه لگ ادخزا س کچیه
1! دوشی مامت دارفا همه

اب تّیعم هرابرد مرکا ربمغیپ زا ربا ج تیاور اهنآ اب تّبحم هطساو هب ن اشلمع و موقه کی

زا دعب زور ما هکی راصنا الله دبع ن بر باج
ادهشاد ایسد ربق ترایز یارب زور ل هچ
تفگی فوقی فوعه یطع هب ، دما ماسلا هیلع
ره» : دومرف ربمغیپ هک ماه دینش ربمغیپ زانم
اهنآ اب ، دشاب هتشاد تسود ار ی موقه هکی سک
ی موقل مع هکی سک ره و ؛ دوشی م روشم
کیرش اهنآ لمع اب ، دشاب هتشاد تسود ار
اب و میدرک داهج نیسد ماما اب ام سپ «! اتسا
ماما

1 راجب هب دوش عوجر ، تّین باب تیاور رب رتشیب علاطا تهج
۲۱۲ - ۱۸۵ ص ، ۶۷ ج ، راونلا

ی م تیاکد ن م بآق نوچ ، میدش هتشک نیسد
1! میاهدوب نیسد ماما اب هک دنک

اللهدبع نب رباچ ماقم وء و لاد حرش ی فوک هیطع و یراصنا

تقون آرد هکی لاجرد ! ت فگی م مه مکم
، دما ماسلا هیلع ادھشلا دیس ربقت رایز هب هک
ی م شرمع زالاسود و داتفه هک دوب ی درم
ادخلوسر باحصا زا رباچ نوچ²؛ تشذگ
3. تشاد تکرش دحا و ردب گنج رد و دوب
ی م لاجر رد ی لیبدرا دمحم از ریم مو حرم
هوزغ هدجه رد و ردب گنج رد وا: «دسیون
هتشاد تکرش ربمغیپ اب ربمغیپ تاوزغ زا
وا»: «دراد باعیتسا رد ربا دبعن با و⁴». «تسا
هدوب نینمؤملار یما باکر رد نیفصد گنج رد
5». «تسا

یراصنا مارح ند ورمع ند اللهدبع شردپ
دحا گنج رد شرسپ نیمه هارمه هک تسا
و وا ربمغیپ و دش دیهش و⁶ درکی م گنج
7. دنداد رارق ربقت کیرد ار حومج ند ورمع
نایعیش زا و تسا ی گرزب درم ی لیخ رباچ
ی دارفا زا ی نعید⁸؛ تسا نینمؤملار یما صللاخ
[ی قب] و نینمؤملار یما ی لیا او عجر هک تسا
هک هعیش ناگرزب نیب رد ام و . هتیل او تحت
فلاخ چیه ، دنتسه مجارت و لاجر بتکی اراد
دیدن یراصنا اللهدبع ند رباچ زا ی حدق چیه و

1. ۷۵ ص ، ی فطصلا قر اشب

2 لاسرد ناشیا تافو خیرات ، ل یذع بانم لقت رد انب هکنیا باستحا اب
لاس ۷۲ ابیرقت لابرک ترایز رد ، دشاب ی گلاس ۹۰ ن سرد و ق . ۷۸
۱۱، ج ، یربطلا خیرات ؛ ۱۷۱ ص ، ۵ ج ، ی ربکلا تا قبطلا : دنا هتشاد
۳۲ ص ، ی سوطلا لاجر ؛ ۱۱۵ ص ، ۳ ج ، بهذلا جورم ؛ ۵۲۶ ص
(ق قحم)

3. ۲۲۰ ص ، ۱ ج ، باعیتسا لیا

4. ۳۱ ص ، ی سوطلا لاجر زالقت هب ، ۱۴۳ ص ، ۱ ج ، ؤاورلا عماج

5. ۲۲۰ ص ، ۱ ج ، باعیتسا لیا .

6 نامه

7 ص ، ۳ ج ، ی ربکلا تا قبطلا ؛ ۲۶۶ ص ، ۱ ج ، ی دقاولا ، ی زاغملا

۳۰ ص ، ی فیلخ خیرات ؛ ۴۲۴

8. ۵۹ ص ، ی سوطلا لاجر

میا.

و تفریم هار هنیدم یاههچوک رد رباچ
:تفگی مأنلع و دزی م دایرف

یا ۱! رَفَكَ دَقْفَیْ بِأَنْمَ، رَشْبِلَا رُیْخَیْ لَع
تَبَسْنَهْ كَدِیْنِیْبِیْ مَرْگَا! دِیُورْگَبِیْ لَع هَبْ، مَدْرَم
زَا اَر تَلَّعْ و دِیُورْبِ، دِیْرَادَنْ تَبْحَمِیْ لَع هَبْ
۲! دِیْنِكَلْ اَوْسَنْ اَتْدُوخَرْدَامَ

تَرْضَد و دِرْكَ رَمَعِیْ گَلَسْد دُونْ نَامَزْ اَتْ
دِرْكَ كَارْدَا مَهْ اَر مَلَّسْلَا هِیْلَع رَقَابْ دَمَحْمَ مَامَا
و دِنَاسَر تَرْضَدَنْ اَهَبْ مَهْ اَر رِبْمَغِیْبِ مَلَّسْد و
۳. تَفْرَ اَیْنِدْ رَادْ زَا

وَا مَشْچَهْ كَتَسِیْنِ مَوْلَعْمَ اَلْبِرْكَ هَیْضَقْ رَدْ
رَكْزَهْ كِیْ تِیَاوَرَسْ اَسَا رِبَهْ كَلْبْ؛ تَسَا هَدُوْبْ اَنِیْبَانْ
:تَسَا هَدَشْ

تَرْضَدْ هُنَاذَرْدْ اَلْبِرْكَ هَیْضَقْ زَا دَعْبِیْ زُورْ
نَوْرِیْبِ رَقَابْ دَمَحْمَ مَامَا تَرْضَدَهْ كَدُوْبْ دَاچَسْد
نِیَا، رَسِیْ اَیْ: تَفْگْ و دِیْدْ اَر تَرْضَدْ، دَنْدَمَا
دَعْبُو «! نَكْتَكْرَدَرْ و طَنْ اَ، نَكْتَكْرَدَرْ و طْ
اَدْخَلْ و سَرَلْ نَامَشْدْ، لْ نَامَشْدْ نِیَا» :تَفْگْ
۴ «! تَسَا

مَشْچَهْ مَهْ تَقُونْ اَرْدَهْ كَدُوشِیْ مَهْدَا فْتَسَا
هَتَشَادَنْ مَشْچَهْ رَمَعْرَخَا رَدْ [دِیَاشْدْ]. تَسَا هَتَشَادْ
هَتْفَرْ اَیْنِدْ رَادْ زَا و تَسَا هَدُوْبْ اَنِیْبَانْ و تَسَا
هَصَلَاخْ ۵! دِرَادْ دِیْدِرْتِیْ اَجْ مَهْ نَا هَكْ؛ تَسَا
زَا و رِیْبِخْ رِیْصَبْ هَدَا تَفَا اَجْ دِرْمَكِیْ رِبَاچْ
.تَسَا تَفْرَعْمَ اَبْ صِلَاخْ نَا یَعِیْشْ

مَلَّسْلَا هِیْلَعْ اَدَهَشْلَا دِیْسِدْ تَدَا هَشْ رِبْخْ زُورْمَا
هَدِرْكَ تَكْرَدْ هَنِیْدَمْ زَا و تَسَا هَدِیْسَرْ وَا هَبْ
رَبَقْتْ رَا یِزِیْ اَر بِیْ فُوكِیْ فُوعْ هَیْطَعْ اَبْ و تَسَا
.تَسَا هَدَمَا نَاشِیَا

هَیْطَعْ» :دَسِیُونِیْ مَلْ اَجْرْ رَدْ خِیْشْ مَوْحَرْمَ
مَلَّسْلَا هِیْلَعْ نِیْمُؤْمَلَارِیْمَا بَا حَصَا زَا یْ فُوعْ

۱: ۱۶ ص ۷، ج ۷، هی سانشد ماما

آقد دنكر راکنا ار تقیقدنیا هکی سکو، تسا رشبدار فانی پرتهدی لعی
«! تسا هدیزرو رفک

۲. ۴۴ ص، هی شکلا لاجر؛ ۴۹۳ ص ۳، ج ۳، هی ققلا مرضحی لانم

۳، هی شکلا لاجر؛ ۱۵۸ ص ۲، ج ۲، داشرلا؛ ۴۶۹ ص ۱، ج ۱، هی فاکلا
ص ۴۲.

۴. ۴۱ ص، هی شکلا لاجر؛ ۴۶۹ ص ۱، ج ۱، هی فاکلا

۵. ۱۱۵ ص ۳، ج ۳، بهذلا جورم

ی فوک ی فوع ٔیطع» : در اد دعبو و¹ «تسا هدوب
 ی ضعب² «تسا رقاب تر ضد باحصا زا
 مو حرم اما «تسا ٔیطع ود دیاشد» : دنا هتفگ
 : دیوگی م لاقملا ح یقنت رد ی ناقمام

امک - دشاب ٔیطع ن امه ن یا هک در ادن ی دعب چیه
 ن امز زا ش رمع اهتتم - دنا هتفگ ی ضعب هکنیا
 رقاب تر ضد ات م لاسلا هیلع ن ینمؤ ملار یما
 هلاس تسید ن ینمؤ ملار یما ن امز رد ! تسا هدوب
 باسد تر ضد باحصا زا ، دشاب هدوب هک م ه
 ن امز ات م ه لاسد چنپو هاجنپ ؛ تسا هدشی م
 چنپو داتفه و دشکی م لوط رقاب تر ضد
 رقاب تر ضد ن امز زا ی رادقم و دوشی م هلاس
 ی دعب چیه ن یا هک ؛ تسا هدرک کاردا م ه ار
 ! درادن

ی ریسفت و تسا س ابعن با ن ادر گاشد زا ٔیطع
 ریسفتن آ هبترم هسو و تسا هتشون ءز ج چنپ رد
 و ، تسا هتشاد هضرع س ابعن با هب ار
 تئارق س ابعن با دزن رد ار ن آرق راب داتفه
 هعیش تاور ن اگرب زا م ه ٔیطع ؛ تسا هدرک
 !³تسا

ترایز ز ال بق ربا جن تسبم ارجا و لس غرار سا نیعبرا زور رد اد هشا دایس تر ضد

تکرح هنیدم زا ی راصنا اللهدبع ن ید ربا ج
 اب هنیدم زا ای لا ماد⁴ دیای م هفوک هب و دنکی م
 هب هنیدم زا ش دوخ هکنیا ای ، تسا هدمآ ٔیطع
 هب ی فوک ٔیطع اب هفوک زا و تسا هدمآ هفوک
 ترایز ی ار ب اد هشا دایس تر ضد رب ق یوس
 لامجا . تسین مولعم رگید اهنیا ؛ تسا هدمآ
 اب ار ی تیاور ی لما ی ربط ن یدلا دامع مو حرم
 رد ٔیطع نیمه زا دوخ ل صتم دنس هلسلس

1. ٧٦ ص ، ی سوظلا لاجر

2. ١٤٠ ص ، ن امه

3. ٢٥٣ ص ، ٢ ج ، ل اقملا ح یقنت

4. ٧٤ ص ، ی فطصملا قر اشب ؛ ٧٨٧ ص ، ٢ ج ، دجهتملا ح ابصم

س یفند بتک زاکه - ی فطصملا قرشب باتک

:دیوگی م و دنکی ملقند - تسامعیش

ی ارب یراصنا الله دبعن بر باجابن یعبر ا زور
تکرح ماسلا هیلع ادھشلا دیس ربقترایز
دعب و درکل سغ تارف رھن رد رباچ . میدرک
دعسزای رادقم ، درک مارح ا ر دوخ ی اھماچ
ربقی وسبب مار آمار آ و دیشاپ دوخ ندب رب
1. درک تکرح

ندرکل سغ ایضاً نیمه رد تقوکی هدنب
نوچ ! مدرکی م رکف وان تسبب مارح ا و رباچ
:میراد تایاور رد

سابل رگا ، دنکی م تکرح سج ی ارب هک ی سک
، دنک مارح ا ر دوخ سابل نامھ درادن مارح ا
تسد ، دنک وراو ار ش تک ؛ دشوپ وراو اھتم
، درواید رد ار ش یاه

1. ۷۴ ص ، ی فطصملا قرشب

تسد و دزادنیب شانهاشد یور ار شتک یلاب
۱! دنکنازیوانیپازا راه

هدینش نینمؤماریمایر بمغیپ زارباجا ایآ
ایدهشلا دیس ربقة دهاوخب یسک رگا هک دویب
و ددنیب مارحای دیاب، دنک ترایز ار ماما ربقة
؛ دویب رباچ دوزن طفتنیا مکنیا ای؟ دنک ل سغ
، لوصا زاناوتب هک تسایسکن آ هیقفن وچ
زغم رد ملاسا حور ایوگ! دنک عورف عیرفت
ق ادم تقیقدهب وا و ، دویب هتفرگ اج رباچ
ی م هک دویب هدش انشآنوناق رس و ملاسا
هک ی فاوط و ترایز ل سغ و مارحای : تسناد
کپی اراد ، تساهدش عیرشت اذنهناذ یارب
ماقم ، اذنهناذ تقیقده و ؛ تسای تقیقده و رس
سپ ! تسا ملاسلا هیلع ادهشلا دیس تیلو
، تسا هداتفا نیمز نایم رد وان دب هک اجنیا
اجنیا رد تیلو ماقم تقیقده و تسا اذنهناذ
اجنیا و تسا رهاظ ، رهاظ هبعک ! تسا ن و قدم
اجنیا دیابی لواء قیرط هب سپ ؛ تسا ن طاب
نیا یور ! درک تکرده مارحای اب و درک ل سغ
ی اراد دیاب هیقفه : میراد تیاور ی تح انعم
زایرونه یسده کلم^۲ «! دشاب هیسده کلم

۱. ۴۸۷ و ۴۸۶ ص ۱۲ ج ، عیشلا لئاسو ؛ ۳۴۷ ص ۴ ج ، ی فاکلا
۲. ۱۶ ص ، عیرشلا حابصم

نم [ی تفتسی] ی فطصی لانما ایثفلا ل حی لا ” : ملاسلا هیلع قداصلا لاقه
ی فمیر نم ناهرپ و هینلاع و هلمع صلاخا و هرس عاقصب ی لعته الله
الله نم ندایب لآ ا ح صی لا م کحلا و ، مکد دقف ی تفانم ن لا ؛ ل ا دل ک
لهجب دوا م ل هاج وهف یتباعم لاد ربخ مکد نم و ، هناهرب و ل جوزع
نم بلق ی ف الله هفدقی روزم لعا ” : ربخال د امک “! همکعب مواتم و
» «! عاشی

۷: ص ۳ ج ، ملاسا تموکد رد هیقف تیلو
زادنکد عاتفتسا هک ار یسک تسین ل لاد هیعرشل ئاسم رد نداد اوتف
دوخ هزیکاپس فذاب و ، ماهی گدولآ ثول زادوخ کاپن طاب اب ی لعته ق
هک یسک یارب زان داد اوتف تسین زناج و ؛ هی هانم باکتر ا ترو دک زان
ق فاوم وان طاب و رهاظ و ، دشابن صلاخ اذ یارب ش تعاط و تدابع
کسمتسم و ناهرپ ، ی دبلات لاد و یور رضل ئاسم عیمجرد و ، دشابن
تافصنیا هب فصتم یسک اتی نعیه ! دشاب هتشدانن تیدد و هیال تم ی مناق
هکارچ (دهد اوتف ، ما کحلا زای مکد چیه رد هک تسین زناج ، دشابن
رد نومذ مزج مکد و ؛ تسای عرشل ئاسم رد نداد مکد ، نداد اوتف
زان دویب زاجم و صخرم و عراشند ا هبرگم تسین حیحصد ت اعرش
ی تیدد و یربخهد دنک مکد هکره و ! مناق ناهرپ و ل یلد هب عراشند بناج
هدیدن ار ربخن اش دوخ و ربمغیپی صو ایر بمغیپ هبار ن آ دهد تبسند و
مکد ن آ هبل هاج ، ی تقم ن آ سپ ، دشاب هتشدانن آ هب عطق و مزج و دشاب
طقف م ل ع ” : درادن آ رب تلاد ربخ هچنانچ ” [! تسا راکمانگ و مآ و
واتیاده هدارا ی لعته و کرابته دنواذ هک یسک ل د رد هک تسایرون

هيقف هك تسا باقر د ادخ

ار يلك ماكدانآ ،رونآ اءطساوب دناوتىم
ار نا قيداىم و دنك راب ش دوخ قيداىم رب
نياى اراد رباچ .دسانشب و دهدب صيخشت بوخ
ىم هك لاماد هك دادى صيخشت نينچ هك دوب رون
مارحإ دياب ،دورب ربمغيپ رسپ ربق رس رب دهاوخ
لسغ و فاوط لسغ اذل !دنك لسغ دياب و ددنب
مارحإ ادخ اءناخ تقيقدى وسه ب و درك ترايز
!تسب

نيسحلا الله دعبا ترضد اب رباچ تاجانم

ديوگى مءيطء

ىمر ب ار دوخى پام امارآ و درك تكرح
هب مكنيا ات دوبل و غشم ادخ ركز هب و تشاد
رب ار رباچ تسد هكى تقو .ديسر ربق دزد
شوهى ب و دزى اءحيصد ،م تشاذگ ربقى ور
ادص هبترم هس ،م دروا شو هب ار رباچ ؛دش
دز:

ببيد !نيسد اى !نيسد اى !نيسد اى»
تسود باوج ،تسود ايا” !؟هبيد بيجى لا
»“!؟دهدى مزار دوخ

هلمج نيدب راذعإ باب زاش دوخ تقونآ
:دش مئرتم

كجادوا تَطِحْش دَق و باوجلاب كالى نا و»
!كيسار و كندب نيد قررف و ،كجابتا لى اء
هكنا ل اءوى هدى م ار نم باوج و تهنوگچ”
هدرك تكرح دوخى اچ زاش و تندرگى اءگر
،تسا هدش هتخيوآ و تءناش و تشپ رب و تسا
»“!تسا هءاتفا لى اءچ و تندر ب و رس نيدو

ىءهلا ليلسو و لوقنلا فيلدنبا و نينمؤملا ديسنبا و نيبينلا مءاخنبا كئنا دهشاف»
!ءسننلا ءديس ءار هزللا ءمطافنبا و ءابقنلا ديسنبا و ءاسكلا باحصا ش ماخو

نيبينلا ريخ دنزرف و ت هك م هدى م تءاهش”
نينمؤملا ريم نينمؤملا ديس دنزرف و ت ،لى تسه

[ققحم] »“!دوشى م عقاو ،تسا هءومزار

تیاده اُلاسو او قئدنگوسم ه دنزرفوت، ی تسه
ءابقنلا دّیس دنزرفو ءاسک باحصا نیمجنپ و
ءاسنّاءه دّیس ءار هز اُمطاف دنزرفوت، ی تسه
» «! ی تسه

رججی فت پیئر و نیسر ما دّیس فک کتّذغ دقو کلنکن نوکت لا کلام و»

هُجْنِپ اَر و تَه کَنَّا ل ا د و ی شابن نینچ هَنوگچ ”
 رد و ت سا هداد ش رورپ ن یببنا م تاخ ربمغیپ
 نامیا ن اتسپ ز ا و ی دش هدیرو رپ ن یقتم ن ماد
 هدیرب ریش ز ا م لاسا ا ب و ی دروخ ریش
 «! ی دش»

بَوْلَق نَّ ا رِیغ اَئِیْم تَطِی و اَیْد تَطِیْفُ
 ی فِیْهَکاش لا و ک قار فِیْهَیْبُ رِیغ ن نِیْموْملا
 ا ک ل ا رِیخلا

هزیکاپ تندرُم رد و ت ای گدنز رد و ت، ی ر آ ”
 و ت ق ا ر ف ت ه ج ه ب ن نِیْموْم ی ا ه ل د ا ن ا م ه ! ی د و ب
 ی ب و خ و ی یو کین رد ه ک ن ا ل ا د و ، ت سین د ا ش د
 «! د ن ر ا د ن ی ک ش و ت ل ا د

و م ل ا س د ” ؛ ه ن ا و ض ر و ا ل ل ه م ل ا س د ک ی ل ع ف
 «! د ا ب و ت ر ب ا د خ ی د و ن ش خ و ن ا و ض ر

ه ی ل ع ی ض م ا م ی ل ع ت ی ض م ک ن ا د ه ش ا و
 ه ک م ه د ی م ت د ا ه ش د ” ؛ ا ی ر ک ز ن ب ی ی ح ی ک و خ ا
 ر د ا ر ب ه ک ی د و ب ی ل ا و ن م و ه ی و ر ن ا م ه ر ب و ت
 «! د و ب ا ی ر ک ز ن ب ی ی ح ی ، و ت

ف ا ر ط ا ه ب ت ق و ن ا ، ت ف گ ا ر ت ا ل م ج ن ی ا ر ب ا ج
 ه ک ، ا د ه ش ل ا د ی س د ل ا ب ر ک د ی ه ش د و م و ص ع م ر ب ق ن ا
 و د ا د ن ل ا و ج ا ر د و خ م ش چ ، د و ب ا د ه ش د ر ب ق
 ن د ب ن ا ر ب ی م ل ا س د و د ر ک ف ا ر ط ا ه ب ی ه ا گ ن د
 ک ر ا ب م و ک ا پ د ا س ج ا ن ا و ر ه ا ط و ب ی ط ی ا ه
 د و م ن :

ع ا ن ف ب ت ا د ی ت ل ا ح ا و ر ل ا ا ه ت ی ا م ک ی ل ع م ل ا س ل ا
 د ه ش ا و ، ه ل ح ر ب ت خ ا ن ا و م ل ا س ل ا ه ی ل ع ن ی س ح ل ا
 م ت ر م ا و ع ا ک ر ل ا م ت ی ت ا و ع ل ا ص ل ا م ت م ق ا م ک ن ا
 م ت د ه ا ج و ر ک ن م ل ا ن ع م ت ی ه ن د و ف و ر ع م ل ا ب
 ا ن ی ق ی ل ا م ک ا ت ا ی ت د ، ا ل ل ه م ت د ب ع و ن ی د ح ل م ل ا

ه ک م ه د ی م م س ق ا ر و ت ، ا ی ا د خ ، ا ر ا گ د ر و ر پ) ”
 ه ر ه ا ط و ه ب ی ط د ا س ج ا ن ی ا ه ب ا ر ن م م ل ا س د ن ی ا
 ی ی ا ه س ف ن د و ا ه ن ا ج ی ا ا م ش ر ب م ل ا س د (! ن ا س ر ب
 د و خ و ا ف د ه و ه ا ر ر د و ن ی س د ن ا ت س ا ر د ه ک
 ا ر د و خ ر ا ب ن ا ت س ا ن ا ر د و د ی د ر ک ه د ا ی پ ا ر
 د ی د ش د ر ا و ن ا ت س ا ن ا و ع ا ن ف ر د و د ی د ر و ا د و ر ف

دیدرک قحلم ربمغیب هدید رون هب ار دوخ و
عاتیا و زامن هماغا امش هک مهدی م تدهش
رکنم زای هذو فورعم هبرما ، دیدرک تاکز
و دیدرک داهج نیقساف و نیدحلم اب ، دیدرک
هبات ، دیدروا اجب ار دوخ راگدرورپ تدابع
گرم و دیدیسر نیقیه لحرم هب هک ی ددرسد
ی داشت و شوخل احاب و دیتفرگش و غا رد ار
» «! دیتفر و دیدرک تکر د ایند نیا زا

رد نیسد ماما باحصا اب رباچ تیعم تّء

اروشاع زوری اهی ناشفناج و اهی راکادف

تفگ سپس و تفگار تلامج نیا

قّ حباب هلا و هیاء الله ی لصد ادمحم شعبی ذلاو»

! هیف م تلخد امیف مکانکر اش دقل ، آییند

سَدِّقْم حورِ یا ، مَرهاط و مَبَّیط حاورا یا) ”
 و باحصا سَدِّقْم حورِ یا ، ادَهْشَلادِیس
 قَدِیبار دَمَمِی یادخن آه مَسَق (! ناناوج
 مامت رِب نَبینلام تاخ ناونعه بار وا و دیزگرِب
 میدرک تکرش ام ، دومرف شو عبم رشد دارفا
 « ! دیدشل خاد ن آرد امش هچنآ رد

تکرش امش اب ام ! دنزی م ی فرح بیج
 تر اسا اب ، امش ن دشد هتشک اب ام ی نعید ! میدرک
 مامت اب ، امش ی گنشت اب ، امشل افطاً حبذ اب ، امش
 و تسا هدش دراو امش رِب هک ی یاهترار م نیا
 ! میتسه کیرش ، دوشی م دراو

ی فوعلا مَبَّیط ع ل ا ق :

و اَلْبَجَلْ عَدَمْ و اَیْدَاو طِبَهَنْدَمْ و فِیکْ
 نَبِیْدِ قَرِّفْ دَقْ مَوْقَلْ و ، فِیْسَبْ بَرِضَنْدَمْ
 تَلْمِرْ و مَهْدَلَاوْ تَمْتَوْ و مَهْنَادِبْ و مَهْسَوْعُرْ
 ! مَهْجَاوَزْ

ی م ی گرزب فرح !؟ ی یوگی م هچ ، ربا جی ا”
 اهنآ اب ام هنوگچ !؟ ی تفگی فرح هچ ! ی نزی
 ی لاحرد میتسه کیرش اهنآ لمع رد و میتسه
 نییای ای داو زا و میتفرد لایب ی هوک زا هک
 رآفک هب و میتفرد گزتسد هب ی ریشمش و میتفرد
 ی یادجن اشرس و ندب نید هورگ نیا اما ؛ میدزن
 هویب اهنآ نانز و میتی اهنآ دلوا و تسا هداتفا
 « !؟ دناه دش

ت فگ ربا ج :

نَمْ و ؛ مَهْمَع رَشْدْ اَمَوْقْ تَبْحَانَمْ ” : لَوْقِیْ اَللّٰه لَوْسَرِیْ بَبِیْدْ تُتْعَمَبْدِیْ نَا ، مَبَّیطْ ع اِبْ
 مَبَّیذْ و ی تَبْیْذْ نَا ، اَبِیْذْ قَطْلَابْ اَدَمَمْ تَعْبِیْ ذَلَاو ” ! مَهْلَمْ ع ی ف کَرِشْ اَمْوَقْ لَمَّعْ تَبْحَا
 « ! اَبْاَحْصَا و مَلَسَلَا مِیْلَعْ نِیْسَطَا مِیْلَعْ ی ضَمَامْ ی لَعْ ی اَبْاَحْصَا

ی اربن مات هب شوگ و ش اب مارا ، مَبَّیطْ ع ی ا”
 لوسر ، دوخ ببیدزا مدینش نم ! منک نایب و ت
 : دومرفی م هک مَّسَد و مَلَا و مِیْلَعِ اَللّٰه ی لَصْد اِدْخ
 موقن آ اب ، دشاب هتشاد تسود ار ی موقه کره
 اب و دراد تیع موقن آ اب و دوشی م روشم
 ره و ؛ دنکی م ادیب داختا موقن آ لصا و تقیق
 رد ، دشاب هتشاد تسود ار ی موقل مع سک
 هب مسق « ! دوشی م کیرش ناشیا لمع
 ادخ ، دیزگرِب ی تسار هب ار دَمَمِی هک ی دنوا دِخ

ن‌ام‌ه ر‌ب‌ن‌م ب‌ا‌ح‌ص‌ا و ن‌م ت‌ی‌ذ‌ه‌ک د‌ن‌ا‌د‌ی‌م
ه‌ت‌ش‌ذ‌گ‌ش‌ن‌ا‌ر‌ا‌ی‌و ن‌ی‌س‌د‌م‌ا‌م‌ا ر‌ب‌ه‌ک‌ت‌س‌ا ی‌ز‌ی‌چ
»!ت‌س‌ا

ی‌اه‌ناذی‌وس‌ه‌ب‌ار‌ن‌م: «ت‌ف‌گ‌ر‌ب‌ا‌ج‌ت‌ق‌ون‌آ
«!د‌یر‌ب‌ب‌ه‌ف‌وک

د‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌ه‌ی‌ط‌ع

ی‌م‌ت‌ک‌ر‌ح‌ر‌گ‌ید‌ک‌ی‌ا‌ب‌ه‌ار‌ر‌د‌ه‌ک‌ی‌ر‌ا‌د‌ق‌م
ی‌م‌و‌د‌ر‌ک‌ی‌م‌ه‌ظ‌ع‌و‌م‌ا‌ر‌م‌ه‌ار‌ن‌ی‌د‌ر‌د‌،م‌ی‌د‌ر‌ک
ت‌ف‌گ:

م‌ر‌ا‌د‌ن‌ا‌م‌گ‌؟م‌ن‌ک‌ت‌ی‌ص‌و‌ا‌ر‌و‌ت‌ا‌ی‌آ‌،ه‌ی‌ط‌ع‌ی‌ا‌«
د‌ر‌و‌خ‌ر‌ب‌و‌ت‌ه‌ب‌ن‌م‌ر‌ف‌س‌ن‌ی‌ا‌ز‌ا‌د‌ع‌ب‌ر‌گ‌ید‌ه‌ک
ن‌ک‌ش‌و‌گ‌ن‌م‌ز‌ا‌ا‌ر‌ت‌ی‌ص‌و‌ن‌ی‌ا‌ا‌ذ‌ل‌؛م‌ن‌ک

ه‌ک‌ی‌م‌ا‌د‌ا‌م‌ا‌ر‌د‌م‌ح‌م‌ل‌آ‌ت‌س‌و‌د‌ر‌ا‌د‌ب‌ت‌س‌و‌د
ن‌ا‌ن‌م‌ش‌د‌ر‌ا‌د‌ب‌ن‌م‌ش‌د‌و‌؛د‌ر‌ا‌د‌ت‌س‌و‌د‌ا‌ر‌ن‌ا‌ش‌ی‌ا
،د‌ن‌ر‌ا‌د‌ی‌ن‌م‌ش‌د‌ا‌ه‌ن‌آ‌ا‌ب‌ه‌ک‌ی‌م‌ا‌گ‌ن‌ه‌ا‌ت‌a‌ر‌d‌م‌ح‌م‌ل‌آ
ا‌ه‌ب‌ش‌d‌ا‌م‌ت‌و‌d‌ن‌ش‌ا‌ب‌ه‌ز‌و‌r‌ا‌ه‌z‌o‌r‌m‌ا‌م‌ت‌h‌چ‌ر‌g
ا‌r‌a‌d‌m‌d‌m‌ح‌م‌l‌آ‌t‌s‌o‌d‌a‌b‌!d‌n‌z‌i‌x‌r‌b‌t‌d‌a‌b‌e‌h
m‌a‌j‌n‌a‌h‌e‌k‌i‌n‌a‌h‌a‌n‌g‌z‌a‌i‌r‌a‌i‌s‌b‌r‌d‌h‌ç‌r‌g‌a‌n‌k
ی‌ا‌p‌h‌e‌k‌i‌t‌l‌a‌h‌r‌d‌d‌z‌g‌l‌b‌w‌a‌z‌a‌i‌y‌a‌p‌،d‌e‌h‌d‌i‌m
t‌s‌o‌d‌h‌e‌k‌n‌a‌d‌b‌!t‌s‌a‌t‌b‌a‌z‌t‌i‌l‌a‌o‌r‌d‌w‌a‌r‌g‌i‌d
n‌a‌s‌h‌i‌a‌n‌m‌s‌h‌d‌t‌b‌q‌a‌e‌w‌d‌o‌r‌i‌m‌t‌s‌h‌e‌h‌h‌e‌b‌n‌a‌s‌h‌i‌a
1«!d‌o‌b‌d‌e‌h‌a‌o‌x‌m‌n‌e‌h‌g‌w‌x‌z‌o‌d‌h‌e‌b

ن‌ی‌a‌.d‌o‌b‌h‌e‌i‌p‌e‌a‌b‌r‌b‌a‌j‌n‌a‌n‌x‌s‌n‌i‌r‌x‌a‌n‌i‌a
!t‌s‌a‌h‌d‌r‌k‌k‌r‌d‌a‌r‌n‌i‌d‌ç‌o‌r‌b‌o‌x‌،d‌r‌m
d‌o‌x‌t‌i‌e‌m‌!t‌s‌a‌h‌d‌r‌k‌n‌a‌i‌d‌b‌o‌x‌r‌d‌ç‌d‌i‌n‌i‌b
د‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌و‌d‌n‌k‌i‌m‌n‌a‌i‌d‌a‌d‌h‌e‌s‌l‌a‌d‌i‌s‌a‌b‌a‌r
g‌n‌j‌a‌m‌s‌h‌a‌b‌n‌m‌،m‌t‌s‌e‌h‌a‌m‌s‌h‌z‌a‌n‌m‌l‌a‌s‌a‌«
ی‌g‌n‌s‌h‌t‌،m‌d‌z‌r‌i‌s‌m‌s‌h‌a‌m‌s‌h‌b‌a‌k‌r‌r‌d‌،m‌d‌r‌k
ç‌b‌z‌w‌t‌s‌a‌h‌d‌s‌h‌d‌i‌r‌b‌r‌s‌d‌n‌m‌d‌n‌z‌r‌f‌،m‌d‌i‌s‌k
m‌d‌o‌x‌،d‌n‌a‌h‌d‌s‌h‌e‌t‌s‌k‌n‌m‌n‌a‌r‌d‌a‌r‌b‌،t‌s‌a‌h‌d‌s‌h
!t‌s‌a‌r‌o‌p‌t‌n‌i‌a‌n‌m‌t‌i‌z‌n‌o‌ç‌!m‌a‌h‌d‌s‌h‌ç‌b‌z‌m‌h
m‌h‌a‌m‌h‌e‌b‌،d‌m‌ح‌م‌l‌آ‌w‌d‌m‌ح‌m‌ç‌d‌h‌e‌b‌a‌i‌a‌d‌x
m‌i‌o‌s‌h‌a‌n‌s‌h‌a‌n‌i‌d‌ç‌o‌r‌h‌e‌b‌h‌e‌k‌a‌m‌r‌f‌b‌t‌i‌a‌n‌e‌i‌r‌o‌n
!m‌i‌b‌a‌i‌r‌d‌a‌r‌n‌i‌d‌t‌q‌i‌q‌d‌w
z‌a‌r‌t‌e‌h‌a‌r‌o‌t‌h‌e‌k‌h‌d‌b‌i‌n‌i‌q‌i‌a‌m‌i‌a‌h‌l‌d‌h‌e‌b‌w
!m‌i‌s‌a‌n‌s‌h‌b‌n‌i‌a

حرفش نم مایسا روز هب ار ام یاهه نیس
!امرفب

تباث تمیقتسم طار صد رد ار ام یاهمدق
!امند

ی داد ام هب هک ییاهه یامرسد و رما نیمه ز ا
!امند عتمتم تدوخ هار رد ار ام

ادھشلا دّیسد ہار رد ار ام شور و رسید
ترضدن آ باحصا و دلاوا و ملاسلا ہیلع
!هدبرارق

ایند راد زار ام یوشندی ضار ام زارات
!ربند

ترخا و ایند رد اہنات عافشد دروم ار ام
!هدبرارق

!امرفد یکیدزدار امن نامز ماما جرف

دّمحمِلْ ا و دّمحمِلْ ا لصدّم هلا

۲) (لمعش زرا کلام : مهدزناپس لجم
۱۳۹۷ رطف دیعد دیع ابطذ ، مئاق دجسم ، نارمط

یرمق یرجه

ميجر لا ناطيشلا نم لله اب ذوعا

ميجر لا ن محر لا الله مسب

مَعْنَا و ، مَعْنَاب دَمَحَا لِصَاوَلَا لِه دَمَحَا
و . هَلَابِي اء دَمَحَدَا مَك هَلَا اِي اء دَمَحَدَا رَكْشَلَاب
، هَب تَرِمَا اَمَع اَطْبَلَا سِ وُقْنَلَا هَذ هِي اء هَنِيعَتَسَدَا
هَب طَا حَا اَم ه رَفَعَتَسَدَا و . هِنَع تَيْهَدَا م اِي ل اِع اَرَسَلَا
رِيغ بَاتَك و رِصَاق رِيغ مَدَا ؛ هُبَاتَك هَا صَحَا و هُمَدَا
فَا قُو و بَوِيغَلَا ن يَاع نَم نَا مِيَا هَب ن مَوْد و . رِدَاغَم
هَنِيقِي و ، كَرِشَلَا هُصَلَا خَا اِي فَدَا نَا مِيَا ؛ دُو عُو مَلَا اِي اء
بَكْشَلَا

هَل كِيرِشَد لَا هَدَحُو اَلله لَا ا هَلَا لَا نَا دَهَشَدَا و
و ، اَدْبَا اَمَدَا اَمُوِيَقَا اَيْدَا اَدْرَفَا اَدْمَصَدَا اَدْحَا اَدْحَاوَا اَهْلَا
و هُدْبَع مَلَسَد و هَلَا و هِي اء اَلله اِي لَصَدَا اَدْمَحَم نَا
اِي اء هَرِهَظِي اَقِ حَا نِي د و اِي دِهَلَاب هَلَسْرَا ، هَلُوسَر
نَا دِعَصْت ن يَتِدَاهَش ؛ ن و كَرِشْمَلَا هَرِك و ل و هَلَك ن يَدَلَا
هِي ف ن اِعْضُوْت ن اَزِي م فَا حِي لَا ، ل مَعَلَا ن اِعْفَرْت و ل و قَلَا
هِنَع ن اِعْفَرْت ن اَزِي م لُقْتِي لَا و

اِي ه اِي تَلَا اَلله اِي وَقْتَب اَلله دَا بَع مَكِي صُوَا
! حَجْتُم نَاعَم و غَلْبُم دَا ز ؛ نَاعَمَلَا اِهَب و دَا زَلَا
؛ عَاو رِي خ اِهَاعُو و عَا د اِعْمَسَا اِهِي ل اِعَا
1. اِهِي عَاو زَا ف و اِهِي عَا د اِعْمَسَا ف

1 اِي رِدَقَا ب ، ۱۱۴ هبطخ ، ۱۶۹ ص ، (ح ل ا ص اِي ح ب ص د) اَعْلَابِلَا ب ح هِنَد
: هَمَجَرْت ب ف ل ا ت خَا

و اَهْت مَعْن هَب اَر د م د ه ك د ر ا د اِي د ن و ا د خ ه ب ص ا ص ت خَا ش ي ا ت س د و س ا پ س د
اِي م ش ي ا ت س د و د م د ش ي ا ه ت م ع ن ر ب ا ر و ا . د و م ن ل ص و ر ك ش ه ب ا ر ا ه ت م ع ن
اِي ر ا ي د و ك م ك اِي و ز ا و . م ي ن ك اِي م ش ي ا ت س د ش ي ل ا ب ر ب ه ك ه ن و ك ن ا م ه م ي ن ك
د ن ك و ت س د د ن ا ه د ش ر م ا ن ا د ب ه چ نَا م ا ج ن ا ر د ه ك اِي س و ف ن ي ا ر ب م ي ل ط اِي م
اِي و ز ا و د ن ا ن ا ب ا ت ش د و ع ي ر س د د ن a ه د ش اِي ه ن د ن ا ز ا ه چ ن ا د ب ت ب س ن و د ن ت س ه

* دَحَاُ لِلَّهِ وَهُ لِق * مِحْرَلاً نِ مَحْرَلاً لِلَّهِ مِسْبِ

1. (دَحَاُ أَوْفُكَهُ نُكِي مَ وَ * دَلُوي مَ وَ دَلِي مَ * دَمَّصلاً لِلَّهِ

رطف ديعس ديع مود ابطخ

مِحْرَلاً نِ مَحْرَلاً لِلَّهِ مِسْبِ

ميرکلا هباتکي في الله لاق

لِلَّهِ أَيْ تَأَنَّم لِّإِ * نَوْنِب لَّا وَ لَّامُ عَفْنِي لَّا مَوِي

دهاوخي زور»²؛ (ميسب بلقب

وا هب ي اهديان اسنان ادنزر ف و لام هک ديسر

رد ملس بلقا بهکي سکن آرگم * دناسري مذ

«!دورب ادخ هاگشيپ

دناوخذ دزد و ايند لها دزدل معش زرا کلام

،مينکي مي گدنز نآ رد ام هکي يابند نيا رد

و دراد بطاحا نادب شملع هک هچنآ هب تبسن مينکي م شزرما باط
ي باتک و تسين ماتوک و رصاق هکي ملع ؛تسا هدرمشرب ار نآ شباتک
ي سکن اميا ،ميروآي م ناميا يو هب و تسا هدمندر ادگور فار ي زيچ هک
هداد هدعون ادب هچنآ رب و هدمند هدهاشم نايعلاب ار اهن اهنپ و اهب يغ هک
ش نيقي و ار کرش ش صلاحا هکي ناميا ؛تسا هتشگ ماگآ و فقاو هشد
تسا هدرپ ن پيزا و هودز ار کش

ي کيرش و تسا هناگي ،تسين الله زج ي دوبعم هک ميهدمي تداهش و
،تسا دوخ هبر او تسا و دمصد ،تسا اتکي ،تسا ي کي هک ي دوبعم ،دراند
و ي مئاد و تسا اجر باپ و رادياپ ،تسا هدنز ،دراند ي ناآ و تسا درف
هدنب ملس و هلا و هيلع الله ي لصد دمحم هک ميهدمي تداهش و .تسا ي دبا
همهر ب ار وا ات دانسرف قد نيد و تياده اب ار يو .تسا و دانسرف و
تداهش ود نيا !ديآ راوگان ن يکرشم رب هبلغن نيا هچرگا ،دهد هبلغن ايدا
ي يوزارت .دربي م لااب ار لمع و دهدي م دوعد ار نخس هک تسا ي ياه
ود نيا هک ي يوزارت و ددرگن کبس ،دهنن نآ رد ار تداهش ود نيا هک
دوشن نيگنس ،دنريگرن نآ زا ار

و رفس هشوت هک منکي م شرافس دناوخذ ي اوقت هب ار ادخ ن اگدنب امشد
هک ي هاگهانپ و دناسري م دصقم هب هک ي هشوت ؛تسا ن اسنا ماگهانپ
دناوخذ ار ف نآ ي وسه ب ،ن اگدننکت و عد نيرته دنونش .تسا هدنکر اگتسر
توعد س پس ،تفرگ ار ف ار نآ ،ن اگدننکظف و ن اگدنريگار ف نيرته ب و
و تفرگار ف ار نآ هکنآ و .دناسر مدرم شوگ هب ار نآ اوقت هب هدننک
(ق قح) «.تشگ زوريپ و راگتسر دومن ق قحتم دوخ رد و تفر يذ

¹ 1 سورة إخلاص (۱۱۲).

² ۸۹ و ۸۸ هيا (۲۶) ءار عشد هروسد

زا به چرھ مېهدی م ماچنا هک ی یا هراک و لامعا
 و دشاب رتریگم شچ و رتمهم ،رهاظ رظنه طقن
 دزن رد لمع نآ ،دشاب رتگرزب لمع هرکیپ
 ایند رد ی سکرگا لاثم !تسا رتمهم ایند مدرم
 ناوراک و دجسم ،دهد ماچنا ی گرزب ی اهراک
 ار همه ،دنک داهج ادخ هار رد ،دزاسب ار سد
 مامت ،دنک ماعطا ناضمر مامرد ی راطفا ی ارب
 ار ماهن ایرع و دنک ی تسرپرس ار اهمیت
 ی اهراک و دنک ماعطا ار ارقف همه ،دناشوید
 لها دید رظنه طقن زا اهراک نیا ،دنکب ی مهم
 و دیجمت لباق و گرزب ی اهراک ی لیخ ایند
 مانگد و عقاو رظنه طقن زا اما .تسا ی نیسحت
 لامعا نیا ندش لوبق و ایبنا حاورا و مکئلام
 ی گتسب لمع حور و ناج هب ،ادخ دزن رد
 لمع .تسا تیند و صلاخا نامه هک ،دراد
 ی ارب ار لمع نآ ناسنا اما دشاب گرزب به چرگ
 مدرم گرزب رکیپ کی دننام ،دهد ماچنا ادخ
 ناسنا ی لو دشاب کچوک به چرگ لمع اما ؛تسا
 هدنز لمع نآ ،دهد ماچنا ادخ ی ارب ار نآ
 !تسا

دننام کچوک ن اوید کی و مدرم رتشنید
 رد مدرم رتشن آ ی اج ؛تسا قرف هدنز هدنرپ
 هدنز ک شجنگ نیا ی اج ی لو ،تسا هلبزم
 ی م ماچنا ناسنا هک ی لامعا !تسا تخرد ی ور
 رگا ؛دندزی م کحم تیعقاو و تیند اب ،دهد
 ،ایر ی ارب لمع نآ و تشاد تبرق دصق ناسنا
 دنکی م لوبق ،دوبذ تیصد و هر هشد ،ی یامندوخ
 دنکی م در ،دشاب مه گرزب به چرگ لمع لا و
 !دنکی مذل لوبق و

ماسلا هیلع نینمؤمار یما زا ی نرُع هبج
 :دنیا مرفی م تر ضد نآ هک دنکی م تیاور
 نید تلتق و کایب تمق و کرهد تمصد و
 اغلاب ،کاوه عم الله کثعب ،ماقما و نکرلا
 ی فن ا و ،هتجلا ی فف هتجلا ی فن ا ؛علب ام

1! رانلا ی فف رانلا

یریگده زور ار راگزور ی اهزور مامترگا»
نید و ی تسیاب تدابع و مایقه بده اهب شد مامت و
هتشک میهار با ماقم و (دوسلأ ار جدی نعید) نکر
و تیند اب تمامیه زور رد ار و تادخ، یوشب
، دنکی م شوعبم تدوخ ی اوھ و تساوخ
هچره

1. ۵۵۸ ص، ۲ ج، تاراغلا

یوسه پوتی او ه و تینرگا؛ دشاب دهاوخی م
 یار برگا و دوی هاوخت شهبرد، دوت شهبد
 یهاوخت منهد رد، دوت منهد و ییامندوخ
 «!دوب»

ی دارفا هرابرد ماسلا هیلع نینمؤلاریم
 :دنیا مرفی م، دنوری م ایند نیا زاک
 و «؟کرتام» :سأنلا لاق، کله اذا عرمانا
 1 «؟مدقام» :بکئلاما تلاق
 ، دنوری م ایند نیا زاک و دنریمی م هکی دارفا
 :دنیوگی م و دنکی م تبحد رگیدکی اب مدرم
 “؟تسا هتشانگ یقاب هچ، هدرم هکی سک نیا”
 هاتسرف شپ هچ” :دنیوگی م هکلام یلو
 «؟تسا»

،تسات ایعت نیمه هب ایند مدرم رظن وچ
 و ماج، نأشد، لغشد، دلاوا، کرتام زاک اذک و
 هبن وچ هکلام یلو؛ دنکی م ل اؤس و ا رابتعا
 ام یارب» :دنسری م ل اؤس، دنکی م مانگد عقاو
 ش درد هب اجنیا هکرتسا هدر و آ یلمع هچ
 رظنه طقن زاک ایند رد ناسنا هچره «؟دروخب
 هتشانگ لام و ن اوعا و رایو هریشع، ترثک
 هب چیه دشابند ادخش دصقه کی ترو صرد، دشاب
 !تسار فدا اجنآ رد و دروخی مذ درد

میلس بلق یانعم

قداصد ماما ترصد زاک هنییء نبن ایفس
 :دنکی م تیاور ماسلا هیلع
 ایآ نیا رد :مدرک ضرع ترصد نآ تمدخ
 لام هک دسری م یزور } :دیامرفی م هک هکرا بام
 بلق رگم دروخی مذ ناسنا درد هب دنزرف و
 ؟تسیچ کاپ بلق زاک دارم، } کاپ
 یقلی یذلا میلسا بلقا « :دندومرف ترصد
 کشد هیف بلقلک و !ه اوس هیف دحأ سید و هبر
 یف دهزلاب اورما امنا و !طاقسد وهف کرشد و
 2 «.قر خلا یف مهبولق غر فتل ایندلا»

1 ۴۱۸ ص ۱، ج (مدبع) غلابلا جهن

2 ۱۶ ص ۲، ج، یفاکلا

تاقلام هب ی تقو هک تسا ی لد نآ م لاس بلق”
ادخ زج بلقن آ رد ی زیچ چیه ، دسری م ادخ
کرش ای کشن آ رد هک ی لد ره و !تسین
بلقن آ و) تسا طقاس رابتعا هجر د زا ، دشاب
ادخ یوسه ار وا و تسا بویعم و ضیرم
هار

دناه درک توعدا ایند رد ار مدرم و (!دندهی مذ، دینکذ تبغر ایند به دایز و دینک هشیپ دهر هک «دوشب ملسد ترخا یارب اهلد هکنیا یارب

درادنش یاجنگ و د ناسنا لد

ادخ»¹؛ ﴿هَفَوجِي فَنِيْبَلِقَنَّ مَلْجُرًا لِّلّٰهٖ اَلْعَجَامُ﴾
 «!تسا هتشاذنگذ لد و د، ناسنا کی فوج رد

لد و د اب دناوتی مذ دیحوت هار رد ناسنا و دوشب رد ایند تببحم زالدرگا! دنک تکرحد ماج، هزاوا، تیصد، ییامندوخ ار ناسنا بلق بلق نآ، دریگب ایند هیناف یاهت تببحم ریاس و رمع؛ درادن ادخ رون یارب تیفرظ رگید زای لاختسد هکنیا هن ناسنا و دوشی می رپس می ضمیرم و هدولاً بلقا به کلب، دوری می ایند. تسا تخسش تابقع اجنآ رد هدولاً بلق و دور

تدابعدردیایریانعم

لمعان آی لمع ره رد و تادابعردیایر
 رد ابر لثم تادابعردیایر. دنکی لم طاب ار
 لام لخاد ابر مدنگ کی رگا؛ دنامی م هلماعم
 و بارخار ناسنا ل اوما مامت، دوشب ناسنا
 ردیایر؛ دنزی مش تا ار همه و دنکی م هدولاً
 تایاور رد. تسا روطنیمه مه تادابع
 ییامندوخ، دوختادابعردیایر رگا»؛ میراد
 «!تسا ل طابش تادابع مامت دنک

ی سکه که تسین نیا تادابعردیایریانعم
 دیوگب و دریگب تسد رد قوب و دیایب دجسم
 می م ن م، دینک اشامت ار ن م دیایب، س انلا اهیا»
 هک ی لمع ره هکلب «!مناوخب زامن مهاوخ
 رد ارش دوخ دهاوخی م و دهی م ماجنا ناسنا
 رگا لاثم. تسا ایر نیا، دهدب ناشن لمعان آ
 ، دهدب ناشن دهاوخی م و دشوپی می یونس ابل
 یارب دیوگی م رییکت دنلب رگا؛ تسا ایر نیا
 نیا، «م تفگ دنلب ن م»؛ هک دنمهفن ار گید هکنیا
 تمسقی ییچی نیسد دجسم رد رگا؛ تسا ایر

1. 4. هیا (33) بازحاً هر وسدا
 2. 47. ص 2، ج 2، می مقلا ریست

تمسقنم» : بهک تسانیا ش دو صقم و دنکی م
ی سک ؛تسا ایر نیا ، «ن کذت مسق و تو منکی م
ن اذا یرگید رگا و دیوگی م ن اذا دجسم رد بهک
ی سکرگا ؛تسا ایر نیا ، دوشد رثائم و ا دیوگد
ایهت ادهشلا دئیس هضور ی ارب ی سلجم

نیا نم» : هک تسانیا ش دوصقم و دنکی م
 ات نیشن و رب» : دنیوگب رگا و «! منکی م ار راک
 و !تسا ایر نیا ، دوشی م رثاتم ، «دنکب یرگید
 ناسنا ! دنزی م ش تا ار لامعا همه ، کشن و دبنیا
 ! دنکب ادخی ارب ار راک دیاب

و اتینس اسار بن اسنا لمعش زرا

ی لاوغ باتکردی ئاسدلاً روهمجالی بانبا
 ردی ناژ دیهشن یدلان یز خیش موحر م و ی لائللا
 ود نیا زای سلجم هملاء زین و دیرملا تمینم
 الله ی لصد مرکالوسر زای بیجعتیاور ، رنف
 : دنکی م لقنهلا و هیلع

ام ی رمال کل امنا و تاینلاب لامعلاً امنا
 هلو سر و الله ی لیا هترجه تناک نمف ؛ ی و ن
 تناک نم و ، هلو سر و الله ی لیا هترجه تناک
 اهحکنیه اوما و اهدخای تمینغ ی لیا هترجه
^{1,2} بهیلا رجاه ام ی لیا هترجهف

ی ارب و دراد تین هب ی گتسب ناسنا لامعا»
 هکی سک ره . دنامی م ی قاب ش تین ی سک ره
 یوسه ب دوخی گدنز و هناخزا و دنک ترجه
 یوسه ب و اترجه ، دیایب نوری بدلوسر و ادخ
 دوخ هناخزا ی سکرگا و ؛تسا ش لوسر و ادخ
 رد و دشاب ماما اب و ربمغیپ اب ولو) دیایب نوری
 ترجه نیا زاش روظنم ی لو ، (دشاب داهج هار
 دربب ار ی لام و دسرب ی تمینغ هب هک دشاب نیا
 دوخ حاکن هب ار وا و دسرب ی نز هب ای
 زیچ نامه یوسه ب و اترجه ، دروایب رد
 «!تسا

فده و دوصقم ، روظنم ، تین ی تقو ی نعید
 ناونعهب هک تسا ی لام ای و زینک و نز و
 رد رگا !تسا نامه و ال معسپ ، دربب تمینغ
 ی م روشم ش بوبحم نامه اب ، دربب هار نآ
 ، دشاب هتشاد تبحم ایند هب ی سک رگا ؛ دوش

1 ، راونلا راجب ؛ ۱۳۲ ص ، دیرملا تمینم ؛ ۸۱ ص ، ۱ ج ، ی لائللا ی لاوع
 ۲۱۱ ص ، ۶۷ ج
 2. ۲۱ ص هب دوش عوجر رتشیب علاطا تهج

دوشی م روشم هقلاء نیمه اب تمایق زور
 هتشاد تبّحم راکانز نز کی هب ی سک رگا
 دوشی م روشم نامه اب تمایق زور ، دشاب
 هکی سک»^۱؛ **هعم الله هرشد ارجد بّحاً نم**
 ادخ ، دشاب هتشاد تسود ار ی گنسد هعطق کی
 روشم گنسد نامه اب ار وا تمایق زور رد
 «!دنکی م»

هتشاد تسود ار ربمغیپ و ادخ ی سک رگا
 زا و دنک راتفر اهنا مارم قبط رب دیاب ، دشاب
 لمع ، دنکن ی یامندوخ و هقیلس راهظا دوخ
 نیا هب ار دوخ هک دنکی عسو دنک کاپار دوخ
 هک لامعلا ان ازیم هب ات دنک کیدزن نازیم
 کیدزن ، تسا ماسلا هیلع نینمؤماریم
 راتفرگن لا ، تسا راتفرگن اسنا لا و ؛ دوشب
 !دوب دهاوخ راتفرگ مه ادعب و تسا

ادخ رطاخه ب عضاوت موزا

گرزب باحصا زا ی کی لمسم نب دمحم
 رقاب دمحم ماما و قداص رفعب ماما ترصد
 وا دننام ی سک رتمکام و تسا ماسلا امهیلع
 رظنه طقنزا و میراد تاورنایم رد هرازو
 ت ایصوصخ رب علاطا و تیاور تحص
 ود نیا ، باحصا نایم رد دیاش ، رابخا
نم ناک و . دشاب درف هب رصحنم راوگرزب
 ناگرزب زا ؛ **امیرک افیرش لأجر و ، فارشلا**
 هب ی نعید «!دوب موقی امرک زا و نیلومت مزا و
 لمسم نب دمحم . دوب فورعم ی یاقا و صخشت
 دیوگی م»

ماسلا هیلع قداص ترصد تمدخ زور کی
 هک تسا ی تدم ، الله و سرن با ای : مدرک ضرع
 هدیسنر نی یاج هب ام و تسا هدش ی رپسام رمع
 رب ، ق یاقد و ی هلا فرامع زا ی زیچ ی نعید) میا
 ی م امش تمدخ ی لیخ ! (تسا هدشن فشکنم ام

۱. ۲۰۹ و ۱۲۹ ص ، ق و دص خیش ، ی لاملا

ی لیخو مینکی م هداقتسا ی لیخو میوری م و مییا
زا ن امدوخ هچنآ ی لو ؛ مینکی م لقن تیاور
هدیسرن ام هب ، میهاوخی م ن طاب رظنه طقن
!تسا

!لله عَضَاوَتَه ، دَمَحْم اَيَّ : دندومرف ترضد
«!نک عضاوت ادخی ارب

درم نیا !روایب نییاپ ار تدوخ ی نعید
،تسا هریشد و موقس بیئر هک میرک و فیرش
!درک کاردا ار ترضد م ار م نیا بوخردقچ
گرزبدرم ، بار عا ص خلاً ا ب و مدرم نایمرد
کچوک ی اهراک و دنک گرزب راک دیاب ه شیمه
دزرد اما ؛تسا تسپ و گندی لیخو ا ی ارب
.تسشنش بلق هب و درک هولج ماما ملاک ، وا

وزارت کی و امرخ دبسد کی ، حبصد ادرف
لَعَجْفَه ، تسشنه فوک دجسم رد مد و تشادرب
!امرخی آ ، امرخی آ : دزی م داد مادم» ؛ ی دائیپ
ی م مه مدرم «!دیرخب امرخ و دییایب مدرم
ی م هاگن مه هب و دندیرخی م وا زا و دندما
ن ب دَمَحْم ، هتسشن اجنیا هک نیا» : هک دندرک
موق فیرش و هریشد خیشد هک وا !؟تسا ملسم
«!؟تسا هشدش ورف امرخ ارچ سپ ،تسا
،دندرکی م تَمَزْم و دنتفری م و دندما ی م مادم
لوغشم و درکی مزی نانتعا چیه م ه و
.دوبش دوخی اها مرخن تخورف

و دما تر ضد تمدخ، دش هامت هک ش دبس
هب و دش هامت مراک، الل و سرن با ای: تفگ
تقون آ «! مدیسر، مسرب متساوخی م هک هچنآ
هک لااح»: دنتفگ و دندما ش اهریشع و ماوقا
ار یرگید راک، تسا هدش هامت تراک رگید
ی اهراک نآ رگید نم»: تفگ «! نک باختنا
ی یایسا و هلاک کی «! منکی مذ باختنا ار ق باس
رخآ ات و دما اهن بابایسا نایم هب و تشادرب
۱. دش ندرک ایسا ل و غشم ش رمع

و دنیشتنی م لد رب هک تسا ق د ملاک نیا
ار ریسمی تقو و دنکی م ضوع ار ریسماً اروف
!تسا رضاد ادخ، درک ضوع

دقت رخآ و تسا دقتا ایند»: دنیوگی م هکنیا
و تسا هیسند ایند! تسا ی طلاغ فرد «تسیند
ایند، تسیند مه هیسند ایند هکلب؛ تسا دقت رخآ
ی نعید ایند، ایند تا وهش ی نعید ایند! تسا ل طاب
تاساسحا یور زا ار راک ی نعید ایند، رده
ی نعید ایند، ن تشانگ اپریز ار لقع و نداد ماجنا
ن ادجو و ندرک شوگ و رمع و دیز فرد هب
ملاء رد ی نعید ایند، ن درب نید زا ار تیعقاو و
ی م ایند ار نیا؛ ندرک ی گدنز م هوت و لیخت
ادخ و ترخآ ی لو، تسا ل طاب نیا و، دنیوگ
د نرضاد

رتشیب لمسم ن ب دمحم بلقرد ماما ملاک رگا
ماما تمدخ هک اجن امه، درکی م رثا نیا زا
هک دوبد جاتحم رگید و دوب هامت ش راک دوب
فرظ و هلد و دیایب ی یادرف و درنگب ی بش
رانک رهظ ات و درادرب ار وزارت و امرخ
هکلب؛ دشورفب امرخ و دنک اند هفوک دجسم
!دوب هامت ش راک اجن امه

،دوشی م هدناوخ ام رب هک ن آرق ت ایآ نیا
ادخت لاسر غیلبت مه اهنیا و تسا ی حو ملاک
تسا

ناسنا دو صقم و فدهس اسار بل امعاش اداپ

دندومرف ماسلا هیلع نینمؤملار یما

تمصع رد و تینوصم و ی کاپ ی نعید) او قند
ی اهشوتو داز نیرتهب (س فندی او هزاند مآرد
؛ دناسری م ار ناسنا هکتسا

1؛ عاو رُیخ اهاعو و عاد مُعَمَساً اهیلا اعد
ام هب ار بلطم نیا ی اهدنیوگ و ی عاد بجع»
«! دناسر

هک نیلسرُملا و اایبذلاً متاخ، مرکا ربمغیپ
نیگذ ریز ل سرم ی ایبنا و برقمه اُکئلام مامت
دایرفی هلا ی حو هب دیجم ن آرق رد، دنتسه و ا
مُتَنَّا وَ لَا اِنَّ تُوْمَتَ لَا وَ هِتَاْفَتَقَّ حَ دَ لَلَّهْ اَوْ قُتَّالَ: درک
امش ن طاب رد ی اعا ی اعد دنواذخ²؛ **اِنَّ وَ مُلْسَم**
ی م هک ی راک ره؛ تسا هداد رارق ی نازیم
باتک اب و ن طاب ن ازیم ن آ اب، دینکب دیهاوخ
! دینک ی ریگن ادنا ربمغیپ تّس و ادخ

دناوتی مذی سک و تسا نشور م اعد هزورما
باتک، مدیمهفد، متسنادی مذ ن م: « درواید رذع
ل اؤسد باوج هک دویذی سک، دویذ ن م تسد رد
، مدرکی م ی گذنر هوک تشپ ن م، دهدب ار ن م
هتفریذپ اهفرح نیا «... و مفعضتسم ن م
! تسیند

؛ دنک ی ناسنا راک دیاب تسا ناسنا، ناسنا ات
اُجرد نودام هک دهدب ماجنا ی لامعا رگا
تسا هتخورف نازرا ار دوخ، تسوا تّیناسنا
ناسنا راک دیاب ناسنا! دنکی م هذخاؤم و ازا و
دوخ، دنک ن اوید راک رگا؛ ن اوید راک هذ، دنک
زور رد و تسا هدرک هلماعم ن اوید هب ار
ناسنا. دویذهاوخ ناهن اسنا اب نیشنم ه تمایق
حطس؛ درواید تّیناسنا حطس رد ار دوخ دیاب
تسا زیزع و فیرش و لااب ردقنیا تّیناسنا
ناسنا ل باقم رد ارش دویذی اعا ی اعد ی اذخ هک
نیا ناسنا ماقم: دیوگی م ی نعید! دنکی م هلماعم
هب و تشهب هب ار دوخ رگا هک تسا لااب ردق
تشهب مامت هب؛ تسا مک، دنک ضوع ن یطاروح
ارش دویذ دیاب ناسنا؛ تسا مک، دنک ضوع اه

1. ۱۱۴ هبطخ، ۱۶۹ ص، (ح لاص ی حبص) ة غلابا جهذ

2: ۳۱۰ ص، ۱۳ ج، ی سانشد ماما. ۱۰۲ هیأ (۳) ن ار معلأ هروسد
تسوا ی اوقت ماقم راوازد و دیاشد و دیاب هک روطن آ ار اذخ ی اوقت»
اُجرد رد امش هکنا رگم، دریگ ارفا ار امش گرم ادابم و! دیروآ ی اجب
«! دیشاب میلست و ماسا ی لاعا

دنگ هلماعم ن م اب

مُهَلَوْمًا وَ مُهَسْفَنًا نِنِمُوْمًا نِم ى رَتَشَا لَلَّهَ ا نَّالِ
ى لَعَا ى لَعَا ى ا دَخ»¹؛ (هَنْجَلًا مُهَلَا نَّ ا ب

رد و درخیم ار نینموم ى اهل ام و اهن اج
»دهدی م تشهد، ن آل باقم

هدوب ى فده ره ل باقم رد ل ام و ن اج ن آ
رگا ؛ دوشی م هداد وا به تشهد ن امه ، تسا
ى ارب ار ل ام این اج ن اسنا و دشاب ءاقللا هَنْج
ى نعی ؛ تسوا ل ابند ادخ ءاقل ، دهدب ادخ ءاقل
هدیرخ ار ن اسنا ادخ دوخ و تسه دنو ادخ دوخ
تسا هداد رارق هلماعم ن مذار ش دوخ و تسا
و تسا هدش هدنشورف ن اسنا ، تروصنیا رد
هک ى زیچ و ن مثم و معیم ! رادیرخ ادخ
ى زیچ ن آ و تسوا سفذو ل ام ، تسا هتخورف
تشهد ، دسری م شورف به نیا ل باقم رد هک
تآیند صلاخا ساسار ب م تشهد ن آ و ؛ تسا
دنگی م توافقت ، تاجرد و

تاگرد به هک میراودیم الله ءاشن ا
کرابم هام نیا هک ماسلا هیلع نینموماریم
ى لَعَا دِنُوادِخ و ، تفاین ایاپ وا مان به ناضمر
میلست و نامیا ، ى تملاس ، تَحَص ، قیفوت ى لَعَا
تادابع نیا به ام هک ى رادقم نیمه به و داد
دزد رد ام ى نَزج ل امعا نیا ، میدش قفوم
ى لَعَا لَلَّهَ لَجَع ن امز ماما ، تیلو بحاص
ترضدن آ زا و ! دشاب لوبق فیرشلا هجر ف
لامعا ده او خبرا گدروورپ زا هک مینکی ماضاقت
!دنگ رتحوور اب و رترادن اج ار ام

ى هلا تا قیفوت و تیاده تمعذرکشد ترورض

ام و ، هانلمحف قحلا ن م انتقرع ام مهلا
2! هانغلبف هذع انرُصَق

، ى دنامهف ام به هک ى قذزا رادقم ن آ ، ایادخ»
ندیشک ى ارب ار ام و رادهگن ام ى ارب ار ن آ

1. ۱۱۱ هیا (۹) هبوت هروسد

2. ح انتفا ى اعدزا ى زارف ، ۱۱۱ ص ، ۳ ج ، ماكدلا بینهت

ام به هک یرادقم نآ و ؛ نک لّمحتم راب نآ
ام به مه ار نآ ، میدوب لفاغ ام و یدنامهفند
»! ناسرب

و لآح نآ به تبسند هشیمه دیاب ناسنا
نیا ! دنک رکشد ، تسا هدرک ادیپ هک یدیفوت
رایسب هچ ! دوشی منس که همه بیصند قیفوت
و دنراد تورث آهن ویلیم هک دنتسه یدارفا
و دنیاید جسم رد هقیقد چنپ هک دنکی موزرآ
دنونشب ای دنک تدابع و دننیشنبت حار رکفاب
دجسم یدولج زاناشیای یدلو ، دنیوگب ای و
نآ نوچ ؛ دنیاید دنناوتی من و دنکی من روبع
یدباتشد و رود نآ و تارطاخن آ و هرامأ سفند
هدیرب ار اهنا هار ، تسا هتشادرب اهنا سفند هک
هداد قیفوت ام به ادخ هک رادقم نیمه سپ ! تسا
رگا ، تسا

میشاد و ارازگس افسد تمايق زور ات ميه او خب
 هداد هک یر ادم نآ و ؛ مپيآی منرب رکش هدهع زا
 رادقم نآ و ، مپروآی م اجب ار ادخ رکش ، تسا
 ی لیخ ، تسا هدادن هک ی تاجرد و فراعم و بلاطم
 !تسا

هې ی هلا برقه تاجرد ی اعا هې لوصو بوجو نیفلکم ههمه رد نآ تیلباقه دوجو ببسد

و دنکی ط ار تاجرد نیا دیاب ی ناسنا ره
 رد رگا ! میتسه فیلکت نیا هې فلکم ام ههمه
 نوچ ؛ دندرکی من فیلکت ام هې ، دویذ تیلباقه ام
 لاثم . دویذ و غ و ثبع فیلکت ، تروصنیا رد
 :دیوگب ناوید کی هې دیناوتی من امشد
 ی اذغ ای و «!روخب ناجنسف شروخ»
 :دیوگب و دیر اذگب رامد کی ی ولجی عوبطم
 و انوچ ، تسا طلاغ فیلکت نیا «!روخب»
 و ، تسا فاع هک دراد دویذ هې ص تخم ی اذغ
 ار تمکد هلمج کی دنفسوگ کی هې دیناوتی من
 ششک و شیا جنگ و ازغم و رکفنوچ ، دینامه فب
 ششک و شیا جنگ ناسنا ی لو ؛ دراد کاردا
 رگا و دشکب ار ی ناعم نیا دناوتی م و دراد
 .تسا ش دویذ ریصقت ، درکی هاتوک

ادخزا و دهند هار رد نیتسار مدق دیاب سپ
 ی ایلوازا و ، دنک قفوم ار وا هک دنک اضاقت
 ، نامز ماما تر ضد صخلأاب ، نید هئما و نید
 ددم ار وا هک دنک اضاقت ، تیلوا و ماقم بحاص
 هې مکنیا ات دنک ش شوک مه ش دویذ ؛ دنکی بیغ
 !دسر بتیناسنا هلمحره

رطفه دیع و تیلوا تقیقه اطبار

ماما تر ضد هې ص اصتخا هک زورما رد
 :دراد نامز
هتلعج ی ذلا [مویلا اذه قحب کئاسا]
و هیلع الله ی لصد دمحم و ادیع ن یملسملا
!ادیزم و همارک و افرش و ارخذ هلا
 نیا ؛ مپهدی م مسق زور نیا هې ار وت ، ایادخ»

ی‌داد رارق نیلمس مُمه ی‌ارب دیع هک ی‌دیع
دَمَحَلْ آ و دَمَحَم ی‌ارب ی‌یصوصخ کینیا و
مچرپ و دنتسه هار نیا راد اول اهنا هک) تسا
ی‌نعید - ت‌عافش ماقم و تسا اهنا ت‌سد رد دمَح
ی‌سکره و ؛تسا اهنا ت‌سد هب - هبذَج و ش‌شک
اهنا ،دورب اجنا هب و دوش هدیشک ایند نیا زا هک
و رَخُنْ نامه نیا و (دناه‌دیشک تیلو و هَوَقْنْ آ‌اب
ی‌لَعَا ی‌لَعَا ی‌ادخ هک تسا ی‌دیزم و ت‌فارش
»!تسا هداد ص‌اصتخا اهنا ی‌ارب
:تسا نیا ام ی‌اعد نیلوا و

هکنیا» اِدمحم لِأ و اِدمحم لِأءى لَصْتَنَأ
اِدمحم لِأ و اِدمحم رب ار دوخ ن ایاپی ب دور
«!ى تسرفب

هک ریسد ماقم ى اهانتي لا ملاوع نأ رد ى نعي
اهنا و دنكى مذکرد ام بالءو دسرى مذام ركف
ملاوع نأ رد ى لاعت و ى قرت ل اء رد اَمئاد
ى ضرع ريسد رد نيا زا رتشييد ار اهنا ،دنتسه
ار اهنا و ى هءب تكررء ،دوخل امء و ءامسا
و !ى يامرفب دنمه رهب و ظوظحم ،ملاوع نأ رد
ى م اهنا رب راگدروپ هك ى دورء تسانيا
!ءتسرف

اِدمحم لِأ و اِدمحم زا تيعبت رد ى دبا تداعس

اِدمحم هيف تَلْخَدَأ رِيْخَلِكِى فِى نَلْخَدْتِنَأ و
رهرء هك ميراد اضاقت و تزا و «!اِدمحم لِأ و
،ى دركل خاد ار اِدمحم لِأ و اِدمحم هك ى ريخ
«!ى نكل خاد م ه ار ام

اِدمحم هئم تَجْرَخَأ ءوسل كنم ى تجرخت نأ و
و ى دب و ءوسد ره زا ار ام و «¹!اِدمحم لِأ و
و ى درك ج راخ ار اِدمحم لِأ و اِدمحم هك ى رثء
رَهْطَم ار اهنا بالء و ،هزيك اء ار اهنا ناماد
ريغ تَبْحم تَساجذ و سجر نأ زا ،ى درك
«!ى نك كاپ اهنا تكرر ب ه م ه ار ام ،ءدو

هز ادنا هچ اءء هرقف وء نيا و اءء نيا اءقاو
ى م ار اءء وء نيا ناسنا ى تقو !ءسا كرزب
و !ءنكب ى ياءء چيه هك ءسيز مزل ا رگيد ،ءنك
ى م ار اءء نيمه ءيع زامء ى اءء و نقرء ام اءء
:مينك

رب ار دوخ دورء ل و ا هك مينكى م اضاقت و تزا
ى نكل خاد ار ام و ،ى تسرفب اِدمحم لِأ و اِدمحم
ج راخ و ،ى دركل خاد ار اهنا هك ى ريخ رهرء
²!ى درك ج راخ ار اهنا هك ى ءوسد ره زا ى نك
اهنا هك ى ريخ رهرء م ه ام س پ ؛ءء مامء

1. 495 ص 1 ج ،ءنسطال امءلابل ابقلا

2 ص 9 ج ،ى سانشء ءاعم هب ءوشء عوئر رءشييد علاطا ءهءء
307 - 304

اهنأ هكی ئوسر هزا و میدشل خاد، دندشل خاد
و سیلجام رگید! میدش ج راخ، دندش ج راخ
!میتسه اهنأ نیشنمه

رد اهنأ زا یضعب هب هك - ن آرق تا یا قبط
نایعیش - ادش هداد رگذتن اضر مام

اهنأ ابو دنوشی م قحلم اهنأ هب تمایق زور رد
ی لیخ، قاحلا تیاور نیا². دنوری م تشهب هب
ار دوخ راب نایعیش ام: «دیوگی م³؛ تسا بیج
و میتشگ ایند رد نوچ؛ میتخادنا اهنأ شود یور
و تراهط هك میدرکذ ادیپ ار یسک اهنأ زا ریغ
تو کلم ملاء هب و دشاب ددرسد نیا اتش ای گزیکاپ
»! دشاب عساو ردقن آش تیفرظ و دشاب ل صتم

ادهشلا دیسد ترایز زا دعب هك ییاعد رد
رسد ی لااب رد هك تسا دراو ماسلا هیلع
یهاعد زا یضعب رد و⁴، میناوخب ترصد
رد و معماج یها ترایز زا یضعب و رگید
دافم نیا مه هریک معماج ترایز یها تنه
تسه:

لأ و دمحم زا ریغ ی دارفانم رگا، ایادخ
و نم نیب دنتسناوتی م هك متشاد غارس دمحم
اهنأ لابند، دننک ت عافش و دنوشب هطساو وت
!م تفری م⁵

چیه زا و، میدرکذ ادیپ و میتشگ ام ی لو
و میرادن غارس ددرسد نیا اتش مه ی هورگ
ار دوخ لقع میهاوخب هکنیا هن! تسیند لاصا
راتفر مکت ای دیلقت یور زا و میرانگب نیمز

¹ ص ۹، ج ۱، سانشد داعمه هب دوشد عوجر رتشیب علاطا تهج 1
۶۳. س لجم، ۳۲۳ - ۲۳۹

² ص ۲، ج ۱، سانشد داعمه هب دوشد عوجر رتشیب علاطا تهج 2
۳۲۳ - ۲۸۰، ص ۹، ج ۱، ۱۸۹ - ۱۸۶، ص ۴، ج ۱، ۱۵۶ - ۹۵

³ ص ۹، ج ۱، سانشد داعمه هب دوشد عوجر تیاور نیا زا علاطا تهج 3
۳۲۲ - ۳۰۹

⁴ ۲۲۶، ص ۹۸، ج ۱، راونلا راجب

⁵ ۶۱۷، ص ۲، ج ۱، هیقلا مرضحی لانم

اهنآ به ار ام ایادخن یاربانب! تسینذ اعقاو؛ مینک
!نک قحلم

یور ی لیخام ی نیگنس هک مینکذ ی راک اما
رد ی اهچب رگا هک دینادی م! دتفیب اهنآ شود
هک ی رادقم نآ زا شیب، دشاب ضیرم ی لزنم
شردام و ردپ، دربی م جنر ضرمنیا زا وا
مه ردام، تسینذ ضیرم ردپ. دربی م جنر
و دباوخی م ضیرم اهچب ی لو؛ تسینذ ضیرم
یور اهچب ضرمنآ! دنباوخی مذر دام و ردپ
،دوب ضیرم اهچب اتود رگا. تسا ردپ شود
اتهد رگا و؛ اتهس، دوب اتهس رگا و؛ راب اتود
نامز ماما شود رب تمانیا راب! اتهد، دوب
ترضدنآ، مینک ی ئاطخ و مانگره، تسا
و! دشکی م ار راب هکنیا ولو، دوشی م رثاتم
هداد هدعو، تسا تبحم و تیلو و اتشر ابن وچ
تمایق زور هک تسا

مینکذ یراک مھام یلو؛ دربی تم تشهد بہ مھ
ی لیخ! دشاب ام یارب ی گدنمرشد بجوم ہک
اید ترضدن آناسنا ہک تسادایز ی گدنمرشد
نآلائم و دنک تا قلام ار ماسلا امہیلا ادہشلا دس
:دیوگبو درواید ار دوخ راوخریشہ چب، ترضد
،مداد امش یارب ار راوخریشہ نیانم، تّما یا
شوگ ام فرح بہ ہک دیدشن رضاد ردقن یا
»!؟ دینک

ار ام ی اہل د اہنا تکر بہ اللہ عاشن اذ
! دنک نیقیرونہ ہرّونم
دّمحم لآ و دّمحم ی اعل صدّمہللا

تَوَّخَا و تَدْحُو موزل : مھدزناش س لجم
ن اناملسم نيب
رطف ديعس ديعس ابطخ ، مئاقد جسم ، ن ارھط

مِجْرَلَا نِاطِيْشَلَا نِمِ لِّلَّهِ اِبْدُو عَا
مِجْرَلَا نِ مَحْرَلَا لِّلَّهِ مِسْبِ

مَعْنَا وِ ، مَعْنَابِ دَمَحَا لِصَاوَلَا لِّلَّهِ دُمَحَا
وِ ، هِنَابِي اِدْعُ هُدْمَحَا اَمَكِ هِنَا لَّا اِي اِدْعُ هُدْمَحَا رِكْشَلَابِ
، هِبَتْ رَمًا اَمَعِ عَاطِبَلَا سِ وُقُنَلَا هَذِهِ اِي اِدْعُ هُنِيْعَتَسَنَ
هِبْ طَا حَا اَمِمُ هُرْفَعَتَسَنَ وِ . هُنْدَعُ تَيِهْذَا مِ اِي لَّا عَا رَسَلَا
رِيغُ بَاتَكِ وِ رِصَا قُ رِيغُ مِدْعُ ؛ هُبَاتَكُ هَا صَحَا وِ هُمَلِعُ
فَا قُو وِ بَوِيغَلَا نِيَا عِنَمِ نَا مِيَا هِبْ نِ مَوْنُ وِ . رِدَا عَمِ
هِنِيْقِي وِ ، كَرِشَلَا هُصَلَا خَا اِي فَنَا نَا مِيَا ؛ دُو عَوْمَلَا اِي اِدْعُ
بِكْشَلَا

اَدْحَا اَدِحَاوِ اَهْلَا لِّلَّهِ لَّا اَهْلَا لَّا نَا دُهَشَنَ وِ
هُدْبَعِ اَدْمَحْمَنَّا وِ ، اَدْبَا اَمِنَادِ اَمُوِيْقَا اَيِدَا اَدْرِفَا اَدْمَصَ
اِي اِدْعُ هَرِهْظِيْلِي قِحَا نِيْدِ وِ اِي دُهَلَابِ هَلَسْرَا هَلُوسَرَ وِ
نَا اِدِعْصَتَا نِيْتِدَا هَشَ ؛ نَا وَا كَرِشْمَلَا هَرِكِ وَا لُو هَلِكِ نِيْدَلَا
هِيْفِنَا عَضُوْتُنَا زِيْمِ قَحِيْدَا لَّا ، لَمَعَلَا نَا عَفْرَتَا وَا لَوْ قَلَا
هِنْدَعِ نَا عَفْرَتُنَا زِيْمِ لُقْتِيْدَا لَّا وِ

دَا زَلَا اِي هِي تَلَا لِّلَّهِ اِي وَقْتِبِ لِّلَّهِ دَا بَعِ مَكِيصُوَا
اهِيْلَا اَعَدَا ! حَجِيْتُمُ دَا عَمِ وَا غَلْبُمُ دَا زَا ؛ دَا عَمَلَا اِهْبِ وِ
زَا فَا وِ ، اِهْيَعَا دَا عَمَسَا فَا ؛ عَاوِ رِيْخَا هَا عَا وَا عَا دُعَمَسَا
1. اِهْيَعَاوِ

* دَحَا لِّلَّهِ وَا هَلُ قَا * مِجْرَلَا نِ مَحْرَلَا لِّلَّهِ مِسْبِي
2. دَحَا اَوْ فُكْهَلَا نِكِيْدَا وَا * دَلُوِيْدَا وَا دَلِيْمَا * دُمَصَلَا لِّلَّهِ

1 اِي رِدْقَا اِبِ ، ١١٤ هِبْطَخ ، ١٦٩ ص ، (حِلَا صِ اِي حِبْصِ) اِي غَلَا بَلَا اِي حِيْجَهْ
فَا لَاتَخَا

2 2 سُوْرَه اِيْخَلَا ص (١١٢).

محررا ن محررا الله مسد

اوقت بتارم نيرتلاب هبلوصو ترورض

ميركلا هباتك في الله لاق

هتافت قح هلا أوقتا أونماء نيذلا اهياي
أومصتعا و * نوملسم متنا و لا ان تومت لا و
تمعد اوركذا و أوقرت لا و اعيمج لله لبجد
مكبولق نيدي فالف ادعا متتك ذا مكيلع لله
وقد افسد في اء متتك و انوا خا هتمعد متحصاف
هتيا مكا لله ان يبي لك اذك اهتم مكدقناف رانلا نم
بن ودتهت مكلعا

هروسد ۱۰۳ و ۱۰۲ هيا ،هكرابم تايا نيا

:تسا نينچ تايا نيا دافم هك ،تسا نار معلأ
هكي روطنأ ،دياهدروا ناميا هكي ناسك يا
رثا رد و ديبايدرب اوقت هدهع زا دياش و دياب
رماوال باقم رد ميلست و هراما سفن اب تفلاخم
هلحرم هب ،تامرحم زا باننجا و راگدروپ
تحترد دياش و دياب هكي روطنأ هكي ديسر بي ا
سفن و ؛ديبايدرد في هلا تينوصم و تمصد
رگا هك دنك اديپل ماكت و في قرتي اهاز ادنا تامش
ملاسا زالماك ماقم هب ،دبايرد ار امش گرم
في تسه هويم و دوجو هرمث زا و ديشاب هديسر
و سران و ديشاب هدركار هداقتسا رثكادد دوخ
«!ديشاب هتفرن ايند زالماك

ياراد دياب ناسنا و ديتسه ناسنا امش
رد رگا سپ ؛دشاب تيناسنا تافص و زيارغ
هكي تاكلم و تافص نا و دنك في گذنر ايند
گرم و دوشن زنادتسا تيناسنا ماقم همزلا
دوري م ايند زالماك ،دبايرد ار وا
امش هك تسار اوازسد و دياب هكي رادقم نا
هن ؛ديشاب في قتم دوددن آرد ،ديريگب هشيپ اوقت

لبق دیرانگب ادابم! ددن آزا رتن پیاپ و رتمک
ملاساً لحر مهب، دبایرد ار امشد گرمه کنیا زار
رد دیاب هکی میلست ماقم زار نکاددن آ) ی عقاو
امشد هبات دیشاب هتشاد راگدرو ریروا ال باقم
»! دیشاب هدیسن (میوگب ناملسم

﴿أَوْقَرَفْتِ لَا وَ اعْمِجِ لِهَّ لِ بَحِبِ اَوْمِصْتَعَا وَ﴾

زا و دینزد تسد ادخ نامسیر هب ی گمه»
«! دینک بانجا ی یادج و هقرفت

ادخ ریغ نامسیر لباقم رد ادخ نامسیر
ادخ لبج س آنلا لبج و الله لبج ؛تسا
و ؛دراد راگدرورپ ابدن اسنا هک تسا ی طابترا
ناسنا هک تسا ی تارابتعا نآ ، ادخ ریغ لبج
و هاج و رابتعا زا ،تسا ی گتم نآ هب ایند رد
ی ارب هک ی تاهج ریاس و لام و دنسم و تردق
ادخ هب و دیربب اهنآ مامتزا امش .تسا ملاءنیا
رد هک دینزد تسد ی نامسیر نآ هب ! دیدنویب
هب و دریب لایاب ار امش ،تیناسنال ماکت طارص
نیا زات ! دناسرب برق و تفرعم ماقم دحرس
هدافتسا رثکادح ،رمع و ی گدنز و دوجو ملاء
دیشاب هدر بار

،دینکم ی یادج رگیدکی اب» ؛ ﴿أَوْقَرَفْتِ لَا وَ﴾
«! دیورنرانک و دیزادنین هقرفت

ملاسای تمعد رکشد موزل

﴿فَلَأْفِءْ أَدَعَا مُتْنُكَ ذَا مُكْبِئَاءَ لِهَّ تَمَعْدُ اَوْرُكْذَا وَ﴾
﴿بَانُوْخِ اِهْتَمَعْدِبِ مُتَحَبِّصَا فِ مُكْبِوْلُقِ نَبِيْدِ﴾

هب ،تشادی نازرا امش رب هک ار ادخ تمعد»
هک تشدگ امش رب ی راگزور ! دیروآ دای
نامیا زا ،دوب ی لاذ ملسا تمعد زا ناتسد
ی لاذ تیناسنال یاضف و اوقت زا ،دوب ی لاذ
و قافذ و ی نمشد ساسار رب رگیدکی اب ،دوب
رد ار دوخ دوسو دیدرکی می گدنز عاقب عزانت
« .دیدیدی م رگیدکی نایز

امش رب ی نامز نینچ هک دیروآ می دای هب
تمعد امش رب ی اعآ ی اع دنوادخ ؟ دوب هتشدگ
مامت ،باتک نیا رد و داتسرف ی نامسا باتک و
مامت و درک نیعم ار امش حلاص و دشر طاقذ
متمس و تملظ و ی کیرات هب ار امش هک ی یاههار
ی م انف و رقف و تآذ و ی دوبان و ی تسیند و
ی سکتسد هب ار باتک نیا و داد ناشند ،دناسر
ملاء دبسرسلگ و تقلذ ملاء هومیم هک داد
هک ار باتک نیا ی نعید ؛تسا ناکما

هې و داتسرف امش ی ارب ،تسا لمعار و تسد
نینچن یا ،داد الله دبع ن ب دمحم تر ضد تسد
ن یلسر ملا و ءایبذلاً متاخ هک ی راوگرز بربمایپ
دیتفای دیجم ن آرقن یا انومذار ربمغیپ ن آ .تسا
دیدرک قیبطت دیجم ن آرقابار و ال امعا مامتو
ن آل ابند هې ن اتدوخ ،ن آرق تاملعت ءیاسرد و
دیدرک تکر در بمغیپ

و ی نمشد ن آ ی اجه هک دیدیسر ی یاج هې و «
تکلاهو و راوبو ی کیراتو ملظ و متسو قافذ
ساسار ب امش ی اهل د ،صخشت و قرفت و
،ی ماسا تدحو

تفلا نامسیر اب امش ی اهل د و درک ادیپ داختا
 و رای رگیدکی اب و دش هتسب مه به ت دوم و
 ردارب ماسا میلعت میاسرد و ،دیدش نابرهه
 «.دیدش

هکذا دننامه دیتشادی م تسود ار رگیدمه
 ناردارب چنواو درد ،دیتشادی م تسود ار دوخ
 چنواو درد هکذا دننامه دیدرکی می عسنا انتموم
 ناردارب ،رتولجنیا زامکلب ؛دیدوب اشوک دوخ
 رد و دیتشادی م دمقم دوخ رب ار دوخ نموم
 و دیدرکی م راثیا اهنال ضاوف و لیاضف هار
 راگدرو رپت معذرثا ردنیا .دیدومنی م تشذگ
 باتک نیا اب ار ربمغیپ س دمقم دوجو هک دوب
 ی لهاج نامدرم امش .دروا نیمز یور
 و ی لهاج المضم و الماض نسد ساسارپ
 ار قهقهه ور ی یادخذض نبیا و ی لم تیبصع
 منهج دوخ یارب ار ایند ،دیتفری م منهج و
 لامعا چیاتد به مکنیا زال بق دیدوب هدرکل جاء
 دما ربمغیپ نیا .دیسربل جا منهج نآ رد دوخ
 یا :تفگ و داد رادشه و درک رادید ار امش و
 امش ؛دیپاید لآاب لحرمنیا زا ،رشب دارفا
 تشوگ زا ار دوخ مکش هک دیتسین ناوید
 دوخ همعط و دیص و ،دینکرپ رگید تاناوید
 تسدهب رگید تاناوید ندرک هراپ اب ار
 زارفرد دیاب و دیتسه ناسنا امش ؛دیرواید
 و ،دینک تکرحتیناسنا ماقم تافص و لماکت
 هدارا و نیتسار مزع و سفذاب هدهاجم اب دیاب
 !دینک تکرحد اذهار رد نیتم

؛(أَهْتَمُّ مَكْدَقَنَا فَرَأْنَا نَمَّ قَرَقْدَ أَفْشَى لَعْمُتْنُكَ وَ)
 به هک دیدوب شتآ لادوگ رانک امش هممه
 دوب هدی لآخ امش ی اپریز ،ی ناکت رصتخم
 سی لعی اذخ ؛دیدوب هتفرگ رارقش تآ نایمرد و
 نینچ دوجو رثا رد و درکتیاده ار امش ی لعأ
 ،داد تاجذ ،تفرگ ار امش تسد ،ی ربمغیپ
 ی تخبدب و تکلاهنیا زا ار امش و درک ذاقنا
 «.دوبر

﴿مَنْ وُدَّتْهُ مُكَفِّرَاتٌ هَتَأَتْ مُكَاْلَهُ لَئِنْ رَآهُ نَبِيُّ كَلْدَانٍ﴾

نایب امش یارب ار دوختایا روطنیا ادخ»
زمر و دیحوت مئلاء و اههناشن و دنکیم
و دهدی م ناشن امش هب ار تداعد و یبایماک
و نایب امش یارب ار زوف و یراگتسر مئلاء
ادیپ ار هار امش هکتسا دیما ؛ دنکیم حضاو
ی ماگنه ات و دیر ادرب مدق هار نیا رد و دینک
«!دینیشنن اپزا دیا ه دیسرن دو صقم هب هک

نَوْرُ مَائِدٍ وَ رِيْخْلًا يَلِيْ نَوْعَدِيْ هُمَا مُكْتَمِنُ كِتَابٍ﴾

رَكْمًا نَعْنَوْهِيْ وَ فَوْرُ عَمَلَابِ

نَيِّبًا مُّهَيَّأَةً أَوْ نُكْتًا لَا وَ * نَوْحًا قَمْلًا مُّهِلًا لِكَيْلُوا وَ
 ١. (مَيِّظَةً بَادِعَةً مُّهِلًا لِكَيْلُوا وَ

هورگ و اہت عامج امش نایم رد دیاب امتح»
 و ،دندک ریخ بہت اولاد ار مدرم ہک دنشابی یاه
 راکزا و دندک رما ہدینسپ راک و فورعم بہ
 ہدنت عامج ،ت عامج نیا و ؛دندکی ہدنت شز
 ہک دیشابندی ناسک نآ دنام * تساراکتسر و
 و دش ہدناوخ اہنآ رب ادختایا ہکنیا زا دعب
 ار بلطم و دیسر اہنآ تسد بہ راکدرو رپ ہئیپ
 رھ و دنتفری یادج و ہقرقتل ابند ،دندرک کرد
 و داد لیکشتی صاخ بتکم دوحی اربیسک
 قافنس اسار ب و دیشک دوح رود ہار ی دارفا
 و تملاس و تدحون آزا ،قرقت و ی یادج و
 ی گرزب ادع اہنیا ی اربہک ؛دندانتفا رود تفلأ
 «!تسا»

نیملمس نید داختا بہ ربمایپ توعد

نآ میراد مرکا ربمغیپ زا ہکی تایاور رد
 و داختا بہ ار ام ی لیخ ،راوگرزب ربمغیپ
 دنکی توعد ادخل بہ ہاصتعا
 دنکی تئارقہ کی ییہ ہبطخ رد ماگیو ماگ
 مہ اب! دیشاب مہ اب ،اہناملسم ی ا» :دیوگی
 دایز ی لیخ ربمغیپ نامز رد ہلئسم نیا «!دیشاب
 ربمغیپ ہکی ییہ ہبطخ بلاغ رد دیاش و دوپ
 ہدرکش رافس و ہیکت ہلئسم نیا رب ،دناہدناوخ
 ،تسار تہج نیا ی اربت عامج زامن دنا
 رس دیاش و ،تسار تہج نیا ی اربہ عمج زامن
 کسانم عادا ی ارب لاس رھ رد مدرم عامتجا
 نیا رب ،ہرمع ی ارب لاس تدم مامت رد و ہج
 دشابس اسا

رس ہلئسم بہ ن مؤم لیثمت رد ربمغیپ تایاور

نیملمس ہعماج ہرکیپ بہ تبسند

مرکا ربمغیپ ہکی ییہ ہبطخ زا یکی رد

١. ١٠٥ و ١٠٤ ہیا (٣) نارمعلآ ہروس

و دندومر فت ئارق ملس و هلا و هيلع الله ي لص
، دنتشاد رارصال ئاسم نيازا هئسم و در ه ه ب
ت ئارق دحا گنجر د ربمغيپ هكتسا ي ا هبطخ
هاتوك و تسين ل صفم ي ليخ هبطخ . دندر ك
هاتوك ر طست سيد دود در دش مامت دياش ،تسا
هبطخ ، دندر ك ن يعم ار فوفص هك ي تقو . دشاب
: دنيا مرفي م ن آ هلمج زا هك دندناوخ ي هاتوك
ن م ، اهن املسم ي ا « ؛ م ك دش ر ي لع ص ي ر ح ي ن ا
دش ر ب ، امشل مالكت ر ب ، امش ي قرت ر ب ي ليخ
» ! مصير ح امش ت داعس ر ب و امش

دسری م هئسم نیا هب ات دنیا مرفی م ناید دعب

تسا هشد بجاو امش رب هک ی یا هزیچ ن آزا»
دیاب هعمج زور ره رد هک ،تسا هعمج زامد
ایدتسا ضیرم هک ی سک ن آرگم ؛دیر وایب اجب
تسا کولم دعب ایتسا ن ز ایتسا کدوک
ی بو ی نغتم نیا زانم ” :دیوگب ی سکرگا و
و ی زاینی ب راهظا و ا زامه ادخ “متسه زاین
» .دنکی مانغتسا

مکترماً دق و لا اله الا الله ی لا م کبر قید عی شد نم ام
و لا رانلا نع مکد عبید عی شد نم ام و هب
؛هذع مکتیهذ دق

لا دنکی مذ کیدز ن ادخ هب ار امش زیچ چیه»
تالاد و مدرک رمانا هب ار امش نم هکنیا
دنکی مزود ادخزا ار امش زیچ چیه و ،مدرک
ی هذ ن آزا ار امش و مداد ناشن نم هکنیا لا
» .مدرک

تسا هتسد هسروما

ی نعید ،تسا دشردا ن یب هک تسایرما کی
حضاو ناسنا یارب و تسا نشور ش دشرد
تداعسد هب دنک تکر دن آل ابند رگا هک تسایر
دیر وایب اجب ار ن آ دیاب امتد هک ؛دسری م

ی نعید ،تسای غلا ن یب هک تسایرما کی
ار رماک ن آ ناسنا رگا هک تسا نشور
کرتار ن آ دیاب هک ؛دوشی م هارمگ در وایب اجب
دینک

و ،تسا اهنیان یب هبتشم هک تسایرما کی
ی مزار ن آ تقیق و تسا دایز تاهبتشم نیا
ظفدار و ادخ هکنیا رگم» ؛مصدع نم لا دناد
هاگن دوخت مصعدردار و اراگدروپ و دنک
» .دراد

دنیامرفی م و دنزی م لاثم دعب

،دنک اهرار ن آ ناسنا رگا هک دنفسوگ دننام
رگا و دورب هاگقرق کیدز ن هب تسان کم
ن آردتسا ن کم ،دورب هاگقرق کیدز ن ی سک
نیارد م ه امش سپ ؛دوشب عقاو هاگقرق و ی مد

تسین نشور ناتیارد هئسم هک هبتشم روما
حضاو امشر ب شای نشور هکنیا ات دینکنم ادقا
تسد راکن آه بن یقیو داقتعا یور زا و دوشب
!دینزب

اذا، دَسَجَلَا نِم سِ اَز لاک نینمؤملا نِم ن مؤملا و
رُئاسِ هیلَعِ ی عَادَتِ ی گتشا

أَعْمَاجُ هَبْ تَبْسُدْنَ أَمْلَسْمُ دَرَفْ رَهْ»؛ دَسَجَلَا
 رگَا هَك، نَدَبْ هَبْ تَبْسُدْتَ سَا رَسْدَلْ ثَمَّ نَ أَمْلَسْمُ
 ۱ «دریگی م درد ن د ب هامت در یگب درد رسد
 مدرک ضرع مسق نیا هک ی تیاور نیا
 زا وا. دنکی م لقذ ی زاغملأ باتک رد ی دقاو
 ار باتک نیا هک ت سا ربمغیپ ت اوز غ ن یخروم
 و راز ه زا ش ی ی نعید، ت رجه مّوسد هّدصد رد
 مو حرم بت سا هدرک فیلتأ ش ی پ ل اسد دصد
 راحب باتک س داسد دلجم رد ی سلجم هملاء
 ربمغیپ ت اوز غ عزج ار تیاور نیا²، راونلأ
 نیا رگید ی ضعب ی لو؛ دنکی م لقذ ی دقاو زا
 دنا هتفگ روطنیا ار تیاور نیا زا هر قف

دَسَجَلَاک م هْدُوْ و مَهْمُدَارَتِی فَنَیْنَمُوْمَلَا ی رَتَ
 رُئَاسِدْ اَهْیَلْیَعِ ی عَادَتِی وُضْعِی کَتَشَا اِذَا؛ دِحَاوَلَا
 مَکَدْنَیْنَمُوْمَ»³؛ ی مْحَلَا و رِهَسَلَابْ اِعْضَاعَلَا
 زا وضع کی رگا هک دنداد ار رکیپ کی
 یاضعا مامت، دوشب روجنر رکیپ نیا یاضعا
 «دوشی م روجنر ن د ب

؛ تسین ربمغیپ ترابع، ترابع نیا ی لو
 مدرک ضرع ل و ا هک دود بن امه ربمغیپ ترابع
 ی م ترابع نیا اریز؛ ت سا رتفیطل ی لیخ و
 لثم دوشب ضیرم نمؤم هّدندب کی رگا»؛ دیوگ
 درد ن د ب یاضعا زا ی وضع هک ت سا نیا
 ،دریگب درد ن اسنا ی اپرگا لاثم «ت سا هتفرگ
 درد ن اسنا تسد ای و دریگب درد ن اسنا رمک
 تکرش درد نیا رد ن د ب یاضعا مامت، دریگب
 ار همه و دنشکی م ی باوخی ب همه و دنکی م
 هجلاعم وضع نیا مکنیا ات دریگی م ارف بت
 دوشب

دنیامرفی م رتفیطل نیا زا ربمغیپ اما

1؛ ۱۲۶ ص، ۲۰ ج، راونلأ راحب؛ ۲۲۲ ص، ۱ ج، ی دقاو، ی زاغملأ
 رد اصم رد فلاتخا ی رد قاب

2؛ ۵۱۲ ص، ۶ ج، ی نایمک عبط، راونلأ راحب

3؛ ۷۷ ص، ۷ ج، ی راخیلا حیحص؛ ۳۹ ص، ی زاوها ی فوک، ن مؤملا
 ۵؛ ۶ ص، ۲ ج، نیدلا مولء ایجا؛ ۲۰ ص، ۸ ج، ملسم حیحص
 رد اصم رد فلاتخا ی رد قاب

ر ه» ؛ دَسَجَا نِم سِ اُر لَا كَن يِنْمُؤ مَلَا نِم نِ مَؤ مَلَا
ن د ب ه ب ت ب س ن ر س د اُ ل ز ن م ه ب ن مَؤ م د ا ر ف ا ز ا د ر ف
» . ت س ا

ن د ب ا ر ن ا ن ا م ل س م اُ ع م ا ج ا م ش ر گ ا ی ن ع ی
م ک د ، ر ک ی پ ن ا ه ب ت ب س ن د ر ف ر ه ، د ی ن ک ب ا س د
ر ی ا س د و ت س د و ش و گ و ا پ م ک د ه ن ، د ر ا د ر س د
د ا ر ف ا ز ا د ر ف ک ی ه ب ی د ن ز گ ر گ ا . ا ض ع ا
ن ا ن ا م ل س م

اعماج رکیپ رسد هک تسانیا لثم دسرب
 هعماج مامت و ،تسا هدید رازا و جنر اهناملسم
 !تسا هدید رازا رسد نیا ارچه هک دوشی مچنشم
 تعاضبی بمدآ رذنکیناملسم درفنآ هکنیا ولو
 هاجی بمدآ رذنکی ای تییخشی بمدآ رذنکی ای
 !تسیند اهناسا نیا ربهک ماسا ؛دشاب رابتعا و
 ماسا رسد ،دش روجنر ماسا ملعارد رذنکی رگا
 هکی جنر و ضرملابند هب و تسا هشد روجنر
 دوشی م روجنر ندب مامت ،تسا هدرک ادیپ رسد نآ
 هجلاعم ار رسد نآ هکنیا اتدنتفای م وپاکت هب همه و
 نیا مامت ،تسا هشد هجلاعم هکی ماگنه ات و ؛دندک
 رگا .دنکی م تکرشیر ادید و بتد رسد اب رکیپ
 دنکی م بتن اسنا ندب مامت دریگب درد ناسنا رسد
 رسد طقف هکنیا هذ ،دباوخی مذ ناسنا ندب مامت و
 و هبیشتنیا !تسا باوخن دب مامت ی لو دباوخی مذ
 .تسا ربمغیپ روتسد نیا و ،تسا ی بیجع هیانک

ردی ردارب اطبار دوجو موزله بربمایپ دیکات ناملسم اعماج

چد هب هکی رفسد نیرخا رد ترصد نآ
 داریا فیخلا دجسم ردی اهبطخ ،دندش فرشم
 :دندومرف و دندرک

یٰلِا اِهْغَلْبَفْ اِهَاعَوْفِی تَلّاقِمَ عَمَسَدِ اَعْرَمِ اللّٰهُ مَحْرَ
 هکی سک نآ دنک ت محر ادخ» !اِهْغَلْبِیْمَ نَمَ
 شظفد و دریگبد هب و دوشب ار مفرحنیا
 دوخت کلم و تیلو و رهش هب هک دعب و دنک
 «!دناسرین ارگید هبار نآ دوری م

اسبهچ» ؛هِنْمُ هَقْفَا وَ هِنْمُ یٰلِا یَهْقِلِ لِ مَادَّبُرْفِ
 و دنکی م ظفد و دریگی م دایار ی ملاکی سک
 نیا زاش مهف و ا هک دهدی م لیوحتی رگید هب
 رتشیب ملاکنیا زا و تسا رتهیقف و تسا رتشیب
 «.دنکی م هدافتسا

هې دینش ار ملاک نیا هک ی سک ره نیاربانې
 ن کمم اریز ، درگنډ ن آ هې ییانتعای پ رظن
 ش دود مهف ی کچوک زا ی شان نیا هک تسا
 و ، دهدب لیوحت و دنک ظفد ار نیا هکلب ؛ دشاب
 ی تقو هک دنتسه ی هیقف و اناد و دنمشناد دارفا
 ی م ار بلطم قّد ، دسرب اهنا هې هلمج نیا
 دنریگ .

«س» ؛ مِلْسُمِ یِّرْمَا بُلِقَنَّ هِیْءَ لِّعُیْلٍ لَّا تُتْلَا
 تقوچیه ، زیچ هس نیا رثا رد هک تسا زیچ
 «دوشی مذ کیرات ملسم هُدنبلد

هشیمهل د دهدب ماجنا ار راک هس نیا رگا و
 ، درادن باجد ، تسا توارطاب ، تسا هدنز
 ی نیگنس و هنیک و دسد و دقِد ار لد یور
 دریگی مذ ارفن زحو .

ناسنا هکنیا : لَوّا» ؛ لِّلّهِ لِمَعْلَا صُلاخِ
 «! دهدب ماجنا ادخ یار پ طقف ار شیا هراک

ی دابع ریغ ایی دابع ، دنکی م هک یراک ره
 دنکب ادخی ار ب ار نیا ، داعم راک ای شاعم راک
 دنیبب و دنکرکفو و دنیشنب و دورب ت و لخن اکم رد
 ناسنا نیا ؟ هذ ایی دنکی م ادخی ار ب ار راک نیا هک
 دنکی م هدنز و دهدی م دشر ار

ن اسنا رگا : مود» ؛ ن یلمسما ئەملاً ئەحیصنا و
 و رکذت هب جایتحا ن یلمس ن ای او شیب هک دنیبی م
 و دنک یری و آدای اهنا هب دنراد یری تحیصن
 «! دنکذ یری ادوخ

اهنا شوگ هب هک تسا یری بلاطم رایسبه چ
 بجوم اهنا شوگ هب ش ندیسرن و دسری مذ
 یری ار ب هک دراد یری بلاطم رگان اسنا . تسا ررض
 دیفم (ن یلمس ن ای او شیب یری نعید) ن یلمس ئەملاً
 دهدب رکذت اهنا هب دیاب ، تسا

اب دیاب ناسنا : مۆس» ؛ مهتعامج موزللا و
 «! دشاب ن یلمس ت عامج

دیابن ، دورب هار کت دیابن ، دورب رانک دیابن
 تاعامتجا رد دیاب هکلب ! دنک یری گذنز کت
 دوجو ؛ «درادن هدیاف» ؛ دیوگن و دشاب ن یلمس
 هیا کی یری انعم رگا . تسا هدیاف اهنا نایم رد و
 فورعم هب رما کی ای و داد صیخشتا رن آرق
 یری یامنهار کی ای و درک رکنم زا یری هذ کی و
 اهنا نایم ردش دوجو ، درک ریختالاد کی و
 .تسا رثوم و تّجد

و توعد» ؛ مهئارو ن م تطیحم مهتوعد ن اِف
 اهنا ل خاد رد اهنته ن اهنا ملسم ت عامج یری اعد
 م ه ن اشرس تشپ هب یری اطاحا اهنا هکلب ، تسا
 «. دنراد

رگیدمه اب رگان ملسم ئەعماج یری نعید
 تین ساسار ب ار ایند مامت ، دنشاب ل کشته
 و دنکی م مرادا ، دوخ نایتم هدارا و حیحص
 نیا و ، دنوشی م ایند ئەمه عاقر و دشر بجوم
 ن اشدوخ ئەعماج هب ص اصتخا اهنت هلمسم
 درادن

دِجَاوْ دِي مُهْ وَ مُهْنَامِدِ اُفَاكَّتَتِ، تَوْخَا نَوْنِمُوْمَلَا
1. مَهَانْدَا مُهْتَمَذِبِ اِي عَسِي، مَهَاوَسِدِ نَمِ اِي لَع
نَامِيَا سَكْرَه؛ دِنَرْدَارِبِمَكْرِدِ هَمَهَن يِنْمُوْم»
رِيَا سِ وَ تَسَا نِيْنِمُوْم رِيَا سِ رِدَارِبِ، دِرُوَا
اِبِ نَاشِيَا هَن وَخِ وَ دِنْتَسَه وَ اِ رِدَارِبِ نِيْنِمُوْم
«. دِرَا دِ تَمِيْقِ كِي رِگِيْدِمَه

1 اِب؛ ۱۷۳ ص، ۱ ج، مَقَلَا رِيَسْفَت؛ ۳۷۸ ص، ۱ ج، مَلَا سِلَا مَنَاعِدِ
رِدَا صِرْدِ فَا لَتَخَا يِرْدِقِ

تسا تمیق کی ی اراد ن و خ م لاسا اعماج رد
 بحاص ، دشابذ ای دشاب رتهیجو و رتفیرش ی سک
 ، دشاب رتن بیاپ ای دشاب رتلااب ، دشابذ ای دشاب هاج
 هید و صاصق رظنه طقذ را ، دشابی ذغ ای دشاب ریقف
 اب اهن و خ ؛ مهنامد افاکتت « .تسا هزادنا کی
 !تسا ربمغیپ روتسد نیا « .تسا ی واسم رگیدمه
 نینمؤم مامتو « ؛ مهاوسدن م ی اعد دحاو دیم ه و
 ائمھ ؛ ن اشنانمشد هیلع دنتسه تسد کی مکد
 « .دنتسه تسد کی نینمؤم

بیسای تقو و ، دنرادن هقرفتو ی یادج ی نعید
 تشم کی اهنأ همھ ، دسرب اهنأ هب ی دنزگ و
 و نایک اب تفلآخم هک ی سک ن آ هیلع دنوشی م
 و ن آرق ف لاخر ب و دنکی م اهنأ ی تسه
 دید اهنأ . دنکی م راتفر ام ربمغیپ تاروتسد
 .دنتسه دحاو

زا رت ی ندأ ن آ و « ؛ مهنادأ مهتمذب ی عسی و
 اهناملسم دهع هب و همذ هب مھ ناملسم دارفا
 « .دریگی م دهعرب و دنکی م ی عسد

هک ناملسم دارفا زا رفذ کی رگا ی نعید
 ار رفاک کی دشاب رتن بیاپ همھ زا ش ا هجرد
 هدھع و همذ ن آ ، دروایبرد دوخ دهع و همذ رد
 مرتحم دیاب اهناملسم مامتو و تسا مرتحم وا
 ضقذار و ا همذ و وا دهع دنناوتی مذو دنر مشب
 نینچ و مارتحانینچ .تسا ناملسم ن وچ ؛ دننک
 هب راکدرو رپ فرط زا ی تیلباق و تمیق و ردق
 ی رفاک ، ناملسم کی رگا هک تسا هدش هداد وا
 ناما رد وا ، دهدب رارق دوخ مانپ و همذ رد ار
 وا هب دنناوتی مذی رگید ناملسم چپھ و تسا
 .دنکی دعت

هدش دراو روطنیا تاپاور زا ی ضعب رد
 :تسا

1! اها عوفی تلقم عمسد ادبع الله رَضَن

:دیامرفی م ربمغیپ ی نعید

و دونشی م ارم م لاکه ک اری سکن آ بلقا ادخ»
هزات ،دهدی م لیوحتن ار گید هب و دنکی م ظفد
«!درادی م هگن

:تسا ربمغیب بنا جزای یاعد ای

دشر رب مصیر دنم^۱: ”نم ملاک هک ی سک ن ا“
ن ار گید هب و دریگبار “امشد تیاده رب و امشد
هذو و در ادب هگن هزاتار و ابلق ادخ، دناسر ب
»!دنک

هذو در او روطن یا تیاور زا ی ضعبرد و
تسا:

ی م ارم ملاک هک ی اهدنبن آ ادخ^۱؛ ...الله رَصَد
»!دنک ی رای، دناسری م و دونش

ماگنه ن آرق هب کسمت رد ادخ لوسر تیاور تا هبش اب هجاوم

ربمغیپ هک ی یا هب طخ زا رگید ی کی رد
:دنیا مرفی م دناه دناوخ دوخ ن امز رد مرکا
ی لَع مُتْنَأ و ،مَنْدُه رَاد ی ف مُگْنَا !سْ أَنْلَا اِهْيَأ
رَاد رِد اَمَشْد» ؛عیرسد مُکِب رُیْسَلَا و ،رِقْسِد رِهْط
راوسد ی رفسد بکرم کی یور و دیتسه هنده
امشد در اد بکرم نیا و دیوری م دیراد و دیا هذو
»در بی م ولج ی ر تمامت هچر هت عرسد اب ار
لُک ن ایلْبِیدَق رَمَقْلَا و سَمَشْلَا نْ ا مُتْیَار دَق و
لُکِب ن ایتْیَای و ،دِیْعَب لُک ن ا بَرْقِی و ،دِیْدَج
نیا و زور و بشد نیا هک دینی بی م» ؛دو عوم
و دنکی م هنهک ار ی دیدجره ،دیشروخ و هام
هدعو هچره و ،دنکی م کیدز نار ی رود ره
ولجار امشد و دناسری م امشد هب ،تسا هذو هداد
»در بی م

ی ار ب ار دوخ^۱ »!زاجملا دعیل زَاهِجْلا اوْدِعَاف
،تسا دنلب و دیراد شپپ رد هک ی هار نیا
»!دینک ز هجم

ل:اق

و ،الله لوسر ای» :ل اقف دوسلا ن ب داقملا م اقف
»؟مَنْدُهْلا رَاد اَم
ربمغیپ ی ا^۲: ”درک ضرع و تساخرب دادقم«
ی ف مُگْنَا :دیدومرف هک تسیچ هنده راد ،ادخ

۱. ۱۷۳ ص ۱، ج ۱، مقلا ریسفت

۲. ۱۵۰ ص هب دوشد عوجر تیاور نیا نوماریپ رتشیب علاطا تهج

«؟تندھا راد

:دومرفترضد

نَتِفَلَا مُكِيَعًا تَسْبِتَا أَذِافَ .عَاطِقْنَا وَ غِلَابِ رَاد
عَفَاثِدَ هَنَافِ ؛نَ آرُقْلَابِ مُكِيَعَفًا مِلْظُمًا لِيَلَّا عَطِقَكَ
1.قَدَّصُمْلِحَامِ وَ عَقَّشُم

ی م رکذت امشد بهر کی راد ی نعی تندھا راد»
«دوشی م مامت رگید و دند

1. ۵۹۸ ص ۲، ج ۲، ی فالکلا

به طقف، در اذل بایند به امش یارب حلاف رگید،
دیدر کن؛ دیدر ک، دیدر ک لمع؛ دندهی م رکذت امش
نید و امش نید و دوشی م هامت ن اتر مع! دیدر کن
تسا هنده راد نیا. دوشی م عطقنم امش ت ایونم

امش یوسه ب بناوج زا اهنتف هک دیدید رگا»
رب، دنرو آمی م هلمد کیر ات بشد ی اهر اپ دننام
ار امش ن آ؛ دینز بتسد ن آرق به هک داب امش
وریند امش رکف به، دنکی م دم، دنکی م کمک
ش کمک و ت عافش هک تسا ی باتک و، ددهی م
«تسا لوبقم راگدر ورپ دز نرد

عطاظم هک تسین بتک ریاس دننام ن آرق
عقاو هذخاؤم دروم مه دعب و دینک لمع و دینک
لمع ی لیلد هچ به و تّجد هچ به هک دیوشب
!؟ دیدر ک

و دهدب رارق دوخی ولج ار ن آرق هک یسک
به ار وا ن آرق»؛ عَفْشُمُ عَفَّاشُ هِنَافِ، دنک لمع
ش رس تشپ هک یسک و «دربی م تشهد
ن آرق»؛ رَانَلَا یَلِإِ هَقَاسِ، دنک لمع و درانگب
ی م مّنهج به و دنزی م رس تشپ زا ار وا
«دز ادنا

نیرتهب»؛ لِیَبَسِ رِیْخِ یَلْعُ لُدِی، لْیَلْدَا و ه و
تالاد هار نیرتهب رب ار امش هک تسا ی لیلد
«دنکی م

و ی خوشد مِلاک»؛ لِزَهْلَابِ سَیْیَ و لْصَفَا و ه و
و قّح نید و تسا هدرّرب مِلاک، تسین حازم
«دربی م ار ل طاب

به، دیراد کشد امش هک یروما هامت رد
! دیریگب وریند ن آرق زا و دیوشب هدنهانپ ن آرق
دش رکذ نخس ع لطم رد هک ی اهیآ ن آرد ن آرق
به، دش ن ایب لآ امجا ن آ ی ظفلات تحت ه مجرت و
دیوگی م امش

1؛ ﴿اَوْقَرَفَتْ لَا وَ اَعِیْمَجَ لِلّٰهِ اَلْبَحْبِ اَوْ مُصْتَعَا وَ﴾

و هفت زان و دینزدتسد ادخن امسیر هب»
«! دینکی راددوخا هناملسه عماجزانی یادج
رادههیش راک راگدرورپ نیب و دوخ نیب
ماجنا تریبیور زان راک، دیهدن ماجنا
رارقتسار هار رد مدقنیتسار مزعاب، دیهدب
یراددوخ تا هبتشم زان و دیهدب

ی م ن ا تر ظ ن ه ب ی ح ل ا ص د و د ش ر ه ا ر ر گ ا . د ی ن ک
 ت ق و ن آ ؛ د ی ش ا ب ت ع ا م ج ا ب و د ی ه د ب ر ک ن ت د س ر
 ز ا و د ن ک ی م ت ی ا د ه ا ر ا م ش ی ل ع ا ی ل ع ا د ن و ا د خ
 و د ن ک ی م ه ض ا ف ا ا م ش ه ب ت و ک ل م م ل ا ع ر ا و ن ا
 و ، د ر و آ ی م ن و ر ی ب ا م ش ی ا ه ل د ز ا ا ر ش غ و ل غ
 ، د ی ن ک ی م ی گ د ن ز ی م ل ا س ا ا ع م ا ج ر د ا م ش ت ق و ن آ
 د ا ش ه م ه ن ا ت م س ج و ح و ر و ب ل ق ه ک ی ا ه ع م ا ج ر د
 ت س ا .

ن آ ر ق ت ا ی ا ر د ر ب د ت و ت و ل ا ت ت ی ف ی ک

ا م ل م ع ب ا ت ک ن آ ر ق ا ل ل ه ا ش ن ا ه ک م ی ر ا و د ی م ا
 ر ب د ت ا ب م ی ن ا و خ ی م ا ر ن آ ر ق ت ق و ر ه ا م و ، د ش ا ب
 : د ی ا م ر ف ی م ر ب م غ ی پ ه ب ا د خ ! م ی ن ا و خ ب ر ک ف ت ا ب و
 م ا ر آ ا ر ن آ ر ق «¹ ؛ ﴿لَا ی ت ر ت ن ا ع ر ق ل آ ل ی ت ر و﴾
 «! ن ا و خ ب ل م ا ت ا ب و ر ک ف ت ا ب ، ن ا و خ ب

ا ر ن آ م ی م ه ف ی م ن ا ر ن آ ر ق ه ی ا ک ی ر گ ا
 م ی م ه ف ی م ن ا ر ه ی ا و د ؛ د ر ا د ن ی ل ل ک ش ا ، م ی س ر ی پ
 ر ب د ت ا ب ا ر ن آ ر ق ه ح ف ص ک ی ر گ ا ! م ی س ر ی پ
 ه ح ف ص و د ه ک ن ی ا ز ا ت س ا ر ت ش ی ب ش ب ا و ث م ی ن ا و خ ب
 ع ز ج ک ی ر گ ا و ، د ش ا ب م ک ا م ر ب د ت و م ی ن ا و خ ب
 ز ا ت س ا ر ت ش ی ب ش ب ا و ث م ی ن ا و خ ب ر ب د ت ا ب ا ر ن آ ر ق
 ا ت ن و چ ؛ م ی ن ک ر ب د ت ن و د ب ن آ ر ق م ت خ ک ی ه ک ن ی ا
 ن آ ر ق ه ک د م ه ف ی م ن ، د ن ک ن آ ر ق ر د ر ب د ت ن ا س ن ا
 ح و ر و ر س ا ب ل ا ص ا و ، د ی و گ ی م ه چ ن ا س ن ا ه ب
 ی م ن ا ن ش ا ر ب م غ ی پ ح و ر ا ب ، د و ش ی م ن ا ن ش ا ن ی د
 و ه م ا و ن ی م و م ل ا ر ی م ا و ر ب م غ ی پ ح و ر و ، د و ش
 . د م ه ف ی م ن ا ر ا ه ن ا ر ک ف ت ز ر ط

د ن ک ی م ا د ی پ ه ی ق ف ه ک ت س ا ی ل ا د ه ه ا ق ف ل ا م ش
 د م ه ف ی م ت س ر ا م م ر ث ا ر د ، د س ر ب ر ب خ ک ی ه ب ر گ ا و
 م ی ل ا ع ت ر د د ی ا ب ا م . ت س ا م ا م ا م ا د ک ز ا ر ب خ ن ی ا ه ک
 ک ی ن آ ر ق ت ا ی ا ز ا ه ک م ی س ر ی ی ا ه ل ح ر م ه ب ن آ ر ق
 ا ن ش ا ن ی د ح و ر ا ب و م ی ن ک ب ی ل ک ب ا ل ط م ط ا ب ن ت س ا

1. ۴. هیا (۷۳) لّمزم هر وسد

ام راک همه ،میدشد انشأ نید حور ابرگا و ؛میوشد
دوخی اجد رب تاشیامرف نیا مامت ،دوشی م تسرد
:دومرف ربمغیب هکی روطن آام ی اهلد ،دنیشنی م
ام ی اهی دب ،دنکی م ذخا و دریگی م ،«اها عَوْف»
تَزَع هب لیدبت ام تَلذ و ،دوشی م ی بوخ هب لیدبت
دوشی م

تشانگت نم نیلمسم رب ی لعأ ی لع دنوادخ
و دنامذ دیع نیا رد م ی کشد و ههیشد چیه و
رایسب دارفا م ه تکلم نیمه زا ی اجدنچ رد
هداد تدهشد و دناهدید حوضو هب ار مام ی دایز
دنا.

یٰلَعَا سِیَّءَ دَنَوَادِخِ هَكَ مِیْرَاوَدِیْمَا لِلّٰهِمَحَلًّا
 كِرَابِمِ ! دَنَادِرْگِ كِرَابِمِ هَمِه رِبَارِ زُورِ نِیَا
 مَلْعَا زَا ار نِیْدِ تَكْرِبِ یٰنَعِیْدِ ؛ تَكْرِبِ رِیْدِ یٰنَعِیْدِ
 بَالِقِ وِ مَسْجِدِ هَبْ ، اِهْنِ اَمَلْسَمِ نَاگْرِزِ بَزَا وِ بَیْغِ
 تِیْفَاعِ اِهْنَا هَبْ وِ دَنِكِ دَمِ اِهْنِ اَمَلْسَمِ حُورِ وِ
 تَمَلَّاسِ وِ رِكْفِ تَمَلَّاسِ یٰنَعِیْدِ تِیْفَاعِ ؛ دَهْدِبِ
 اَدِیْبِ ار دُوخِ هَارِ اِهْنَا اَتِ ، عَاقِرِ وِ دُشْرِ وِ قِیْلَاخَا
 اِرْقَهْقَه هَبْ وِ دَنِكِ تَكْرِدِ لَامَكِ یٰوَسَهْبِ وِ دَنِكِ
 دَنَنْزِ نَا جَرِدِ دُوخِ یٰجَرِدِ وِ دَنُورِ نِ

نَا نَا مَلْسَمِ هَمِه وِ اَمِ هَكَ یٰلَا مَعَا مِیْرَاوَدِیْمَا
 مَكِ ، مِیَا هَدْرُ وَا اَجِبِ نَا ضَمْرِ كِرَابِمِ هَا مِ نِیَا رِدِ
 تَمَحْرِ هَبْ ار هَمِه ، تَسْرِدِ اِیْدِ هَتَسْكَشْدِ ، دَايِزِ اِیْدِ
 ار اَمِ رَاكِ وِ دَرِیْذِیْبِ دُوخِ تِیْمِیْحِرِ وِ تِیْنَا مَحْرِ
 نَا مِیَا هِیْ یَا رِخِ هَبْ ار اَمِ وِ دَنِكِ حَا لَصَا شِ دُوخِ
 نَا زَا تَشِیْبِ هَبْ وِ دُوخِ یٰا هَدَنْگُوسِ هَبْ وِ ؛ دَرِیْگَنْزِ
 هَكَ یٰی هَلَا بَا تَكِ نِیَا نَا رِ بَهْرِ هَبْ وِ دِیْجَمِ نَا رَقِ
 نِیَا رِدِ ار اَمِ وِ دَنَدَادِ نَا شَنْدَا مِ هَبْ ار هَارِ نِیَا
 لَبَنْدِ هَبْ وِ دَرِیْگَبِ ار اَمِ تَسْدِ ، دَنْدُرُ وَا طَارِ صِ
 یٰلَا عَا فِدِه وِ یٰنَسَا دِصْقَمِ نَا مِه یٰوَرِ اِهْنَا
 اَمِ یٰا هَا عَدِ هَمِه وِ ! دَنَا سَرِبِ تِیْنَا سَنَا وِ مَلَّاسَا
 دُونَشْخَا مِ زَا ار نَا مَزِ مَامَا وِ ! دَنِكِ لُوبَقِ ار
 رَا رَقِ نِیْقِیْسِ سَا سَا رِبِ ار اَمِ یٰا هَرَا كِ وِ ! دَنِكِ
 تَبَاثِ مِیْقَتَسَمِ طَارِ صِرْدِ ار اَمِ یٰا هَمْدَقِ وِ ! دَهْدِبِ
 وِ ! دَنِكِ رُؤْمِ نِیْقِیْرُ وِ نِیْدِ هَبْ ار اَمِ یٰا هَلْدِ وِ ! دَنِكِ
 هُرَا بَرِدِ مِیْدِنَا وِخِ زَا مَزِدِ هَكَ ار یٰا هَا عَدِ نِیْمِه
 : هَلْمَجِ زَا ؛ دَنِكِ بَا جِتْسَمِ اَمِ

ار دَمَحْمَلِ اَ وِ دَمَحْمِ هَكَ یٰرِیْخِ رِه رِدِ اِیَادِخِ
 وِ عُوسِرِ هَزَا وِ ، نَكَلِ خَادِ ار اَمِ یٰدِرْ كَلِ خَادِ
 ظُوفَحِمِ ار اَمِ یٰتَشَادِ ظُوفَحِمِ ار اِهْنَا هَكَ یٰرِشْدِ
 ! رَا دِبِ

وِ لِدِكِیْ رِگِیْدِكِیْ اَبِ ار نَا مَلْسَمِ هَمِه اَجِ وِ
 نَا نَمَشْدِ وِ ! دَنَادِرْگِیْ فِدِه كِیْ وِ هَدِیْقَعَكِیْ
 مَامَا بَالِقِ ! دَنَادِرْگِیْ رَا وِخِ وِ لِیْلِذِ ار مَلَّاسَا
 لِیْجَعْتَشِ جِرْفِرْدِ وِ دَنِكِ دُونَشْخَا مِ زَا ار نَا مَزِ
 ! دِیَا مَرْفِیْبِ

تَمَحْمَلْ أَوْ تَمَحْمَلِيْ عَلَّ صَمَّ هَلَّا

هَمَّاءِ يَاعَدْتِ بَاجْتِسَا : مَهْدَفْه سَلْجَم
هَبْ يَأَكْتَا وَ يَقِيْقِدْ بَلْطْ هَطْسَاوَاهِبْ مَدْرَم
اَذْ

رَطْفْ دِيْعَسْ دِيْعْ هَبْطْذْ ، يَوْضَرْ سَدَقْمْ دَهْشَمْ

يَرْمَقْ يَرْجَهْ ١٤٠٩

مِجْرًا نِاطِيْشَا نِمِ لِّلَّهِ اِبْدُو عَا
 مِجْرًا نِمْحَرَّ لَا هِلَّا مِسْبِ
 * مِجْرًا نِمْحَرَّ لَا * نِمْلَعَا بَرِ لِّلَّهِ دَمَحًا
 اَنْدَهَا * نِيَعْتَسَدَ كَأَيَّا وَ دُبْعَدَ كَأَيَّا * نِيْدَلَّا مِوِيْدَ كِلِمِ
 * مِيقْتَسُمَّا طَرَّصًا
 وَ مِهْيَءَ بِوَضْعَمَّا رِيَّغَ مِهْيَءَ تَمَعْنًا نِيْدَلَّا طَرَّصِ
 1. (بِنِيْلَاضًا لَا

مَعْنًا وَ ، مِعْنَابِ دَمَحًا لِيَصَاوِلَا لِّلَّهِ دَمَحًا
 ، هِنَابِ يِ اَعُ هُدْمَحَدَ اَمَك ، هِنَا لَا يِ اَعُ هُدْمَحَدَ . رِكْشَابِ
 ، هِبَ تَرْمَا اَمَعِ عَاطِبَا سِ وَفُنَا هَذِهِ يِ اَعُ هُنِيَعْتَسَدَ وَ
 نِمِ نَامِيَا هِبَ نِمُوْدَ وَ . هُنَعُ تِيَهْدُ اَمِ يِ اَعُ اَرَسَا
 يِ فَنَ اَنَامِيَا ؛ دِوَعَوْمَا يِ اَعُ فَاقُو وَ بَوِيْغَا نِيَا
 . كَشَا هُنِيْقِيُو ، كَرَشَا هُصْلَاخَا

هُلَا كِيْرَشَا لَا هَدَحُو اَللَّهُ لَا اِهْلَا لَا نَأْ هَشَدَ وَ
 وَ ، اَدْبَا اَمْنَادَ اَمُوِيْقَ اَيِّدَ اَدْرَفَ اَدْمَصَ اَدْحَا اَدْحَاوِ اَهْلَا
 وَ هُدْبَعُ مَلْسُو هَلَا وَ هِيْلَعُ اَللَّهُ يِ لَصَ اَدْمَحْمَ نَأْ
 يِ اَعُ هَرِهْظِيْدَ قَحَا نِيْدَ وَ يِ دِهْلَابِ هُنَسْرَا ، هُلُوسَرِ
 نِ اَدِعْصَتُ نِيْتِدَاهَشَدِ ؛ نِ وَا كَرَشْمَا هِرَكِ وَا هِلَكِ نِيْدَلَا
 نِ اَعْصُوْتُ نِ اَزِيْمِ قَحِيْدَا ، [اَلْمَعَا نِ اَعْفَرَتِ وَ لَوْقَا
 . هُنَعُ نِ اَعْفَرَتُ نِ اَزِيْمِ لُقْتِيَا لَا وَ ، هِيْفِ

¹ 1 سورة فاتحه (1).

ی ه ی تَّلاَ اللهُ ی وَقَّتِبِ اللهُ دَابِعِ مَکِیصُوا
 !حَجِّمُ دَاعَمُو غَلْبُمُ دَاوِ ؛ دَاعَمَلَا اِهَبِ وُ دَاوَلَا
 1. عَاوِ رُیخَا هَاعَوِ وُ ، عَادِعُ مَسَا اِهیلَا اَعَدِ
 بَرِ اللهُ دَمَحَطًا * مِیَحَرَّلَا نِ مَحَرَّلَا لَلَّهِ اُ مَسَبِ
 * نِیْدَلَا مِوِیْ کِلْمِ * مِیَحَرَّلَا نِ مَحَرَّلَا * نِیْمَلَعَا
 طَرِیْصَلَا اَنِدَهَا * نِیَعْتَسَدِ کِأَیَا وُ دُبَعَدِ کِأَیَا
 رِیْغِ مَهْیَیْءِ تَمَعْنَا نِیْدَلَا طَرِیْصَدِ * مِیَقْتَسُمَلَا
 (نِیْلَاضَلَا لَا وُ مَهْیَیْءِ بِوَضَعَمَلَا
 رَطْفِ دِیْعِدِیْ مِوِدِ اُ بَطْخِ

مِیَحَرَّلَا نِ مَحَرَّلَا لَلَّهِ مَسَبِ

نِیْدَلَا رِصْنَلَا مِ زَا اَنِعْمِ رِپِ تِیَاکَدِ دِنِچِ

تَمَحَر - نِیْدَلَا رِصْنَلَا مِ زَا تَبْحَصِ زَوْرَمَا
 نِیْدَلَا رِصْنَلَا مِ نِیَا هِکَامِ دِمَا نِ اِیْمَهَبِ - هِیْیْءِ اللهُ
 ی ضَعْبِ ، تَسَا هِدِوِبِی سِکَرِ هِی لَوِ ، مِیْتِخَانَشِنَا رِ
 شِیَا هَفِرِدِ رِ دِی بِیجِعِ قِیَاقِدِ وُ تَاکَدِ زَا
 هِکَنِیَا اِی تَسَا رِوْطِنِیَا اِهْنَا اَهْمَهَا اِی لَا اَدِ 2 ؛ تَسَه
 کِی ، هَلْمَجِنِمِ . تَسَا رِوْطِنِیَا اِهْنَا زَا ی ضَعْبِ
 : تَفْگِی مِ وُ دِرِکِی مِ تَحَبِی صِخْشِ اَبِ زَوْرِ
 نِمِ مِوَلَعِ زَا کِیچِیْهِ وُ مِتْسَه ی لِمَاکِ مِ دَا نِمِ
 کِی اَعِوْمَجِمِ مَنَزِ وُ نِمِ ! تَسِیْنِ رَا دِرِبَهْشِدِخِ
 وُ لِمَرِ اَبِ نِمِ هِکِ اِرِیْزِ ! مِیْتْسَه لِمَاکِ مَجْنِمِ
 هِکِ مَاهِدِرِوَا تَسَدِهَبِی مِوَجِدِ دِعَاوِقِو بِلَا رِطْسَا
 تَسَا هِدِرِوَا رِدِ مِهْ مَنَزِ وُ دِیْآی مِ نِ اِرِ اَبِ زَوْرَمَا
 کِی مَنَزِ وُ نِمِ سِپِ ، دِیْآی مِ نِ اِرِ اَبِ زَوْرَمَا هِکِ
 ی مِزَا اِی دِیْآی مِ نِ اِرِ اَبِ اِیْنِ وِچِ ، مِیْتْسَه لِمَاکِ مَجْنِمِ

1 ی رِدَقِ اَبِ ، ۱۱۴ هِ بَطْخِ ، ۱۶۹ ص ، (حِ لَاصِدِ ی حِ بَصِ) تَهْ غَلَا بِلَا جِ هِنِ
 فَا لَاتَخَا

2 هِبِ دِوْشِ عِوَجِرِ نِیْدَلَا رِصْنَلَا مِ تِیْصِخْشِ نِوْمَارِیْپِ عِلَا طَا تِهْجِ 2
 قِرْنَادِ ؛ نِیْدَلَا رِصْنَلَا مِ لِیْزِ ، بِوَجِ مِ رِفَعِجِدِ مَحْمِ ، نِ اِرِیَا هِنَا اِیْمَاعِ تَا اِیْبِیْدَا
 ؛ هَمْدَقِمِ ، دِهَا جِمِ دِمَحَا ، ی حِوَجِ ؛ نِیْدَلَا رِصْنَلَا مِ لِیْزِ ، ی سِرَا فِ فِرَا عَمَلَا
 . هَمْدَقِمِ ، هِدَا زِی لَقِ دَمَحْمِ لِیْلِجِ ، نِیْدَلَا رِصْنَلَا مِ

رگیدمه یور نامفرد منز و نم! دیآ
!تساتسرد دسرد دسد
و اوتحمرپ ردقچ فرد نیا دینیبب امشد
!تسا انعمرد
:دنیوگی م

ی سور عهبدش دوخی اربار یرتخد زور کی
گنشق ی لیخرتخد نیا .دوب هتفرگ

اذغ وا به و دود به تششن نیدار صنّلام و دود
 نیا و !دیروخب دییامرفب هک درکی م فراغت
 هزبرخ چاق کیّلام راب کی .دروخی م رتخد
 هزبرخ» :تفگ و درک فراغت رتخد به
 نیا زا ؟مروخب مادکزا» :تفگ رتخد «!روخب
 ،دوبن رتشیب چاق کی نوچ «؟ن آزا ای مروخب
 دعب «!؟دیوگی م هچ !؟هچ ی نعی» :تفگّلام
 نیا سپ» :تفگ و تشاذگ ش یولج غرم مخت
 ار مادک» :تفگ «!روخب ار غرم مخت
 ار غرم مخت نیا» :تفگّلام «!مروخب
 مکلم و رتخد نیا مشچ هک دیمهف دعب «!روخب
 ی بیع ره» :تفگّلام !تسا پچّلاصا ملاء
 نم طقف ؛ش اب به تشاد ،ی شاب به تشاد ی هاوخی م
 ی م بارخ راک ی لیخ نوچ «!ن پیند اتود ار
 تریغ رگید اجنآ ی نیب اتود ارم رگا ؛دوش
 !تسا ادخ

تاملکزا مه نیا و ؛تسا مهم ی لیخ نیا
 .تساّلام

یاعد تباجتسا رد نیدار صنّلام تیاکد مدرم هّماء

دنیوگی م

ن ان ات تفر ی یاوانان ناکد به نیدار صنّلام
 غولش ی لیخ ی یاوانان ناکد دید ،درخب ک گنس
 راکهچ :تفگ ش دوز اب و درک ی رکف .تسا
 دیاب مریگب ن ان اجنیا زا م هاوخب نم رگا ؟منک
 و مورب م هاوخی م نم اما ؛متسیاب رصع ات
 دهاوخب ات متسیاب هک دوشی مذ و ،مروخب راهان
 ؟هلپ :دنتفگ !الله قلخ :تفگ !دسرب نم به تبون
 ن ان رظتم و دیداتسیا اجنیا ارچ امش :تفگ
 تشپن آ به :تفگ ؟مینک راکهچ :دنتفگ !؟دیتسه
 !دندهی م ی ناچم ش آ هناخن آ رد ،دیورب

و دنتخیر نورید ی یاوانان ناکد زا مدرم هّمه
 .دنریگب ش آ ات دنتفر هّمه !دش تولخ تولخ
 و دریگب ن ان اتسناوتی م هک دش تولخ ردقنیا
 به مدرم نیا هّمه هک درک رکف ش دوز اب !دریب

ی ب مدرم لا و !تسینت هجی بنیا ؛دنتفر اجناً
،تسهی ربخ کی دبلا ،دننکی مذت کرح تهج
ش آ فرظ و ،تسیچ منیبب ات مورب مه ن م س پ
هب و تفرگزن اند مه ش دوخ !دورن نید زام
ش آ دنراد اهناً هک دید اقاقتا .تفر اللهق لخل ابند
و تفرگش آ هساک کی مه ش دوخ ،دنریگی م
!تفرش اناخ هب

ش باتک دیاب !تسا بیجعی لیخ هک دینیبی م
؟تسیچ هیضه للاح .دینیبب ات دیناوخبار
مء هب لام اعقاو :هک تسانیا تروصد کی
ی م تاربخش آ اجناً هک تساه تشاد ربخ بیغ
هتفگ مدرم هب و دننسنادی مذ مدرم و دناه درک
.دیورب هک تسا

ی م ت ا ر ی خ ش آ ا ق ا ف ت ا : ه ک ن ی ا م و د ت ر و ص
 م د ر م ه ب و ت س ا ه ت س ن ا د ی م ذ ل ا ص ا ن ی ا و د ن د ر ک
 ی م ت ا ر ی خ ش آ ه ک د ی و ر ب ا ج ن آ : ت س ا ه ت ف گ
 م د ر م . د ن د ر ک ی م ت ا ر ی خ ش آ م ه ا ق ا ف ت ا و «! د ن ن ک
 . ت س ا ه ت ف ر گ ا ر ش آ م ه و ا و ، د ن ا ه ت ف ر گ ا ر ش آ
 ی ب ل ط م ن ی ا و ، م ی ر ا د م ه م و س ت ر و ص ک ی
 ی ش آ چ ی ه : ت س ا ا ج ن ی ا م ی و گ ب م ه ا و خ ی م ه ک
 ت س ا ه ت ش ا د ذ ی ر ب خ چ ی ه م ه ل ا م و ت س ا ه د و ب ذ
 ه ک د ن ز ب ل و گ ا ر م د ر م ه ک ت س ا ه ت س ا و خ ی م و
 ن ا ن و د و ش ب ت و ل خ ن ا ک د ا ت د ن و ر ب و د ن و ش د ن ل ب
 ه ب م ه م د ر م ت ی ع م ج ن ی ا . د ر ی گ ب ا ر ش د و خ
 ر د و د ن ا ه ت ف ر ا ج ن آ و د ن ا ه د ر ک ت ک ر ح ش آ ی ا و ه
 ش آ م ه ب : د ن ا ه ت س ا و خ ش آ و د ن ا ه د ز ا ر م خ ا ذ
 ، ت س ا ه د ش ت س ر د و ه د ش ا د ی پ ش آ ا ج ن آ «! د ی ه د ب
 ! ت س ا ه ت ف ر گ ش آ م ه ل ا م د و خ و

چ ی ه ل ا ص ا ی ت ق و ه ک ت س ا ب ی ج ع ی ل ی خ ن ی ا
 ص خ ل ا ب ، ت س ا و خ ر ث ا ر د ، ت س ی ن ذ ی ر ب خ
 ک ش خ ل ث م ! د و ش ی م ا د ی پ ، ت ع ا م ج ت س ا و خ
 م د ر م ، د ی آ ی م ذ ن ا م س آ ز ا ن ا ر ا ب ی ت ق و ه ک ی ل ا س
 : د ن ی و گ ب و د ن ن ک ا ع د و د ن و ر ب ن ا ب ا ی د ر د د ی ا ب
 و د ن ن ک ی م ا ع د م د ر م «! ت س ر ف ب ن ا ر ا ب ا ی ا د خ»
 ی م ن ا م ز ن آ ا د خ ه ک ن ی ا ه ن ؛ د ی آ ی م ن ا ر ا ب
 د ن ا ه ت ف ر ا ه ن ی ا و د ت س ر ف ب ن ا ر ا ب ه ک ت س ا ه ت س ا و خ
 ن ی ا ه ک ن ی ا ی د ، ت س ا ه د ش ف ش ک ی ب ی غ ر م ا ک ی و
 ه ب ن ا ر ا ب ، ر ی خ ه ن ؛ ت س ا ه د و ب ه ف د ص ن ا ر ا ب
 . د د ر گ ی م ل ز ا ن و د و ش ی م د و ج و م ا ع د ه ط س ا و
 ب ل ط م ق د و د ر ا د ت ح ب ی ا ج ی ل ی خ ه ل ن س م ن ی ا
 ؛ ت س ا ر و ط ن ی م ه م ه ا ع ق ا و و ت س ا ن ی م ه م ه
 ن ا ر ا ب م ه ا د خ ، د ن ه ا و خ ی م ن ا ر ا ب ا د خ ز ا م د ر م
 . د ه د ی م و د ن ک ی م ت س ر د

الله تعالیٰ عاقبتسا زامن و ناراب ی اعد تیاکد

مق مدرم و یراسناوخ

م ق ر د ا ه س ی ل گ ن ا ه ک ن ی ق ق ت م ن ا م ز ن ی م ه ر د
 م ق ه ب ه د ن ب ه ک ن ی ا ز ا د ع ب ل ا س ک ی ی ن ع ی ، د ن د و ب
 ا ه ی م ق ه ب ی ب ی ر غ و ب ی ج ع ی ل ا س ک ش خ ، م ت ف ر

بآ هشیمه هر خلابه که هناخدور و داد تسد
نیا بآ هُمه! تشادذب آ مه هر طقه کی، تشاد
هُمه! دوب هدش هامت مه مقه لیل هچ ی اهر ابنا بآ
رد و دنتفرگی متسد به هزو که اهنز و اهدرم
می ار هَلیل هچ نیا دیاب و دنتفری م فص
تقون آ؛ دوشب ناشتبونذی کی کی ات دنداتسیا
و دندزی م رگیدمه رسر بار اهنزو که اجنا رد
ار ش اهنزو که دناوتبی کی ات تسکشی م اهنزو که
و دوب هدش کشخ اهر ابنا بآ هُمه! دنک بآ
دوبت کلاه فرُشرد مقه هامت رگید.

ی قَتَمَحْم دَّیس اَقَا ی اَقَا اللهُ تَیَا شِیپِ مدرم
 مَق جَارم زَا هَک نَاشیا هَب و دندمآ ی راسناوخ
 ،رَّح دَّیس ،کاپ ،بَلقش و خ ی لیخِ درم و
 اَقَا: دنتفگ ،دوب ... و ایری بو ه داسد ،تخسر سد
 مدرم ؛مِیناوخ ب ءاقستسا و ناراب زامن کِی
 ؛تسا لَصَم ی لیخِ «!دنریمی م دنراد
 دَّیس اَقَا :هکنیا ه لئسم ماتوک و رستخم
 هک دینک م لعا ،بوخ ی لیخِ: ت فگ ی قَتَمَحْم
 ی لَصَم هَب ،تسا ه بنشود زور هک ادرفس پ
 ی لَصَم هَب ات دندرک تکرک مدرم «!میورب
 م ه ن اشیا دوخ و دنناوخ زامن اجنآ و دنورب
 ت ایصوصخ نیمه اب و هنهر ب اپ روطنیمه
 دوب ی قارشای اقا م ه ظعاو .دندرک تکرک
 زای قارشای اقا م و حرم هک دیاه دینش دبلا -
 -دوب ح یصف و غیلب ی لیخِ و بوخ ی لیخِ ظاعو
 و ،دندرک تکرک ی لَصَم ت مسد هَب م ه ن اشیا و
 دندرک تکرک همه ،درم و نز و بلاط مامت
 .دنناوخ زامن هکنیا ی ارب دنورب ی لَصَم هَب ات
 زامن - هیلع الله تمحر - ی راسناوخ ی اقا
 و درک تبحص ی قارشای اقا م ه دعب و دندناوخ
 ی ربا و دش ادیب ن امسآ رد ی ریغت ن آ زا دعب
 ن آ اما ،دمآ ناراب ی مک رایسب رادقم و دمآ
 هَب مدرم و ،دوبذ دیاشو دیاب هک ی ردق
 .دنتشگرب ن اشلزنم

ار ادرفس پ ه بترم ود ی راسناوخ ی اقا
 ن آ: دنتفگ و دندرک تکرک و دندرک ن یعم
 دیاب و تسا ه دوبذ تسرد ی لیخِ ن اتیاهاعد ه عفد
 اعد ت یفیک و ت امدقم و «...دینکل معروطنیا
 ترضح موقه یضقل ثم و دنداد دای مدرم هَب ار
 هدرک ادجا هنز زَا ار اهدرم هک دندرک سنوی
 دندوب هدرک ادجا ه دنفسوگ زَا ار اهرّبو دندوب
 ،دندوب هدرک ادج ن ارداد م ه ار ماهه چب و
 مدرم ی لو ،دوبذ تروصنیا هَب اجنیا ه تبلا
 نیا .درک اعد م ه ن اشیا و دندرک اعد اعقاو
 دیسرنی قارشای اقا ظعو ه بتبونر گید ه عفد
 ،درکی م تبحص تشاد ن اشیا هکنیمه و

رگید که دم‌آمی‌ی و روطه‌ی و دند عورش‌ن ار اباد
! دنناسر بدل زانم به ار ن‌اشدوخ دنتسناوتند اهنیا
، دنیا‌ی زانم‌ی ار بدنتساوخی‌م مدرم‌ی تقو
ت‌یعمج‌ن‌یا که دندرکی‌م ل‌ایخ‌ا‌ه‌س‌یل‌گ‌ن‌ا‌ن‌یا
ا‌ه‌گ‌ن‌ف‌ت‌ه‌م‌ه‌ ا‌ذ‌ل‌، د‌ن‌ن‌ک‌ه‌ل‌م‌ح‌ا‌ه‌ن‌ا‌ به‌ا‌ت‌ د‌ن‌ا‌ه‌د‌م‌ا
ی‌لو؛ د‌ن‌ت‌ف‌ر‌گ‌ا‌ه‌ن‌یا به‌و‌ر‌ا‌ر‌ن‌ا‌ش‌ی‌ا‌ه‌ل‌س‌ل‌س‌م‌ و
و‌پ‌و‌ت‌و‌ر‌ی‌ش‌م‌ش‌د‌ و‌ه‌ح‌ل‌س‌ا‌ا‌ه‌ن‌یا که د‌ن‌د‌ید‌ د‌ع‌ب
ی‌ت‌د‌ و‌، د‌ن‌ر‌ا‌د‌ن‌ی‌گ‌ن‌ف‌ت‌

و دندرک ل او سد ! دنتسه هذره ب ا پ م ه ی ضعب
 ی لو ؛ در اذن اهنا ه ب ی راک ت یعمج ن یا ه ک دندیمهف
 دوشی م روطچ ه ک دندوب ه درک ب جعت ی لیخ اهنیا
 و دندکب اعد ، ی کشخ ن یا اب و ن اتسبات ه لچ رد
 ! دیاید ن ار اب تقو ن امه

هار لیس ه کنا ات دما ن ار اب ردقن یا ه صلاح
 ه ناخدور ب ا ، دیا ه دید ه ک ار م ق ه ناخدور ! داتفا
 دراو دوب ک ی دزن ه ک دوب ه دما لا اب ردقن آ م ق
 : ه ک دندما ن اشیا ش یپ ه ک ، دوشب مدرم ی اهناخ
 «! دوشب م ک ات ن ک اعد امش اقا»

ادخلوسر عاقستسا زامن

ادخلوسر ه ک دوب ی یاقستسا زامن ریظن ن یا
 ی بیجعت ی لیخ ی لاسک شخ م ه ه نیدم رد . دندناوخ
 ... و اهرتش و ن اذنفسوگ و اهو اگ روطنیمه ه ک دش
 دندما ربمغیپ تمدخ . دندرمی م ی گنسرگ زا دنتشاد
 «! میناوخ ب زامن میور ب م ه اب» : دندومرف ترضد و
 ه ب ن لا ا ه ک ی دجسم رد ار زامن و دندما ربمغیپ و
 زونه . دندناوخ تسا فورعم همامغ دجسم مات
 عورش ن ار اب ه ک دندوب ه تشگنرب لزنم ه ب ربمغیپ
 دنتساوخ ربمغیپ ات ه ک دما ن ار اب ی اهزادنا ه ب و دش
 بارخ لزنم دوب ک ی دزن لاصا ، دنسرب لزنم ه ب
 ه گن : وگب ، الله لوسر ای» : دنتفگ و دندما ! دنوشب
 ، انیلاوحد» : دندومرف اهر ب ه ب ترضد «! دندراد
 ه ب اهر ب و «! دیور ب فارطا ه ب رگید ؛ انیلع لا
 1. دندش رشتتم ه نیدم فارطا

سفن هطساو ه ب مدرمه ماء ی اعد ت باجتسا

ادخ ه ب ی اگتا و ی قیقد تساو خرد

اهن املسم ام و تسین ی گتخاسد اهفر حن یا
 و تسام خیرات اهنیا . میتسه دقتعم اهنیا ه ب
 اهنیا ریظن ه ک ب ، تسین ه یضق و د و ه یضق ک ی
 ت قیقد ک ی اهنیا سپ ؛ تسا الله عاشام ی لا

1. 62 ص 1، ج، نیظعاو لا مقصور؛ 302 ص، دیفم خیش، ی لاملا

اعد هك تسا نيا ي عقاو تقيقد .تسا ي عقاو
ش دوخ ،تيعمج صوصخب ،مدرم تساوخو
ي م هكنيا تاء !دنكي م داجيا و تسا دجوم
تعامج اب ار زامن دياب ناسنا» :دنيوگ
دراو ت عامج هب هعمج زامن» اي «دناوخب
«تسا ي عامتجا تاروتسد ز اچد» اي «تسا
زامن ي ارب مدرم هم هك تسا هشد دراو» اي
ي ارب... و «دنور بن ابايدهب و دننكت كرح ديع
ي م ادخزا و دننكي م اعد اهنيا هك تسا نيا
ي م .دنكي م داجيا ،اعد نيا سفن و دنهاوخ
.دشكي م و «!شكبا ار نمشد ايا دخ» :دنيوگ
«!هدب ي زور پيام هب ايا دخ»

دنکی م و «!نک م لاسد ار ام ایادخ»! دهدی م و

!دنکی م و «!نک نامیا اب ار ام ایادخ»

زا و تیعقاو و ساسا یور زا دیاب اهنیا
ی اگتا هذ؛ دشاب ادخ هب ی اگتا و تساوخ یور
هب ی اگتا هذ، تیعمج هب ی اگتا هذ، سفن هب
فلاخه ار اهنیا همه، دارفا هب ی اگتا هذ و تلم
تسا.

هب ی اگتا رد ی دابآدسا نیدلال امج دیس هابتشا

ادخ هب ی اگتا لابق رد دوخ

ی ناغفا ی دابآدسا نیدلال امج دیس هرابرد
هدوب ی درم روطچ واکتسه اهفرح ی لیخ
هدوبن مؤم و ناملسم اعقاو درمنیا ایآ و تسا
و بآرد هچنآ. تسا دایز ی لیخ فرح؟ تسا
و ناملسم درمنیا: هکنیا دیآی متسد هب هجیتد
و تمکدلها درم و تسا هدوب هعیشد اقیقحت
نیآ املمسم؛ تسا هدوبن ادمه نیمهلها املمسم
دنوخآ شپید. تسین ی کشد و تسا هدوب روط
هتشاد ددرت فجن رد ی نادمه ی لقنيسد لام
هدوب ی لقنيسد لام دنوخآ نادرگاشد زا و تسا
هب مکلب، اجرباپ نادرگاشد زا هذ اما، تسا
رد ادعب و اما. تسا هتشاد دماوت فر شبتکم
دوب فجن رد دنوخآ موحرم دوخ هک ی ماگنهد
؛ تفر فجن زا و درکت کرد، تشاد تاید و
هنس - هیلع الله تمحر - دنوخآ موحرم نوچ
وای لو، دنا هتفر ایند زا یرمق یرجه ۱۳۱۱
ی درگن اهج هب عورش ۱۳۰۰ هنس زا لبق
دنچ و؛ تسا لصفم شیاهن اتساد. دوب هدرک
دعب، تفر دند هب دعب، دوبن اتسناغفا رد لاس
مه دعب و تفر سیراپ هب دعب، تفر رسم هب
ای ۱۳۱۴ هنس رد هرخلأاب و، دماناریا هب
ایند زا لوبناتسا رد یرمق یرجه ۱۳۱۵
تفر.

هذ هک ی یاهفرح زانم، عومجم روط هب
رکف... و تسا هتشاد هک ی یاهتسلاجم و تسا
هدوب لماع کی هرنه مغبان درم کی هک منکی م

ی... و شوه و رکف رظنه طقذ زا که تسا
دوخ بهی گتمی صخشدی لو؛ تسا هدوب ریظن
ی اهلئسم نیا و ، ادخ بهی گتم هن ، تسا هدوب
!تسا

أما ، دوب هتفر دنوخاً موحرم تمدخ ناشیا
دوخ تیسفند اذل ؛ دوب هدرکذ هداقتسا دنوخاً زا
زای ضعبه که روطنیمه ، دوب هدرک تیوقت ار
:دناه دومرف ناگرب

ناسنا ، دنرانگد غرم ریز ار غرم مخت رگا
رگا و ؛ دروخی م و دنکشی م ار غرم مخت نیا
نیا ات دنرانگب ردقنیا دیاب دنرانگب غرم ریز
، غرم مخت

؛ دیایب نوریدی لکاکه جوج کی و دوشب هجوج
 و دنراذگب غرم ریز زور هدزناپ، هدرگا لاا و
 و ددنگی غرم مختنیا، دنرادرب ار نآ دعب
 ، غرم مختهذ و تساهجوج هذ، دوشی م دساف
 !تسا دسافنیا مکل

زا ی دابآدسا نیدلال امج دّیس موحرم
 ی گتم هک دیایم تسدهبش یاهفرح عومجم
 ناکرزب زای ضعباً لثم؛ تساهدوب سفدهب
 مءرد و تمکرد» : دناهتفگ و اءر ابرد
 ش مءربش ای تسدرت ی لو، دوب یوق ی لیخ
 !تسا ی اهتکن کی نیا «بتشاد هبذ
 ی مچنم زا» : دیسرپ و اهاش نیدلار صان
 ی م و ا¹ «!اونش شوگ ود» : تفگ «؟ی هاوخ
 ، دنک رارقرب داخّتا نیملم مامت نیدتساوخ
 رد تبحص؛ دشاب هیداخّتا سیئر ش دوخ اما
 ی بیجع عضو اب هاش نیدلار صان اذ! تسانیا
 وای نامثء دیمحا ادبع ناطلس و²، درکش نورید
 ضررم هصلاخ. درکرهق و ا و درکت و عدار
 تکلاف ی ناگدنز هب و تفرگ هر چند ناطرس
³ درم و داد ناجل و بناتسا نامهردی راب

ءر ابرد ی دابآدسا موحرم فیخس هیرظن ملاسا رد لقعته اگیاج

و دش ریقت، تفر اجره و اصلاخ
 ی اهفرح و اتسکش تء و⁴، دروخ تسکش
 هکنانر ایضقرد و افرحلثم؛ دوبش بیجع
 :تسال صم ی لیخش ناتساد
 تیپ هب هک دوب هسنارف هفسلاف زانانر
 ار طیراصن ب هذم و دنما اجنآ و دماس دقما
 کی م ه ی سیع ترصد» : تفگ و تشادرب

1. ۲۶۸ ص ۳، ج، راونا ع لطم

2. ۲۷۶ ص، نامه

3. دّیس رانآ و للاح رشذ زال قدهب، ۱۶۲ ص ۳، ج، ن آرقهت و کلم رون
 ی دابآدسا نیدلال امج

4. ی اهتضهن رانگه یاپ ی نیسد نیدلال امج دّیس هب دوش عوجر 4
 ضایب و داوس؛ نیمزق رشم ی رادید رد نیدلال امج دّیس شقن؛ ی ملاسا
 ۲۳۲ - ۲۲۶ ص ۲، ج، (تلاقمه عومجم)

درک تَوْبذ را کنا و «!تسا هدوب ی داء درم
 نائر و اشد عورش هسنارف بلاقنا دعب و... و
 هجیتت هک درک پاچ همانزور رد ی اهلانم
 هدناوخ نُبروس هاگشناد رد هک دوب ی اهباطخ
 فلانم مِء ا ب ت اذلاب ماسا هکنیا هب عجار دوب
 :دوب هدروا مه لیلد ود و ،تسا

رادربمِء ،برع سنج لاصا :هکنیا ی کی
 زا ریغ برع رد ی فوسلیف لاصا اذو ،تسین
 ریغ !تسا هشدن هدید ی دنک قاحسا ن ب بوقعی
 هدوب ی ناریا ای هفسلاف همه ،رفذ کی نیمه زا
 نابز هب هک دنه دوب ی ریگید ی اهاجل ها ایو دنا
 ی برع نابز هب و ،دندرکی م مکت ی برع
 هکنیا امک ؛دنکی مذ برع ار مدآ ندرک مکت
 رد ی طسو نورق نیمه رد هفسلاف زا ی لیخ
 ی م سرد هفسلف ی نیتلا نابز هب اپورا دوخ
 نیا و ؛دنکی مذ ی نیتلا ار اهنآ نیا و ،دنداد
 .تسا روطنیمه مه هلسم

تسا مِء ا دذ ماسا نید لاصا :هکنیا مود لیلد
 ن آرق رد اذ ؛دنکی م توعده تایدبعت هب طقف و
 !تسین هفسلف و مِء ا ز ا تبصدمه

دهدی م و ا هب ی باوجل امج دّیس اقا موحرم
 ی م پاچ اهه مانزور رد م هار باوج ن آ و
 نیا .تسا تسد رد مهن لآ باوج نیا و دننک
 دماش شوخ ی لیخ باوج نیا زا² نائر تسنرا
 :تفگ و

ی ادصنم و تسا هنافوسلیف ش باوج نیا
 ای و ی سلدنا دشرن با لثم مدوخ ناردارب
 نم و مدینش اجن لاف زا ار انیس ی اعوبا
 ناونعت حترد و مهدی م ریغتار مای نارنخس
 . . . و مهدی م رارق ماسا مِء ا

- دوب هداد و ا هب ل امج دّیس اقا هک ی باوج

¹ تایلک زال قده هب ، ۳۰ ص ، ۳ ج ، ن آرق ت و کلم روز هب دوش عوجر 1
 دیدج ندمت خیرات
² Ernest Renan.

ن کیلو ،تسا تسد رد هک هچنآ و ل قن امی اء
 :دوب نیا - میرادن هعقاو هب مدع هک ام
 هئسم نیا و دنافلآخم مدع ابدن ایدا مامتاً لاصا
 هدمآ هکی نید ره !درادن ماسا هب ص صاختا
 رشد و تسا هدرک ضحم دبعت هب ت و عدت تسا
 تسا هدناشکی ونشفر ح هار هبل قع هار زار
 و ؛تسا هتفرگ ار رشد ل قع س سجت یوریند و
 نیا ش تلء و ،درادن ماسا هب ص صاختا نیا
 رشد تیاده یار به کی ناربمغیپ مامت :هک تسا
 نیا مدرم ل قع و رکفلاً لاصا هک دناه دید ،دناه دما
 ل قع هب ار اهنآ دنه اوخب هک تسین روط
 ل قع رظنه طقن زامدرم دوخر گید و دنکر اداو
 !دنور بروطنیمه

،دینکی وریپ ام زا» :دنتفگی م ناربمغیپ هکنیا
 دنتسناوتی منوچ «!دینک ادیپ ی هار دیاشد
 !میلماکل قع ام و تسا ام فردنیا هک دنیوگب
 بلاطم اذل

ت بسن اذ هب و دنتفگی م اذ ز ا ر ن اشدوخ
 ت سا ه دوب ن اشدوخ ز ا بلاطم ی لو ؛ دندادی م
 ، ت سا ه دوب ن اشدوخ ز ا بلاطم نیا ه کنیا اب و
 ی م ت بسن اذ هب ، دنتکل و بق مدرم ه کنیا ی ا رب
 دندرک ه کی میظع ت فر شید ، ل ا ح نیا اب ! دنداد
 ی حیسم ه چ و ن املسم ه چ ا ر رشب ه ک دوب نیا
 راهم ا ر رشب ه ر خ ل ا اب و دنتشاد ز اب ی گذنرد ز ا
 . ت سا ی گرزب ت مدخ ، ت مدخ نیا و دندرک
 ه ک منک راکنا ا ر نیا مناوتی مند ن
 نیرتگرزب ، دبعت ه ب ن ا ر بمغیپ ن درک ت و عد
 گرزب و ت سا ه دش تیر شب ر ب ه ک ت سا ی تنها
 ؛ ت سا ه دما تیر شب ر ب ه ک ت سا ی تراقد نیرت
 رشب و ت سین نیا ز ا ریغ ی ا هراچ چیه ی لو
 ی ا ه لئسم نیا و ، دسر ب ل قع ه ب ی تسیاب ه ر خ ل ا اب
 1! ت سا

ن ا و نعه ب ش کارم رد ی نایداق دمحا ی تقو
 ل ا م ج دّیس ا ق ا ه ب ر ب خ و درک ع و ل ط ن ا م ز م ا م ا
 ، ت سا ه دش اجنأ ن ا م ز م ا م ا ن ا و نعه ب ه ک دیسر
 : دنتفگ «؟ تسیچ و ا بلطم ل ا ح» : دیسر پ
 : ت فگ «! دنکی م ن دوب ن ا م ز م ا م ا ی ا ع د ا»
 ن ا س ن ا ه کنیا ! دنامی م ا هی ی ا ه ب ل ث م ه ک م ه نیا
 و ، دنک² «ا ک ع» ا ر ه ل ب ق و در ا در ب ا ر «ه ب ع ک»
 ، در ا ذ گ ب «ن ا ی ب» ش ی ا ج ه ب و در ا در ب ا ر ن ا ر ق ا ی
 ! درک ی س ا س ا ح ل ا ص ا د ی ا ب ؛ دش ن ی ر ا ک ه ک نیا

ی نید دّجت ر ب ی نیم راکفا دقت

ه ر ا ب ر د ی ناغفا ل ا م ج دّیس ا ق ا بلاطم بلاغ
 رد ی لو ، ت سا ت س ر د ... و ا ه ن ا م ل س م ع ض و
 م ا ل س ا م ا ک ح ا ر د د ی ا ب ه ک ت سا نیا ش ت ا ر ا ب ع
 دّجت ر ک ف ن ا م ه ف ر ح نیا و ³! درک ف ر ص ت

¹ ل ق ت ه ب ، ۱۳۲ - ۱۳۰ ص ، ۴ ج ، ن ا ر ق ت و ک ل م ر و ن ه ب د و ش ع و ج ر 1
 و ۲۶۰ ص ، ۳ ج ، ر ا و ن ا ع ل ط م ؛ ب ر ع ی س ا ی س ه شیدنا رد ی ر ی س ز ا
 ۲۷۰ - ۲۷۳.

² در ا در ا ر ق ی ل ا غ ش ا ن ی ط س ل ف ر د و ت سا ت یّنا ه ب ه ق ر ف ر ه ش ن ی ر ت س د ق م 2
 (ق ق ح م)

³ ن ی د ل ل ا م ج دّیس ر ا ک ف ا و ت ل ا و ح ا ن و م ا ر ی پ ر ت ش ی ب ع ل ا ط ا ت ه ج 3
 ر و ن ؛ ۲۸۰ - ۲۴۹ ص ، ۳ ج ، ر ا و ن ا ع ل ط م ه ب د و ش ع و ج ر ی د ا ب ا د س ا
 ۱۶۵ - ۱۴۵ ص ، ۳ ج ، ن ا ر ق ت و ک ل م

تسا هداتفا را کفارد هزورما هک تسا ینید
دندب اهاسیلک هیلع اهن اتستورپ هک روطنیمه
ل باقمردی ریگید نید کی و دندرک مایق و دندش
می م ه اهنیا ، دندش هقر فود و دنداد لیکشت اهنآ
ن لآ ام هک ینی نیا ی لک روطه هک دنیوگ
مناخ نیا لاثم ، میراد

اجنآ مناخ نآ ای و تسا هدرک شرس رداچ
رداچ و دنا هتسشن بقع اهنیا همه و تسا هتسشن
اهنتهذ و !؟ تسیچ اهفرح نیا ؛ دناهدرک ناشرس
و ندوب درم دیاب» : دنیوگی م درم و نز هرابرد
نیا» : دنیوگی م مکلب «! تشادرب ار ندوب نز
»! تسینت سرد لاصا اهفرح

ی نیمه ینی ددجت رکف نیا و فرح نیا
ش ورس میرکلادبع رتکد هک تسا
همانزور رد ش تلاقم رد - هیلع ام هیلع -
تو کلم روند ت ادلجم زا ی کی م ه ام و تشوند
بأ . میداد ص اصتخا و ادر هب طقف ار ن آرق
و تسین ی فاک ن آرق هک دوب نیا ناشیا بلطم
ی اهفرح مامت و ، تسین ی فاک م ه اذخ لوسر
ش یپ زا ن آرق و تسا ناشدوخ ش یپ زا اهنیا
تسا هدوب ی بیجع درم اذخ لوسر ! تسین اذخ
دوخن امز ابق باطم نیا و تسا هدروآ ینتم و
لقع اب دیاب ام ی لو ! تسا هدوب ترضح
نیا و ، میسرپ و میورب بلطم لابند نامدوخ
أحیرص ار اهنیا هتبلأ ! تسا ام ریگی اپ نید
نیمه ناشبلطم تقیقند ن کیلو ، دنیوگی مذ
می هرفط اب ار اهنیا ش ورس میرکلادبع ؛ تسا
زا ش یپ مکلب ، رابود و راب کی هذ ی لو ، دیوگ
نیا و بلطم نیا هلاقم ود نیا رد راب هاجنپ
تارابع هب و توافتم ی اهن او نعب ار رکف
1. دنکی م ن ایپ فالتخم

1 ی شرگن ؛ ۶۲۰ - ۲۰۳ ص ، ۲ ج ، ن آرق تو کلم روند هب دوش عوجر 1
؛ ش ورس میرکلادبع رتکد تعیرش کپرونت ضبق و طسب هلاقم رب

رتكد اَیرظنّ در ،یحو قفا هب دوشد عوجر رتشیب علاطّ ت هج نینچمه
یحو هرابرد شورسد میرکلادبع

رد ماسای ناعتم قطنم : مهدجه س لجم

اهن اسنا یربارب

نابعثد ۲۳ عمج، یوضر س دقم دهم

یرمق یرجه ۱۴۰۹ مظعما

میجرّلا ناطیثلا نم لله اب ذوعاً

میجرّلا ن محرّلا الله مسب

نیبیطلا هلا و دمحم ی لع الله ی لصو

نیعمجاً مهذاعاً ی لع الله تعظ و

ی عدم ناربکتسم و نارگرامعتسا قطنم

تردق و روز هبذغ ربی نبمی ساملیپد

می همکام لثم - تسای سیلگنا لاثم کی

همه همک - «دنامی مذربا ریز مام» : مییوگ

همه ار لاثم نیا و دنادی م اهن ابزی سیلگنا

قد ، تردق و روز» : دنتسه ظفح اههچب

هتشون اهباتکس اساسا نیمه رباهنیا و¹ «!تسا

دناهتخادنا هار اهی تشک ، دناهدرک اهتکرد ، دنا

؛ دناهتخیر مدرم رسد رب اهبمب ایندرد و

زاهراچیپ یاهی دنه نیا زانویلیم اهنویلیم

و دنادی م ناجی طحق و یگنشت و یگنسرگ

نیا ! دندربی م ار اهنأ تورث اهنیا و دندرمی م

نیمه رب و روطنیمه مهنلأ و دندوب روط

ار ناوید و دنان اوید اهنیا» : همک دنتسه ساسا

ساسا نامه رب و مسق نامه اب «!تشک دیاب

و قطنم ساسا رب اهنیا . تفگی م² سکان همک

و ی شحو و ی موب ی اهداژن مکنیا ربل لادتسا

دنتسه رتمک ، تیارد و لقع ظاحل زا ... و هایس

ی م] ، تسان امتسدرد روز و تردق ام و

«!مینک ادیپ طلست اهنیا ربی تسیاب ام» : [دنیوگ

: دیوگی می سیلگنا بیبط یاقاً نیمه و

کیدزند و دوب هدرک تکرده کی تشکن آرگا

و دوب هشدق قوم ، دوب هدیسر اقیرفأل حاوسد

و دیسری م اقیرفأ هب و دشیمذ ن افوط راجد

کی ن اتسلگنا نلأ ، درکی م حتف ار اجناً

تارمعتسم ترازو و تشاد یرگیذ هئحص

، مینک هچ ی لو ؛ تشاد یرگیذ قنور کی

¹IMight Is Right.

²ی سیلگنا تسموتاناً و کشزپ ، سکان تریار : Robert Knox

هکنیا زال بق و دشن افوط راتفرگ هک سوسفا
اهی و سنارف ای و اهی کیژلب ی تشک ، دسرب
1! دنتفرگ ار اجنآ و دندیسر

ار ایند مامت اھس یلگنا هکنیا اب یّ تد
نآ ار چه که دروخی م فسات دراد اما ، دندروخ
اجنآ هتسناوتند و تسا ه دشن افوط راجد ی تشک
نیمه اهنآ قطنم ! دریگب مه ار اجنآ و دورب
تسا .

دیوگی م لاصا 2 کرامسید مان هب ی صخش
ش کنات اهلول س که ره ؛ کنات اهلول ی نعید قد
3! تسوا س اسار بق د ، تسا رتی وق

ی م باتک اهنیا و ! رگید تسا قطنم نیا
، دنتسه داتسا ، دنتکی م تسرد هاگشناد ، دنسیون
و دنتسه س انشه عماج ، دنتسه هاگشناد س پیئر
! دنراد ی یایب ورب

ایند مامت و دندما هک ی ناسک نیا دینکل ایخ
ی شحو ی اهدما ، دندرک ن اشدوخ اهدما کی ار
ی اهب اسد و ی ساملیب یور اهنیا ، هذ ؛ دنتسه
نیمه ن اشدقطنم ی لو ، دناقطنم یور و ق یقد
! تسا قطنم

دیوگی م ش ای ناوج ی اهدقطنم رد رلتیه
و مینکل امعا دیاب ار روز و میراد روز ام
ر ب ی تسیاب ، میراد تردق و روز هکنیا س اسار ب
رتمک ام زا ش روز هک ی اهر اچیب ره رسد
هکنیا یار ب ! میبوکب ، تسا

1 ، شزرا و شناد زال قند هب ، ۱۴۴ ص ۳ ، ج ، ن آرقه توکلم رون
، نیتروک پیلیف * ، مسیلا پرما زا س ابتقا ، ۳۱ ص ، ش و رسد میرکلادبع
ی اهداژن دل صف ، س کاند تر بار ، رشب ی اهداژن زال قند هب ، ۱۴ - ۱۲ ص
رشب کیرات

* Imperialism, P Courtin

2 ی روطا پرما مظعا ر دصن یتسخذ ، کرامسید ن و فوتا : 2Bismarck
(ق قحم) . نینها مظعا ر دص هب فورعم ، ناملاً "ن ناملاً"
3. ۱۴۲ ص ۳ ، ج ، ن آرقه توکلم رون

ام رگا و تسا تردق اُبلغ رب تعیبط ماظن
 نامہ مکم، مینکل لامعا ار نامدوخ تردق
 ار ام و دنوشی م طلمس ام ربی شحوتاناوید
 ، دشابذ روز باسدرگا تقون آ؛ دننکی م ہر اپ
 ی م طلمس ی شحوتاناوید ن آ رب مہ تارشد
 رد و ، دنروخی م ار ی شحوتاناوید و دنوش
 رگم دنامی مذی زیچ ملاء رد رگید راکت بقاء
 1! اہبر کیم

تسردش تا زای یاہرونت ، زاکا اہتقون آ و
 ی م ہفخ یاہرونت ن آ رد ار مدرم و دندرکی م
 دندادی م اہناخراک ہب ار ناشداسجا و دندرک
 ی م نوباصد ، داسجا و دارفا رسدن غورزا و
 زای تندناسنا ندب مامتزا و ، دنتخاسد
 رب 2! دندرکی م ہدافتسا مہ ناسنا ت لاوضف
 رسد ربی تسیاب و میراد تردق: «ہکنیا ساسا
 ، تسا رتمک ام زاش روز ہک ی اہراچیہ رہ
 نیا اما ؛ دندرکی م ار اہراک نیا «! میبوکب
 !تسا طلاغ فرح

ملاساردی رترب کلام اوقت

دندومرف ملسو ہلا و ہیلع اللہ ی لصد ربمغیپ
 ی لعی مجعلا و ی مجع ی لعی برعلا لصفلا
 3! لی وقتلاب لا ای برع
 زا و برع و امش ربمغیپ ہکنم ! مدرم ی ا) «
 ریاسد ربی رخف ہک دینکل لایخ ، متسہ شسیرق
 ی برع (! متسہ امشل ثم مہ نم ، مراد اہداژن
 و) ! درادن مہ ربی رخف ، ندوب ی مجع ای
 و زیامت ی ارب دنوادخ ہک تسا ی نیوانع
 «.)تسا ہداد رارق دارفا و لیابقہ تخانش

1 Hitler's Table زال قنہ ہب ، ۱۴۳ ص ، ۳ ج ، ن آرقہ توکلم رون
 Trevor Raper فیلتا ، Talk

2 ؛ دراد دوجو ہلئسم نیا نوماریپ ی فلتخم تارظنہ کتسا رکذل باق.
 سیئوا ، گنج ی قیقندن اراکتنا یخ ی ناہج نیحتاف ہب دوش عوجر
 رد زاک ی ہاقاطا ؛ ۱۷۹ ص ، ی ہاوگ میرکلادبع : ہمجرت ، وکلانشرام
 دیس : ہمجرت ، نویسروف ربور ، ہناسفا ای تعیقواو ، مود ی ناہج گنج
 ی زادرپ ہناسفا : ی زوسد ی دوهید ؛ ۱۷۹ ص ، ی نیدلاء ایض دیرفلاوبا
 (ققم) . ی سابع دمدا ، مسینویہص
 3. ۲۱ ص ، ی کجارج ، رہاوجلا ندعم

و ت سا هدرک دنلب دق ار ی کی دنوادخ هکنیا
هایس ی کی و هشد دیفس ی کی ، هاتوک دق ار ی کی
دوب انب رگا .ت سا تخانش ی ارب ،ت سا هشد
،گنر کی ،ل کشد کی مدرم همه
هتخانش رگید ،دندوب دق کی و تروصد کی
!دندشی مند

ی رگید ر بدناوتی مندس کچیھ تمایق زور رد»
 رتی قتم هک ی سک ن آ رگم ، دشور فب هیر خف
 و دشاب رتفاصد و رتکاپ ی نعید) ؛ دشاب
 هدیسر دصقم هب و هدرک تکر دل قع س اسار ب
 »(.دشاب

اهن اسنا توافقت و داژن فلاتخا تاء

ن اشخرد و نشور ی لیخ دیجم ن آرقه یانیا
 :دهدی م ن اشنا ر م لاسا قطنم
 وَ ی ثَنَاءٌ وَ رَكَذَ نَمِّ مُكَنْفَلَخِ اَنَّا سُ اَنَلَا اِهْيَايِ ﴿١﴾
 دِنِعْ مُ كَمَرَكَا نِ اَوْ فَر اَعْتَلِ نَابِقْ وَ اَبُو عَشْدِ مُ كَنْعَجِ
 زا ار امش همه ام ، مدرم ی ا « ١ ؛ ﴿مُ كَنْفَلَخِ لَلَّهْ
 » .میدرک قلخ ن ز کی زا و درم کی

، دادجا و عابا رد اهداژن فلاتخا نیا
 فلاتخا نیا و تسین لسن فلاتخا بجوم
 هب همه و دوشی م ی هتتم دحاو لسن هب اهداژن
 ار ی کی ، داژن فلاتخا . دنسری م اود و مدآ
 همه ؛ دنکی مند رگید زیچ ار ی کی و ناوید
 ی کی و تسا هدرکی گذنز اجنیا ی کی ، دنان اسنا
 . زمرق ی کی و تسا هدش هایس ی کی ، اجنا
 امش ام « ؛ ﴿اَوْ فَر اَعْتَلِ نَابِقْ وَ اَبُو عَشْدِ مُ كَنْعَجِ وَ ﴿١﴾
 میداد رارق فلتخم ی اهورگ و تاجهتسد ار
 رگیدمه اب دیناوتب و دیوشب هتخانش هکنیا ی ار ب
 » . دینک ترشاعم و ی گذنز

و دنکی م ترشاعم رگیدمه اب اهی ناریا
 ار رگیدمه و دنکی م ترشاعم مه اب اهرع
 :هتشنگ تاهج نیا زالاو ؛ دنسانشی م
 اوقته هک ی سکره « ؛ ﴿مُ كَنْفَلَخِ لَلَّهْ اَدِنِعْ مُ كَمَرَكَا نِ اَبُو
 ی مارگ ادخش یپرد و ا ، تسا رتشیبش ای کاپو
 » !تسار ت

ل لابل تم ، دشابی شبدم لاغدها و خیم لااح
 و برع نامدرم زالا لضا ریش تلیضف هک
 .تسا رتشیب ی شرق

ایند لها قطنم اب م لاسا رد ی رترب کلام لباقت

١٣٠١ هـ (٤٩) تارجد هروسا

دوب دنمشناد و برع ی درم نایفسوبا
زا و رادمتسایسد ،هدرکرفسد ،هدید ایند
هدمآناریا ؛دوبذی کچوک مدآ و دوب فارشأ
هدرکت اقلام ناهاشداپابو دوب هتفر مور ،دوب
اونیب دارفا و دوب یر ادهر فُسد و سی خس درم ؛دوب
ی اهدعو سی تقو و درکی م کمک ار

هدعو به دياب، دشى مه تخيرش نو خرگا، دادى م
و ماسا نكيلو، دود روطنيا¹؛ دركى م راتفرشا
!تشادذ اوقت

ملاغى ياپ ريز دياب» :ديوگى م ربمغيپ
هكى كلام نوچ «!ييايد (يشبد لابل) يشبد
نيا» :ديوگى م هك تسا نيا تسام تسد
مدم وا رب نيا سپ، تسا رتشيپ شياوقت
و مبر عنم» :ديوگب دناوتى مذوا لاد «.تسا
،قطنم نيا «!منانچ و منينچ و مشيرق داژنزا
!درادى منرب ار اهفرحنيا

همه تقون آ، دشاب ايند قطنم قطن اسنا رگا
و ؛دنوشى م هلاپ ريز و دنورى م نيد ز اهل لابل
و دربى م ار همه و دياى م ليس هكبل لابل اهنتهذ
و درواى م راكى وور ار اهنا هاگراب و خاك بهترم ود
و فرحنامه و دنكى م هولج هيواعم تروصب
داژن نوچى برع داژن» :تشاد نايفسوبا هكى قطنم
يارادى برع هئا تُثيد نم لاصا، تسا يبرع
دهاوخم، دشاب ناملسم دهاوخم؛ تسا تفرشد
زا اههايسد، دما قطنم نآ ي تقو اذل؛ دياى م «دشابذ
و دندش ادج اهاقا زا اهه درب، دندش ادج اهديفس
دندش ادج اهبرع زا اهمجع

داد روتسد رمء
همئا، دوشبت عامج ماما دراندن قدمج
يا هفص رد و ؛دشاب برع ديابت عامج
و مود و لوا فصر ديابذ مجاعاً، ت عامج
رخا ياهفص رد دياب و دنتسياب ماما كيدزند
ىلو، دريگب برع نز دناوتى مذمجع؛ دنتسياب
يا همهد و ؛دريگب مجع نز دناوتى م برع
همهد ريغتسا لاملاتيد زامجع يارب هك
!تسا رتشيپ برع مهسو، تسا برع

¹ ۱۴۸ ص، ۵ ج، قباغلا دسا؛ ۱۶۷۷ ص، ۴ ج، باعيتسلا
² عدي ف تاغتسلا؛ ۷۴۰ ص، ۲ ج، لاهلا سيق ن ب ميلس باتك

ی م و دنکی م ملاء مامت هب ماگن کیر بمغیپ
 دباع همهو ادخن اگندب، رشبدار فامهمه کدنیپ
 دحاو قلاخق ولخم همهو دحاو دوبعم یوسه
 تهج چیه راگدرو رپش یپ اهنیا نیدو، دنتسه
 ی لیخ، قطنم نیا! اوقت رگم تسین ی تفارش
 1! مینادی مزار شردقام و تسامهم

اهماید نیا و میوری مهنیدم ای همم همکام
 تبحد و مینیشنی م رگیدمه اب و مینیبی م ار
 لثم لاصا و میروخی م با و ادغ و مینکی م
 ییاپورا نیا همک میمهی مذ، دننامی م نامردار
 غاب اعقاو همکی شحو یاهی یاکیر ما نیا و اه
 کی دنناوتی مذ روطچ، دنتسه ایند شحو
 مپراد اهماید نیا همبام همکار ی رظن نیا مخط
 ،دنکی م ماگن همک لوا زاهنا؟! دنشاب هتشاد
 جراخو و لاویه و وید کی تروصب ار اهنیا
 ار اهنا ات دننیبی م ن تشک لباق و تیناسنا زا
 ار ناشنوخ و دننک حبذ، دنریگب کنات ریز
 نامه قطنم نیا! دنتسه ماید نوچ؛ دنکمب
 باتک دلج راهچ همک تسا² ونیبوگ تنک بانج
 و تلیضف رد، ی نوناق تروصب لصفم
 3. دسیونی م رگیدمه رب اهداژذی رترد

ادخلوسر قطنم رد لقع یانعم

اب ار فرد نیا میناوتی م مسقه چه همبام
 و نینمؤماریمه هریسد و الله لوسر قطنم
 لقع نآ اب و میتسه نآ رد همکی عیشت بتکم
 ،تسا تیناقدس اسار به کی ر طفل قعو ی لاء
 لوسر همکی لقع یانعم تسا نیا!؟ مینک همسیاقم

۸۲. ص، ی فوک مساقلاوبا، ءثلاثا

¹ ص ۳، ج، ن آرق توکلم روز همب دوشد عوجر رتشیب علاطا تهج ۱
 ۷۲.

² Arthur de Gobineau.

³ Essai sur l'inégalité des races humaines: تسا یوسنارف نابز همب باتک نیا 3
 ی سیلگنا نابز همب همک (یرشب ی اهداژذی ربارب اند) رتشیب ی اهداژذی ربارب اند
 :تسا هدش پچاچ و همجرت ناونع وود رد

The Moral and Intellectual Diversity of Races: The
 Inequality of Human Races.

دیامرفی م ماسلا امهیلع نینمؤمار یما هب ادخ
 عاوناب مهقلاذ ی لا نوبرقتی سانا تیار اذا
 ی نامز»^۱؛ مهقبست کلقعبهیل تانابرقفت، ربلا
 عاوناب هب ناشقلاذ هب مدرم همه یدی هک
 تلقع ابوت، دنیوجی م برقت بوخ ی اهراک
 «!ی شادولج همه زات و جد برقت

ملاغاب دوزمه رتخد ج اودزا هب ربمغیپ رما ی لهاج تنس مده ی ارب ناشدوخ هشدازآ ی تقبض یعبت

تفگی م؛ تسا روظنیمه مه ربمغیپ دوز
 زینک و ملاغ ربمغیپ «!متسه امشلثم ی کی نم»
 هداوخ رسپ هب ار ناشدوخ همه رتخد؛ تشادن
 نیاماً و دنداد ناشدوخ

ن بدیز ی ارب، دوی شبج زینک کی هک ار
 دما آیند هب وازا هماسا و دنتفرگ هتراد^۳

دنتساوخ ادخ لوسر هک ی تقو
 ناشه دناوخ رسپ ی ارب ار ناشه همه رتخد
 ،ایادخ»؛ هک دندوبن ار گز ربمغیپ دوز، دنریگب
 مدرم نایم رد ار نیا مناوتی م هنوگچ نم
 ی لهاج نئسنامه هب مدرم نوچ «!؟منک زاربا
 ار اهفرح نیا دنناوتی مذ و دناهدرک تداء
 تسا ی لصفم ناتساد و هیضقی لیخ؛ دنریذپ
 و دندرک اهی نیچه نیمز مسقه چ ربمغیپ هک
 ی ارب^۴. دنداد داهنشیپ ادعبه کنیا ات دش روطچ
 گرزب و بلطما دبع رتخد هک مه بنیز
 ملاغ کینز هکنیا، تسا مناخ و تسا شیرق
 نیا لثم، دوشب ادخ لوسر هداوخ رسپ ای و
 ردقچ وای ارب؛ دوشب یرکونز هک تسا

^۱ عجز ۳، ج، نیدلا مولع ایجا؛ ۲۵۱ ص، ی سربط، راونلا قلاکشم
 رد اصمرد فلاتخا یردق اب؛ ۲۹۴ ص ۸،
^۲ ۱۹۴ ص ۲، ج، ی مقلا ریسفت
^۳ ۲۸۶ ص ۱، ج، ی رولا ملاع
^۴ ۱۲۲ - ۱۱۵ ص ۵، ج، ی سانشد ماما هب دوشد عوجر ۴

هَيَضَقْنِيَا دِيَابِ رِبْمَغِيپِ تَقُونِ آ¹! تَسَا تَسَكْشَدِ
اَرَجَا رَاگْدِرُورِپِ رِمَا هَبِ و مَلَسَا نَاوْنَعِبِ اَر
نِيِيَرْدِ اَر اَهْرَاكْ نِيَا دِهَاوْخِبِ رِگَا نَا سِنَا . دَنكْ
، دَنكَل مَع و دَنكَل و بَق مَدْرَم و دَنكْ هَدَايِپِ مَدْرَم
! تَسَا لَكْشَمِ يَلِيْخِ

عورش و ، ابر ي لهاج تنس اب ر بمغيپ هز ر ا ب م ن اشيوم ع ز ا ن آ

اَر اَبْر تَايَا نَا رِبْمَغِيپِ ، اَبْر هُر اَبْر د مَكْنِيَا اَيِ
: دَنِيَا مَرْفِي م و دَننَاوْخِي م عَا دَوْلَاةُ جَدْر د
نَم هَكْ يِ اَبْر لَوَا و دُوشَبِ هَتَشَادِرِبِ دِيَابِ اَبْر
! تَسَا سَا بَع مِيوْمَعِ ي اَبْر ، مَتَشَاذَنگِ مِيَا پَرِيْزِ
اَرِيْزِ ؛ مَدْرَكْ اَر جَا مَدُوْخِ هُر اَبْر د لَوَا ي نَعِي
! رِگِيْدِ تَسَا نَم ي و مَع سَا بَع
هَمِه ، دِيْتَفْرَگِ ي لْهَاجِ ر د هَكْ يِ يَاهَا بَرِ مَامْتِ
! تَسَا عَوْضُومِ

مَدْرَمِ زَا هَكْ يِ ضَرْقِ رِهْ سَكْ رِهْ ي نَعِي
اَيِ و ي هَا شَدِهَسْ ي نَامُوتِ زَا ، تَسَا هَتَفْرَگِ
اَيِ و ي سَا بَع كِي ي نَامُوتِ اَيِ ، ي هَا شَدِ جَنِيْپِ
مَامْتِ و دَنَادِرْگَرِبِ اَر لَامِ لَصَا ، نَامُوتِ كِي
سُ اَر مَامْتِ ، دَعْبِ هَبِ نَلَا زَا ! دَنكْ اَهْر اَر اَهَا بَرِ
! تَسَا طَقَا سَشِ يَاهَا بَرِ و دِيَهْدِبِ دِيَابِ اَر اَهْلِ اَمَلَا
نَاگْرَزِبِ نَا ! مِيوْنَشِي م ي زِيْچِ كِي طَقْفَا م
ضَرْقِ هَبِ اَر نَا شَدُوْخِ ي اَهْتُورْثِ نَا ، بَرَعِ
مَامْتِ و دَنكْ عَا بَشَا هَكْ دَندُوبِ رِظْتَنَمِ و دَندَا دِي م
و هِنَا خِ زَا ، رِيْقَفِ كِي ي اَهْمِيَا مَرْسِ

1. ۱۰۱ ص ۸، ج ۸، ي ر ب ک ل ا ت ا ق ب ل ا

2. ۳۱ ص ، ل و ق ع ل ا ف ح ت

و دنریگب ار همه ، واگ و دنفسوگ و ی گدنز
 ام: دنتفگی م و دوب مه روطنیمه هک ، دنریب
 لاسه دلوپنیا و میاهداد دیزه بی لوپشیدل لاسه ده
 هنازه هک تساهدرک مرو ردقن آن لآ و تساهنام
 ربمغیپ تقون آ «! میریب میهاوخی م ار شای گدنز و
 ار نامه طقف دیابل لاسه ده ز ا دعب»: دیوگی م اهنا به
 «! دیریگب»

دنتفگی م:

ام و تسینت سرد ربمغیپ فرد نیان لاصا
 و عید»¹؛ ﴿أَوْبِرْ لَأُ لْ تَمَّ عُيْبًا أَمْنًا﴾! میمهی مذ
 ی توافقت چیه و تساهبر نیعش ورف و دیرخ
 «! تسینن اشنیب»

زای لهاج نسد اب ربمغیپ هلباقم عورش دوخن اکیدزند

دنیا مرفی م ربمغیپ تقون آ:

مدوخ ی اپ ریز ار اهابر نیان مامت نم
 یابر ، مدرک طقاسه هک ار ییابر ل و ا و متشاذگ
 ! تساهس آبع میومع

میومع نیمه هرابرد ار مکدنیا ل و ا ی نعید
 زا و - تساهناسنا دوخلثم و مع هک - س آبع
 می م ضرقلوپ و دوب فورعم ی اهر اوخ ابر
 هرابرد ات منکی م ارجا ، دروخی م ابر و داد
 دوشن ب جعت بجوم ، دنشاب رترودهک ی دارفا
 ریغ دارفا هرابرد ابر طوقسد مکدنیا»: بهک
 شن نادناخ و ربمغیپ دوخ هرابرد نکیلو ، تساه
 . تساهدارفانیمه ی اربل و ا ، هذ «! تسیند

رفذکی ی لهاج نامز ردی سکرگا مکنیا ای
 رگید امشد ، تساهدش ناملمسن لآ و هتشک ار
 نوخ! دیزیرب ار ناملمسن آنوخ دیناوتی مذ
 تساهدش هتشکی لهاج نامز رد هکی صخش
 ماسا هکی سکنوخ ی لو ، تسینت میقی ی اراد
 رگا ل باد! تساهش زرا ی اراد تساهدرک ادیپ
 و تساهتشک ار دیز ی لهاج نامز رد رفذکی

1. ۲۷۵ هجری (۲) هر قبه مروسد

صاقتا هبر گید اهنا ،تسا هدشن املسم مهن لآا
 وانوچ ؛دنشکب ار ناملسم نیا دنناوتی من و
 و .تسا هدوبی لهاجن امز رد و هدوب کرشم
 ناشدوخ هرابرد لّوا ار مکد نیا ربمغیپ
 دوجوم دراوم نیا ریظن و .دندرک لامعا
 ۱.تسا

اهساو تمحر ساسارب داهج مکد معیرشت یهنا

یماکدا مامت هک دنکی م تللاد بلطم نیا
 دارفا مامت هب ،تسا هدش دراو ماسا رد هک
 تسویپر گیدمه اب ار اهنیا و دراد رظن اسنا
 ای و ،هایس ای دنشاب دیفس دنهاوخی م ؛دهدی م
 داهج هک ماسا یّتد .ی بونج ای دنشاب ی لامش
 یارب ،تسا هدرک بجاو اهناملسم یارب ار
 ماسا تمعذ زا هک امش :دیوگب هک تسا نیا
 تمعذ نیا ناتدوخ اهنت دیابن ،دیتسه رادر و خرب
 هرهب هرفسد نیا زا امش اهنت دیابن و دیروخ ب ار
 مامت اب داژن رظنه طقن زا امش نوچ !دیشاب دنم
 اهنا دنزگ و دیتسه داژنم ه ،نیمز یور دارفا
 امش رگا .تسا اهنا دوس امش دوس و ،امش دنزگ
 دیحوت هب و دیدروا ماسا و دیدش ناملسم
 و دیهدب مه اهنا هب ار اذغ نیا دیاب ،دیدیسر
 اهنا هب و دیورب ،دنکی من لوبق اهنا رگا
 :دیوگب و دینلاوبقبر ریشمش اب یّتد ،دینلاوبق
 هدر و آنادیم هب ار نامیاهن اوج و میاهدمآ ام»
 ماسا امش ات دنک گنج امش اب هکنیا یارب میا
 امش طقف ؛دندش ،دندش هتشک مه رگا و !دیروایب
 ،دیدش ناملسم مه رگا !دیوش ناملسم
 هب هن و مینکی م تراغ امش زا هن !ظفاحادخ
 و کلم هّمه و ،میربی م تمینغ و تراسا
 !دشاب ناتکرابم و ناتدوخ یارب ناتی گدنز
 یارب هک مه ی اهنوئم و میداد هک مه ی یاههتشک

م‌پدروا اجنیا ار دارفا و میدرک فرصد گنج
ناملسم امشد طقف ؛ن‌امدوخ ی‌اپه به همه
»!دیوشب

تسا نیا شیانعم ،دینکل یلحت ار نیا امشد
مه امشد میراد تسود ،میناوخیم ن‌آرقام :هک
تسود ،میسانشیم ار ادخام ؛دیناوخب ن‌آرق
تقیقدنیا نوچ .دیسانشب ار ادخمه امشد میراد
؛تسا یونعم یاذغ نیا و تسا تیعقاو و
کیزا درادش دوخهک دنیبب دناوتی مدناملسم
دنکی مه دافتسا ی‌ل‌اع ی‌لیخ ی‌لیخ یونعم یاذغ
!تسا هس‌رگش اهیاسمه لاثم اما و

همه قوقد تا عارم به م‌لاسا روتسد

تاناویدی تندناسنا اب ن‌یطبترم

دندومرفر بمغیپ:

هناخردی اهرگ و دیروخی مه اذغ دیراد ی‌تقو
!دیزادنیب وای ولج مه همقل کی ،دیایم ن‌ات
!دنک ماگزن اویدن‌آ و دیروخن اذغ روطنیمه
اهن اویدنیا هک تسا اهبابرا تنس نیا)
به‌هناخنیا زا ،دنرادنی‌گدنز ،دنرادنی‌یاج
ی‌مه‌هناخنیا به‌هناخن‌آ زا و دنوری مه‌هناخن‌آ
دینکتیاعر ار اهرگ .(دنور

ناتدوخی اذغزا و دینزندش ابرود اهنآ هب و
1! دیهدب اهنآ هب

هظحلام دیاب: دنیامرفی م ربمغیپ هک ی تقو
هناخذ رد اهنآ ی گدنز و اج: دینکب ار ناوید نیا
هب، دنکی م شرافسد م ه هناخذ غرم هب 2 «تسامش
هناخذ رتوبک هب، دنکی م شرافسد م ه هناخذ دنفسوگ
ادابم! دیشکب ار اهنیا ادابم: هک دنکی م شرافسد م ه
اههچب تسد ار اهنیا ادابم! دینزب شتآ ار اهنیا
ار ناشیاپ و دندنب ناشیاهاپ هب خذ ات دیهدب
هکنیا ای، دیروخب و دیشکب ای ار اهنیا 3! دننکشب
، دیتشاد هگذر دنفسوگ رگا. دنورب ات دیرانگب دازآ
لا و، دیرانگب هنسرگ و دینک ی رادهگن بوخ دیاب
منهد رد ار امش ادخی تقوکی! دیوشی م لوئسم
4 «! بی تشانگ هنسرگ ار تخرم ارچ»: هک دز ادنای م
اب ناسنا دوجو هکنیا ی ارب؟ تسا روطنیا ارچ
ی طبر چیه رگا لا و: تسا طوبرم ناوید دوجو
رگید م ه مكد نیا]، دوبن ناوید و ناسنا نیب
[دوبن

ن ادجو اب، نویدام هتایارگدرف قطنم تافانم
ی ناسنا ترطف و

و اهتسینومک نیمه قطنم هکنیا امک
رگید درفزا ی درفره: هک تسا نیا نویدام
ادج رگید ناسنا زا ی ناسنا ره و تسا ادج
و کارتشا هبنج هوجولانم هجوچیه هب: تسا
نیب زا داژن نآ! میهاوخی مندنویپ و داختا
؛ کرد هب، درم ناسنا ردپ؛ کرد هب، تفر
نیمه م ناسنا ردارب؛ کرد هب، دنام هنسرگ
!تسا ناشقطنم نیا «!... و، روط

زا ملع ات ادوجوم مامت»: هک قطنم نیا
هذو ی یانشأ هن، دنتسه قرفتم و ادج رگیدمه

1. ۴۶۸ ص ۲، ج، ماسلا مئاعد هب دوشد عوجر 1

2. ۶ ص ۴، ج، ی لائلای لآوع

3. ۱۷۵ ص ۲، ج، ماسلا مئاعد

4. ص، لامعلا باوژ؛ ۴۶۸ ص ۲، ج، ماسلا مئاعد هب دوشد عوجر 4

۸۴ ص، تآیر فعجلا؛ ۲۷۸

ترتک هبتوعد «ی طابترا چیه هذو ی تسود
نیا هکی سک نوچ؛ تسا طلاغاً املسم و دنکی م
هزیر غلابو ن ادجولابش دوخ، دنزی م ار فرح
! دنک اهر ار شردام و ردیدناوتی مندر طفلابو
نیا لثم، دنک اهر تواسقی وور زامه رگا
یر هوگ هکتسا

کیرگا و تسانا هدرک یفخم باجد ریز ار
 ی مفسات زاب، دیاید شو ه و ل ا ح ه ب تقو
 ناسنا رگا! درک اهر ار ن آ دوشی من نوچ؛ دروخ
 تسانا دنویپی ار اد ا تاذ هک ار ی زیچ دنویپ دهاو خب
 ملع ارد هذ، دربی مل یخت و رابتعا ملع ارد، دربید
 !دننزی مل لوگ ار ن اشدوخ اهینیا سپ؛ چراخ
و دارفا نیب طابترا رب چراخ ملع ساسا
تادوجوم

قطنم هک ملسا قطنم نیا ساسا رب
 رگیدمه اب چراخ ملع مامت، تسانا ی حیحص
 رگیدمه اب هکنیا اب اهداژن مامت و دنتسه طبترم
 دنتسه طبترم رگیدمه اب، دنراد فالاتخا
 اترهچ ی نوخ ی اهورگ» :دنیوگی
 ار نوخ ی اهورگ نیا هک ی سک ن آ و «.تسانا
 :تفگ، درک عارتخا
 لمع کید، تسانا اترهچ نوخ ی اهورگ هکنیا
 و، میهدی م امشد تسد هب ام هک تسانا ی بیرقت
 ؛تسانا فالتخم ی رگید اب ی صخش ره ن و خ لا
 م ه اب ر فذ ود نوخ دناوتی من ملع مامت رد و
 میهاوخی م هکنیا بسد هب اما! دشاب ناسکی
 میدرک تسرد هورگ راهچ ام، مینک ی دنبه تسد
 .تسانا بیرقت تهج زانیا و
 ی صخش ره، ساسا و تیعقاو تهج زانیا و
 و ی کیزیف ی اهبیکرت و جوسن و تفاب
 ی اهنژی تتا و] ش ندب ی اهمیزنا ی یایمیش
 هجوچیه هب و تسانا ی رگید ندب ریغ [ش نوخ
 .تسین ی کید و ا اب هوجولانم

،دنکی م درد ش لد هک ی سک هب مینیبی م لاثم
 هب ار نیا و، دروخ بن ابز و اگل گ هک مییوگی
 ضیرم نیا ن ابز و اگل گ ی لو؛ مییوگی م همه
 رگا؛ تسانا نیا زار یغ ن آ و تسانا ن آ زار یغ
 رادقم لاثم ابنم، مییوگب تقد هب میهاو خب
 چنپ، دروخ دیا ب ضیرم نیا هک ی نابز و اگل گ
 راهچ ی تسیاب ی رگید ن آ و تسانا میند و لاقثم

ل اقمم هس ديابی کین آ و دروخب مین و ل اقمم
تقد ردقن یا میناوتی مزرگید امی لو! دروخب
زا! ل اقمم جنپ: میسیونی م همه ی ارب اذل، مینک
می سکره رگید و تسه هرفس: مکنیا باب
ن کیلو. دروخب دهاوخی م هکی یادغ ره دناوت
ت یعقاو س اسار ب تقدلاب دهاوخی م هکی سکن آ
صّخشم

ی صاخ همانرب کی ی سک ره ی ارب ،دنگ
زواجتن آزا دوشی مذ هک دنگی م نیعم و ص خشم
!درک

و ردپ کی هب م ه فالتخم ی اهداژنیا همه
ن آ هک م ه ی یاهی یا کیر مآ .دندرگی مر ب رد ام
هک دنشاب ی داژن هکنیا هذ ،دناه داتفا نیمز فرط
رد ب آ هکلب ،دندشاب هتشاد ی رگید لصا و ردپ
ن افوط ز ال بق هک ی تانایر ج اید و ،حون ن افوط
لائما و تسا ه داتفا ق اقتا نیمز ی ور رد حون
ریغ ی سک .تسا هتخادنا ه ل صاف و هدمآ ،اهنیا
زا همه اهنیا !دراد نربخ نیمز رمعزا ادخزا
و دشاب کرت هچ ،دنتسه او د و مدآ دلاوا
ات دنگ تکر ح هزیر غ س اسار ب دیاب و ،...هچ
،لقع س اسار ب ن اشدوخ نامز رد دنناوتب همه
.دنسرب تیعقاو هب

ادخلوسر کاپ هریس و ن آرق تیلضا تدع

ی نامسا بتک و ن ایدا ریاسر ب

هریس ،کاپ هریس نیا و ادخلوسر و ن آرق
ات ل و آ زا هیآ ره ی نعید ؛تسا ی بیجعی لیخ
!تسا باسد نیا یور ،ی هلا باتک نیا رخآ
ن کیلو ،تسا ادخ نید ی سوم تر ضد نید
دوخ ؛درکن زواجتل یئارسای نب ز ج راخ هب
ن آ و دنتسه تسر پداژن ی دارفا هک ن ایدوهید
،دناه داد تبسذ ن اشدوخ هب ار هیهلا ی ایازم
هک دش ی روط ج راخ رد ن اشلعم و کولسد
و دش ی دوهید ،ل یئارسای نب ز ریغ رفذ کی
اهنیا ،دنتسه ی دوهید هک ی دارفا مامت ن لآ
دنوشی م ی هتتم ل یئارسای نب نام هب هر خ لآ اب
.دنتسه ل یئارسای نب ز ن اشدارفا همه و

،درک ادیب هعسوت هکنیا ولو ی راصذ نید
و ت افارخ و تاموهوم راتفرگ م ن آ ی لو
ضارغا و اهشیشک و اسیلک تافرست
اب مادکر ه هک دنراد ل یجنا راهچ .دشی صخش
فلاخم ن آ اب ل یجنا نیا ؛دراد توافتی رگید

ی‌ضعب .تسا فلاحم نیا ابل یجنا نآ و تسا
ترضد زاً املسم هک تسه نآ رد بلاطم زاً
نآ رد ی‌تافرصد کشد نودب و تسیند ی‌سیع
1!تسا هدش

هب ی‌سوم ترضد و ی‌سیع ترضد
ی‌نامسا و ی‌هلا ربمغیب ،نآرقت داهش

1. ۲۹۵ - ۲۶۸ ص ، ۴ ج ، نآرقت و کلم روز هب دوشد عوجر 1

و نایدو هیتسد رد ن لآا هک ی نید ی لو؛ دنتسه
 ن آ! تسین ی نامسا نید مادکچیه، تسا نایحیسم
 ار اهمدا و دندرک اهاسیلک و اهشیشک هک ی تایانج
 هک دندرک اهراکهچو دنتخادنا اهر و نترد و دنتشک
 ر فذ کی ی ارب ار اهنیا دهاوخباً اعقاو ناسنا رگا
 چیه ن اشیارب ی یوره ایسد زج، دنک ناید ی حیسم
 ۱! تسین ی زیچ

تردق تئاخذ نودب ماسا ی ناهج شرتسگ ی ماظن

ربمغیپ! تسا بیج ی لیخ دیجم ن آرق اما
 رد همه ن لآا ی لو، تسا هدرک عولط ه نیدم رد
 اجنیا ماسا ریشمش اجک! دنان املسم ناسارخ
 ن اتسلوغم و تبت هب ماسا ریشمش اجک!؟ دما
 و ن اتسکیجات هب ماسا ریشمش اجک!؟ تفر
 بلطم نیا!؟ تفر خلب و اراخب و ن اتسکبزا
 ن آرق و درکی متوعد ماسا هک دوبنیا ی ارب
 هدرب، اهداژن نیمه و دناوخی م اهنآ ی ارب ار
 نانا ملسم ی اهنآ خرد ار اهدنبد و اهملاغ، اه
 ؛ درکی م دازآ دعب و درکی متییرت و دروآی م
 ی م اهناملسم ی اهنآ خرد هک ی تقو اهنیا
 ی م و دندشی م انشآ ماسا بادآ اب، دندنام
 دازآ ی تقو و! تسا نیا ی ناملسم هک دندیمهف
 ی منرب نید نیا زا تسد رگید، دندشی م
 دنتشاد.

ماسا رد ی راده درب مکد عیرشتد بسد

دناهتشادرب ار هدرب ایضاً، ایند رد هزورما
 ی م یّ تد، درادند هدرب و ملاغ رگید ی سک و
 گرزب ی لو «!دناهدرک مه تمدخ» :دنیوگ
 هک ی ای راده درب ن آ اریز! تسا تایانج نیرت

1؛ س ناسنر رصع، ۵ ج، تنارود لیو، ندمت خیرات هب دوشد عوجر 1
 قوقد و ماسا رد زیما تلماسه ی تسیزم ه؛ ی نید خلاصا، 6 ج
 لوسر، تیحیسم تخانش؛ 124 ص، اینی میرک ی دهمدمم، ل لملانید
 203 ص، ی نابغاب و هداز

یراده در بن آزا ریغ، تسا هدرک اضما ماسا
می مهنادر و دنتفرگی مهنأ هک تسا یا
می و دندرکی م دوخ قلط کلم و دندروآ
و دندزش تآ و دندازوسب دنتسناوتی م و دنتشک
!دروایب اجب اهه در برسد بهی تیانجره

و یروایب ار هدر ب دیاب: دیوگی م ماسا
،یهدب واهب تدوخی اذغزا، ینک تظفاحم
،تسا زینک و نزرگا ایو یریگدنزش یارب
و یروایب هچب و ینک جاودزا واهب تدوخی
تدوخی سابلزا، یهدب واهب ار تدوخی اذغ
بهب و ماسا بهب، یناشوپب واهب

اینک ش داز آ مه دعب و ینک ش تیبرت بادآ

دنوری م گنج به داهج ن او ذعب ن اناملسم
ن کیلو؛ دنرو آی مرد تراسا به ار اهدرب و
ی گدنز ناشیاههناخ رد لاس تسید هد ی تقو
مه دعب و تسا هدش تیبرت رگید، دنکی م
دنکی م ش داز آ

ن او ذعب هدرب ی داز آ ی ارب ی دراوم ردقن آ
،مَسَقِ فَالتخمي اهر آفک: دننام، میراد بوجو
ل تق، ن دروخ هزور¹، نیمید، دهع، رذن
... و مکم رد اهر اکزا ی ضعب ماجنا²، ی ناطخ
زا ریغ اهنیا مزات³! درک داز آ هدنب دیاب هک
تسا ت ابحتم

ل ا د به اشوخ، دسری م هک رطف دیع بشد

نیز ماما ترضد! دنک داز آ ار ی اهدنب هک ی سک
همه، دشیم هک رطف دیع بشد م لاسلا هیلع ن یدباعا
ی م و دندرکی م عمج دنتشاد ملاغ چره و اهدنب
هدنب م ن م و دیدوب ام ش یپ لاس کی نیا: دنتفگ
اهنا و «! دینک اعد ن م ی ارب امش، متسه ی راکهانگ
دعب و دندرکی م اعد ن یدباعانیز ترضد ی ارب م
امش همه، دیورب ادخ هار به» : دندومرفی م ترضد
4 «! دیتسه داز آ

ی مذ و دنتشادی منرب تسد اهنآ تقون آ
، تیبرت و هناخ نیا، هناخ!؟ دنورب اجک! دنتفر
اب تقون آ! تسا بیجع! تسا تیبرت نیا
5. دندرب ن یب زار نیا، ن تشاد هدرب باب دس

و شور و قطنم عطساو به م لاسا ش رتسگ

ن آ ی لاعتم ت ا یقلاخا

هلا و هیلع الله ی لصد ربمغیپ دینیبی م هکنیا
م لاسا اما درک رو هظ و زورب هنیدم رد م لسد و

1. ۸۹ هیا (۵) هدنام هروسد

2. ۹۲ هیا (۴) عاسن هروسد

3. ص، م لاسلا هیلع اضرا ماملای ی ل ا بوسنملا هققلا به دوشد عوجر 3
۲۷۰ - ۲۷۳.

4. ۴۴۵ - ۴۴۳ ص ۱، ج، تنسطل ا م ع ل ا ب ل ا ب ق ل ا

5. عوجر، م لاسا رد ی ریگهدرب هفسلف ن و ماریپ رتشیب علاطا تهج 5
۱۰۰ - ۶۰ ص ۳، ج، ن آرق ت و کلم رون به دوشد

شور نیا و قلاخانیا ار ایند، تفرگ ار ایند
وَلِدْعَابِ رُمَائِلَ لَلَّهِ نَالِئِ أَيَّامًا . تفرگ قطنم نیا و
نَعَىٰ يَهْدِي وَيَبْرُقَ أَيُّذِي آتِيَا وَنَسَدِلَا
مُكَلِّعًا مَّكْظَعِي عِبْلًا وَرَكْنَمًا وَءَاشْحَفَلًا

... و (۲) مُمْكِنْتَنَا لِلَّهِ اَدْنِءَ مُكْمَرًا نَّاءِ (هَيَا و ۱) نَّوْرًا كَدَّتْ

!تسا ل معلا روتسد اهنيا

صولذ یور زا قافنا هب ماسا روتسد

میراد قافنا هب عجار ن آرق ت ایآ رد ر دقن آ
تّم و دینک قافنا صولذ یور زا (۱) : هک
و تاگز ، هقدصد ، هرافک ، لوپ (۳) ! دیرانگد
! دیهدب مرتحم ی لیذ ، دیهدی م هک هچره
ی فخم اهاج ی ضعب و رهاظ اهاج ی ضعب
نیا هب دیهدی م رهاظ ار ن آ هک ی یاجنا (۴) ! دیهدب
هب دیهدی م ی فخم هک ی یاجنا و تسا تلصم
ی سک ن آ هک دینکذ ی راک (۵) . تسا تلصم ن آ
و ؛ دشاب و ا ی ارب ی تسکش ، دریگی م ار ن آ هک
:تسا ل طابن اته قدصد ن آ لا

نَّ مَلَأَ مُمْكِنْتَنَا اَوْ لَطِبْتُ اَلْ اَوْ نَمَاءً نَيْذِلًا اِهْيَايِ (۶)
(۶) هلی ذلآ و

تسد هب ار هقدصد نیا دیهاوخی م هک امش
کی ی صخش ی ارب لاثم ، دیهدب صخش ن لاف
و رانصد امتد هک هقدصد - دیرخب لز نم
ی یاهق افنا و تاقدصد اب هک تسیند ی هاشد هس
دیهاوخی م رگا ، - دنکذ قرف دیدادی م اقباس هک
هب ترمع رد راب کی ولو ، دیرانگب ی تّم
ای م دیرخ لز نم امش ی ارب ن م : « ی یوگب ی سک
ش ا حتاف » مدرک امش هب ار کمک ن لاف ن م
!تسا هدش هدناوخ

اَهْبَيْتِي قَدَصَ نِم رِيخَ قَرَفِغَمَ وَ فَوْرُعَمَ لَوْقَ (۱)

1: ۱۷۵ ص ، ۱ ج ، ن آرق ت و کلم روند . ۹۰ هیا (۱۶) ل حذ هروسد
ی م رمانا کیبزن هب قافنا و ی گدیسر و ناسحا و لدع هب دنوادخ اّقد
و دیامنی م ی هب ، م تسد و اشحف و ح بیق و تشز و رکنم راکر هزا و ، دنک
« دیدرگ رگدتم امش هکنا دیما هب ، دهدی م زردنا و دنپار امش

2: ۱۶۰ ص ، ۱ ج ، ن آرق ت و کلم روند . ۱۳ هیا (۴۹) تارجد هروسد
تسا ی سک ، دنوادخ دز نرد امش دار فا زا در فن یرتی مارگ اّنفیق و اّقد
« ! دشابرتن وزفا و ا ی اوقت هک

3: ۲۶۲ هیا (۲) مرقد هروسد

4: ۲۹ هیا (۳۵) رطاف هروسد ؛ ۲۲ هیا (۱۳) دعر هروسد

5: ۲۷۱ هیا (۲) مرقد هروسد

6: ۶۳ ص ، ۴ ج ، ن آرق ت و کلم روند . ۲۶۴ هیا (۲) مرقد هروسد
ن داهذ تّم هب ار دوخت اّقدصد و تا قافنا ، دیاهدروا نامیا هک ی ناسکی ا
« ! دینکذ بارخ و مابتن دناسر رازا و

شوخ ناسل اب ی لو دیهدن هقدصد رگا
 ،مهاوخی م تر نعم امش زای لیخ اقا» : دیوگب
 رتهب ی لیخ «مدرک ی هاتوک امش هرابرد نم
 ! ... و دینکت یذا هکنیا زاتسا

و دیهدب هقدصد دهاوخی م ن اتلد ات تقون آ
 :دیامرفی م هیا ! دنامد ریقفی سک دیر اذنگ
 ﴿لِّلّٰهِ وَ الْاَضْفِ وَ هُم مَّرْفَعَم مَّكْدِعِيْ لِّلّٰهِ وَ عَاشَحَفْلَابِ
 2. ﴿مَيْلِعُ عَسُو﴾

،دیهدب ی هقدصد و لوپ دیهاوخی م ی تقو
 ؛ نکذت بیج رد تسد و هدن» : دیوگی م ناطیش
 و یرپ ن امز ی ارب ، ی نامی م هسنگ ادر ف
 ی مهف هچ و تهب اذ ن یبب اما «! رانگب ... ی ارب
 ی ارب ربمغیب هک ار باتک نیا ! تسا هداد
 تسا هدر و آ ار باتک نیا ؛ تسا هدر و ایندش دوخ
 ، دنناوخب ت مایق زور ات و هشیمه آهن املسم ات
 دننک لمع رگا و دننک لمع دیاب دنناوخب ی تقو
 هقدصد دیاب ی سک هچ هب ! دنهدب هقدصد دیاب
 درز هب و زمرق هب ، دیفسد هب ، هایسد هب ؟ دنهدب
 حور ، تقیقح حور ، تدحو حور دوشی م نیا
 هک ی رطفی لکل قعو و راثیا حور ، ی سانش اذخ
 هتشرسو و هدیرفا لقع ن آ ر ب ار ناسنا دنواذخ
 : ی انعم نیمه ی نعید ؛ تسا

كَلِقَعِبِ هِيْلًا تَنَّا بَرَقْتَفَّ ، رَبَّلَا عَاوَنَابِ مَهْقَلَاخِ لِيْلًا نَوْبَرَقْتِيْ سَانَلَا تَيَارِ اِذَا ، يِيْ لَعِ اِيْ
 3! مَهْقِيْسَتِ

1: 63، ص 4، ج ، ن آرق توکلم روند 263 هیا (2) هر قب هروسد
 و قافنا زاتسا رتهب ، لئاسد زای هاوخرذع و میلام و شوخ راتفگ»
 زاینی ب قافنا هنوگن یازا دنواذخ و دشاب رازا ن آ ی پرد هک ی هقدصد
 «تسا ایبکشن اگدننک قافنا هنوگن یا مانگ و نایصد ربار برد و ، تسا

2: 114، ص 3، ج ، ی سانش الله 268 هیا (2) هر قب هروسد
 ریخ لامعاً زای هرقف سررت زای ار امش هک ی دوجوم اهنت تسا ناطیش»
 تسا دنواذخ و دیامنی ماهی تشز و اشحف هبرما ار امش و ، درادی مزاب
 «دهدی م دوخ یوسد زای تمحر و لصف و نارفغ هذعو امش هب هک
 3 عجز 3، ج ، ن یذلا مولع عایح ؛ 251، ص ، ی سربط ، راونلا قاکشم
 2، ج ، ن آرق توکلم روند . رداصم رد فلاتخا یردق اب ؛ 29، ص 8،
 282، ص

لامعاً زای نوگانوگ عاونا هب هک ار نامدرم ی نیبب نوچ ، ی لعی ا»
 عاونا هب و ت ، دنیوج برقت ن اشقلاخ هب تازیم و تاریخ و محلاص
 نانا همه زات ، وجب برقت هیرکف و هیناسنا مولع و هیلوقعم تاکاردا

دَمَّحَمَلْ أَوْ دَمَّحَمِيْ لَعَلَّ صَدَمَهُلَّا

«ایریگ تقبید»

موزل وى نابرق ءفسلف : مهدزون س لجم
ق د ز ا ع ا ف د
ن ا ب ر ق د ي ع د ي ع ا ب ط خ

میجر لانا ناطیشلا ن م لله اب ذوعا

میجر لانا ن محر لانا الله مسب

مَعْنَا و ، مَعْنَابِ دَمَحًا لِصَاوِلَا لَلَّهِ دَمَحًا
و . هَيْلَابِ يَإِءُ هُدْمَحًا اَمَكِ هَيْلَاآ يَإِءُ هُدْمَحًا . رِكْشَلَابِ
، هِبَ تَرِمًا اَمَعِ عَاطِبَا سِوَقْنَا هَذِهِ يَإِءُ هُنَيْعَتَسَنَ
هِبَ طَا حَا اَمَمُ هُرْفَعَتَسَنَ و . هِنَعُ تَيْهَذَا مِ يَإِءُ عَارِسَا
رِيغُ بَاتِكِ و رِصَاقُ رِيغُ مِءِ ؛ هُبَاتِكُ هَا صَحَا و هُمِءِ
! رِدَاعَمُ

فَقَو و بَوِيغَا نِيَا عِنَمَ نَامِيَا هِبَ نِ مَوْنُ و
هُنَيْقِي و كَرِشَلَا هُصَلَاخِي يَإِءُ نَامِيَا ؛ دَوَعَوْمَا يَإِءُ
، هَذَا كِيرِشَ لَا هَدَحُو اللّٰهُ لَا اِهْلًا لَانَا دَهَشَنُو . بَكْشَلَا
و ؛ اَدْبَا اَمِنَادُ اَمَوِيَقَ اَيِّدُ اَدْرِفَ اَدْمَصَدُ اَدْحَا اَدِحَاو اَهْلًا
نِيَدُ و طِي دَهْلَابِ هَلَسْرَا ، هَلُوسَرُ و هُدْبَعُ اَدْمَحَمَنَّ اُ
! نَوَكْرِشْمَا هِرِكُ وَا و هَلِكُ نِيَدَلَا يَإِءُ هَرِهَظِيَا قَحَا
دَا زَلَا يَإِءُ هِي تَلَا اللّٰهُ يَإِءُ وَقْتَبِ مَكِيصُوا ؛ اللّٰهُ دَا بَعِ
اهيلا اعد ، حَجْتُمُ ذَاعَمُ و غَلْبُمُ دَا زُ ؛ ذَاعَمَلَا اِهْبُ و
1. عَاوُ رِيخَا هَاعُو و عَا دُنُ سَحَا
ي نابرقه مكد مير شتت مكد

مير كلا هباتك ي ف ميكلنا الله لاق

ی وَ قَتْلًا هُلَانِيْنَ كَلُوْا هُوَامِدٍ لَا وَ اَهُمُوْحًا لِّلّٰهِ اَلْ اَيِّدِ نَلِ ﴿١﴾

١؛ ﴿مُكْنِمِ﴾

اجر ه رد هک ی یاهواگ و نار تش ، نادنفسوگ»
ی نابرق (نکاما ریاسد ای و مکم رد ای انم رد)
و دسری م ادخ هب اهنأ ی اهت شوگ هذ ، دینکی م
اهنأ حبذ زا هکی ییاو قتن کیلو ؛ اهنأ ی اهن و خ هذ
ی م ادخ هب ن آ ، دوشی م امشد بیصن اهنأ ر حذ و
«دسر»

ر حذ زا بَسْتِکْمِ هک ی یاو قْتِ : ی نَعِي ﴿هُلَانِي﴾
نیا . دسری م ادخ هب ، تساتاناویدنیا حبذ و
! تسان آرقه یأ

ن آرقه» ٢؛ ﴿لِ زَهْلَابٍ وَ هَامٍ وَ * لَصَفَلٍ وَ قَدْ هُنَّا﴾
ملاک و مکحم و نَقْتَمِ ی نَعِي) تسال صاف باتک
مه حازم و ی خوشد و * (تسا هدترب و عطاق
ناسنا اب حماسه ساسار ب ن آرق و تسیند
«دنکی مذ تبحد»

ی یاهی نابرق نیا مامت هک دناسری م هیأ نیا
، تسا هذش رمانا هب و دوشی م ایند رد هک
افعض هب ی گدیسر هک دراد ی دیاو فاعبط هچرگ
مدرم هب ی گدیسر ، تسانادنمتسم و ارقف و
عابشا ، تساهمیلو ، تساماعطا ، تساقحتسم
تسودار ماعط ماعطا ادخ و ، تسانینموم
؛ تساظوفحم دوحس اسار باهنیا همه و ، دراد
ی کاپن آ ، ی نابرق نیا رسد و حور و ناجی لو
لمع نیا رثا رد ناسنا هک تسای تراهط و
بسکی نابرق رثا رد ناسنا ی نعی ؛ دنکی م بسک
ی م ناسنا درد هب نیا و ، دنکی م تراهط
نوخن تخیر و ماعطا و ی نابرق دوح . دروخ
ادخ هار رد ار تسوپ و تشوگ و ، ناویدنیا
یزیچ و تساملاء نیا یار باهنیا همه ، نداد
راک نیا هجیتند و حورن کیلو ؛ دوری مذ اجناً
یوسه ب ، تساراکنیا زا هبستگم ی او قتن آ هک
هب و دوری م ادخ یوسه ب لاصا ، دوری م ادخ

١. ٣٧. ٢٢) جدهرود

٢. ١٤ و ١٣. ٨٦) قراطهرود

ادخ هب ی زیچ هک تسیچ ادخ! دسری م ادخ
!؟ دسرب

حَلِّصْنَا لِمَعْلًا وَ بُيُطًا مُكَلًّا دَعَصِي هِيَلًا
١؛ ﴿هُعَفَرِي﴾

هچر ه - دهدي م ماجنا ناسنا هکي حلاصل م ع»
س فز رد - دشاب دهاوخي م

١. ١٠ هيا (٣٥) رطاف هروسد

و ی سفند هُدیپ کی و حور کی داجیا ناسنا
ی ناحور هُتداد کی و درجت و عاقل لاد کی
«دوری م ادخ یوسه بن آهک دنکی م

«دوری م لاد ادخ یوسه»؛ **﴿دَعَصِي هَيْلًا﴾**

هک ی زیچ ن آ؛ **﴿بَيْطًا مُلْكَأ﴾**؟ ی زیچ هچ
ه بن آ تکرد و بَیْط هُملک ن دش دنلب بجوم
سپ بتسا حلاصل لمع، دوشی م ادخ یوسه
بجوم ی نابرق نیا و تسا حلاصل لمع ی نابرق
ی م لاد ادخ یوسه بن وقت ن آ هک، دوشی م وقت
نیا هتبلتا. دور ب وقت ل باند دیاب ناسنا سپ؛ دور
زا هکلب؛ درادن ی نابرق هب ی صاصتخا هئسم
حیقتت اب، **﴿بَيْطًا مُلْكَأ دَعَصِي هَيْلًا﴾** هیا یور
وَ اَهُمُوْحُ لَلِهْ اَلْ اَنِي نَل﴾ هیا نیمه زا ی لک طانم
ی لمع ره هک درک هداقتسا ن اوتی م، **﴿اَهُوْ اَمِدِ لَا﴾**
و رکپ کی، دهدی م ماجنا ایند رد ناسنا
؛ دراد ی حور و ناج کی و دراد ی رهاظ
ی ارب شحور و دنای م اجنیا رد ش رهاظ
مینک باسد دیاب تقون آ. دنای م ی قاب ناسنا
داجیا حور ناسنا ی ارب لمع نیا هزادنا هچ هک
ی اراد لمع ن آ، ساسا نیا رب هک تسا هدرک
بتسا قُرْطُ قَرَفْم رگید اجنیا و؛ تسا شزرا

ن آ شزرا رد لمع رهاظ ریثات نازیم

دنیوگی م اهی ضعب:

و دشاب ریگمشچ و گرزب ایند رد لمع هچ ره
لمع ن آ، دشاب رتشیدش تلاج و تهبا و رهاظ
ش نطاب هک میراد راکهچ ام. بتسا رتهب
!؟ تسیچ

دنیوگی م ی ضعب اما

ن آ ندر و آ دیدپ ساسا رب، رهاظ لمع نیا
رثا نیا رگا؛ تسا ناسنا ی ارب ناج و توکلم
تمیق لاا و دراد تمیق، دشاب یوق ن آ رد
درادن.

دیوگی م روطنیا مهن آرق

و تسا رهاظ ه بن اشمشچ ابلاغ ایند مدرم
، دشاب ریگمشچ هک دنکب ی یاهراک ی سکره

و دشاب هتشداد ادصو رسد دایز ، دشاب رهاظ
ی م ش لابند ، دشاب دایز ن آرد تار اشتنا و قوب
ح طس و رکفت زرط ، ی لک رو طه بن وچ ؛ دنور
دودح ک یرد اهنیا !تسا ماتوک ، هّماع هّشیدنا
ه ب و دننکی م رکفت و لّمأت ی لزان ی لیخ ی لیخ
ل وقع رب ت اساسحا» :تفگن اوتی می لک رو ط
اهنا ی ا ه ه شیدنا رب ت اد هاشم و تسا بلاغ اهنا
«!تسا بلاغ

ی ریگمشچ ی لیخ ی اهراک ی سک رگا نیاربانبد
 ، دزاسب ی ناتسرامیب ، دزاسب ی دجسم لاثم ، دنک
 ی لیخ ولو ، دنکب اهراک نیازا و ی نید بتک عبط
 شزرا ی اراد ی لیخ اهنیا دز زرد ، دشاب مهم ی لیخ
 هچ رب اهراک نیاهک دنکی مذ باسد ی لو ؛ تسا
 امش ی ارب هک ی تایا نیان و ن آرق . تسا هدوب ی ساسا
 م لاسا هفسلف ی انب لاصا و تایا ریاس و دش هدناوخ
 ناسنا ی ارب ی لمع ن آ » : دیوگی م و تسین نیاربد
 لمع نیاهچره و ، دنک حور داجیا هک دراد تمیق
 رتهب ، دشاب رتیوق ی حور هدیپ ن آ داجیا رد
 «.تسا

و ی نطاب هبنج هطساو هب لمع ن تفاق شزرا ن آ ی هلا

ماجنا ایند رد ی لمع ناسنا رگا نیاربانبد
 ن کیلو ، دشاب ریگمشچ ی لیخ لمع نیاهک دهدب
 ادخ تساوخ یورزا ، دشابند اوقت یورزا
 هبئاشد ن آ رد ، دشابند ادخ ی اضر ی ارب ، دشابند
 ، دشابند مز او آ ، دشابند ی دنسپدوخ ، دشابند ی یامندوخ
 رخافت س د و دشابند م دقت س د ، دشابند ت یصد
 ایند ی ارب و دروخی مذ ادخ درد هب اهنیا ؛ دشابند
 وَ هَنْبِزِ وَ وَهَلَّ وَ بَعْدَ اَيْنُدَلَّ ؕ ؕ وَيَحَلُّ اَمْنًا . تسا
 و ، دروخی مذ ادخ درد هب اهنیا ¹؛ ﴿مُكْنِبٍ رُخَافَتٍ
 دوری مذ لآاب مه ادخ ی وسهبد

ش یپ هچنآ » ²؛ ﴿قَابِ لِهَّ اَدْنِعِ اَمَّ وَ دَفْنِي مُكْدِنِعِ اَمَّ﴾
 ی م عقاو ی تسین و لاوز ش وختسد تسا امش
 «. دنامی م ی قابتسا ادخ ش یپ هچنآ اما ، دوش
 نوئش ی ارب : ی نعید ﴿تسا امش ش یپ هچنآ﴾
 ی ارب ، تسا یویند نوئش ی ارب ، تسا امش
 ی ارب ، تسا تورث و رابتعا و ایند ی دایز

¹ هک دینادب: ۲: هقیلعت ، ۲۸ ص ، حوتفلارس . ۲۰ میا (۵۷) دیدد هروس
 و ی یامندوخ و ی رگه دو هیب و ی زاب هب ، نامز بیترت هب ایند ی ناگدنز
 «. دوشی م ی ریسد [دلاوا و ل او ما رد ی بلطه دایز و] ی شور فرخف
² ۹۶.۲ میا (۱۶) ل حذ هروس

و ی بلطت یصخش و یّ دام ی اھه شیدنا
ی یاهزیچن آه صلاخو ؛تسا وربا آن درک دایز
ن آه ی ویند رظنه طقن ز ا ایند رد ن اسنا هک
اجنیا و تسا امش ی ارب همه اهنیا ،دراد اگتا
دوری مذامشاد و دنامی م

،(دنامی م ی قاب تسا ادخ شیپ هچنآ)
ش دوخ شیپ لزا زور رد ادخ هچنآ ی نعیه ند
مّسم هک ن آ ،دنامی م ی قاب تسا هدرک قلخ
ادخ ی ارب تافصد و عامسا ن آنوچ ؛تسا

دیوگن ای دنای می قاب دیوگن آرقه چو ،تسا
 :ی نعید ﴿لله اذ ذیء ام﴾ .تسا ادخ یارب ،دنامی می قاب
 لله هک دوشی ملصاد امش یارب لامعا زا هچنآ
 هتدادن آ و یرکفه هدیپن آ ؛دنامی می قابن آ ،تسا
 ن آ و شوخلادن آ و ی توکلم هعیطن آ و ی حور
 و تافصن آ و کاپ هدیقعن آ و حیحص هشیدنا
 هکنیا زا دعب و دننامی می قاب اهنا ،بوختاکلم
 ،تسه ناسنا اب اهنا مه زاب دوری م ایند زاناسنا
 .تسین [ی دام] هدیپن وچ

لمع کی ،دیدناوخ هک ی زامن نیا امش
 هلیق هب و ،دیتفرگ وضو ؛دوب یرهاظ
 اهنا مامت ،دیدروا اجب مه ی زامن و دیداتسیا
 شنطاب و تشاد ی نطاب اما ؛دوب یرهاظ لمع
 ،دیداد ماجنا ادخ یارب ار لمع هک دوب نیا
 ی منزل معنیا اب ،دیتشاد نزل معنیا زا ی ضرغ
 زامن لادنیا رد و دینک ی یامندوخ دیتساوخ
 می تبحص ادخ اب و دیتشاد ادخ هب هجوت
 امش هک دوب ی شوخلادن آ زامن نطاب .دیدرک
 نیا و ،دیدروا تسدهب اعد و زامن لادن
 لمع نیا .تسین ی دام نیا وچ ،دنامی می قاب
 لمع نآ ش یادیپ همدقم ،زامن و وضو ی دام
 دیدپ رتشیب ار نآ هچره و ،تسا ی ونعم
 ناسنا یارب ی لمع اذل .تسا رتیوقه دیرواید
 دشاب رتبرقم ؛دشاب رتبرقم هک تسا رتهب
 ی نعید دشاب ادخ یارب ؛دشاب ادخ یارب ی نعید
 ی حور هدیپن آ داجیا یاربش کرحت و تکرخ
 دیچمن آرقه هک تسا ی لک طانم نیا .دشاب رتشیب
 .دهدی مامت سد هب

دیء ی انعم

مدرم ی نعید ؛تسا نابرقه دیء زور زورما
 ؟هچ ی نعید دیء .دنریگب دیء ار زور نیا دیاب
 و دروخب ی نیریش ناسنا هک ی زور ی نعید دیء
 ؟دنزبتسد و دروخب ی نیتسد و دروخبت لاکش

زور و ندیعی زور رد هک ق باسل ثم هکنیا ایو
ناسنا ، داتفای م هار اههچوکرد زورونی جاد
ایو !؟ دندب و درادرب ی کبمد و هریاد کی م ه
؟ دندب ی اهچیلانق و دنک نازیوآ ی غارچه هکنیا
، میمهفد روطنیا ار دیعی انعم امرگا ، ریخن
دیعی مانه بی تقو امرگا هکنیا . میاهدیمهف هابتشا
دوخن هذ رد ار رهاظم نیا مینکی م رکف
ی اهت بیرت زای شان دیاش ، مینکی م لثتم
نودبریخای اهن امر رد ار ام هک دشابی طلغ
نیا ی لو ، دناه داد قوسد ریسمن آ رد رایتخا
تسای زورن آ دیعی انعم ؛ تسیندیعی انعم
وه امب ناسنا هذ - ناسنا وه امب ناسنا هک
ناسنا هذ ، م عا سنج وه امب ناسنا هذ ، ن اوید
وه امب

امد ناسنا و ، ناسنا وه امد ناسنا هكلب ، می مان
 حرف داجیا وای ارب هک دسرب ی اهر هب هب - قطانوه
 بیذته ، دنک ریھت ، دنک کاپ ار وا ، دنک رورس و
 ی ارب نیا ؛ دنک کیدزن اذ هب و دنک رهاط ، دنک
 .تسا دیع وا

دیع ناونعه برطف دیع لعج تاء

رورس زور و تسا دیع ، رطف دیع زور
 هزور هام کی مدرم هکنیا ی ارب ؛ تسا نینمؤم
 هدوب هشت و هسرگ همه اهزور و دنا هتفرگ
 ن آرق ، دنا هتساخر ب تدابع هب اهبش ، دنا
 زور هک لاماد و ، دنا ه دناوخ زامد ، دنا ه دناوخ
 .دهدی م هزیاج مدرم هب اذ دوشی م رطف دیع
 ،تسا اهنآ ندرک کبس ، هزیاج نیا
 زا کی کی هجیتند ،تسا اهنآ نداد تکر د
 ، ناضمر هام رد هک تسا ی تاظط و قی اقد
 ار ی حور هدیپ نیا ناشیا ی ارب و تسا هتشنگ
 ی انعم نیا فرط هب ار اهنآ و تسا هدرک داجیا
 رد اذ ؛تسا هداد تکر د و قوس تراھط
 دنیبی م کبس ار ناشدوخ اهنیا رطف دیع زور
 هک دنروآی م زیاج ناشیار ب م هه کنلام و
 و ت هرب زور زورما و ی درک یراک ، نیر فآ
 ی م زامدش اهنار کش هب ناسنا تقون آ ؛تسا
 زور نوچ ؛ دروخی مذی نیریش رگید و دناوخ
 ای ن دروخت برش ای ن دروخی نیریش
 ساسار ب و ،تسا زامد زور ؛تسین دز هریاد
 ،تسا هداد ناسنا هب دناوخ هک ی تبھوم نیا
 اج کی رد همه و دور ب ن ابایب رد دیاب ناسنا
 و دناوخ ب هبطخ و دناوخ ب زامد و دنوش ب معمج
 :دنیوگب رییکت

اناده ام ی لع لله دمحا ، لله دمحا ، الله لا اله الا
 ار و تام ، ایادخ»¹ ! انلاوا ام ی لع رگشلا هلا و
 و ی داد ام هب ی قیفوت نینچ هک مینکی م رکش

1. ۶۴۹ ص ۲، ج ۲، دجهتملا ح ابصم

ن باضمر هام اتی تشاد هگن هدنز ار ام لاسما
 ی حور هدیپ کی بسک و میتشاذگ رسد تشپ ار
 «! دش ادیپام ی ار بل احنیا و میدرک
 کاخ هب ور و میورب ن اباید هب دیاب و
 رمکاتار ابع و میورب هنهرب اپ دیاب و میرانگب
 لاب [اپقاسد فصداتمه ار راولش] و میرانگب
 اضرماما ترصد هک روطنامه، مینزب
 لوسر تنسهک، دنتفر زامدی ار بل اسلا هیلع
 ل اح هب روطنیا دیاب ن اسنا^۱. دوب ادخ

هک ار ی تبهوم نیا هئار کشد و دورب ی گتسکش
 رد هکلب، ن باضمر هام نارود کی رد ادخ
 رد ار هجیتدنیا و تساهدرکن اسنا ر بل اسد کی
 دروایب اجب ن اسنا، دهدی م ن اسنا هب رطف دیع زور
 تسا دیع ن اسنا ی ار ب اعقاو نیا و

و تساهسردم درگاشد ی صخش هک ی تقو
 نیا ش دیع، دناوخی م سرد ل اسد نارود رد
 رگا اما؛ دهدب وا هب ی لوبق هقرو هک تسا
 و تک کی لاثم ش یارب شردپ و دوشد دودرم
 تنیز و رز مامتای، درخبی نویلیم کی راولش
 می و درد هچ هب، دهدب وا هب ار ایندیاه
 سابل اب ولو تسا وای لوبق وای دیع؟! دروخ
 ل و ا درگاشد هسردم رد رگا! دشابهنهک و هراپ
 نیا دوشد لوبق رگا، تسا دیع ش یارب نیا دوشد
 وای و دوشد دودرم رگا اما؛ تسا دیع ش یارب
 وای ار ب نیا، دشکب توسد و دروخدی نیریشد
 ؟! تسای دیع هچ

دیع ن اوذعهب ن ابرق دیع ل عجت آء

رطف دیع، تسای دیع نینچمه ماسا دیع
 فالتخم طاقت زامدرم همه! تسا ن ابرق دیع، تسا
 ی ن ابرق زورما و دنوری م اتم هب و دنکی م تکره
 هجرد کی دوخنطو و رهشرد سکره؛ دنکی م

^۱ ۴۸۹، ص ۱، ج ۱، ی فالکلا

و راک و بسک و هچب و نز هب تاقلعتزا ی رادقم و
 تاقلعتن آهمه زا رفسن یا رثا رد و دراد تراجت
 ادخ غارس هب هنهرب یاپ و رس و درادی مرپ تسد
 هکاهنز «!کیبلمهلا کیبلمه»: دیوگی م و دوری م
 دیاب، تسان اشتروص نامهن اشندب هطقتن یرتهب
 و²، دننک هنهرب مه ار ناشیاپ و ادنرانگب زاب ار نآ
 یسک هب یسک دیابذ و تسیندی تفارش اجنآ رد نیا
 نیرتهب هکمه اهدرم، لباقرمرد و! دشور فبی تفارش
 و همامع و جات هب و تسان اشرسن اشفرش هطقت
 امرگ و امرسزا و دننکی مللکم اهزیچ ریاس و هلاک
 دنشاب ریزو ای دنشاب هاشد مه اهنا، دننکی مظف
 دنوشب⁴ هنهرب اپ و³ هنهرب رس دیاب و دنکی مندی قرف
 یزیچ یدرم رگا «!کیبلمهلا»: دنیوگب و

ی نزرگا و، تسا هدرک مانگ درانگب شرس
 !تسا هدرک مانگ دناشوپد ارش دوخیور

ادخ هناخن آرود دعبو دنورب اجنآ دیابهمه
⁵، ﴿قیتعلاً تیبلب اوفوطیلو﴾: دندرگب
 هکدنیبب و دننک اشامتات⁶، ﴿مهلع فتم اود هشیل﴾
 اهنتایند، تسینه دام اهنتایند! تساهربخهچ
 اهنتایند، تسینه توهش یافطا و ندروخ
 اهن دنارنگ نیا همه هکلب، تسینه دنارنگ
 ﴿مگدنع ام﴾: تسا تباثعی شد کی داجیا یارب
⁷، ﴿قیا لله اذنع ام و دفنی﴾

یارب یهاوخی هاوخ، همک رفسن یا سپ
 ناسا هکمه هزورما. دنکی مدرجت داجیا ناسنا
 اهرفسن یرتل کشم زاب، تساهرفسن یرت
 هب سکره و تسال کشم همک رفسن! تسا

1. ۴۹۳ ص ۱۲، ج، تعیثلا لئاسو

2. ۵۰۰ ص، نامه

3. ۵۰۵ ص، نامه

4. ۵۰۰ ص، نامه

5. ۲۹ هیا (۲۲) جدهروس

6. ۲۹ ص ۶، ج، یسانشد ماما. ۲۸ هیا (۲۲) جدهروس

«دنیبب و دننک دهاشم ار دوخیورخا و یویند عفانم هلیسو نیدبات»

7. ۹۶ هیا (۱۶) لحندهروس

تسا لکشم هک تسا هدید ،تسا هتفر هکم
 اهرفسدن پرتن اسآ ،قباسد هب تبسن ولو هزورما
 و تسا لکشم ل احن یعدردی لو ،تسا هدش
 نیا ار رفسدنیا دنوادخ .دشاب لکشم مه دیاب
 تلاکشم هب مدرم ات تسا هداد رارق روط
 دننادب ار رفسدنیا ردق و دننک دروخرپ
 رد هغلابلا جهذرد ماسلا هیلع نینمؤماریما
 :دیامرفی م عصاقه بطن آ

نامهررد ار دوخه ناختساوخی مرگا دنوادخ
 فاعشوخ و بآشوخ و زبس یاهنیمزرس
 اجنآ مدرم ،دوب روطنیا رگا هک ،دادی م رارق
 ؛دندادی م رارق دوخ ماگلزنت و ماگلزنته ار
 هوک طسورد مرگی یاجرد ار دوخه ناختی لو
 اهگنس گنر ،باتفا تددش زاهک باصد یاه
 زامدرم و .تسا هداد رارق ،تسا هدش هایس
 ریزو ای دنشاب ماشد) دنشاب هک ایندی اج ره
 دیاب (دشاب کچوک ای دنشاب گرزب ،دشاب
 ه ناخترود و دنوربه نهر بپ اهگنس ن آ یور
 !دندادنم هی اهر اچ چیه و ،دندرگب ادخ

اجنآ²) (بیطلاً مُکلاً دَعَصِي هَيْلًا) :هکنیا یارب
 رابن اسنا اجنآ و دوشب ادیب بیطه ملک ناسنا یارب
 یگدولآ و رزوزا ار دوخ و دنک کبس ارش دوخ
 عفانم .دنک عفانم دهاشم اجنآ و ،درواید نورید
 رد تراجت و لام نوچ ،تراجت و لام ینعیه
 ناینب هک ی عفانم ن آ ینعیه عفانم ؛تسا رایسب ایند
 داد رارق دوخی یارب میهاربا ترصد ،ماسا راذگ
 و قاحسا ترصد هک ی عفانم ن آ ،دروآ تسدهب و
 تسدهب لیعامسا ترصد و بوقعی ترصد
 فیخ دجسم رد اهنا هک ی شوخت لامادن آ ،دندروآ

1. ۱۹۱ هبطخ، ۲۹۳ ص، (حلاصه ی حبصه) هغلابلا جهذ
 2. ۱۰ هیأ (۳۵) رطافه روس

تافرع رد اهنأ هك ى فوقو نأ ،دندروأ تسدهب
دندرک

چ درد ادخ هب ن ظ نسد موزا

میراد تیاور رد اند

نأ رود و درک تکرده کنیا زا دعب ى سکرگا
هکنیا زا دعب و درک فاوط بالصد ى اهانگنس
هفرع زور رد دعب و درک ى عسد ،هوکود نأ نیب
کیدزنو درک فوقو و دش رضاد تافرع رد
صخشد نیا تقونأ ،درک اعد باتفا بورغ
،تسا هدشن هدیزرماً و اناهانگ هک دنک نامگ
ار ش دوخ دیاب طقف¹ !هسفن لآ ن مولی لا»
2«!دنکب تلام

هنأذ زا هک تسا ى ای قشدرم بجع هک
ار اهراک نیا و تسا هتفر اجنأ هب ش دوخ
مه بورغ اترهظ زا و تسا هدرک ادخ ى ارب
أما ،تسا هدرک فوقو ادخ ى ارب تافرع رد
ار ش ناهانگ ادخ ایآ هک دراد دیدرت و ازاب
هب نیا سپ !تسا هدیزرما یند ای تسا هدیزرماً
ادخ هب ناسنا ارچ ؛تسا ش دوخت و اقدش رطاخ
رب ناسنا ارچ !؟دشاب هتشاد ن ظ ءوس ردقنیا
!؟دشاب ریگتخس ردقنیا ادخ

دیوگىم و تسا هدرک زاب ار رد ادخ
!امرفب

ار نم وت ،متسین ل باق نم ایادخ ،ریخند -
!ى هدی مدهار

¹ گرزب زاش هانگ و اسپ» ؛ارزو س انلا مّظعاً نم وُهَفَ :ى فاکلا هُخسند
(قّحم) «!تسا مدرم ناهانگ نیرت
² فلاتخا ى ردقاب ، ۵۴۱ ص ، ۴ ج ، ى فاکلا

!؟ی تسهر و کرگم؛ نک ز ا ب ا ر ت مشچ اقا -

! امر ف ب ، ت سا ز ا ب ر د ن ی ب

! ت سین ز ا ب ن م ی ا ر ب ر د ن ی ا ، ر ی خ ه ن -

ز ا ب و ت ی ا ر ب ، س ا ب ع ت ر ض ح ه ب ، ا د خ ه ب -

! م د ر ک

! ت سین ل و ب ق و ت م س ق ، ا ی ا د خ : د ی و گ ی م

! ا ی ب ، ت سا ز ا ب ر د ا ق آ -

! م ت سین ل با ق ه د ن ب ، ر ی خ ه ن : د ی و گ ی م

: ت سا ن ی ا ش ی ا ن ع م «! ه س ف ن ل ا ن م و ل ی ل ا ف»

ل د ر د ر د ق ن ی ا و ا ی ن ع ی ! و ر ب س پ ی ت سین ل با ق ه ک و ت

ه د ر ک د ر ا و س ا ی و ه د ر ک د ا ج ی ا د ی د ر ت و ک ش د ش د و خ

ت ش ه ب ب ر د ، ا ق آ : د ی و گ ی م ا د خ ه ک م ه ل ا ا د ه ک ت سا

ت ک ر ح ش م د ق و ا ز ا ب ! ت ش ه ب ر د ا م ر ف ب ، ت سا ز ا ب

! د ن ک ی م ن

: ت ف گ ی م ا ق ف ر ز ا ی ک ی

ا ر ل و س ر ت ر ض ح ، ب ا و خ ر د ت ق و ک ی ن م

ت سا و خ ی م د ا ی ر ف و د ا د ا ب و ا ه ک م د ی د ت م ا ی ق ر د

، د ن ت خ و س ی م ش ت آ ر د د ن ت ش ا د ه ک ا ر ی د ا ر ف ا

ا ر ا ه ن ی ا ا ت د ر ک ی م م ن ه ج ر د ت س د و د ن ک ن و ر ی ب

! د ن د ش ی م ن ر ض ا ح ا ه ن آ ی ل و ، د ر و ا ی ب ن و ر ی ب

د ا ی ر ف و د ا د ل و س ر ت ر ض ح ! د و ب ب ی ج ع ی ل ی خ

ا ر ا م ش د ی ی ا ی ب ، د ی ه د ب ن م ه ب ا ر ن ا ت ت س د «: د ز ی م

و د ن د ا د ی م ن ش و گ ا ه ن آ ا م ا «! م ز ی ر ب ن و ر ی ب

! د ن د ش ی م ن ر ض ا ح

ی م ن ر ض ا ح ! ت سا ی ح ی ح ص د ی ل ی خ ب ا و خ

، م ل ا س ا ت و ع د ، م ل ا س ا ی ا ه گ ن ج ! د ن د ش

ز ا ن ت خ ی ر ن و ر ی ب ی ا ر ب ط ق ف ، م ل ا س ا ت ا غ ی ل ی ب ت

ا م ش د ی ی ا ی ب : د ن ی و گ ی م ا ه ن آ . ت سا ت ش ه ب ه ب م ن ه ج

ی م ن ر ض ا ح ا م : م ی و گ ی م ا م ! م ی ز ی ر ب ن و ر ی ب ا ر

! م ی و ش

ه م ه ه ک ت سا ی ز و ر ن ی ن چ م ه ن ا ب ر ق د ی ع

و ه ت ف ر ت ا ف ر ع ر د و د ن ا ه د ر ک ت ک ر ح م د ر م

و د ن ا ه د م آ ر ع ش م ه ب م ه ب ش و د ن ا ه د ر ک ف و ق و

و د ن ا ه د ر ک ا ش ا م ت ا ر ا د خ ل ل ا ج و ل ا م ج ا ج ن آ ر د

. د ن ا ه د ر ک ی ن ا ب ر ق و ر ا م ج ی م ر م ه ز و ر م ا

ی نابرق و ندرک ادف ضوع هب چد ی نابرق دوخ سفن دومذ

ترضح هک روطن امه ایادخ ی نعید ی نابرق
دوخ دنزرف ت ساوخ ،ملاسا رانگن اینب میهاربا
وت و دنک ی نابرق وت هار رد ار دوخ ناج و
تسانیا هیدف ی انعم) ی داتسرف هیدف وا ی ارب
ی نعید :هیدف .دشاب وا ضوع هب دنفسوگ نیا هک
ی ادفن م .وا ی اج هب

و دیوری م ایند زا دیراد امش ی نعید : موشد امش
 تیادف . مریمب نم دینامب ی قاب امش مکنیا ی ارب
 وت ی ادف نم ی ریمب ی هاوخب وت رگا ی نعید : موشد
 :تسا هیدف دنفسوگ نیا . مشاب وت ی اجه بنم و موشد
 ن آ زا تیاکد هک ی نابر ق ن آ ضوع هب ی نعید
 میشکی م ام هک م ه ی دنفسوگ و ؛ دنکی م ی نابر ق
 م ه ام ، ایادخ : میوگی م م ه ام . (تسا نیمه
 ی نابر ق وت هار رد ار دوخ ن اج مکنیا رب میرضاح
 ار ترسد هک ی دادن روتسد ام هب ن لآ اما ؛ مینک
 زا ی کاد و هنومذ ن اونعهب ار دنفسوگ نیا ام ، ربب
 ! میهدی م رارق ن درک ادف و ن داد ن اج

رد هک ی دنفسوگ ن اسنا تسا بحتسم اذل
 ، دشاب ی بوخ ی لیخ دنفسوگ ، دنکی م ی نابر ق انم
 هلاس کی زا رتمک ، درخب تمیق ریپ دنفسوگ
 قباچ ، دشاب رن ، دشاب بوخ ش خاشد ، دشابند
 پچ ، دشاب بوخ ش مشچ ، دشاب ملس ، دشاب
 ، دشابند هدی ربش ندب ، دشابند روک و انیب اند ، دشابند
 ار ی دنفسوگ ن آ ش دوخ ن اسنا و ، دشابند ص قان
 ، ی نابر ق سفن نوچ¹ ؛ دنک ی نابر ق درخی م هک
 ار ش دوخ دیاب ن اسنا و تسا ن اسنا دوخ
 زا تیاکد هک ار ی نابر ق نیا لاقا . دنک ی نابر ق
 ش دوخ تسد هب ن اسنا ، دنکی م ن اسنا ی نابر ق
 تابذ ی ردق و² دناوخب اعد و دنک ی نابر ق ار ن آ
 نوچ ، درانگب دنفسوگ ن آ ناهد رد م ه نیریش
 اهنیا ؛ تسیند هک خلت ، تسا ی نیریش راک ی نابر ق
 اهراک نیا هک ن اسنا تقون آ ! دراد انعم همه
وَ اَهُمُوحَا۟لَ لِّلّٰہِ اَلْاَنۡیۡلَ ﴿۱﴾ : هک دمہفی م ، درک ار
 ! تسیچ ش یانعم³ ﴿اَهُوۡاُمِدۡ لَّا

تلااد لوصد ببسہ بنابر ق دیع ن تفرگ دیع

1. ۱۵۲ - ۱۵۰ ص ، ۱۴ ج ، تعیثلا لئاسو

2. ۱۲۶ و ۱۱۱ - ۱۰۹ ص ، ۱۴ ج ، تعیثلا لئاسو

3. ۳۷ ہیأ (۲۲) ج د هروس

ی م و دوشی م دیع وای ارب زورما تقون آ
رهش رد یرمع ام ! رکش ار ادخ : دیوگ
و بسک هب نامرکف و میدرکی گدنز نامدوخ
هک دوب نیاهب و تّیصخش و تراجت و راک
درکذانتعانم هبوا ، درکذ ماسنم هبوا ارچ
ارچ اّلاثم ؛ درکذ توعد ارم س لجم ن لافرد و
شرتخد ی سورع س لجم رد ار ام ، مناخب ابر
ت محز وای ارب همهنیا ام هکنیا اب ، تفگذ
دقعد ار ام ی نلاف ی اقا ارچ ای ! میدوب هدیشک
ار نم ی نلاف ارچ ، تفگذ شر سپ

ام هکي صخش ن لاف ار چ ، ت فگذ س لجم ن آ رد
 ه بن م هک زور ن آ ، مير خي م س نج و ا ز ا زور ره
 ، ه دبض ر ق ن م ه ب ي تسد ن ا م و ت ت سيب ل اثم : م ت فگ و ا
 ن يا ز ا ج را خ ر گم ام ي ا هر کف ه م ه ! ؟ دادن و ا
 دروم رد ر گم ام ن ا گرز ب ي ا هر کف ! ؟ ت سا
 و ر تي لاء ح ط س ک ي رد ، ل ن ا س م ن ي م ه ؟ ت س ي چ
 ل اثم ي ک ي و د ز د ي م ه با ت ف ا ي ک ي ! ر ت گ ر ز ب
 ط ا ن م ي ت ف و ؛ د د ز د ي م ن ا ي ل ر ب و ل ا ط ا ه چ ق و د ن ص
 ت ا ر ت ک ن ي ا ز ا م ر ک ف ! د ن ک ي م ذ ي ق ر ف ، د ش ا ب ي د ز د
 . دور ي م ذ ر ت ل ا ب

م ي د ر ک ا ش ا م ت و م ي د ر ک ج د و م ي ت ف ر ا م ل ا ا د
 ن ي ا ا ع ق ا و ، د و ب ه چ ل ن ا س م ن ي ا ، ت س ي چ ا ه ن ي ا ه ک
 ، د ر ک ي م ه ت س خ ا ر ا م ر د ق چ و د و ب ه چ ت ا ر ت ک
 ل س ک ا ر ا م ر د ق چ ، د ر ک ي م ف ي ع ض ا ر ا م ر د ق چ
 ه چ ا ه ا ج ن ي ا ! د ر ک ي م ت ح ا ر ا ن ا ر د ق چ و د ر ک ي م
 ؛ ت سا ي ب و خ ي ا ه ن ي م ز ه چ و ي ب و خ ي ا ه ا ج
 ي ا ج ه چ ر ع ش م ، ت سا ي ب و خ ي ا ج ه چ ت ا ف ر ع
 ل ا ص ا ، ت سا ي ب و خ ي ا ج ه چ ا ن م ، ت سا ي ب و خ
 ! ت سا ي ب و خ ي ا ج ه چ ن د ر ک ف ا و ط ل ح م
 ا د خ ا ن ا خ ر و ط ن ي م ه و د ن ي ش ن ب ا ل ل ه ت ي پ ر د ن ا س ن ا
 ا ه ن ي ا ! ت سا ب و خ ر د ق چ ؛ د ن ک ا ش ا م ت ا ر
 ر د ا ي ا ؟ ه ن ا ي ت س ه ا ج ن ي ا ر د ي ل ن ا س م ! ؟ ت س ي چ
 ؟ ه ن ا ي ت سا ي ا ه ل ن س م ا ه ن ي ا ، ت ي ن ا س ن ا ن ا ه ج
 ن ي ا ل ا ص ا ه ل ن س م ه ک د م ه ف ي م [ه ز ا ت ن ا س ن ا]
 ن ي ا ه ک د ن ت س ه ي ن ا س ک ن آ ت خ ب د ب و ؛ ت سا
 ! د ن ا ه ت ش ا د گ ر ا ن ک ا ر ل ن ا س م

، د ش ا ب ه ت ش ا د م ه ت ا ي د د ي ا ش ه ک ي ص خ ش
 ه ب ت سا و خ ي م ه ک ا م ه م ع ر س پ ا ب ز و ر ک ي
 . د ن ک ي ظ ف ا ح ا د خ ا ت د م ا م ل ز ن م ه ب ، د و ر ب ه م ک م
 : ت ف گ ا م ه ب ش د و خ ، م ي ت خ ا ن ش ي م ذ ا ر و ا م
 و ا ک ي ر م ا و ا پ و ر ا ر د ا ر م ر م ع م ا م ت ن م
 ف ر ص م ، د ي ي و گ ب ه چ ر ه ه ص ل ا خ و ا ه م ا گ ش ن ا د
 ه ب ا م ي ا ق ف ر ن ي م ه ز ا ي ک ي ل ا س ک ي . م ا ه د ر ک

لا احد ، دياهدرک راک همه امشد اقاآ » : ت فگ نم
 : ميتفگ «! و رب ی جد و نکب ی اهبوت رگید
 ! میوری م اشامت ی ارب م هار رفسن یا ؛ الله ی آء
 ی لو ؛ میتفرگ اشامت ن او نعه بار م کم رفسن یا و
 رفسن آ زان م هک ی تذل ن آ هک ت سا ده اش ادخ
 ن آ ی ا پ ه ب ایند رد ی تذل چیه ل احه بات ، مدر ب
 س ایق ن آ ا ب دوشی مذ لاصا و ت سا ه دیسر ن تذل
 م هذ رای رفسن یا ل احه بات رفسن آ زان ! درک
 م هاوخی م ت ا ه م ع رسپ ا ب ل اسما هک ، ت سا
 ! م اهتفر ل اسر ه و ، مور ب

ادیپ ت یهام ب ل ق ن و چ : [دیوگی م ر وطن یا]

! ت سا او ق ت ن امه ن یا و ، ت سا ه درک

ت هج ن یا م جوت م دیا ب اهن املسم ام ن یا ر بان ب
 ر ا ر ق او ق ت ر ب ا ر دو خ ی گ د ن ز س اسما هک م ی ش ا ب
 ی لوبق و ه زیا ج زور ، دیع هک م ی ناد ب و م ی هد ب
 ی سک ی ا ر ب ن ا ب ر ق دیع . ت سا

نابرق ديع ،تسا لوبقش لامعا هك تسا لوبق
 هتفرگ یرتهب ؤزياج هك تسا رتهب یسک یارب
 ادیب یرتهب لاح ،دشاب هتفرگ رتیلع ؤرمن ،دشاب
 وای یارب نیا ؛دشاب هدر تشیبش درجت ،دشاب هدرک
 ادخر کش و دناوخب ديع زامن دیاب سپ ،تسا ديع
 .تسا ديع وای یارب نیا نوچ ،درواید اجبار

دیع ناونعهب ریدغ ديع لعجتاء

؛تسین ... و ندماشأ و ندروخ یارب ديع
 ديع یقیقد ديع !تسا ديع نیا یقیقد ديع لاصا
 رد !میا هدرشی قرعم تیلو و ماقم هب ام هك تسا ریدغ
 هب ریدغ ديع رد نینمؤماریماء :تسا هدمآ تیاور
 ام رگا¹ .«میا هتخانش ار وا ام و هدرشی قرعم ام
 ؟دوب هچ ام فیلکت میتخانشی من ار نینمؤماریماء
 میدرکی من تیعبت ریسمنیا زا ام ،میتخانشی من رگا
 مامترگا تقونآ ؛میدوبن تیلو و عیشدس اسارپ و
 نیا ،دوب تفابس املا سابد و اهس املا زا من دب
 تسد نینمؤماریماء !؟تشاد یاهدیاف هچ ام یارب
 ادیب راک و رسد ام لقع اب و تشانگ ام لقع یور
 تیناسنا هب تیمیهد الحرم زا ار ام ینعید ،درک
 ،رگید یاهب تکم اما ؛داد فرشد ام هب و دیناسر
 ناسنا لقع رد و دندهی من ناسنا هب ار لقع نیا
 ی م فرصد ناسنا هدام رد هکلب ،دنکی من فرصت
 .دینیب ،دینیب دیهاوخی م امش ار یبتکم ره ؛دنک

میراد تیاور .تسا ديع ریدغ ديع زور اذل
 ،دریگب هزور ریدغ ديع زور رد یسکرگا هك
 زور رد² .دراد هزور لاسد رازه داتشه باوژ
 نمؤم ناردارب ندید ،دیهدب هقدصد ریدغ ديع
 :هك دیوگب تینهت تیلو هب ار اهنا و دیورب
 !³ دیدیسر تیلو هب امش هك زورما زا هب هب

¹ ۱۱۸ ص ،ی فوکلا تارفریسفت ؛ ۴۷۴ ص ، ۱ ج ، لامعلا لابقا
² ص ، ۲ ج ، هیقلا مرضحی لانم ؛ ۱۴۳ ص ، ۳ ج ، ماکحلا بینهت
 . ۳۵۰ ص ، ۲ ج ، نیظعاو لا تصور ؛ ۹۰
³ ص ، ۲ ج ، نجهتملا حابصم ؛ ۴۸۱ - ۴۷۲ ص ، ۱ ج ، لامعلا لابقا
 ۷۳۸ - ۷۳۶

زور رد ار دیع سابل ن اتدوخ ی اهاهچب ی ارب
 ون ی ابع ، دینک ن ت ون سابل ، دیر خب ریدغ دیع
 کی ، دیر ادنرگا ! دینک ن ت ون دقراچ ، دینک ن ت
 ام هک دیز ادنیب ن اتدوخ ن درگ ون مشیر با فلاک
 !تسا تّ نس اهنیا . مپدیرخ ون زیچ کی زورما

دایعا هب ی قیقد دایعا زا طاطحنا رطخ ی موهوم و ی رابتعا

هک میاهتفر بقع هز ادنا هچ ام دینیب لاما
 ریدغ دیع ، تفر رطف دیع ، تفر نابرق دیع
 زورون دیع و ی ربگ ی اهدیع تقون آ و تفر
 چیه هک ی زورون دیع ؛ تسشن و دماش یاجه
 تعدب کی فرص و درادن ی ماسا ساسا
 ی م ی ناکتهناخ ، میسوپیم ون سابل¹ !تسا
 ی عیاجف ره و ، میوری م رگیدمه ن دید ، مینک
 ی م ادیپ زورون دیع رد دینک صرف امش هک
 اقا« : میوگی م میتسه ن املسم هک م ه ام !دوش
 زا تّ یعبت دصق اّما ، میوری م ی نلاف ن دید ام
 ی م ن دید دصق هب ام ، مینکی مذت شترز تّ نس
 ن دید ی ارب دیهاوخی م ، ادخ هّ دنب ی ا «! میور
 نیا ارچ اّلاصا !؟ دیتفرن زوریرپ ارچ ، دیورب
 ماسا رخا !؟ دیهدی مذر ار ق ریدغ دیع ار ادبم
 و کّرحت ی اعدا و میناملسم هک ام ؟تسیچ هب
 ار نامدوخ ی اهرماک دیابن ، میراد تّ هعت ی اعدا
 تسا ی اهلئسم نیا !؟ میهدب رارق ساسا کی رب
 !رگید

ن دید و میهدب رارق دیع ار ریدغ دیع امرگا
 تینهت و کیربت ، میسوپ ون سابل ، میورب م
 و تبیلها رکذل فاحم و س لاجم رد ، میوگب
 ار ش تّ ایصوصخ و نینمؤماریم ل ناضف
 امک - مینک هدنز ار رما نیا اّلاصا و میوگب
 دوشی م دیع ام ی ارب نیا - دناهدرک هدنز هکنیا
 نییپ و نییپ و نییپ ار نامدوخ مادم رگا اّما

¹ ماسا و تّ یهاجر د زورون هب دوش عوجر رتشیب علاطا تهج

،میدانفا تاساسحا به لّ قعت زا و میدروا رت
 دیع نیا رد رگا ام ،اقا یا :میوگی م رگید
 و مینکذ ضوع ار نامۀناذ شرف لاثم زورون
 و نویزیولتن لاف و مینکذ هراجا ار شرف ن لاف
 ی م و دنیای م امۀناذ ،میروایذ ار روکد ن لاف
 کی رد تقون آ «!تسا رادنی ن لاف» :دنیوگ
 تنیز بابسا تسد کی لاثم ،زورون دیع
 ناموت رازھت سید ای رازھ هد به ار قاطا
 نینچ [دنیای م ندید ی ارب ی تقو ات دنکی م هیارک
 هکتسا ی امر اچیب نیا لامد .دنیوگب [ن انچ و
 !دنیشنی م نیمز یور لاثم و درادش دوخ
 نمؤم و ،تسا فارحنا و ی تخبذب همه اهنیا
 !دشاب لّ قعت و رکفت ی اراد هکتسا ی سک ن آ
 حطس زا ار ام همه الله عاشن اذ
 ندید زا و ،دناسر ب لّ قعت لّ حر م به تاساسحا
 و ماتوک راکفا و ل طابء آرا ی وریپ و ندینش و
 و رکفت و لّمات ءجرد به ،هدننکه ماتوک

تقیقده؛ دناسرب تیلو تقیقده نآ و تیارد
 تیعیقو بهار ناسنا هکی اطقن نیمه ی نعید تیلو
 همزه زار ناسنا و دنکی متوعد تیعیقو نطبو
 امهمه الله عاشن اذخ. دناهری م دناوز و ضراوع
 دنکی قرعم ماقم نیا بهار

كَنَيْطَعًا أَنَا * مِحْرَلًا نِمْحَرَلًا لِلَّهِ مِسْبِي
 وَهُوَ كِنِيشَانِ * رَحْنًا وَ كَبْرَلِ صَف * رَثَوَكَلًا
 1. بُرْتَبَلًا

قد زاعافد موزا

نابرقه دیعد دیعد مود بهبطخ
 میحرلا ن محرلا الله مسب

تیروحم اب نینموم رب رافک هطلس ی فانت

ملاسارد دیحوت

ی افسلف کی ی بتکم و بهزم و نید ره
 روحم و لمات روحم نآ ی نعید هفسلف؛ دراد
 نآ ساسار بنید نآ تاروتسد مامت هکی مهفت
 کی و هفسلف کی م هدیجمن آرقه بتسا روحم
 نآرقه بتسا دیحوتن آرقه روحم و، دراد روحم
 دیحوت ساسار ب و دنکی م دیحوت به بتوعد
 مامتو، دنکی م هعماجت دحو و ظفده بتوعد
 ی م دیحوت و اذخ بهار ناسنا هکی ار ی یاههار
 هار مامت زار و دهدی م ناشن ناسنا به، دناسر
 ی م یریکولج، ددنبی م ار ناسنا هار هکی یاه
 دنک.

میراد هیآ تسید زار شید دیجمن آرقه رد م
 و طیراصن و دوهدی اب امشد، نینموم ی ا: هکی
 دینکن تقافر، دینکن ی تسود اذخ ن انمشد
 دیریگن دوخ ی لو ار اهنا و دینکنش زیما
 عَایِلُوا نِیرِفْکَلًا اَوْ ذَخْتَتَ لَا اَوْ تَمَاءَ نِیْذَلًا اِهْیَا ی
 ار نیرفاک، نینموم ی ا»²؛ «ن ینموملاً نوڈنم
 ». دیریگن ناتدوخ عایلوا

1 سوره کوثر (۱۰۸).

2. ۱۴۴ هیآ (۴) عاسن هروس

مُكِنُودَ نِمَّ مُنَاطِبٍ أَوْ ذَخْتَتَ لَا أَوْ تَمَاءَ نَ يَذَّلَا اِهْيَأَي (۱)
 ریز سابل مکرد ار اهنآ»^۱؛ (لَا أَبْخُ مُكِنُودًا لَا
 رارق، دبسچب ناتندب هب هک دوخ شوپریز و
 «دیریگدن اتدوخ زارمه ار اهنآ و دیهدن

؛ دشاب رود ی لیخ ز ا دیراد سامت اهنآ ابرگا و
 ارهاظ و ،تسین امش هار ناشدصقم و هار نوچ
 داجیا زای لو ،دنکی م شزیما و تاشامم امش اب
 می مذی راددوخ امش رد داسف و ی بارخ هنوگره
 مکلب ،تسین امش تداعد اهنآ فده نوچ ؛دننک
 سپ ،تسا هدام و ایندی گدنز و ی دام اهنآ فده
 ره زا (ن اشدوخ دو صقم هب ندیسر ی ارب) «
 دنه او خدی هاتوک امش هرابرد ی داسف و ی بارخ
 «!درک»

تسا ن ارق قطنم نیا

میراد دیجم ن ارق رد

(۲)؛ (لَا یَبْسَدُ نَ یَنِمُومًا یَا عَنَ یَرَفُکُلًا لِّلَّهِ اَلْعَجَبِ نَلَوُ)
 نینموم هب تبسن رآفک ی ارب ی لبیس دنوادخ»
 «تسا هدادن رارق»

هک تسا هدادن رارق ی هار ادخالصا ی نعید
 هب تبسن ی طلست و ذوفن ،هلمجالی فولو رآفک
 دنیب دنوتی مذ ن مؤم !دشاب هتشاد اهناملسم
 تحت رد .دشاب طلسم و ارب ی رفاک ی زور هک
 راگزاسد ماسا قطنم اب ،ن دمارد رفکت موکد
 تسین

ی ارب ماسلا هیلع نینموملاریما دینادی
 رفکت موکد و تیلو تحت زار مدرم هکنیا
 می اهنآ نوچ !؟ دز ریشمش ردقچ ،دنک چراخ
 ام تموکد تحت رد دیاب اهناملسم» :دنتفگ
 ی نید هناداز اهنآ هک میهدی مذ هز اجا ام و دشاب
 ی راک ره ؛دشاب هنیدم رد ی ربمغیپ و دنروایپ

۱۱۸. ۱ هیأ (۳) نارمعل آ هروسد
 ۱۴۱. ۲ هیأ (۴) عاسد هروسد

ام تیلو تحت رد دیاب دنکب دنه اوخی م
تحت رد ناملسم رفن کی هکنیا و «!دشاد
ش زاسد ماسا حور ابلاًصا، دشاد رفک تیلو
یاهنم اب تسی و اسم، رمانیا نیعی؛ درادن
!ماسا

ماسا اراد هب رفکاراد زا ترجه بوجو

رد ام سپ، دشاد باسد نیا یور هکی تقو
ماسا زا یاهترم و هجرد ره، رفک تموکد
؛تسینی قیقد و تسی زاجم، میشاد هتشاد ار
تحت رد و دیور بسیراپ هب امشد هکنیا لثم
ی زامن و دینکی گذنر اهنا تموکد و تیلو
ناجو حور نایلو، دیناو خبن اتدوخی اربم ه
تسا رفک تموکد تحت رد امشد.

یوسد هب رفکاراد زا ترجه اذل
ندرکی گدنز لاصا و ،تسا بجاو ماسلا اراد
ره یارب یسکرگا !تسا طلاغ رفکاراد رد
و ؛تسا مارد ،دنکی گدنز جراخ رد یراک
مارد ،رتلاب مه مارد زا ،دوشب اهنا هعبت رگا
تیلو و تحت رد هکی صخش ره !تسا دکوم
ی م تموکد واربه کی نوناق نآ و تسا رفک
نآ زا ارش دوخ دیاب ،تسا رفک نوناق دنک
دیاب ماسلا اراد رد و دنک جراخ نوناق
ماسلا اراد یوسد هب رفکاراد زا ترجه
ی تد .میراد نآرق حیرص هیا ؛تسا بجاو
تموکد رگا ،دنتسه رفکاراد رد هکی ناسک
ماسلا تموکد دنناوتی من ،ددرگرب ماسلا هب
ماسلا اراد هب مکنیا رگم دنریگب تسد رد ار
دندرگرب .

و میشاب رفک تیلو و تحت رد ام رگا سپ
،میهدب هقدص ،میریگب هزور ،میناوخب زامد
ی اهبش ،مینک تراجت ،مینک حاکد ،مینک جج
ار اهراک ههمه و میریگب رسد رب نآرق ردق
،دشاب ام رسد رب رفکی وترپ نآ کیلو ،مینکب
زاجم و کوپ و شزرایب ام لامعانیام
،میشاب ماسلا تموکد تحت رد ام رگا !تسا
هزور ،حیحصد زامد هب ار ام ماسلا نیا
توعد حیحصد لمع و حیحصد جج ،حیحصد
دهدی من اشنام هبار اهت یعقاو ههمه و دنکی
ضرفو میشاب ماسلا تموکد تحت رد ام رگا
و میریگد مه هزور ،میناوخد مه زامد هک دینک
زا تسا رتهب زاب ،مینکب مه تیصعم رازه
ههمه و میشاب رفک تموکد تحت رد مکنیا
ثحب کی نیا !میهدب ماجنا بوخ ار اهراک
متخار نآ اجنیمه رد نکیلو ،دراد ی نلاوط
¹ .مینکی م

قد زات یامد و عافد موزا

1 ؛ ۷۷ - ۶۹ ص ۳ ج ،ی سانشد داعمه هب دوشد عوجر رتشیب علاطت هج
۱۲۵ - ۱۱۹ ص ۳ ج ؛ ۲۵۳ ص ۲ ج ،هیقف تیلو

زا و نآرق تا یا زا بلطم نیا حور و ناج
رد ناسنا ی تقو هک ،تسا هدش هتفرگ رابخا
تموکد یارب و تسا ملسا تموکد تحت
رجا وا ،دنکی م راک و دشکی م تمحز ملسا
ی م ادخ درک م ه ی هانگ رگا و ؛دراد دیهش
ش یارب و دوب فرطی بوا ،هنرگا اما .دزرمآ
م ه زامن ،دادی من تیمها و تشادن ی توافق
ش لغبریز ار حیتافم ردقنآ و دناوخب

دعبه که رمع الله دبع لثم - دوشب هر اپه که دریگب
 هدیاف چیه - ادوب هنیدم نیسدم ز ا ادخل و سر ز ا
 رارقنیا ز ا هئسم²؛ تشاد دهاوخذ و ال اح به ی ا
 توافتی ب دناوتی م روطچ ناملمس کی! تسا
 تموکد ی ارب م لاسا ی گدنز و تاید!؟ دشاب
 ی ب دناوتی م ناسنا روطچ تقون آ، تسا م لاسا
 انعم ی توافتی ب هئسم روطچ لاصا!؟ دشاب توافتی
 ؟! دراد

که ی یاهه بطخ رد رطف دیع زور رد ام
³میدرک ت حبل صم عوضوم نیا به ع جار میدناوخ
 ،میوشی مذ عوضوم نیا رد دراو رگید زورما و
 که تسا ندوب توافتی ب نیمه رد تبحص ن کیلو
 ی طلاغ راک ندوب توافتی ب: منک ضرع متساوخی م
 ی کی!؟ چه ی نعین دوب توافتی ب هر خلأ ابن وچ؛ تسا
 ناسنا تسا نیا اب قد رگا؛ ل طاب ی کی و تسا قد
 و ال ابند دیاب تسا ن آ اب رگا و ،دور ب نیا ل ابند دیاب
 ناسنا مکنیا!؟ چه ی نعین دوب توافتی ب؛ دور ب
 رسد برانگب، ن آ اب هذ و نیا اب هذ: دیوگب و دنیشنب
 لِغَشَا مَّهْلًا و ؛ دنوشب هتسخ ات دنزب رگیدمه
⁴! ن یمناع ن یملاس مهنید انلعجا و ن یملاطاب ن یملاطلا
 ؟تسیچ ن یملاط اب ن یملاط؛ تسا طلاغ اهفر ح نیا
 نیا! تسا عامع و ی روک و ی یانیبازا ی شان اهنیا
 ندش تبیرت مدع زا ی شان اهنیا!؟ چه ی نعین اهفر ح

¹ ص ۱۵، ج ۱، یزم، ل امکلا بیذهت؛ ۲۱۴ ص ۴، ج ۴، یراخبلا حیحص
 ۷۱۹ ص ۱۱، ج ۱، ل امعلا زنک؛ ۳۳۹

² ن ینمؤماریم اب رمع نب الله دبع تعید مدع ن و ماریپ علاطا تهج
 خیرات؛ ۱۵ ص ۳، ج ۳، ب هذلا جورم به دوشد عو جر م لاسا هیلع
 ۴۲۸ ص ۴، ج ۴، یربطلا

³ بلطم نیا ن و ماریپ علاطا تهج. دشنت فای سلجم نیا هناقساتم
 ۴ سلجم، ۱۳۲ - ۱۱۹ ص ۱، ج ۱، توکلم رارسا به دوشد عو جر

⁴ نایم رد ار ام و امر فل و غشم ناملط اب ار ناملط، ایادخ: «همجرته
 (ق قح)» «! هدب رارق هر هدرپ و تملاس به نانا

هک دیوگی می ماسا تیبرت! تسی می ماسا تیبرت هب
 ایند فرطن آرد و دشاب ایند فرطن یا ناسنا رگا
 و دشاب ملظت حتررد و دنک هتاغای تسیار هب می ناملمس
 «! دیهدب تاجدار ما هن مالمسم» : دیوگب و دنزب دایرف
 هب ایند فرطن یا زایاب دشاب نکتتم ناسنا و
 وازا و دورب ایند فرطن آ

، دنکد یریگتسد رگا لا و ؛ دنک یریگتسد
 ! دزادنا می شتآ هبور هبار و انوادخ

باتک لاصا! میراد تایاور نیازا ردقچام
 ره امش! تسیند یزیچا هنیازا ریغام یاه
 نم و یفاک زارام یاهباتک زامادک
 ... و قودصبتکو یقربن ساحم و رضحیلا
 اهفرد نیازا شاهمه لاصا دینکی مزاب
 ! تسیا هلمسم نیازام نید یانیم لاصا! تسیا
 اقا: هک تسیند یراکطایتحارام نید یانیم
 ، دوشی می نوخمتسد نوچمنکن گنج اجنا نم
 نیاروطچ، زامنداءا مع قوم رد نم تقون آ
 ، دیایمذتسدهب آ اجنا! ؟ مشکب آ ارمتسد
 ی تروصدرد مه ممیت و منک ممیت دیاب تقون آ
 منکب هریبج سپ، دشابن کمم هریبج هک تسیا
 سپ؛ ممیت مه و منک هریبج مه هکنیا طایتحا و
 ات میوشند دراولئاسم نیازد لاصا هکنیا رتهب
 کرابم! ابجرم بؤ!! میوشند لاتیم هکنیا
 و! ایید: هک دنزی م دایرف ربمغیپ! امر فب! دشاب
 ؛ ایند بؤ! میایید مناوتی منم: ییوگی م و ت
 ره، ناجاقآ رخا! تسیند یفرح، رگید نیشنب
 مه لقع ناسنا هباردخ و دراد باسد یزیچ
 و میرانگب اپریند ار لقع دیاب ایآ! تسیا هداد
 !؟ مینکنی باسد چیه

هداد رارق ریشمش تحت رد ار تداعسد دنوادخ
 رد تشهب¹؛ فوئسلا ل لاط تحت هنجان: تسیا

¹ فلاتخا یردق اب، ۸۳ ص، یریشد، رابخلأ عمماج

و گنج نادیم ردی نعی «تسا ریشمشه ایاس ریز
 نیا به باتفا و دنکی م تگرد ریشمشه کی یاجذا
 و رآفک رسد رب شاهیاس و دروخی م ریشمشه
 ام ی تقو .تسا تشهب اجذا ،دتفای م نیکرشم
 ی م فویسل لاط تحت ار تشهبه کی میتسه ی ثیعمج
 تسام تسد هنهر ب ریشمشه کی تقو ره سپ ،میزاد
 ام تسد هنهر ب ریشمشه ی تقو و ،میتشهب ل ها ام
 س دقم اماد مکنیا .میتسین تشهب ل ها ام تسین
 و راهچ و هس نید ک کشه ائسم اماد و میشاب
 اهنیا ،میزاد ار ...و زامذ تا مدقم و زامذ تا نراقم
 هذی لو ؛ظوفحم ش دوخ ی اجهب همه و دشاب دیاب
 کرت رگید تهج و دوشب هتفرگ تهج کی مکنیا
 !تسا ی مهمه ائسم ائسم نیا ؛دوشب

قد زاعافد مدعو ی توافتی ب عوسد راثا

نامز فورعم ی ارعش ز تباذن بن اسد
 مه ی بوخ ی لیذ ی اهرعش و تسادخل و سر
 دندرکاعد و اهر ابرد مه ترصد و تفگی م
 :دوبن آرد دیقنیا و

ام، دنک دییاتار و تس دقلا حور اّمئاد الله عاشن ا
هبار امهکی ماگنه ن آات»^۱؛ ک ناسلب انتر صند
«! ینکی م ی رای د وخن ابز

تسانیا رد دهاشد. تشگرب ادعب بخی لو
ش بیعی لو، درک رمعل اس راهچ و دونوا که
ق دند گنجر د^۲. دوب ی یوسرت مدآ که دوب نیا
دندما نوریب همه آهن املسم و ادخل و سر که
وا، دندش ق دندن دنکل و غشم ن ابایب نایم رد و
می نوچ، دماین ق دندن دنک ی ارب لاصا
ق دند دنتشاد و دوب هدشن گنج زونه؛ دیسرت
! دماین ق دندن دنک ی ارب لاصا و اما، دندنکی م
اهد رمیری تی تد و آهن املسم مامت و ادخل و سر
م ههنیدم رد و اما، دندوب راکل و غشم همه
ی ضعبتسان کمه کنیا سرت زامکلب، دنامد
تراغ و دنیایب و دنسرب ههنیدم هب آهن مشد زام
ن املسم ی اههچب و نانز زامی تعامجاب، دندنک
هداد اجی اهعلق رد و دندوب هدر و آنوریب که ماه
ن زنیب رد و دوب هدمآ اهنا اب مهن آسد، دندوب
می که سب زام؛ دوب هتفر مدرم ی اههچب و
که هیفص: تساجنیا رد دهاشد لاماد! دیسرت
می، تسار بمغیپ ههمع و باطما ادبع رتخد
دیوگ:

و تساهدمآ اهنتی دوهی رفذ کی که مدید نم
اههچب و نزام که ی اهعلق و نصد نیا رود
ن آسد شپینم. دنکی م شدرگ، میتسه نآ رد
ی نب ابر بمغیپ هطبار ن لآا، ن آسد: متفگ و مدمآ
هظیرقی نب دوهی، تساکیرات ی لیخ هظیرق
ن املسم ابر بمغیپ د وخن لآا و دنتسه ام ن مشد
(دوخ ی آهن درگ اب ی نعید) دوخ روحن اب ماه
ن میا ی دوهی نیا زام و دناهتفر عافدی ارب
ربخ دوهی هب دورب و دنک صحتفت واه که متسیند
هچب و ن زنیامامت و دنیایب اهنیاهمه و دهدب

^۱ زنک؛ ۲۲۲ - ۲۱۷ ص، قرصنلا و لمجلا؛ ۱۷۷ ص، ۱ ج، داشرلا
۲۶۹ ص، ۱ ج، دنائوفا

^۲ ۴۸۴ ص، ۱ ج، قباغلا دسا؛ ۳۴۸ ص، ۱ ج، باعیتسلا

دنبید نیب ز ا و دنشکب و دننک تراغ ار اه
!شکب ار ی دوهدینیا ورب و وشد دنلب
الله رُفغی» :تفگ و درک ی هاگزنم هب نأسد
ادخ!؟ عاچشلابی لام! بلطمدبءءنبا ای کأ
ارم! بلطمدبء رتخد ی ا دزرماید ار تردپ
هچ اهراک نیا اب ارم!؟ راکهچ ت عاچشد اب
«!؟ راک»

دیوگی م باطملا ادبع رتخد ٲیفصد

اب ار مرسلالثم) مدناچیپ ار مدوخ»؛ ٲترجٲعا
(هرآدق ینعی) دومع و «(متسب مکحم ماہعنقم
و، متشکار یدوہید و متفر نییاد و متشادر ب ار
ورب! ش متشکنم، ناسدی ا: متفگ و دمآ لاب
ریشمش ینعی بلس)؛ روایب و رادر ب ار ش بلس
ار ینیق س کره نوچ؛ ... و دوخ و س اب و
نم مکنیا تلء و (تسوا یرب ش بلس دشکب
نیا مدروایب ار ش بلس و مدرکن ہنہرب ار وا
متساوخی مذنم و دوب درم وا ہک دوب تہج
نکش تظ لاد و ورب؛ مرانگب وان دب بہتسد
! روایب و رادر ب ار ش بلس و

ی لام! باطملا ادبع انبا ای کال اللہ رفغی»؛ تفگ
رتخد یا دزرمایب ار تردپ ادخ!؟ ٲجاد بہلسب
ی تجاد ہچ وا بلس بہ نم! باطملا ادبع
1»!؟ مراد

ناسنا ہک دوشی مذنیا رکف زرطنیا ہجیتد
تجاد مہ ش بلس بہ و دشکن ار یدوہید نآ
ہکلب؛ دنیشبت حار اجنآ رد ش دوخ و دشابذ
و دننکی م ہباغ اہنآ ہک دوشی مذنیا ش ہجیتد
نیا مامت و دنریگی م ار ہعلق نیمہ و دنیا می
ناسد دوخ ٲچب و نز یتد، ار اہہچب و نز
و دنربی م رسد ش دوخ ی ولج ار تباڈ نہ
راک رازہ وا اب و دنربی م رسد مہ ار ش دوخ
ی م ماجنا، مشچل باقم رد ندش ہتشکز ارتلاب
: نیاربانہ! دندہد

تسا ی لک ہدعاق

و عافد زا صاقو نہ دعس یریگرانک تیاکد

ملاسلا ہیاء نینمو ماریما تیناقد زا تیامد

،دوب راگزور ناعجشذ زا صاقو نہ دعس

مامتس یئر، دوب ادخل وسر رگشلز ادناریتل وَا

1؛ ۲۶۱ ص، ی سوط خیش، ی لاملا؛ ۲۲۸ ص، ۲ ج، ٲیوینلا قریسلا
رداصم رد فلاتخا یردق اب؛ ۱۷۳ ص، ۶ ج، ٲباغلا دسا

ن شور ی لیخ م ه ش یاه گنج ،دوب ن از ادناریت
ه رشع ز ا ر و ا م ه اهی نس ،تسا بوخی لیخو
زا دعب ص خشد نیا ی لو¹ ؛دندادی م هر شبم
تعید نینمؤماریم ا ب ادخل لوسر تلحر
و²،درکذ

نیرجاهم هم ه و دنتشکار نامثع هکنیا زا دعب
تعید و ا ،دندرک تعید نینمؤماریم ا ب راصنا و
تعید دعب³ !دوب تعید زا نیفلختم زا و درکذ
ی مذ هک «دعب» !دوب «دعب» هکنیا ی ارب درکذ
زارط رظنه طقذ زا دعب !دنک تعید ی ا ب ادناوت
ی می ا ب ا ر ط م ه ا ر ش دوخ ،ی رهاظ ت یصخشو
و ا ر ا ب ریز مناوتی مذ ن م :تفگی م و تسناد
فوع ن ب ن محر ل ادب ،ریبز ،هحط لثم⁴ «!مورب
اهنیا .دندرکی مذ تعید هک رکبابا و رمع لثم و
تیلو و تاجرد و قلاخا م راکم ن ا ه ب فراء
زا و ن ادیفششیر زا ام :دنتفگی م هکلب ،دندوبذ
ارچام !ی کی م ه ام و ،ی کی ی ا ب ؛میدوب ن ا ر ا داوا
دعب !تسا نیا رد تبحد !؟میورب و ا ر ا ب ریز
دیاب ن م ؛م تسه ه دنامرف رفذ کی ن م :دیوگی م
ن طاب رد ا ر نیا و ا !رین امرف هذ ،م شاب ه دنامرف
ی سدقم مدآ هکنیا ولو ،دنکی م باسد ش دوخ
هکنیا ولو ،تسا ی ناوخرامذ مدآ هکنیا ولو ،تسا
ل باقش یارب ن تفر ی ا ب ر ا ب ریز ی لو ؛تسه ه چ
⁵ !دوب تخسد و دوبن ش ریذپ

1. فلاتخا ی ردق ا ب ، ۱۵۵ - ۱۵۳ ص ۲، ج ،ساملسر یهاشم

2. ۱۹۳ ص ۱، ج ،دمحاً دنسم

3. ص ۴، ج ،ی ربطلا خیرات ؛ ۱۹۱ و ۱۶۲ و ۱۵۱ ص ۳، ج ،ل ماکلا
۴۲۸.

4. ۱۴۳ ص ۳، ج ،ی ربکلا تا قبطلا ؛ ۱۹۱ ص ۳، ج ،ل ماکلا

5. ص ۱۰، ج ،ی سانشد ماما ه ب دوش عو جر رتشیب علاطا تهج
۱۸۳ - ۱۷۲.

و دنکی مذ تعیب؟ دنکی مذ تعیب دعس ارچ
 رگا هک دنکی م لایخ وا! درادن م ه ی تّاع چیه
 م ه هیواعم اب و دشابذ ی لع اب و دنکذ تعیب
 رانک، دشکی م شرس یور ار ش یابذ، دشابذ
 رخآ ات و دنکی م ی گدنز ی اه شوگرد، دوری م
 وا! دود ده او خذ نیا، هذ اما؛ تسات حار رمع
 ی م لاتبم تامکاحم نیرتدب هب ایند نیمه رد
 رانک ارچ، ی ناد ی مق دار ی لع هک وت: هک دوشد
 نیا و ی تسناد ی مق دار ی لع هک وت؟! ی تفر
 ، ی دود هدینش ربمغیپ زا ی لع هرا برد ار تیاور
 !؟ ی تفر رانک ارچ

صاقو دعس و هیواعم هّاحم

نیمه، دنتشک ار نینمؤملار یما هکنیا زا دعب
 درم م ه هیواعم. دما هیواعم ش یپ صاقو دعس
 زا و، دود ی یلاقان و گنرز ی لیخ و ناطیشد
 ناطیشد ی دایا زاعقاو و همهاو هؤوق نیرکفم
 :تفگ دعس هب هیواعم! دود ایند رد
 ماهداد روتسد نم»!؟ ایلع تّبست لام، دعس ای
 ی لع ارچ وت، دننک بس ایند مامترد ار ی لع هک
 «!؟ ی نک ی مذ بس ار

ننیمو ماریما تعیب زاکه کی سک نآ نیعی
 هاگشیپ رد هک دوشی مروبجم نلآا، دنکی راددوخ
 نلآا هرخلآاب؛ دیایب تساراکزور رآبج هک هیواعم
 رد قوقد، یرانک و هشوگره رد و تسامکاح
 بدانیمز و دیایب دیاب سپ، تسامیواعم تسد
 دشاب مه دعس! درنگبش ایگدنز هکنیا ات دسویب
 یمشاهمکاحم درادنلآا، رآبج نیا و! دیایب دیاب
 «!؟ نیکی مذ بسار یلع و تارچ»: دنک

تفگ:

غارسی لعه رابرد تلیضف هسنم! هیواعم یا
 ،دوبنم یارب اهنأ زامادکره رگا هک مراد
 ادخ هب مسق»! سمشلا هیلع تعلق امم یلریخ
 یارب، درکی م عولط باتفا هکی طاقت مامت زاکه
 «!دوبرتهب نم

هصاخ لئاضف هب صاقو دعس داهشتسا

ننیمو ماریما

«؟ تسیچ تلیضف هسنان»: تفگ

تفگ:

،دوخ هدید روبرمغیب؛ همطاف جیوزت: یکی
 یلع هبار دوخ رس و نارخدنیرتهب، همطاف
 نینچمه وازا و درک جیوزت بلطی با نپ
 دلوا اهنیا هکنیسد و نسد، دندما ییاهدلاوا
 یلع و تسایلع یارب تلیضف نیا. دنربمغیب
 لوسر تیلها عزج، جاودزانیاهطساو هب
 دراو تیلها هرابرد هکنارق تایا و دش الله
 .دشمه یلع ماشد تساهدش

تسد هبار مء ربیخ گنجر دبرمغیب: مود
 ،دنک حتف و دورب اهناملسم اب هک داد رکبوبا
 زور؛ تشگرب و دروخ تسکش و تفری لو
 و داد رمع تسد هبار مء ادخلوسر رگید
 و دروخ تسکش و تفر اهناملسم اب و
 تسکش رمع: دنتفگ الله لوسر هب بش؛ تشگرب
 .تساهتشگرب و تساهدروخ

لَأَجْرَ آدَغَ يَقَارِ لَأَنْ يَطْعُلَاُ » : دومی فرادخل و سر
 رازک، هوسر و الله هبجی و هوسر و الله هبجی
 هبار مء ادر فنم ؛ هدیبه الله حقیق، راز فریغ
 تسود ار لوسر و ادخه کم هدی م یسکت تسد
 ؛ دنراد تسود ار واهلوسر و ادخ و دراد
 تسین رازف و ، دنکی م هلمد و تسارازک و
 «! دنکی م حتف ار ربیخ و اتسد هبار ادخ و
 تسد هبار مء ادر فه کم میدوب رظتنم ام همه و
 یء لامتحا لاصا و ، دوشی م هداد یسکه هچ
 هتفرگ درد شمشچ یء نوچ ؛ میدادی من ار
 هباتفا رتسبرد و دوب

همه .دنگ زاب ار شمشچ تسناوتی من و دوب
لوسر ادرف هک یسک نآ :دنتفگی مباحصا
؟تسیک ،دنگی مباحصا گنج یارب ار وا ادخ
«!دیایب یلع» :تفگ ادخلوسر ،دشهک حبص
و تسا هداتفا رتسبرد !اللهوسر ای» :دنتفگ
:تفگ «.دوشی من زاب درد تددش زاشمشچ
«!دیروایب ار وا»

ربناهد بآ زا ،دندروآ ربمغیپ شپپ ار یلع
و نک تکرده» :تفگ و دیلام یلع یاهمشچ
نیا .درک حترف ار ربیخ و تفر یلع «!ورب
یلع یارب تآیصوصخ نیا اب هک ی تلیضف
!تسینس کچیھ یارب ،تسا

تلیضف نیقیلا جاهنم رد [یلد] هملاء)
هک دنگی م رکذ بللایب بآ نی یلع یارب ییاه
تلیضف ؛تسا نیمه اهتلیضف نآ زا یکی
دراد بللایب بآ نی یلع هب صاصتخا هک ییاه
کی ،اهتلیضف نیا رد هباحصا زا کیچیھ و
(!دندراذک ارتشا مدق

:دومرف وا هرابرد ادخلوسر :مؤسد تلیضف
هُنَّا لِأَيُّهَا سَوْمٌ نَمَّ نَوْرَاهُ لَقَزِمَبِ يَنْمِ تَنَّا»
«!ی دعبی بند لا

رد طقف ؛دوب ربمغیپ اب تاوزغ همه رد یلع
دوخا اب ار یلع ادخلوسر ،کوبت گنج ،گنج کی
نم هک ی ماگنه و نامب هیندم رد» :تفگ و درب
ام اتش اب هیندم روما تسرپرس و یلو و ت ،متسین
هب و دما نوریب ادخلوسر «!میدرگرب گنج زا
نیا نیقفانم .تفر هیندم ی خسرف کی رد فرج
یلع :هک دندرک تیاعسهب عورش فرطنآ و فرط
لوسر و تسا هدش عقاو ادخلوسر ضغب دروم
رد ار وا اذل ،تسا هتشاد دنسپان ار وا تکرده ادخ
ار اهعاجشه» :دنتفگ نیقفانم !تسا هتشادگ هیندم
هک تسا هتشادگ ار و ت و تسا هدرپ دوخا اب
و یرادهناخ و ،ی شاپ مدرم هچب و نز تسرپرس
«!تسا هداد و ت هب ار هیندم یرادیارس
لوسر تمدخ و درک تکرده هیندم زا نیموملاریما

ی دین مزا، الله لوسر ای: تفگ و دما فرج رد ادخ
لوسر «!!؟ ی در بند دوخ اب گنج نیا رد ارمه کی دید
نم ن و راه لزنمب ی نم تنأ! الله و، هن» : تفگ ادخ
اب و ت تبسند و تلزنم؛ ی دعبتی بند لا هنا لا ای سوم
ی سوم ترضد هب تبسند تسا ن و راه لثم نم
تسهه کی قرف طقف، (ی راد تیاصو ماقم و تی نعید)
ی سوم ترضد زا دعبتن و راه هک تسا نیا

ی لو، یر ادنی ر بمغیپ ماقم وتی لو، دوبر بمغیپ
 نیا رد ن لا و ای تسه نم لثم تهج ره زا
 ار نیا «!وت ای منامد نم دیاب ای، هنیدم تیعقوم
 د نراد مه اهی نسد ناگرب

ن آرد هک دوبر وطنیا هنیدم نیقنامه عضو
 هب لا و ؛ ای دنامی م ر بمغیپ دیاب ای تقو
 دنتشاد اهی ج راخ اب هک ی پاهه سید هطساو
 نیمه هیلع گنج نیا هک مور ناطلس لثم -
 اذل، دندرکی م بوشا ار هنیدم - دوبر اهی مور
 هک تشاذگ اجنیا رد ار نینمؤملاریم ر بمغیپ
 کوبت رد نینچم^۱. دشابش دوخ دوجو لثم
 می م نوچ ر بمغیپ و داتفیند قافتا ی زیرنوخ
 می مذق افتا ی زیرنوخ گنج نیا رد هک تسناد
 اب ار وا، تسیند ی لع ت عاجش هب ی زاینو دتفا
 هلز نم هب هک تشاذگ هنیدم رد و دربند دوخ
^۲. دشابش دوخ

ی لع نم هک تشاذگ ی لع هرا برد زیچ هسد نیا
 ؟! منک بسد ار ی لع ارچ نم! منک بسد ار

صاقو دعسد یریگه رانک هیلع هیواعم جاجتدا

ش لئاضف هب مدع دوجو ابی لع یرایزا

زا ار اهفرح نیا وت: «تفگ هیواعم
 نیا دعسد «.هلد» :تفگ «!؟ی دینش ر بمغیپ
 و دش خلش تا قوا و دز هیواعم هب ار اهفرح
 رخا؛ دیایید نورید هیواعم س لجم زا هک دش دنلب
 !تسا ی تیصخش م ه دعسد

:تسا ن نسلها ناگرب ز ا تیاور

نم رطاخ هب ار ی لع ارچ: «تفگی م هیواعم
 ار هیضق ادهسد نیا مه وا «!؟ی نکمی مذ بسد
 رد زا تساوخ هکنیمه و تفگ هیواعم ی ارب

1 باسنا؛ ۱۸۱ ص ۲، ج، دئاو فلا زک؛ ۱۵۵ ص ۱، ج، داشر لا
 ۱۷ ص ۳، ج، یربکلا تا قبطلا؛ ۹۵ ص ۲، ج، فارشلا
 2 ص ۲، ج، فارشلا باسنا؛ ۲۹۳ و ۲۹۲ ص ۱، ج، می مقلا ریسفت
 ص ۳، ج، یربطلا خیرات؛ ۵۱۹ ص ۲، ج، هیوبنلا قریسا؛ ۹۵ و ۹۴
 ۱۷۰ ص ۱، ج، دمحا دنسم؛ ۱۲۹ ص ۵، ج، یراخبلا حیحصلا؛ ۱۰۳
 ۴۵ و ۴۲ ص ۱، ج، هجامن با نسد؛ ۱۸۵ و

دُعُفًا» :لِاقْفَ ،تَيَوَاعُمُ هَذَا طَرَضَ ،دوشبِ جِراخِ
«!كَبَاوَجَعَمَسْتَيِّتَدِ
:تَفْكَ دَعْبُو دِرْكَي تَشْزِرَاكُ وَايَا رِبِ هَيَوَاعِمِ»
«!يُونَشْبَارِ تَبَاوَجَاتِنِ يَشْنَبِ»
تَنْكُمِ اَللَّهُو» :تَفْكَ هَيَوَاعِمِ .تَسْشَنْمِه دَعْبِ
!نَلَا لَتِمَكْنِمَ مَبْلَأُ طَقِي دَدِعِ

الله لوسر نم مُتعمد وَاَللهو!؟ هَتَرَصَدَ لَاهَفَ
 بالقررد ار وت هاگچیه نم! ی لَعِ اَمِدَاذُ تُتْكَأ
 هکنیا لثم مدیدن رتهتسیاشان و رتموئلُم مدوخ
 فرحنیا هک وت! منیبی هتسیاشان ار وت ن لآ
 یرای ار ی لَع ار چ سپی دینش ر بمغیپ زا ار
 زا ار اهفرحنیا مدوخ رگا نم!؟ یرکنز
 «!مدوب ی لَع مداذ، مدوب هدینش ر بمغیپ

!؟ یرکنز یرای ار چ دیوگی م! دیدرک هجوت

دعد اب ش جاجتدان لآ اما، دیوگی م غورد وا
 ار اهفرحنیا هک نم) «: دیوگی م! تساتسرد
 ؛ ماهدینشدر بمغیپ زا ار فرحنیا نوچ، متسهرکنم
 منکی مذ بَس ار ی لَع نم ی نکی م اَعْدَا هک وت اما
 (!؟ هَتَرَصَدَ لَاه) تسای لوی لَع هکت هج نیا رطاخب
 «!؟ یرکنز یرای ار وا ار چ سپ

، هَمَلِظْمَ ءَادَوْسَ أَحِيرَ تُتِيَارِ يِّنَا: تَفْكَ دَعْد
 حَيْرِ لَا تَرَمِ يَّتَدِي تَلْحَارُ تُخَنَافُ! خِ خِ: بُتَلْقَفُ
 داب و تساکیرات ایند عضو مدید نم؛ تُتْرِسَفُ
 : متفگ مدوخ رتش هب دعب، تساهدیزو ی هابید
 ار دوخ هَلْحَارِ و (ب اوبخ ی نعید) !خِ خِ
 رابغ و درگ هکنیا ات مدرک فقوت و مدناباوخ
 «. مدرکت کرد و دش فرطرب

و ن يِفْص و ل مَج گنج هکنیا زا هیانک
 ادیب ایند ردی بوشآ، داتفاقاقتا هک... و ن اورهند
 و ن تْفَن يَا و کلاهمنیا رد متساوخذنم و دش
 ار م اَلْحَارِ اذل؛ منک تکرش تاناختما
 هار هب تفر نید زا ماهنیا ی تقو و، مدناباوخ
 .مداد همادا مدوخ

خِ خِ: ن اَرْقَلَا ي فِ خِ خِ اِس يَلَا: تَفْكَ هِيَوَاعَم
 ن اَرْقَرْد هچنآ! تساهدشن دراو دیجم ن اَرْقَرْد
 :تسانیا تساهدشن دراو دیجم

أَوْحِلْصَافٌ أَوْلَتْتَقَا ن يِنِمُومَلًا نِم ن اَتْفِنَاطِ نَاوِ
 أَوْلَتْتَقَفِ طِي رَ خُلَاآ ي لَع اَمُهْدَحَا تَعْبَدِ ن اَف اَمُهْنِيْبِ

رگا”^۱؛ ۱) اللَّهُ رَمًا إِلَىٰ آيَةٍ فَتَىٰ تَحِيَّ غَبَّتِي تَلًا
 و اهن املسم زا هفئاط ود ايرفند ود هك ديديد
 نيد امشد ، دننكي م گنج رگيدمه اب نينموم
 هب رضاح هتسد كي رگا ؛ ديهدي جلد اهنا
 و يغب و توادع رب تساوخي م و دشذ جلد
 ار و ات دينك گنج و اب ، دهدي همادا دوخ م تسد
 “! دينك راداو ادخر ما هب

!؟ ي دوي سكه اب اهگنج نيا رد وت و گب
 عَمَ تَنُكُمَا يَغَابِلَا إِلَىٰ اِدَاعِلَا عَمَ تَنُكُمَا
 ي غاب اب اهگنج نيا رد !؟ اِدَاعِلَا إِلَىٰ اِدَاعِلَا
 اب ابي دوي لداع هيلع

۱. ۹. ۹. ۱ (۴۹) تارجد هرود

«!؟ی درکی م گنجی غاب هیلع ل داء

هب! دهدب هیواعم هب ی باوج چیه ت سناوتد دعس
ن لاا وت هکی یا جنیا ، ادخ هب مسق» : تفگ هیواعم
اجنیا هب رتشیب وت زانم ، ی اهتسشن
«! مرتراوازسد

: تفگ وا هب (ی کلم ام لوق هب) م ه هیواعم
نینچنیا ی گتسیاشد وت ؛ ٥ر ذعونب کیلع ی بای»
ش یوخوموق و لیماف! ی راندن ار ی یاهتسایر
سپ ؛ دنرادن لوبق ت سایر هب ار وت دوخت یاه
1 «! نکد وزرا ار اجنیا

، ی تفر رانک امش! دینییب لاما ، دعس بانج
همه و تشاد ار اهگنج نیا م ه نینمؤماریم
م ه ایاضق نیا و ، دوب نینمؤماریم شود رب
هدما نینمؤماریم اب امش رگا اما ؛ دما ش پپ
نینمؤماریم ی وریند تیوقت نیا ایآ ، ی دوب
و راصنا و نیرجاهم زان ناگرزب! ؛ دوبن
و ی نرق سیوا لثم ، ماهن املسم زان ناگرزب
نینمؤماریم باکر ردن یفصرد ، رسایر امد
ریم! دوب بیجعی لیخ² ؛ دندش هتشک و دندما
دوبن تیوقت بجوم ایآ ی دمایم وت رگا ، دعس
هک وت! ؟! ی درکی مذ تیوقت ار ی لع رگشل و
ن ازادناگنس سیئر هک وت ، ی دوب ناریا حتاف
ت مسق و ی دمایم رگا ، ی دوب نازادناریت و
، ی تفرگی م تسد رد ار ی لع رگشل ی زادناریت
زاب ، ی دوب رگا و! ؟! ی تشادی مذ رب ی راب ایآ
ی دوب وترگا ، رگید هن! ؟! دوبروطنیمه هلسم
ی لع ی ارب تسکش دیاشد ، دش ی مذروطنیا دیاشد
دیاشد و دمایم مذش پپنیمک دیاشد ، دش ی مذ ادپ
تروصد هزادنا نیا ات هیواعم یاهی زاب هق

1 ؛ ۱۷۱ ص ، ی سوط خیش ، ی لاملا ؛ ۱۴ ص ، ۳ ج ، ب هذلا جورم
و ۳۶۱ ص ، ۱۰ ج ، ریدغلا ؛ ۷۷ ص ، ۸ ج ، ریثکن یا ، ٥یاهنلا و ٥یادبلا
م ه رداصم رد فالاتخا یردق اب ؛ ۱۸۶ ص ، ۳ ج ، ی سانشد ماما ؛ ۳۶۲
ص ، ۱۰ ج ، ی سانشد ماما هب دوشد عوجر رتشیب علاطا تهج نینچ
۱۶۸ - ۱۷۰ و ۱۸۸ - ۱۹۵

2 ؛ ۱۰۰ و ۹۹ ص ، ی شکلا لاجر ؛ ۳۵ و ۱۲ ص ، ۲ ج ، رابخلأا حرشد
- ۵۵۶ و ۳۴۰ ص ، ن یقصلأا تعقو ؛ ۳۲ ص ، ۴ ج ، علابنلا ملاءا ریسد
۵۵۹

!تفرگی مذ

ی ضعب نم هک دیوگب دیابن ناسنا سپ
،تاقوا ی ضعب .مرادن ی راک و مرانک ،تاقوا
!تسا نداد تسکش و نذر ررض ن دود رانک
طایتحا فِلاخر د طایتحا ،تاقوا ی ضعب ی نعید
!تسا

ی‌ب‌ی‌راکطایت‌دا دیکا و دیدش ت‌م‌رد ت‌د‌ع ق‌د‌ز‌ا ع‌اف‌د ر‌د‌د‌ر‌وم

ی‌ن‌ب‌ و ه‌ی‌م‌ای‌ن‌ب‌ ت‌م‌وک‌د‌ ه‌ب‌ ه‌ل‌ئ‌س‌م‌ ی‌ت‌ق‌و‌]
ی‌ا‌ر‌ب‌ ه‌ع‌ی‌ش‌ و ا‌ه‌ن‌ا‌م‌ل‌س‌م‌ ن‌و‌خ‌ا‌ل‌ص‌ا‌ [د‌ی‌س‌ر‌ ن‌ا‌ور‌م
و د‌ن‌د‌وب‌ ه‌ف‌وک‌ ر‌د‌ ه‌ک‌ ی‌ن‌ای‌ع‌ی‌ش‌ ن‌ی‌م‌ه‌! د‌ش‌ ح‌ا‌ب‌م‌ ا‌ه‌ن‌ا‌
،د‌ی‌ز‌ی‌خ‌ر‌ب‌» :د‌ز‌ی‌م‌ د‌ای‌ر‌ف‌ و ت‌ف‌گ‌ی‌م‌ ی‌ا‌ع‌ م‌ا‌د‌م
د‌ن‌د‌ش‌ل‌ ی‌ل‌ذ‌ ر‌د‌ق‌ن‌ آ¹ «!د‌ی‌ن‌ک‌ ع‌ا‌ف‌د‌ ن‌ا‌ت‌ق‌د‌ز‌ا‌ و د‌ی‌ز‌ی‌خ‌ر‌ب‌
ر‌د‌ه‌ب‌ر‌د‌ ا‌ر‌ ه‌م‌ه‌ ،د‌ن‌ت‌ش‌ک‌ ا‌ر‌ ن‌ا‌ش‌ن‌ا‌گ‌ر‌ز‌ب‌ ه‌م‌ه‌ ه‌ک‌
ن‌ا‌ش‌ی‌ور‌ و د‌ن‌ت‌ش‌ا‌ن‌گ‌ ا‌ه‌ر‌ج‌ا‌ ی‌ل‌ا‌ ه‌د‌ن‌ز‌ ا‌ر‌ ه‌م‌ه‌ ،د‌ن‌د‌ر‌ک‌
ه‌ک‌ ی‌س‌ک‌ر‌ه‌ ه‌ک‌ د‌ن‌د‌ی‌س‌ر‌ ی‌ی‌ا‌ج‌ا‌ت‌ و ،د‌ن‌ت‌خ‌ا‌س‌ت‌ ر‌ا‌م‌ع‌
ه‌ن‌د‌ - د‌وب‌ م‌ا‌ل‌س‌ا‌ ه‌ی‌ل‌ع‌ ن‌ی‌ن‌م‌و‌م‌ا‌ر‌ی‌م‌ا‌ ع‌ی‌ش‌ت‌ ه‌ب‌ م‌ه‌ت‌م‌
ه‌ب‌ ی‌ن‌ع‌ی‌ ؛د‌وب‌ ر‌د‌ه‌ ش‌ن‌و‌خ‌ - د‌وب‌ ه‌ع‌ی‌ش‌ ا‌ن‌ی‌ق‌ی‌ ه‌ک‌ن‌ی‌ا‌
:د‌ی‌و‌گ‌ب‌ ت‌س‌ن‌ا‌و‌ت‌ی‌ م‌ذ‌ ی‌س‌ک‌ ا‌ی‌ن‌د‌ ر‌د‌ ه‌ک‌ د‌ی‌س‌ر‌ ی‌ی‌ا‌ج‌
،م‌ا‌ه‌ع‌ی‌ش‌ ن‌م‌ ت‌ف‌گ‌ی‌م‌ ه‌ک‌ن‌ی‌م‌ه‌! م‌ت‌س‌ه‌ ه‌ع‌ی‌ش‌ ن‌م‌
!د‌وب‌ ی‌راکطایت‌دا ی‌ا‌ر‌ب‌ ا‌ه‌ن‌ی‌ا‌²!د‌وب‌ ر‌د‌ه‌ ش‌ن‌و‌خ‌

ن‌ک‌ی‌لو ،ت‌س‌ا‌ ب‌و‌خ‌ د‌و‌خ‌ ی‌ا‌ج‌ ر‌د‌ ط‌ای‌ت‌دا
م‌ی‌ه‌ا‌و‌خ‌ی‌م‌ ا‌م‌ .ت‌س‌ا‌ ط‌ل‌غ‌ د‌و‌خ‌ ی‌ا‌ج‌ ر‌ی‌غ‌ ر‌د‌
ر‌گ‌ا‌ ا‌م‌ا‌ ،م‌ی‌ر‌ی‌گ‌ب‌ و‌ض‌و‌ ه‌ک‌ م‌ی‌ن‌ک‌ ا‌د‌ی‌پ‌ ی‌ک‌ا‌پ‌ ب‌ا‌
ب‌ا‌ت‌ف‌ا‌ا‌ت‌ م‌ی‌د‌ر‌گ‌ب‌ ک‌ا‌پ‌ ب‌ا‌ل‌ ا‌ب‌ن‌د‌ ر‌د‌ق‌ن‌ ی‌ا‌ م‌ی‌ه‌ا‌و‌خ‌ب‌
ی‌م‌ذ‌! ت‌س‌ا‌ ه‌د‌ش‌ ا‌ض‌ق‌ م‌ه‌ ن‌ا‌م‌ز‌ا‌م‌ن‌ ،د‌ن‌ک‌ ب‌و‌ر‌غ‌
ی‌ب‌ا‌ ن‌ی‌م‌ه‌ ا‌ب‌ ،ی‌د‌ر‌گ‌ب‌ ب‌ا‌ل‌ ا‌ب‌ن‌د‌ ر‌د‌ق‌ن‌ آ‌ د‌ه‌ا‌و‌خ‌
ا‌ت‌ ر‌ی‌گ‌ب‌ و‌ض‌و‌ ت‌س‌ا‌ ر‌ه‌ا‌ط‌ ش‌ر‌ه‌ا‌ظ‌ د‌ن‌ت‌ف‌گ‌ ه‌ک‌
د‌و‌ش‌ن‌ ا‌ض‌ق‌ ت‌ز‌ا‌م‌ن‌

ی‌م‌ذ‌ د‌ر‌د‌ه‌ب‌ ا‌ه‌ت‌م‌وک‌د‌ ن‌ی‌ا‌» :[د‌ن‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌]
!د‌ش‌ا‌ب‌ ن‌ا‌م‌ز‌ م‌ا‌م‌ا‌ ت‌م‌وک‌د‌ د‌ی‌ا‌ب‌ ،د‌ر‌و‌خ‌
ش‌ل‌د‌ع‌ ،ت‌س‌ا‌ ن‌ا‌ن‌چ‌ و‌ ن‌ی‌ن‌چ‌ن‌ا‌م‌ز‌ م‌ا‌م‌ا‌ ت‌م‌وک‌د‌
و‌ ت‌س‌ا‌ ت‌س‌ر‌د‌ ا‌ه‌ن‌ی‌ا‌ ه‌م‌ه‌ «... و‌ ت‌س‌ا‌ ن‌ل‌ا‌ف‌
ه‌ب‌ ه‌ل‌ئ‌س‌م‌ ن‌ی‌ا‌ ا‌ی‌ا‌ ی‌لو‌ ؛ت‌س‌ا‌ ت‌م‌وک‌د‌ ت‌ق‌ی‌ق‌د‌
ی‌ت‌ی‌ا‌ن‌ج‌ م‌س‌ق‌ر‌ه‌ ز‌ا‌ ن‌ا‌س‌ن‌ا‌ ه‌ک‌ د‌ن‌ک‌ی‌م‌ ر‌م‌ا‌ ن‌ا‌س‌ن‌ا‌
د‌و‌خ‌ق‌د‌ز‌ا‌ و‌ د‌و‌ر‌ب‌ر‌ف‌ک‌ ر‌ا‌ب‌ر‌ی‌ز‌ و‌ د‌ن‌ک‌ ت‌ی‌ع‌ب‌ت‌
م‌ا‌م‌ا‌ ت‌م‌وک‌د‌ ف‌ل‌ا‌خ‌ ر‌ب‌ ه‌ک‌ن‌ی‌ا‌!؟د‌ن‌ک‌ن‌ ع‌ا‌ف‌د‌
ت‌ض‌ن‌ی‌ا‌ ،ت‌س‌ی‌ن‌ی‌ ر‌ا‌کطایت‌دا ن‌ی‌ا‌! ت‌س‌ا‌ ن‌ا‌م‌ز‌

1. ۷۰ - ۶۳ ص ۱، ج (هدیعه) غلابا ج‌ه‌ن‌د‌
2. ۴۵۸ - ۴۳۰ ص ۱۸، ج ،ی‌س‌ا‌ن‌ش‌د‌ م‌ا‌م‌ا‌ ه‌ب‌ د‌و‌ش‌د‌ ع‌و‌ج‌ر‌

روما هامز و تموکدی تقو ، هلب !تسا طایتدا
نآ یوترپرد ،تسا اهناملسم دوختسد رد
اما ؛دننکب دنناوتی م ،دننکب دنهاوخبی راکره
نمضرد ،دوشی م هتسکشتمو کدنآ ی تقو
اهنیا هم ؛دننک ی راکطایتدا دنهاوخی م نآ
نیا .تسیند ی راکطایتدا و تسا ی راکهابتشا
!تسا ی مهم هئسم ی لیخ هئسم

و ایمای نبتمو کد هب هئسم تقونآ
و نوراه و روصنم و سابعی نبتمو کد

ی پاهراک هچ اهنیا و دیسر لکوتم و نومام
 دیدرک هجوت! منک ضرع هچ لاصا هک، دندرک
 ،تسب بآء ادهشلا دتیسد ترضد ربق هب لکوتم
 نایعیش زاب، درک بارخار ربق هامت هبترم نیدنچ
 ،درک بارخ زاب، درک بارخ زاب، دنتخاسد ار ربق
 دعب و درک بارخ هبترم نیدنچ، درک بارخ زاب
 دنتکت عارز و دندنبب بآ ربقی ور هک داد روتسد
 ۱! دورن ربق رسد سی سک لاصا و

ت مرد کته هب سی سابع رصتم ضار تعا
تیلها هب تبسند لکوتم شردپ ندومد
ملاسلا مهیاء

درد ریثان با ل ماک خیرات رد
 ،طمشوبا مانه ب لکوتم رابردی ارعش زای کی
 لها در رد و هیضفار در رد رعش طخ دنچ
 ی پاهرعش ی لیخ مه ش پاهرعش و تفگ تید
 هک امشد: دودنیا ش پاهرعش دافم! دود طیسب
 ربمغیپ تموکد ثراو، دیتسه سابعی ند
 تسد ربمغیپ تموکد ن لآ لله دمحا! دیتسه
 امش اریز؛ دیسر ش بحاصد هب و تساهدما امشد
 دندوبی ناسک هچ اهنیا! دیتسه ربمغیپ ثراو
 ربمغیپ!؟ میتسه ربمغیپ ثراو ام: دنتفگی م هک
 ،تشادرتشید رتخد کی و تشادنی رسی هک
 هک مه ثراو دسری مذر تخد هب هک مه تاما
 دیتسه ربمغیپی لو امشد سپ! دسری مذ داماد هب
 می مریا کره؛ تساهمشی ارب تموکد نیا و
 امش ریغی ارب! دینکب دیناوتی م، دینکب دیهاوخ
 هملاق، دنتسه تموکدی عدم هکی ناسکن آزا
 زجی زیچ چیه اهنای ارب و! تسیند مه^۲ سی
 و دنزوسب رانگب. تسیند تاماند و ی نامیشپ

^۱ نینچم ه. ۵۵ ص، ۷ ج، ل ماکلا؛ ۳۲۵ ص، سی سوط خیشد، سی لاملا
 ۲۰۸ ص، متفه س لجم، ماسلا مهیاء تیلها بقانم هب دوشد عوجر
^۲ هملاء. دنیوگی م هملاق ش پاهه کتن آ هب، دشارتی م ار ملقن اسنا سی تقو
 (ی نار هط)

«!دنگ اشامت

و تفگ تیلها هیلع ار رعش طخ دنچ نیا و
یرادناتسا و تیلو لکوتم، سلجم نامهرد
و تشوند صخشنیا یارب ار نمید و همامید
همهر صنتم شرسپ و داد و اهدت علخ راهچ
رد رانید رازه هسهک تفگ دعب؛ دادت علخ و
!دنزیر برعاشد نیا رسد بر سلجم نآ

هجیتد؟! دمآی ماچک زار انید رازه هسنیا
هسنیا نده عمج، اهطایتدا و اهتوکسنآ
یرعاشد رسد بر ندهتخیر و رانید رازه
!دنکی ماضفار وجه هک تسا
نیا سکیچه هک داد روتسد لکوتم نآ زا دعب
،دنکد عمج ار رانید رازه هسه

عمج - ش ناکیدز نزا ی کی - دعسو رصنتم طقف
درفن یرتهبی نعید؛ دندهب واهبار همه و دننگ
لوپن یا دیاب، تسا هاشداپ رسپن امههک رابرد
نیا هبار رانید رازه هسنیا و دننگ عمج ار ماه
1! دهدبر عاشد

تسم و دروخی م بارشل کوتم ی اقا نیا
:دیوگی م ش بجاد! درکی م
ش یپ، دنتشاد راک و اباهی ضعبهک بشد کی
دنیا یپ لکوتم ش یپ اهنا هک تفگ و ا و دندما حتف
هک دندید دندما ی تقو. دننگ تبحص و ابا و
... و تایوجّه و رعشش یارب و دنیا ی م ن ارتخد
2! دنناوخی م

ی م، لکوتم رسپ، رصنتم نیمه زور کی
:دیوگ
دنناوخی م دنراد هک مدید و دمما رابرد هب نم
تشر ص خشد رفن کی هک - تَنخُم هَدَابُع و
ریزی گرزب ی اکتم - دوب و ا رابرد رد ی لمع
روبع اکتم یور زا ار سابل و هتسب ش سابل
مه ار ش رسد و، تسا هتسب ار ش رمک و هداد
تسا هدیشار تعاصاً لثم

رسد و دوب گرزب نینمؤملار یما مکش ن وچ
ش دوخ، تشادذوم و دوب عاصاً نینمؤملار یما
!دوب هدر و آرد ی لع لکش هبار
و دنناوخی م نینمؤملار یما در رد ی راعشا و
!دننگی م وجه و دندخی م رک رک همه
و الله و سر هفیلذ مان هبار، لکوتم س لجم رد
وجه ار نینمؤملار یما دنراد نینمؤملار هفیلذ
:دیوگی م رصنتم! دننگی م

هک مدز بیهد واهب و دش خلت ی لیخ متاقوا
،دش تکاس رگیزاب هَدَابُع ن ا و! ش اب تکاس
تراک هبار؟ ی دش تکاس ارچ» :تفگ لکوتم
«!ش ابل و غشم

!نینمؤملار یما ای: متفگ و مدرک مردپ هبار نم

1. ۲۳۱ ص ۹، ج ۱، یربطلا خیراتلا؛ ۱۰۱ ص ۷، ج ۷، ریثان بیا ل ماکلا
2. ۱۰۵ - ۳۳ ص ۷، ج ۷، ریثان بیا، ل ماکلا هبار دوش عوجر

نیا ؛دنتسه وت خیاشم زا اهنیا رخآ
وت خیاشم زا و وت یومع رسپن نیمو مزاریم
اهنآ یاهت شوگ زای هاوخی مچره وت !تسا
رد ار اهنآ یاهت شوگن کیلو ،روخبی روخب
!رانگد اهگسو بلاکنیا یاهن ادند ریز

ی یوگدی اءءدی هاوخی مت دوخه چر هی نعید
 مشاهی ند ناگزبزا ی اء! دنیوگب اهنیا هک رانگد
 ی تسه سابعی نبز او تو، دنراد هقباس اهنآ و تسا
 هچنیا رخآ؛ یرادی اءءدی شیوخو موقه رخلآ اب و
 ار اهنآ تشوگ ارچ؟! یروآ شپد تسا ی عضو
 ؟! یرادنای م بلاکنیا ناند ریز

اب همه: تفگن اینغم هب دعب، داد شوگل کوتم
 دیوگب مه

ندز تسد هب دندرک عورش مهابن اینغم مامت
 رسپر ب (رصنتم ی نعید) ناوچنیا: «ندناو خو
 نلاف رب ناوچنیا رس؛ درک تریغ ش یومع
 1»! شردام

عورش سلجم نیا رد ن اینغم نیا مامت
 رصنتم یارب ندناو خو و ندز تسد هب دندرک
 ز سلجم نیا رد دهاوخی م ماشداپ رسپ هک
 نیمه! دیدرک هجوت! دنک عافد نینمؤلار یما
 ل تقصق رصنتم هک دش ی تاهج زای کی هلمسم
 هک یدایز قباوس اب هتبلأ و 2؛ دومن ار ل کوتم
 هک درک رما ار کرت ناملاغ هرخلآ اب، میراد
 3. دندرک هعطقه عطقه ار وا و دنتفر بش کی

یارب، ل کوتم بانج هک دیوگب دیابن اسنا
 ؟! یتخیر طمشوبا رس رب رانید راز ههس هچ
 مادکی یارب؟! دوباجکی یارب رانید راز ههس نیا
 ی ماهر اکنیا زاناملسم هفیلخ؟! دوبناملسم
 هقباس چیه نینمؤلار یما هک ضر فرب؟! دنک
 تسد هب امشن لآ هکی تموکدنیا، تشادنی ا
 نیا رگم؟! دیاه دروآ تسد هب اجک زانیا، دیاه دروآ
 داعم و ربمغیپ و ادخلآ اح؟! تسین آرق یارب
 تسایر نلآ امش؟! تفر رانک اهنیا همه و

1. 55 ص، 7 ج، ریثان بالماکلا

2. 56 ص، نامه

3. 100 - 95 ص، نامه

!؟هناپی تسه هاشداپ!؟یرادنای یرادی رهاظ
ریشمش زاریغ یرما رطاخه ت تموکد نیا
رد نینمؤلاریما رگا!؟دوب نینمؤلاریما
ی مذریشمش... و بازحا و نیند و ردب گنج
لااح!؟دوب تسد تموکد نیا نلامش، دز
ارچ!؟نکی م هرخسم ارچ سپ، ی تفرگ
ی م لیکشت نینمؤلاریما هیلع ی نغت سلجم
ادخدز نه کتسا ی یاهزیچ اهنیا!؟یهد

۱! داصر مَلَابِلَ اللّٰه نَّ و؛ دنام دهاوخذی فخم

رد تیلو و به تبسند مات دایقتا و ل ادتعا ظفد

عیشد بتکم

هجوتم هشیمه هک تسا یسک ن آناملسم

دنگ؛ دورن دنگ، دورن دنت، دنگذی ووره دایز هک دشاپ
ار مدآن مه ن تفر دنت، دزادنا می بقع ار مدآن تفر
اتبعیشد رُیذ و: «دزادنا می هار زا و دنگی هک هتسخ
ی دنگ مه و تسا طلاغی دنت مه»^۲ «طسولاً طمناً
طمناً ملاسلاً هیلع نینمو ملاریم باحصا؛ تسا طلاغ
دندوب طسولاً

دنیوگی هتاندن بدغبصاً و رتشا کلام

هک دوبر وطنیا نینمو ملاریم به تبسند ام ل اح
، میدرکی م تبحد ، میتسشنی م ههاب هکنیا اب
ی کی لاصا ام نایم رد ی لع ، میدرکی م ی خوش
ش ریذپ رد اما ؛ دشی من هتخانش و دوب ام زا
هکنیا لثم میدوب عیطم ی اهزادنا به و انامرف
ام رسد ی لایاب رب هدیشک ریشمشد اب ی نر ریشمشد
، دروایب دورف دهاوخی م ن لآ و تسا هداتسیا
ی من ی طخت و میدوب عیطم ردقنیا مه ام
۳. میدرک

!تسا عیشد یانعم و تیلو یانعم نیا و

ی ارب هک درادن ی ئیصخش نینمو ملاریم
ی کی لثم مه و ؛ درانگب ی تخت و جاتش دوخ
و تسا ادخرما ، رمانیا ی لو ، تسا مدرمزا
!دوشد ارجا دیاب

دیع زور هک زورما رد الله عاشن دنوادخ

ی فاو و ی فاکی لیخ ار ام هرهب ،تسا نابرق
طسولاً نایعیشد نامه زا ار ام و !دهدب رارق

۱. (داصر مَلَابِلَ كَبْرًا نًا) : ۱۴ هیا (۸۹) رجف هروسد زا سابتقا
مانگیم کرد و تراگدرو و پاقده کی تسرد هب: «۹۳ ص ۸ ج ، ی سانشد داعم
»!تسا

۲ ، ۲ ج ، ی سانشد داعم . فلاتخا ی ردق اب ، ۵ ص ، دیفم خیشد ، ی لاملا
: ۱۳۴ ص

ی اهقرف و هتسد ن آن ، دنانم باختنا و رظندروم هک نم نایعیشد نیرتهب
«دناه دومن داختا ار هنامیم و ل ادتعا هار هک دنتسه

۳. ۲۵ ص ۱ ج ، دیدحالی بانبا ، هغلابلا جهن حرشد

و! وردنک هذ و میشاب وردنت هذ که دهد بر ارق
طایتحا زا مه ار ام سفند و امن ندب و ام لقع
! [دنادرگبرود] اجی بیاهی راک
دّمحمل آ و دّمحم ی لعّل صدّمهللا

ادخلوسر أبطخ حرش : متسيد س لجم
ن ابرق ديع رد
ن ابرق ديعد ديع أبطخ

میحرّلا ن محرّلا الله مسب

ن یمّر کما ءارقسلا فرشا ی لع الله ی لص و
ن یملاعا هلا بید ، ن یلسرما و ءایبلا متاخ
نیر هاطلا نیبیطلا هلا ی لع و دمحم مساقلا ی با
موی ی لا ن لا ن م نیعما مهءاعا ی لع الله ءنعط و
ن یدلا

ربکا ج دی انعم

موی : تسا ج روھظ زور ن ابرق دیع زور
ی ج ن آ ربکا ج د : دنیوگی م ی ضعب . ربکلا ج حط
عمج لاس ن آ رد ن ابرق دیع اب عمج هک تسا
تسا ضحم ی لیخ هناماوع فرد نیا و «دوشب
، تسا موی ی ارب تفسد ربکا ، «ربکلا ج حط موی» رد
هک ، ج زور ن یرتگرزب ی نعید ؛ ج دی ی ارب تفسد هک
و ¹ (تَدُوْدَعَمَ مَائًا) نوچ . تسا ن ابرق دیع زور ن آ
دیع هک هدنام زور هسود نامہ ² ، (تَمَوْلَعَمَ مَائًا)
اھنیا و دشابی م قیرشت مایا زالبق و ی حضاً
نیا مھ زالبضا . دندی م لیکشت ار ج د عومجم
و ءفرعلا موی و ءیورتللا موی و ءنیزلا موی ، اھزور
دیع دوخ و ی ناثللا رفنلا موی و لولأا رفنلا موی
³ . تسا ربکلا ج موی اذل ؛ تسا ن ابرق دیع و ی حضاً

جَحَطًا مَوِي سِ اَنَلًا ي لِاِ اِلْوُسَرِ وَ لِلّٰهَ اَنَّم نَذًا وَ
وَ اذخ زان اذا نیا و ملاعا نیا» ⁴ ؛ (ربکلا ج

1. ۲۰۳. ۱ مایا (۲) هرقد هروس

2. ۲۸. ۲ مایا (۲۲) ج د هروس

3. دوشد عوجر هلسم نیا رد فالتخمل اوقا نوماریپ رتشیب علاطت هج
۲، ج ، ءداعسلا نایب ؛ ۱۴۹ ص ، ۹ ج □ □ ، ن ارقلا ریسفت ی فن ازیملا هج

۱۰. ص ، ۲ ج ، ن ایبلا عمجم ؛ ۲۴۷ ص

4. ۳. ۳ مایا (۹) هبوت هروس

نیرتگرزب رد نیکرشم یارب ادخلوسر
ی م، تسا یحضا دیع زور هک ج زور
»دشاب

و دش لزان تئارب هروس رد هیآ نیا
یارب ات دندوب مایپ نیا هدر و آنینمؤمارما
نامه رد مه ترضد و، دندناوخ نیکرشم
ار ملاعانی یحضا دیع زور رد هبقع هرمج
بِحَاطًا مَوَّيًّا ن یاربانب¹. دندناوخ نیکرشم یارب
تسا نابرق دیع **بِرَبْغَلًا**

ربکلاً اّج مدانهب مه حلاطصا کی، هلب
و، دنیوگی م هرمعل باقم رد ج مدانهب هک تسا
هصوصخب و؛ دنیوگی م رغصلاً اّج هرمع هب
، دنیوگی م ربکا اّج مه قلاطا و حذ هب ج مدانهب
تسا هشق قلاطا مک و ترندن هب ی لیخ هتبا هک

رد نابرق دیع زور رد ادخلوسر هببطخ فیخلا جسم

و دندناوخ هکم رد هببطخ کی ادخلوسر
هببطخ هس و دندناوخ تافر ع رد مه هببطخ کی
هک یحضا دیع زور نآ. دندناوخ نام رد مه
فیخلا جسم رد هرمج ی مرزا دعب ترضد
ی اهبطخ و دندوب اجنآ رد ی دارفا و دندمآ
ی لصفم و آازغ هببطخ ی لیخ هک دندرک تئارق
ادتبا تا ملک نیا هب ار هببطخ نآ ترضد، دوب
دندرک:

نیر یاس هب ربمایپ تاشیامرف غلابا موزا

ی لیا هغلب و اها عوفی تلقم عمسد ادبع الله رصن
ترصنو ی رایو کمک ادخ»؛ ا هعمسیه م ن م
بوخ ار ام ی اهفر د نیا هک ی ا هندی نآ دنک
دنک ظفد بوخ و دریگد دای بوخ، دهد بش وگ
»! دناسر بدناه دینشن هک ی ناسک نآ هب و
بایدو

نیا هک ی ناسک نآ هب»؛ ا هغلبیه م ن م ی لیا
»تسا هدیسنو ه دش در او اهنآ هب بلاطم

¹ ۱۶۳ - ۱۵۷ ص، ی فوکلا تار فریست

:بایو

و طاشنرپ و هزات و رت ادخ» ؛ أدبع الله رّضن
فردنیا هک یاهدنب نآ دراد هگن ت جهبرپ
«... و دنکش و گبوخ ارم یاه

یاد و

و هزاتورت ادخ»^۱؛ دبع هجو الله رّضن
هرچو تروصدراد هگذت جهبرپو طاشنرپ
شوگ بوخارم یاهفرحنیا هکی اهدنبن آ
«... و دنک

ادخلوسر! تسا مهم یلیخ بلاطم نیا
طقفهکی ناگدنبن آ یارب مّلسو هلا و هیلع الله یّلد
اعد، دنناسربن ارگید هب و دننک ظفد و دننک شوگ
بلاطم نیا هکی دیافو و ناشدوخ لمع لا ادا دنکی
رضنه طقنزا یلو؛ دوخ یاج هب دراد ناشدوخ یارب
نیا؛ اهُغلبیم لم نم یلا» ن آ غلابا و ندرک ظفد
دنتسین اجنیا هک دنناسرب ی ناسکن آ هب دیاب ار بلاطم
،غَلْبِي، غَلْبًا» «تسا هدیسنرذ اهنا هب بلاطم نیا و
دراد انعم کی» اَغْلِبْتِ، غَلْبِي، غَلْبٍ» و «اَغْلَابِ

ن ارگید هب ار بلاطم نیا دیاب ارچ
؟ میناسرب

یلا یقفل ماد بُر و، یقفر یغ یقفل ماد بُر ف
رایسب هچ هکنیا یارب»^۲؛ هنم هقفا وه نم
اما، دنناسری م ی رگید هب ار بلاطم هکی دارفا
«دندراذمه مهف ت یفرظ و دندیمهفن ناشدوخ

مء نیا، دنناسربن ارگید هب اهنیارگا
؛ دوری من نیب زابلاطم نیا و دوشی من عیاض
،لاثم باب نم. تسا هدیسنر ی رگید هب ن وچ
،دنرضاد هبطذ یاپ هکی تیعمجنیا مامت رگا
ی لو، دننکن کاردا ار بلاطم نیا مادکچیه
لوسر هک دنیوگب هقیب هب و دنریگب دای بوخ
تسا ن کمم بخ، دومرف روطنیا ادخ
سپ، دنمهفب اهنا هک دنشاب ی دارفا رایسب هچ
زا و دوشی من عیاض بلاطم نیا لصا هجیتنلاب
دوری من تسد

^۱ خیرات؛ ۴۰۳، ص ۱، ج، یفاکلا؛ ۱۷۳، ص ۱، ج، یمقلا ریسفت
۱۰۹، ص ۲، ج، یبوقعیلا

^۲ ۱۷۳، ص ۱، ج، یمقلا ریسفت؛ ۴۰۳، ص ۱، ج، یفاکلا

دمهفی من ش دوخ»؛ هیف ریغ هفیل ماد برف
«.دناسری م ار هقی لو
و»؛ هئم هفأ وه نم ی لا هفیل ماد برف و
ن آن اش دوخ هک دنتسه هفن یلما ذرا رایسب هچ
،دنهفی م ار بلطن آن و شناد و ماعن آن و هفیل
ی ناسک هب ی لو

،دنرتهیقف ،دنرتهب ناشدوخ زا هک دنناسری م
و تسا رتشیب ناشئعد ،تسا رتهب ناشتاذ
«.دننکی م کاردا رتهب ار بلاطم

زا تسیند ی ریزگ ،ع ومجملات یحنم نیاربانب
هکنیا زام عا لامد ،دناسر ار بلاطم دیاب هکنیا
هقفا ی وسهبل ماد ای ،دشاب هیقف ریغ هقفل ماد
ار بلاطم نیا دیاب همه ،لاحل کی لع ؛دشاب
هک تسه ن اشرس تشپ مه اعد ن آ و ،دنناسر ب
ی م ار راک نیا هک ی یاهرهچ ن آ ادخ !الله رّضن»
امشو «!دنک تجهرپ و ش شخردرپ و کانبات ،دننک
هک دیوشب هجاوم اهنا اب زاب ی یاهرهچ اب هشیمه
.دیناسر ب ار بلاطم نیا

بلق رد هک یریز روما و ربمایپ هیصوت هس

دنکی منداجیا ترودک

صُلاخا :مِلسُمِ یُرما بُلِقَنَّ هیلَعْلَ عَیْ لَا تُثَلَاثُ
موزللا و نیلمسلا هُمَدْلًا هَیصَنَّا و لله ل معا
1. مهئارو نم هطیحم مهتوعد ن ا ف ؛مهتعامج
درم بلق هک تسا تلصخ هس و راک هس»
ادیپ ترودک اهنا زا تقوچییه ن مؤم و ناملسم
،ام حلاطصا هب و) دوشی مند هتسخ و دنکی مند
«!» (دنیشنی مندش بلق یور ی درگ

هکره هک تسا ی بوخل مع ردقن یا لمع نیا
درد دص ،دوربش بلق هبل مع نیا و دهدب ماجنا
ی لمع ناسنا تسا نکم .دنامی م کاپ و تسا کاپ
ی لو ،دشاب ی بوخ و ریخل مع مهل مع و دهدب ماجنا
لثم ،دشاب هتشاد ناسنا رد بئاوشد زا ی تارثا زاب
دوخ هب هرخلأاب هک ی ضارغا و ایر و ی دنسپدوخ
هنس دل امعا زا ی ضعبن اسنا ای ،ددرگی م رب ن اسنا
وا دوخ هب ش اهجیتند لاملاب ی لو ،دهدب ماجنا ار
ادخل لوسر هک ی لمع اتهس نیا اما .ددرگرب
ملمسم درم بلق یور ی ئوس رثا چییه ،دیامرفی م

1. ۱۷۳ ص ۱، ج ۱، مقلایسفت؛ ۴۰۳ ص ۱، ج ۱، ی فاکلا

لمع دصدر دصل مع اتسد نیا نی نعی ؛ دراذگی مذ
لمع اتسد نیا زاکه ی بلق و تسار هطم و رهاط
و فاصد و کاپ و دوشی مذ دولاً لاصا ، دنک روبع
دنکی م روبع اهنیا زای اهبئاشد چیه نودب
« هذ ، «ملمس ی رما بُلُق» : دیامرفی مقلب امری».

ادذی ار بد لمع صلاخا

لّوا:

لمع ، ناملسم درم» ؛ لله ل معلا صلاخا
« . دنکب ادذی ار بد ار شیا هراکو

دنگی عسد! انعم رپ ردقنیا و ماتوک اُلْمَج کی
 ی تاهجش رکفرد و تیزرد و ،دنگ راک ادخی ارب
 ددرگرب و اهل املاب اید درگرب و ا دوخ به به که دشابند
 و ا هُ ریشع و رسأ به اید درگرب و ا تاقلعتم به اید
 زا و ا هیاسمه و ماوقا و ردام و رپ به اید درگرب
 .ددرگرب و ا رظنه طقند

دارفا به ن دادتروشم رد تین ص ولذ تیمها

ی رما رد ن اسنا ابی سکتسا نکم الاثم
 نیما تروشم رد دیاب مهن اسنا هتبل و دنگ تروشم
 باطم عقاو و باطم ق دهاوخی م و ا نوچ ،دشاب
 ردش دوخر کفن نیز گیاجار ن اسنا رکف و دسرپ ارب
 هنیب امی ف هچنآ ن اسنا رگا تقون آ ؛ دهدب رارق لمع
 به ولو - دیوگد ،دنادی م حلاص و ا ی ارب الله نیب و
 !رگید تسا تنایز نیا - دشاب ی حلاصم ظاح
 دناوتی مذ و تسا و ا دوخ به عجار حلاصم تقوکی
 لاکشانیا بخ ،دنگ نیب و ا ی ارب ارب باطم تقیق
 دنگی م تروشم ی رما رد ن اسنا ابی سگ الاثم ؛ دراند
 نوچ ،دیوگد و ا به ارب عقاو دناوتی مذ ن اسنا و
 باطم عقاو ن اسنا تقوکی اما .دراد ررضش نتفگ
 به دنادی م و دهدی م صیخشت ارب باطم ق ارب و
 به ی تاظحلامی لو ،تسا نیب رما نیب رد و ا حلاص
 زا ی ضعب به عجار اید و ا دوخ به عجار ل املاب
 تروشمی کاپن آ رد یردق ،دوب دهاوخی و ا تاقلعتم
 و ا سرتسد رد به یرکف هجیتد و دنگی م تلاخد
 هدمآ ش تیزرد به کی کچوک ضرغ کی ارب ،درانگی م
 و ا ی ارب ع و مجملات یحنم و دوشی م طولخم تسا
 منیبی م نیب ارب ارب ارب حلاصنم ،هل به که دنگی م نیب
 :دنیوگی م اذل .تسا طلاغ نیا ؛ دینکب ارب راک نیا به

تروشم دروم هک ی سک»¹؛ «ن متؤم رُاشتسما
دیابن نیما و تسا نیما، دریگی م رارقن اسنا
»دنک تناخ

ردنم اقا: دیوگب فرط هب دیاب این اسنا
باوج مناوتی مذ و مرادن تیحلاص رمانیا
؛ دیوگب مناوتی مذی لو منادی م ای، م هدد ار امش
لائم، دروایدی رذع، دیوگب مناوتی مزرگا ای و
، دینک هعجارم دیز هب رمانیا رد امش: دیوگب
دیوگب امش هب ار باطم تقیقح مناوتب و ا دیاشد

1. ۶۰۱ ص ۲، ج ۲، نساحملا

حلاصم زای ضعب رطاخه ناسنا رگا
 مکنیا ولو، دیوگن وای اربار بلطم قادی صخش
 ناسنا وانوچا، دراد تعنم وای اربمه یرادقم
 ارتعنم دصرد صد هکتسا هداد رارق نیما ار
 یلیخ اجنیا تقوناً - هلمجالی فهد - دیوگن وای ارب
 رد هک دوشیم فوشکم ناسنا یارب بلاطم زای
 یفار ش دوز دیار اشتسم صخش، تروشم ماگن
 هک دنیب و دنک صرف وای اج الله نیب و نیب ام
 ررضرب ولو، تسیچ وای عقاو وای قیقدت حلصم
 دنامی م نداد تدهش لثم بلطم نیما. دشاب ش دوز
 ی مزی سک»¹؛ ﴿هُبْلَقَ مَّثَاءُ هَنَّافٍ اِهْمُتْکِی نَمَ وَ﴾
 بالقدنکن امتکرگا و، دنک تدهش نامتک دناوت
 «تسا راکمانگ وای

صلاخا یانعم

دیامرفی م:

ادخی ارب طقفن اسنا لمع»؛ ﴿لِ مَعْلَا صُ لَ اَخَا
 «. دشاب

ماجنا یلمع ده اوخی م ناسنا ی تقوی نعید
 ی تقو هک یروطنامه لاثم؛ ددرگب، دهدب
 هک ددرگی م، دروخب ییاذغ ده اوخی م ناسنا
 و راخ اذغ نیما اب لاثم ای دشابند ه دولاً اذغ نیما
 هویم نیما رد ای دشابند طولخم یزیچ و کاشاخ
 بآ، بآ نیما ای دشابند ه دیدنگ و دساف هویم اه
²؛ ﴿مَاعَطَ ی لِ ا نَسْنِلِ ا رِظْنِیْلَفَ﴾، دشاب ی کاپ
 ی ارب یاذغ، ده دی م ماجنا ناسنا هک مه یلمع
 نیما هبش ای کاپ و، دشاب کاپ دیاب و تساجور
 ناسنا ی نعید، دشاب صلاخا نآ رد دیاب هکتسا
 هک دشابند نآ رد ی اهبئاش هک دنک ی عسد دیاب
 نیما لمعی تقو. تساو دوز هب عجار هر خلأ اب
 دبرثا بلقی ور رگید لمع نیما، دوشب روط

1. ۲۸۳ هیا (۲) هرقد هروس

2: ۱۹۴ ص ۳، ج، توکلم رارسا. ۲۴ هیا (۸۰) سبء هروس
 «درگنبن انا هب تقد اب و دزادنا رظنش یوخت لاکام هب دیاب ناسنا»

لأصا، لمع يدب و دب رثا نوچ؛ دراذگی مذ
 ن آناسنا مکنیا و تینم لا دراذنی کلام چیه
 مه ایند رد و، دهدب تبسندش دوزخ هب ار لمع
 ضار غا زای ضرغی ارب و دشابل فاغ ادخزا
 ی فدب لمع نیا. دهدب ماجنا ی یادخ ریغ
 ی نسحتسم و ریگمشچ لمع کی هچ سفندد

دنگی مذ دازآ ار باق، دشابناید دشاب چراخ رد
 ی م باجد و هدرپ کی باق یور لمع نیا مکلپ
 لمع نیا و، دریگی م درگ ار باق یور و دزادنا
 لیبس و ناسنا لد هب نآ و تسین «نهیذعل غی لا»
 دهدی م ل غ ناسنا

لآثم هک تسین نیا «دشاب ادخ ی ارب لمع»
 ی ارب، دهدن ماجنا ش اچب ی ارب یراک ناسنا
 ،دهدن ماجنا ش قیفر ی ارب، دهدن ماجنا ش نر
 لمع هک دیوگب و دهدن ماجنا ش ایاسمه ی ارب
 رد تبحصه کلب؛ دشاب ادخ دوزخ ی ارب طقف دیاب
 ماجنا اهنیا ی ارب هک مه ی لامعا هک تسا نیا
 ناسنا رگا لا و، دشاب ادخ ی ارب دهدی م
 ار ادخ و دهدب ماجنا ادخ ی ارب ی لمع دهاوخب
 رگید مکنآ، دنک از جم تانناک و ملاوع همه زا
 دوشی مذ ادخ

ی لامعا همه ی نعید «دشاب ادخ ی ارب لمع»
 ،اهدم آوتفر زا ،دهدی م ماجنا ناسنا هک
 ،اهروس ،اهزامن ،اهه باطخ ،اهکیاع و ملام
 مّلت و اهمیلت ،اهن دناوخ ،اهی راوگوس ،اهرورس
 زا ،دراد راک و رس اهنآ اب هک ی دارفان آ ی ارب ،اه
 عفد رظنه طقت زا هذ ،دشاب ی هلا تریب رظنه طقت
 تبجم و دشاب هتشاد راک اهنیا اب ی نعید بی صخش
 هئسم نیا رگا بی هلا ههجو نآ هب اما ،دشاب هتشاد
 صلاخا: ،دنک یوق مادم و دریب ولج اماد ار
 دنگی م مامت ار راک نیا و دوشی م «لله لمعا

هرسکی ام ی اهراک هبترمکی مکنیا تلّع
 ار ناملامعا م هک تسا تهجنیمه ی ارب ،دوشی مذ

اما؛ می‌هدی متلاخدن آرد ار ادخ و مینکی م بوشم
 ،تسا «اوکرشأ» نیا .تسین^۱ (صَلَاخًا نُيَدِلًا هَلَّلِ الْأَلَمَ)
 ی نعید؛ مینکی م همیض ادخ ریغ به ار ادخ ی نعید
 ورمع و دیز لد ی دنیا شوخ ی ار بد ع و مجملات ی حنم
 ی ار بد طقف هذ ،مینکی م ار راک نیا ود ره ی ار بد و
 ن آ دوخ ی دنیا شوخ ی ار بد دیاب ام .دیز ی دنیا شوخ
 ار ی زیچ و مینک راک ادخ دوخ ی ار بد و هناخب حاصل
 .مینکد همیض ن آ به

ل کشم ی لیخ نیا هک دنکد ل ایخ ن اسنا
 ،دوبل کشم رگا !تسین روطنیا ریخهذ ،تسا
 ،تسا ل کشم هتبلأ .دوبذ نیا به فاکم ن اسنا
 دهاوخب ن اسنا هکنیا رظنه طقذ زا ی لو

۱. ۳. یأ (۳۹) رمز هروس

ن هذ ن وچ ، دهدب ت داء نیا هب ل و ا ر ش د و خ
 اب فلاتئا و س نایتسا اب ی تدم و تساه تفرگ س نا
 ، در اد رب تسد دها و خب ی تقو ، تساه دو ب اهی و ه ن آ
 ه تشر نیا رد ی تقوی لو . تساه نیگنسد ش یارب ی ردق
 می ی داء ر ما کی ل ثم ش یارب رگید نیا ، دشه درا و
 ره ی یادخ دید زا ی سکره اب رگید تقون آ ؛ دوشه
 ، دنکب ی راکره ای دنکب ی رظن ره ای دنکب ی اهلما عم
 می ی یادخ تبحم ن آ هب لیدبت و ا هب تبحم نامه
 . دوشی می یادخ لمع هب لیدبت مه و ا لمع و دوشه
 . دنیوگی م «ل معا ص لاخا» نیا هب

و نایاوشیپ یارب ی هاوخریخ ترورض نیملمسم تموکد نایلوتم

مؤد:

یارب ناسنا» ؛ نیملمسما تمثلاً تحیصننا و
 تموکد هک ی دارفا و ناربدم و نایاوشیپ
 دنکب ی هاوخریخ ، تساه هنا تسد رد نیملمسم
 . «درانگب هنا سرتسد رد مه ار ی هاوخریخ و
 رد نیملمسما ماما هک دید ناسنا رگا لاثم
 و ا هب و دورب دیاب ، دنکی م هابتشا دراد ی یاج
 تکرحد دراد ی رگشلا رگا لاثم ای ؛ دنک دز شوگ
 ناسنا و دراد نربخ مه نیملمسما ماما و دنکی م
 و دیای م دراد فرط ن لافزا رگشلا هک دنادی م
 ش دوخ ، تسین ع لطم نوچ نیملمسما ماما نیا
 نانا ملمسم و دوری م نیدزا و دنکی م نزرهجم ار
 هجوت م ار و ا و دورب دیاب ، دنوری م نیدزا مه
 نیملمسما ماما رسد تشپ ی دارفا لاثم ای و ؛ دنک
 یارب ی یوگدب نیا و دنکی م ی یوگدب
 و ا هب ار بلطم دیاب دراد ررض نیملمسما ماما
 . تسین ی زاین دراد ررض رگا ی لو ، دناسرب
 . تسه هئسم نیا یارب ی دایز ی لیخ ی اهل اثم
 زا هچنآ ن تفگ و تحیصن زا هچره ، هصلاخ
 ، دیای م ش رظن هب کاپه شیدنا و حیحص رکف
 نایب ماما یارب و درانگب ص لاخا قبط رد
 دنک

دیو گبه کنیا و ندیشک رانکو تو کسزا اما
ی فیط رد و ی تحار رد اتش اب هتشادن راک هک
بیساً دروم رگید و ی نک ی گدنز دو خراکفازا
، ی وشن ... و لفاحم و س لاجم نیا رد دورو
فرح نوچ ؛ درادن ی نعم اجنیا رد رگید اهنیا
لوسر و تسا نیلمسلا ماما واکتسا نیا
اهن املسم هکی ترو صرد هک دیوگی م مه ادخ
ن اوذعب ی یاوشیپ و دنتسه ی تموکد ی اراد
نیلمسم دارفا هممه ، دنراد ی ماسا تموکد
! دنشابه اوخریخ و اب ت بسند دیاپ

ایش دنزرفی ار بن اسنا هکی ای هاو خریخ لثم
 ضیرم ناسنا هچب رگا . دنکی م شرداربی ار بی
 رگا ای و دنکی می هاو خریخ و اب ناسنا دشاب
 ناسنا دشاب طوقسد کی ضرعم رد ناسنا رداربی
 ناملسم هم هر وطنیمه ؛ دنکی می هاو خریخ و اب
 و دشاب هاو خریخ نیملسما ماما اب تبسند دیاب اه
 و دنک نیاید و دنناسرب و اب مه ار می هاو خریخ
 ن آ و ناشهاگتسد رد ای و ارد انایحا رگا . دنیوگب
 دیاب ، تسه ی زیچ ره ناشتراما هنج و تمسقه
 و هنیبام می ف هچنآ اب تبسند تحیصنزا و دنناسرب
 . دننکذی راد دوخ دننادب حلاصه الله نیب

نوچ ؛ تسا «ن هیلع ل غیلا» مه نیاسپ
 ، دنکی می هاو خریخ ش دوخ ریغی ار بن اسنا می تقو
 تحیصن نیاس و دهاوخی مند ش دوخ می زیچ
 اسبهچ و ، تسا ریغی ار بی و تسیند ش دوخ می ار بی
 ، ریغ اب تحیصن نیاس و تحلصم نیاس دناسرب می ار بی
 اب دناوتب ات دنکی ط ار می بعضی اهار دیاب ش دوخ
 راوگاد و اسفندی ار بی تبوعصن آ و ، دنناسرب و
 ، دوشی م ش بلق هیکزت بجوم ن آ دوخ سپ ، تسا
 . دنکی م ادخی ار بی مه ار راک نیاس نوچ

هنا تُثید نم نیملسما همئلا هحیصنلا
 هحیصنه هحیصنلا هذهننا تُثید نم و نیملسما ماما
 نامه رد مه نیاسپ ! لله هحیصن ، نیملسما مامل
 و دهی م ماجنا ناسنا هکتسا می لمعو تساقیرط
 و ؛ درانگی مند می قاب ناسنا بلق رد می لغ چیه رگید
 . تسا کاپ رگید

نیملسمت عامج ابی هارمه موزلا

[موسد]

تعامج اب دیاب ناسنا «؛ مهتعامجلا موزلا و
 »! دشاب نیملسم

دیابند ، دورب هار کت دیابند ، دورب رانک دیابند

تاعامتجا رد دیاب هکلب! دنک یگدنز کت
دوجو؛ «درادن هدیاف» دیوگن و دشابن یلمسم
هیا کی یانعم رگا. تسا هدیاف اهنا نایمرد و
فورعم هبرما کی یایو داد صیخشتار ن آرق
ی یامنهار کی یایو درک رکنم زا ی هذ کی و
اهنا نایمردش دوجو، درک ریختالاد کی و
1. بتسا رثوم و تّجد

[دّمحم ل آ و دّمحم ی لعّل ص دمهللا

1. ۷۵ ص هبدوشد عوجر فیرشد هبطخنیا همادا نوماریپ علاطت هج

تراهط تيمها : مكيد و تسيد س لجم

رد تلزع و ادخر كن ماود و بلق

كولسد و ريسد

(۱) ! ي سيع ايد : ي سدق تيدد ز ا ي تارقف ريسفت

مناق دجسم ، نارهط

مِجْرًا نَاطِيْشًا نَمَ لِلّٰهِ ذُوْعًا
 مِجْرًا نَمَحْرًا لِلّٰهِ مَسْبُ
 نِيْرَهَاطًا هَلَا وَدَمَحْمِيْ لَعَاللّٰهِ لَصَدُ
 نِيْعَمَجًا مَهْدَاْعًا لَعَاللّٰهُ تَعْنُ وَ

ادخ رکذ یانعم

ی ف یرکذ زتکأ و کبلق ی لبطأ ، ی سیع ای
 ص بصبتنأ ی رورس نأ ماعا و ایتاولخا
 1! بایم نکتلا و ایذ کاذ ی فنک بیلا

نم و نک کاپنم یارب ار تبلق ، ی سیع ی ا»
 دایز ، تولذت لاد و تولذ ی اهن کم رد ار
 نیا هب نم ی دونشخ و رورس هکن ادب! نک دای
 و عرصدت ی نعید) ص بصبته لاد و تهک تسا
 یوسه (زایذ و تساوخرد و سامتلا و یراز
 و شابه دنز بلطم نیا رد و ، ی شابه متشاد نم
 «! شایذ هدرم

تبلق ؛ کبلق ی لبطأ» : هرقف رد ش یپ هتفه

تبحص «نک کاپ و رهاط و بیط نم یارب ار
 ، تسیچ بلق ی کاپ و تراهط یانعم هک میدرک
 هدرک رما بلق ی کاپ هب دنوادخ ارچ ، تسیچ ش هار
 رب بلق ی کاپ رثا رد هک یراثا و جیاتن آ و ، تسا
 2. تسیچ دوشی م بترتم ن آ

رد ار نم دایز» ؛ تاولخا ی ف یرکذ زتکأ و
 «! نک دای تاولخ

دای هذ ، نک نم دای دایز هک دنکی م رما : لاوا
 ناکم رد و تاولخ رد مه ن آ : ایناث ؛ نم ریغ

1. ۱۴۱ ص ، ۸ ج ، ی فاکلا

2 دوشد عوجر بلطم نیا رب علاط ت هج . دشذت فای مسلج نیا هناقساتم
 ۱۲۷ ص ، دیواج تایذ هب

!نک نم دایه تولذی ماه

رکذ مه اظفان اسنا هاوخ؛ ادخ دایه نیعیرکذ
لأصا: تفگ ناوتی مه کلب. دیوگن ای دیوگن
و؛ تسای بلق دایه و رکذ نامهر ب، رکذ قلاطا
نیا یارب، دنیوگی مه رکذ مه کی ظف رکذ مه
یارب ار هرطاخن آ، سی ظف رکذ نیا مه تسای
بالطن لاف»؛ دنیوگی مه. دروآی مه دایه بن اسنا
تسای نم دایه ردی نیعی «تسای نم رکذ رد
؛ سی بلق رکذ و دایه به دشاب ادخ دایه دیابن اسنا
دیاب، دروآی مه نابز رب مه ار ادخ رکذ و
نیاربان. دشاب ادخ یرو آدایه یارب تلاً و هلیسو
ار واهک دنکی راجن ابز به ی رکذ ناسنا رگا
ثبع و وغل و تسین رکذ، درواین ادخ دایه به
نآ ی اراد مه تسای نیا به رکذ تمیق و؛ تسای
دشاب رثا و هصاخ

یارب هلیسو نیرتهب و رکذ نیرتلاب، زامن راگروپی وسه برقت

دهاوخی مه کی مسقره به تسادخ دایه، رکذ
،دیوگن الله لا اهل لا ناسنا دهاوخی مه؛ دشاب
؛ تسای رکذ زامن. دناوخب زامن ایو دیوگن الله ناحبس
تسای زامن، رکذ نیرتگرزب مه کلب

رُكِّدًا وَرِكْمًا وَءِشْحَفًا نِعَى هِنْدَةَ وَأَصْلًا نَائِلًا
ناسنا زامن مه تسای روطنیا آقد»¹؛ ﴿رُبَّكَأَ لِلَّهِ
و دنکی مه سی هندی دبراک و تشز راکر هزا ار
زیچ نیرتگرزب ادخ رکذ و؛ درادی مه زاب
«!تسای

زیچ نیرتگرزب و تسادخ رکذ زامن نیعی
!تسای زامن نیمه

نیا ار هیانیا مه کی صاخشا نآ فرح اذل
:دنکی مه انعم روط

زاب دنسپان و رکنم یاهراکزا ار ناسنا زامن
نم رُبَّكَأَ یأ: ﴿رُبَّكَأَ لِلَّهِ رُكِّدًا وَ﴾؛ درادی مه

1. ۴۵. هیآ (۲۹) توبکنه هروسا

رتگرزب زامن زا ادخ رکذ اما» ؛قالصلا
«!تسا

﴿رُبَّكَآ لِلّٰهٖ رُكْنًا وَّ﴾ !تسا طلاغِ طلاغِ نیا
رکذ یارب قاصمه که زامن نیمه دوحی نعی

دهاشد و! تسانا رتگرزب زیچ ره زا، تسانا
 زا حیحصی تیاور یفاک ؤلاصد باتک رد هکنیا
 هک تسانا هدش تیاور ماسلا هیلع قداص ترضد
 :تسانیا تیاور نیا نتم ؤصلاخ

یوسه ب برقتی یارب یلعأ سیلع دنوادخ رگا
 ،تشاد غارس زامن زا رتهب یزیچ ،دوخ
 1. درکی مرامش دوخن اگدنب هبار نآ هنیاره
 اذلو ؛تسین زامن زا رتهب ی رگزم چیه سپ
 اه زامن یضعب. درادن راقم و دم مه زامن
 راقم نیا و ،دناوخب دیابن اسنا و تسانا بجاو
 انب رگانوچ. تسانا مدرم فعضا و لقا یارب
 ای تعکرت سیود ای تعکردص دوب
 هم ره زور هنباشد رد زامن تعکردصناپ
 و ؛دناوخب دنتسناوتی من ،دشی م بجاو مدرم
 هم هک تسانا هدش بجاو زامن راقم کی اذلو
 ضیرم ،یوق و فیعض ،گرزب و کچوکزا
 نآ و ،دناوخب دناوتب ماس و لسک و
 نتم مه انعم نیا رب و. تسانا تعکردص هده
 2. تسانا هدش هدر او تیاور

ن دناوخب ؛تسین رصحنم نیا هب زامن اما
 یلیخ هبوتکم ؤلفان زامن تعکردص راهچ و یسد
 کرت ناسنا رگا هکی روطه ب³، تسانا بحتسم
 چیه ارش یاضق یاج و دنک اضق دیاب دنک
 هک تسانا تیاور رد و⁴! دریگی من یزیچ
 ماسلا هیلع قداص ترضد تمدخی صخش
 :دنکی مضرع

هدش توفنم زا ی دایز لفاوند ،الله و سرنبا ای
 اضق» :دومرف ترضد ؟منک راک هچ ،تسانا
 «!نک»

؟منک راکه چنم ،تسانا دایز یلیخ :درک ضرع
 «!نک اضق» :دومرف ترضد

1. ۲۶۴ ص ۳، ج ،یفاکلا

2. ۴۵۱ ص ،قودص خیش ،یلاملا

3. ۴۴۳ ص ۳، ج ،یفاکلا

4. ۴۵۴ و ۴۵۱ و ۴۴۲ ص ،نامه

ن آضوع ديهدب هزاجا ،تسا دايژي ليخ :تفگ
«!نك اضق» :دندومرف ترضد .مهدب هقدصد
دايژي ليخ ،مناوتي مذ ،الله وسرن با اي :تفگ
هقدصد ديهدب هزاجا ،تسا

۱ «!هدب هقدصد»: دنتفگ! مهدب

زامندیاجی ریگید زیچ چیھ و هقدصدی نعید

دریگی مزار

۲ «قلاصلا»: تسا ناسنا جارعم یارب زامند

دنچره؛ تسیند تیاور نیا «ن مؤملا جارعم

تیافک ردی ناسارخ مظاکدمحم لام دنوخوا موحرم

نیا یلو^۲، «تسا هدش تیاور»: دیوگی م لوصلا

ن ابرق قلاصلا» اما^۳! تسیند تیاور و تسا هابتشا

عاجن افا؛ قلاصلا دبعلا لئسید ام ل و ا» و^۴ «ئی قتلک

تسا تیاور^۵ «رانا ی ف هب خزلای و همتا هب

جارعم زامد عقاو اما، دشابند مه تیاور رگان کیلو

جارعم نیا و. تسادخی وسه ب تکرخی نعید؛ تسا

ره؛ دریگب تروصد هلیپ هلیپ و هجرد هب هجرد دیاب

ی م تروصد هجرد کی دنواخی م ناسنا هک ی زامند

... هجرد کی، هجرد کی روطنیمه و، دریگ

ل فاوند، هبوتکم هلفاند یاه زامند زا ریغ

؛ تسا هبوتکم ریغل فاوند هک تسه م ه ی ریگید

لثم، دشاب ی صاخ ناونع ی اراد دهاوخی

، تجاد زامند، هبوت زامند، ترایز زامند

۱. ۴۵۴ ص، نامه

۲. ۲۸ ص، لوصلا تیافک

۳. ۱۰۲ ص، ۱ ج، توکلما راونا

ن اونع هبتنس و معیشد بتکزا کیچیهر رد و، تسیند تیاور هلمج نیا»

حیحصد باب ردی ناسارخ مظاکدمحم لام دنوخوا طقف و، هدشند هدید تیاور

«عاشحفاً نع ی هنته قواصلاً»: ن ارقهیا فیدر رد لوصلا تیافک زامعاً و

شرهاظ و دنکی مرکذ «رانا نم هنج مؤصلا و نیدلا دومع»: تیاور و

موحرم هک مدید اریخا و تسا هابتشا هتبل و؛ تسا تیاور ناونع

نیا، ی فورح عبط زا ۲۲۵ ص، هعمج هروس ریست رد نیهلتما رد

رد زین و، تسا هداد دانسا هلا و هیلع الله ی لصد الله لوسر هبار تیاور

تسا هدرک رکذ الله لوسر هبار دانسا نودب ۳۵۷ ص، ی لعا هروس ریست

ی سلجم هملاع زال قن هب، ۳۴۳ ص، ۶ ج، راحبلا هنیفسد کردتسم رد و

«[تسا هدروات اداقتعلا نایب باتکرد

۴. ۲۶۵ ص، ۳ ج، ی فاکلا

۵. فلاتخا ی ردق اب، ۳۱ ص، ۲ ج، ماسلا هیلع اضرا رابخا نویع

همجرت

رگان سپ؛ تسا زامند دوشی م ل اوسن آ هب عجار هندنزرا هک ی زیچ نیلوا»

زامند رد رگا و دود دهاوختاجند لها، دود مات و حیحصد شیا هزامند

(ق قح) «. دش دهاوخت هکنفا م نهج رد دشاب هدرک ی تسد

زامند، هامم همیند زامند، هامل ووا زامند، هلیفغ زامند
 رد ناسنا هک ی زامند و هصوصخم مایا و ی لایله
 ناونع ی اراد ای؛ دناوخب هصوصخم نکاما
 زامند و دوشد دنلب روطنیمه ناسنا و دشابذی صاخ
 ناتبجاو زامند و دیاهدمآ دجسم هب امشن لآا. دناوخب
 و دیاهدناوخم هبحتسم زامند، دیاهدناوخم هار
 هکتسا بحتسم هم زاباما، دیر اندم هم ی راک چیه
 رهظ ات حبص زا و حبص ات روطنیمه و دیتسیاب
 1! دیهدب ملاس و دیناوخبی تعکر ود زامند باسحی ب

رد هبوتکم ریغ هلفان ی اه زامند دناوخم، هلب
 عولط ماگنهلثم، دراد تهارکت اقوا ی ضعب
 نیا هب مه نآ؛ باتفا بورغ کیدزند و باتفا
 ای و اهتسرپتد هکتسا تاء
 می تدابع تقونآ رد اهتسرپدیشروخ
 و اعقوم نآ رد هکتسا هتساوخن ادخ و دندرک
 بورغ کیدزند ناسنا رگا.² دینکب تدابع ار
 ی راک چیه تقونآ رد هچرگ، دیایید دجسم هب
 ؛ دراد تهارکت دناوخم زامندی لو، دنکی مند هم
 دناوخب هم زامند ناسنا هک رهظ زال بق فلاحب
 دراندل باکشا

دومرف هلا و هیلع الله ی لصد ربمغیب
 نم و لقتسا عاشد نمف؛ عوضوم ریدق لاصلا
 ادخ هکی عوضوم نیرتهب»³؛ رتکتسا عاشد
 دهاوخمی سک؛ تسا زامند، تسا هداد رارق
 «. دناوخب دایز دهاوخمی هم شلد، دناوخب مک

تادابع ریاسد رب زامند تلیضف تاء

نیمه رب اند و تسا زیچ نیرتهب زامند
 ریخی لعی ح» : دومرف هلا و هیلع الله ی لصد ربمغیب
 «! دیباتشبو دینکتکر دراک نیرتهب ی وسه؛ ل معلا

¹ ص ۳، ج ۱، فاکلا؛ ۲۳۸ ص ۲، ج ۱، ماکلأا بیذهت هب دوشد عوجر 1
 ۲۶۹ و ۳۶۳.

² ص ۱۸۰، ج ۳، فاکلا

³ قرصبتلا و تماملا زال قده هب، ۳۰۸ ص ۷۹، ج ۱، راونلا راحب

دارفا .تسا زامن اهراک نیرتهد و لمعلاریخنوچ
ریدی ردقن اشن زامن رگا دنناوخی م زامن هکی نموم
رد دنهاوخی م امئاد و دنتفای م بارطضا هب ،دوشد
اذو .دنیاید تاجانم ملع ارد و زامن ملع

للاب ی ا^۱؛ للاب ای ی نحراً» : دومرفی م ربمغیب
 دنلبام ات وگب ن اذا ورب دوز ی نعید «! نک تحار ارم
 و تسا ی تحار ، زامن . میناوخب زامن و میوشب
 عبتهب هحلاصل لامعا مامت و تسا لمع نیرتهب
 ن طابل اصتا زامن ، تسادخ اب طبر زامن . تسا زامن
 و نامسا ی اهرد ن دش زاب زامن ، تسادخ اب ن اسنا
 ق لاذ اب طبر و ادخ اب هدنب مکتة فزاجا و تمر
 ای و دتسیاب زامن ل باقم دناوتی مذی لمع چیه . تسا
 یقرب ربمغیب ! دشاب هتشاد تمواقم زامن ل باقم رد
 زامن هیاس رد ار .. و داهج و هزور ی تد ، ماکحا
 هک تسا نیا ی ارب گنج و داهج . دندرک معیرشت
 . دنناوخب زامن و دنوشب ناملسم مدرم

تفگ هک درک هابتشا ی لیخر م مع سپ

نیا و تسینت سرد «ل معلا ریخ ی لعی ح»
 ی لعی ح» مکنیا ی ارب . میرادرب ن اذا زا ار
 اهراک نیرتهب یوسه ب» : ی نعید «ل معلا ریخ
 نیرتهب زامن هک دننادب رگا مدرم و «! دیباتشب
 زا ار نیا سپ ؛ دنکی مذ داهج ، تسا اهراک
 دننادل معل ریخ ار زامن مدرم ات میرادرب ن اذا
 2. دنیا یب داهج ی ارب و

رکت زرط ، هلمج کی نیمه زا امش لاصا
 هدرکن س م ار ملاسا وا هک دیمهفی م ار درم نیا
 ش ماشم هب تیعاو و تقیقذ زا یوب و تسا
 کی ملاسا هک تسا هدرک لایخ وا ! تسا هدیسن
 لتقو داهج و گنج و هباغ کی و یرهاظ تموکد
 نیا زا ریغ و تسا یرهاظ تلایکشت و تراغ و
 زامن هب مدرم رگا» : دیوگی م اذ و ؛ تسا هدیمهفند
 ی مذ رگید اما «. دنتفای م راک ن آ زا دنوشب توعد
 دجاسم ن تخاس و قافنا و داهج و زامن مامت هک دناد
 تلایکشت و ارقف هب هقدص و جج و مدرم تدابع و
 و تیعاو کی رثا رب ، .. و ی ملاسا تموکد

1. ۱۸۲ ص ، حلا فلا حاتفم ؛ ۲۹۶ ص ، ۲ عزد ، ۱ ج ، نیدلا مولع عایح
 2 ؛ ۷۲ ص ، ۱ ج ، کلام ، أطوملا ؛ ۱۴۲ ص ، ۱ ج ، ملاسلای مئاعد
 ۸۴ ص ، ۱ ج ، نیسطن نب ی یحید ، ماکحلا

رگا؛ تسا زامدن طبرد تقیقندن آهک تسای تقیقندن
دنهاوخن حیحص ساساربد اهنا مامت، دش ادیپنیا
هپش دوخه کنیا امک. تسا طلاغش اهمه لا و، دوپ
تفره کی هارن آ

و، درب طلاغ به بش دو خ ل ابند مه ار مدرم هُمه
!دسری منی سکتسد به بق یاقدن آزا رگید

و تسیچ زامنه ک دنادی م نینمؤملاریما اما
و تموکد، لامعا و لاعفا مامت رب مسقه هچ
گنج ریگاریگ رد ی صخش دراد تیزم
زامنه هئسم نینمؤملاریما ترضد زان یفص
ی م نداد باوج یارب ترضد. دسری م ار
سابعن با ارهاظ هک. باحصا زای کی. دنتسیا
،درم ی ا» :دیوگی م. تسای ریگید صخش ای
نیا ندرک ل او سد ع قوم لاماد؟ یراد راکه چ و ت
«!؟ ی نکی م ل او سد زامنه زان!؟ تسای هئسم
:دندومرف ترضد

؟مینکی م گنج هچ یارب ام! ش اب مارآ، لاهم
یارب رگا! مینکی م گنج زامنه یارب میراد ام
ار مدرم نوخ میهاوخی مننه ک ام، دشابنه زامنه
ی مننه، میربب ار مدرم لام میهاوخی مننه، میزیرب
تموکد مدرم باقر و اهن درگ رب میهاوخی
،مینکی م هک ار اهراک نیا؛ میرادنی راک، مینک
نیا و مینک ناوخ زامنه ار مدرم میهاوخی
ی م ل او سد زامنه هئسم زان دراد ن لآ صخش
1. دنک

زامنه، گنج ریگاریگ نامه رد اذلا و
تسه.

ی طیارش چیه تحت زامنه مکد طوقسه مدع

فوخ زامنه مانه به میراد هق فرده ناو نعه کی
ریگاریگ نآ رده ناسنا هک، هدراطم زامنه و
دیاب ماما. دناوخب تقول وَا زامنه دیاب گنج
اهنا زای فصد، دنوشب ت مسقه و د رگشا و دیاب
و دنوشب ن دناوخی زامنه ل و غشم ماما اب و دنیا بید
ن وچ. دنشاب گنج ل و غشم رگید فصد نآ
ت عکر کی ماما؛ تسای ت عکر و د فوخ زامنه
و دنزیرب اهنا دعب و، دنیشنب و دناوخب زامنه

¹ ی ردق اب؛ ۲۱۷ ص، ۲ ج، بولقلا داشرا؛ ۲ ص، ۱ ج، ل اصخلا
رداصم رد فلاتخا

دنه‌دب م‌لاس و دنناوخب ن‌اشدوخ ار مّود ت‌عکر
هّدع ن‌آ ؛ دنوشب ع‌افد ل‌وغشم و دنورب و
ت‌عکر و دنیا‌ید دن‌دوب گ‌نج ل‌وغشم ه‌کی ر‌گ‌ید
1. دنناوخب م‌اما ا‌ب‌ار مّود

، م‌اسا م‌اک‌ا م‌امت ه‌ک دوشی م‌ه‌دید ا‌ذ
ز‌ام‌ذّ ل‌ا ت‌سا ط‌ق‌اس ن‌اس‌نا ز‌ا ر‌ار ط‌ض‌ل‌ا د‌ذع
ط‌ق‌اس د‌اه‌ج ، د‌ن‌ک‌ب د‌اه‌ج د‌ناوتی م‌ذ ن‌اس‌نا ر‌گا
ب‌جاو د‌ش‌اب ع‌ی‌ط‌ت‌سم ه‌کی س‌کی ا‌ر‌ب‌ج‌د ؛ ت‌سا
ه‌زور ؛ ت‌س‌ی‌ذ ب‌جاو ت‌س‌ی‌ذ ع‌ی‌ط‌ت‌سم ر‌گا ، ت‌سا
و د‌ر‌م‌ر‌ی‌ذ و ض‌ی‌ر‌م ی‌ار‌ب و ر‌ف‌اس‌م ی‌ار‌ب
ر‌رض‌ش ی‌ار‌ب ه‌زور ه‌کی ا‌ه‌ل‌م‌اد ن‌ز و ن‌ز‌ر‌ی‌ذ
... و د‌ه‌دی م‌ر‌یش ه‌چ‌ب‌ا‌ی د‌ر‌اد

1. ۴۵۹ - ۴۵۷ ص ۳، ج ۱، فاکلا ه‌دوشد ع‌وج‌ر 1

ی سکز تا قافنا و تا قصد، تا کز؛ تسا طقاس
 !تسیند طقاس لاصا زامد اما؛ تسا طقاس دراند هک
 ی من هتسشن؛ هتسشن، دناوتی من هتاسیا مدآ رگا
 رگا؛ دباوخب تسار ی ولهپ هب هلیقه هب ور، دناوت
 رسد هکی روطه دباوخب پچ ی ولهپ هب، دناوتی من
 مامت هک دشاب برغم فرط هب اپ و قرشم فرط هب
 هب، دناوتی من رگا؛ دشاب هلیقه هب ور ندب میداقم
 روط نیمه و دشاب هلیقه هب ور اهاپ هک دباوخب تشپ
 دوجسد و عوکر دناوتی من رگا؛ دناوخب زامد ایقلتسم
 و الله ناحبسد و هروس و دمد رگا؛ دنک هراشا، دنک
 دناوتی من مه هراشا اب ولو ار دوجسد و عوکر رکز
 و دناوخب ار دمد دناوتی من هک ی رادقم هب، دیوگب
 ی نعید، عوکر رکز دناوتی من رگا؛ دنک اهر ار هروس
 ، دروایب نابز رب «هدمحب و میظعلا ی بر ناحبسد»
 دناوتی من مه دمد رگا؛ دنک هراشا کی و دروایب
 کی و دیوگب «ربکا الله» کی نابز اب، دناوخب
 ی م قرغ دراد ایرد رد ن لآ لاثم «!مکیاع م لاسلا»
 هتفرگش تا راطق و دوری من دراد راطق رد، دوش
 هتفرگش تا نیشام و دوری من دراد نیشام رد، تسا
 ه دناوخب زامد رگا تقون آرد، دریمی من دراد و تسا
 م لاسلا؛ ربکا الله» ش زامد و دناوخب دیاب تسا
 رکز اب تفر ادخ ت محر هب رگا دعبو، تسا «مکیاع
 هب زامد؛ ل احب طقس ت لا ق لاصا». دشاب هتفر ادخ
 زامد نوچ «!دوشی من طقاس ل اوحا زا ل کشد چیه
 1. تسا رکز

، لله دمحا، الله ناحبسد دننام رگید ی اهرکز
 زامد ن کیلو، تسا رکز مه ربکا الله، الله لآ هلا لا
 اب ناسنا رکز مه؛ تسا اهرکز نیا هممه عماج
 زامد رد نوچ. تسا ناسنا اب ادخ رکز مه و تسادخ
 ی من رگید هک ن آرقن و دب زامد و میناوخب ن آرق دیاب
 و دناوخب هروس کی دیاب زامد رد ناسنا؛ دوش
 ادخ اب مه ناسنا و تسا ناسنا اب ادخ ملاک هروس

1 ص ۸، ج ۴۸۸ - ۴۸۱ ص ۵، ج ۵، تعیثلا لئاسو هب دوش عوجر 1
 ۴۳۹ - ۴۵۰.

یَبر ناحبس»¹، **أُبَعْدَ كَأَيَّاءٍ**: دنکی م تبص دراد
ی دای و مینکی م وا زا هک ی دای؛ «هدمحب و میظعا
تسا زامرد و دره، دنکی م ام زا وا هک

دای تاوخذ رد ار نم دایز! یرکذ رثکا»
هک دشاب زامن هب دهاوخی م ناسنا لاصا «!نک
!تسا راکذا زان یرتهب

اهراک ن یرتهب زامن»: دناه تفگی ضعب هکنیا
دش ضرع هک اهنیا! **تسا طلاغ طلاغ لاصا**، «تسین
م لاسا حور هب هک ی صخش؛ **تسا نیمه ی ارب**
حور هب ی م لاسا رکفت رظنه طقت زا و دشاب کیدزد
:تفگ هک ی صخش نیا دمهی م، **دشاب دراو م لاسا**
م لاسا حور لاصا، «رادرب ار لمعا ریخی اعی ح»
زیچ، رهاظ کیزج م لاسا زا و **تسا هدرکذ س م ار**
!تسا هدیمهفندی رتشیب

ارچ: **لأوا** «!نک رکذ تاوخذ رد ارم دایز»
:ایناد و؟ «!نک رکذ دایز تاوخذ رد ارم»: دیوگی م
دایز ارچ ناسنا؟ «!نک رکذ ارم دایز»: دیوگی م ارچ
و تاقافنا لابند دناوتی م هکی لاحرد، **دنک ادخ دای**
؟دوربریخی اهراک

هب تمدخ رد تدابع راصحنا هب نیلئاق دقد
قلخ

هچ هب رخا! **تسا طلاغ طلاغ رعش نیا**
تدابع»:؟! دینزی م ار اهفرد نیا ی تبسانم
تدابع!؟ هچی نعی «تسین قلخ تمدخ زجهب
؛تسادخی گندب تدابع، **تسادخ هب تمدخ**
هک دراد تمیقی ماگنه **ادخ قلخ هب تمدخ**
رگا ایآ **دشاب ادخ تیدوبع** ماقم رد ناسنا
،دشاب لفاغ ادخ زا و **دنک قلخ هب تمدخ ناسنا**
نیا، **تسا ناطیش تدابع نیا!**؟! **تسا تدابع**
،**تسا ماجب د نیا**، **تسا هراما سفن تدابع**

1. ۴ هیأ (۱) دمدم روسا

ار ی صخش ره ناطیشد! اتسا تسایر تب
تسود اهی ضعباً لاثم؛ دنزی م لوگ مسق کپ
ریگمشچ ی اهراک و دننک تمدخ ق لخب دنراد
ادخی اربا، اتسا گرز براک رکپ؛ دننکی م
!درادنت میق راکنیا و تسیند

عبادت، به مقام عبودیت درآمدن است و
منحصر در [کاری نیست]. بله، یکی از اقسام
عبادت، خدمت به خلق خداست. اما جناب
سعدی، «جز» به معنای «ما و الا» است و
دلالت بر حصر می‌کند؛ شما این حصر را از
کجا در آورده‌اید که فرمودید:

رد انب!؟ «تسین قلذ تمدخ زجهب تدابع»
 یاعای لدنوادخ اجنیا!؟ تیاور مادک و هیأ مادک
 همکاحم و دریگی م ار ناسنا چم تمایق زور رد
 هکی رعش و ترابع نیا هدهع زا ایب هک دنکی م
 می ات! ایبردی تخادنا مدرم هئسلا رد و ی تفگ
 :دنیوگی م «!ن اوخب زامن ایب ن اجاقأ» :میوگ
 «!تسین قلذ تمدخ زجهب تدابع؛ ر ادرب تسد»
 م کش هب ای دنکی م تمدخ ادخ قلذ هب اعقاو ایأ
 م قلذ هب؛ دیوگی م غورد!؟ دنکی م تمدخ
 هب دناوتی م دناوخ زامن یسک رگا! دنکی م تمدخ
 رد و دش ادخ هذب یسک رگا، دنک تمدخ ادخ قلذ
 ؛دسانشب ار تمدخ هار دناوتی م، دما تیدوبع هار
 !دسانشی م چیه لا و

ماود هطساو هب اه باجد عفر و ادخ هب برق ادخ دای و رکذ

؛دنکی م کیدزن ادخ هب ار ناسنا ادخ رکذ
 و دربی م نید زا ار باجد ادخ رکذ نوچ
 نیدزای رتشیب باجد دشا برتی و قرکذ هچره
 :میراد دیجم ن آر قرد اذلا و دربی م
 1؛ ﴿ارْکُذِّدْشَأً وَّ اَمْکَءَ اَبَاءِ مُکْرِکِّذِکَ لَلّٰهَ اَوْرُکُذَّافٍ﴾
 می دای ار ناتناردپ هکنیا لثم دینک ادخ دای»
 «!رتشیب م نیا زا هکلب، دینک

،تسا هتفر ایند زا شردپ هکی تقو ناسنا
 و الاصا و دنکی م شردپ دای هشیمه مسقه هچ
 هرچ و امیسن آ هشیمه و دنکی مندش و مار فار
 !تسا ناسنا دزرد ردپ

و تافرع رد ادخ رکذ و اعد هوحذ توافت مارحطا رعشم

دَنِعَ لَلّٰهَ اَوْرُکُذَّافٍ تَفْرَعٍ نِّمَّ مُتَضَفًا اَذَّافٍ﴾

1. ۲۰۰۱ هیا (۲) مرقد هروسا

بِوَرَعٍ بَاتِفًا هَكَی نَامَزِ»¹؛ (مِ ار حَطًّا رِعْشَمًا
و دینکی م تکر د و مضافاً تافر ع ز ا و درک
ر ک ز رعشم رد ار ادخ، دیپای م رعشم ی و سه ب
«!دینک

ب ب م ه ه و ک ک ی !ت سا ی ی ا ج ب و خ ر ع ش م
، د و ب ا م ش ک ی د ز ن ر گ ا ه ک د ر ا د ح ز ق ه و ک م ا ن
م ه ر گ ا ؛ د ی و ر ب ل ا ب م ه ح ز ق ه و ک ز ا ت س ا ب و خ
ن ی م ز ر ع ش م ه ت ب ل ا . د ی و ر ن د ی ت ش ا د ن ی س ر ت س د
ا ر ش ی ا ج ه م ه د ن ا و ت ی م ذ ن ا س ن ا و ت س ا ی گ ر ز ب
ن ت ف ر ه و ک ی و ر ت ا ف ر ع ر د ا م ا . د ن ک ی ط
ی س ک . د ی ن ی ش ن ب ن ی ی ا پ ی ا ه ا ج و ت س ی ن ب ب ح ت س م
: ت س ا ب ح ت س م ، ت س ا ش ل و ا ر ف س ه ک

¹. ۱۹۸. ۱۹۸. ۱ (۲) ه ر ق ب ه ر و س د

مدق رعشم رد¹؛ هجر ب هفدزم اطين ا»
 رعشم رد هكنياهن «دورب هار یردق و درانگب
 رب و دنك تكر د یردق هكلب، دوشد هامت و دباوخب
 ،دهاوخم شلد هك یمسق ره و درانگب مدق نیمز
 تافرع . دوری م نیب ز ا باجد نوچ ؛ دنك ادخ دای
 ز ا ج راخ ن لآ ا ت هك یمسك و تسا مرد ز ا ج راخ
 و هتفر اجنآ بورغ ا ترهظ ز ا و تسا هدوب مرد
 هتفگ اهیراز و اهیرگ و اهاعد نیاب و هاتسیا
 ن مایا ،متسه و ت مرد ز ا ج راخ ن م ،ادخ ی ا» :تسا
 دور و هز اجا بورغل و ا «!؟ یمی هدی م هار مرد هبار
 «! دینك تكر د مرد ی وسه ب» :دوشی م هداد مرد هبار
 مرد رعشم ؛تسا هدمآ رعشم رد بشد ن لآ و
 هچره اجنیا .تسا هدش ادخ مرد درد دراو و تسادخ
 تافرع رد هك تسا تسرد . دینك ادخ دای دیهاوخم
 تسا دراو دایز اعد اجنآ اما ،دنك ادخ دای دیاب ن اسنا
 دیهاوخم هچره تافرع رد .تسین دراو ركذ و
 ،تآدج ،دادجا ،ناتردام و ردپ ،ناتدوخ یارب
 ناريسا و ناگدنكش رافس ،یضر م ،قو قحای و ذ
 2.تسا اعد ی اج تافرع ؛ دینك اعد كاذا ما مشعر
 حرم است و انسان در حرم باید جمال محبوب را
 تماشا کند! وقتی خارج از حرم است، در می زند:
 «خدایا، بی چاره ام؛ در را به روی من بسته ای؟!
 زید التماس دعا گفته است، پدرم در جهنم گرفتار
 است، قرض دارم؛ در را باز کن تا با تو صحبت
 کنم!» در عرفات جای دعاست، هر چه می خواهد
 دعا کند؛ اما وقتی در باز شد و انسان در حرم و در
 مقابل جمال محبوب آمد، آنجا فقط یاد محبوب است،

1. ۶۸ ص ۴، ج ۴، یفاکلا

2. ۶۴ ص ۴، ج ۴، یفاکلا هب دوشد عوجر

و این ذکر است! و لذا مشعر فقط جای [ذکر است].¹

راگدروپ هب تبحم اب ادخ دای و رکذ مزلات

زا ی کی لاصا! تسا رکذ تقیقد ادخل و سر
ی نعید؛ تسا (ادخ رکذ) الله رکذ ربمغیپ ی ماسا
ردقن یا دیز هک «ل دع دیز» لثم .تسا رکذ همسجم
دیز نوچ؛ تفگ لداء وا هب دیابند هک تسا لداء
ادخل و سر! تسا لدع همسجم و هشد لدع لاصا
ی راک ادخ رکذ زا ریغ و تسا رکذ همسجم مه
درادن.

¹. ۴۷۱ - ۴۶۸ ص ۴، ج ۴، ی فاکلا هب دوشد عوجر 1

می بلفرد ار راگدرورپ تاولجنا، رکذ
 :نوچ؛ دنکی مکی دزنو دناشد
 آئیش ضغباً نم و ،ه رکذ بَّحاً آئیش بَّحاً نم
 تسود ار ی زیچ هکی سک»¹؛ ه رکذ ضغباً
 ؛ دنک دای ار زیچنا دراد تسود ،دشاب هتشاد
 مه شرکذ زا ،دیای ش دبی زیچ زا هکی سک و
 «. دیای م ش دبی

ملاسلا هیلع نینمؤماریم ش یامرف نیا
 ی سک امش بتسا ی نادجو و ی هیدبرما و تسا
 ناتقیفر اب دیراد تسود ،دیراد تسود هکی ار
 روطنیا هکی دینک ناید و ا زا مادم و دینیشنب
 ؛ تسا روطناً ش نساحم ،تسا روطناً ،تسا
 نودب بوبحم نامه دیا هتشند هکی ناتدوخ ای و
 می هچره لباح ،دیای م امش ن هذ رد رایتخا
 رد لوپ دیراد تسود لوپ رگا ؛دشاب دهاوخ
 ن هذ رد مء دیراد تسود مء رگا ،دیای م ن هذ
 ن هذ رد نا دیراد تسود تدابع رگا ،دیای م
 ن هذ رد و ا دیراد تسود ار ادخ رگا ،دیای م
 نینچمه . دراد بوبحم کی ی سک ره ؛دیای م
 مه نا دای زا ،دیای م ش دبی زیچ زا هکی سک
 و نابز هب ار و ا دهاوخی مذ و دیای م ش دبی
 رثاتم دیای ش رکف هب تقو ره ،درواید ش رکف
 دنزرف هکی سک . دنکی م ش در و دوشی م
 می مذ لاصا ردام نا ،تسا هتشک ار یردام
 ،دنک مسجم ش ن هذ رد ار لتاقت و صد دهاوخ
 ! دزری می ش ندب درواید ار و ا مسا ی سک رگا و
 !؟ تسیک ناسنا هب ادخ زا رتکیدزن

ی کیدزن وترپ رد ،ن اکیدزن مامت ی کیدزن
 تبحم وترپ رد ن یبحم مامت تبحم و تسادخ
 لثم دینک ادخ دای: دیامرفی م اذل ؛تسادخ
 ارچ)؛ رتشیب هکلب ،دینکی م ناتناردپ دای هکنیا
 ردام و ردپ ؟ دنکی م ش ردام و ردپ دای ناسنا
 ریز هب ایند راد زا هکی تسال اسد حاجنپ ایل هچ

¹ ص ،(ج لاصی حبص) ةغلابلا جهذ ؛ ۵۸۳ ص ،ی دما ،مکطا ررغ
 رداصم رد فلاتخا یردق اب ؛ ۲۲۸

دیوگی مہمجد بشد مہ زاب اما ، دناہتفر نیمز
ی تاقدص ای «! دینا و خبی اہتافن مردپی ارب»
دراد تبّحم شردام و ردپ ہب نوچ ؛ دہدی م
تبّحم نیا . دراد تبّحم مہ شدنزرف ہب ناسنا
وا ، تسادخ تبّحم زای عاعش و شوارتہا
ہولجرثا رد تبّحم نیا ؛ تسا تبّحم نوناک
، درکی مذ ہولج تبّحم نآرگا و تسا تبّحم نآ
تبّحم . دشی مذ ادیپ مہ ردام و ردپ رد تبّحم

ردام .تسادخ تَبَحْم ،دنزرف هب ردام و ردپ
و دوشی م دنلب ن اتسمز ی ذلاوط ی اهب شد رد هک
زا ار هچب و دنکی م مارحش دوز ربار باوخ
نیع نیا ،دهدی م ریش ،تَبَحْم و قشع یور
ی مذ هولج و اب لقر د نوادخرگا ؛تسادخ تَبَحْم
وا .دوب رابی ب و کشخ و درس ندچ لثم ،درک
تکرده بار وا و درکش اهدنز و دش ادخ هولج
،دشاب رتدایز تَبَحْم هکی سکره رد اذل ؛تخادنا
.تسار تدایز نامیا

تَبَحْم هیاپ ربنید تاروتسد مامتءانب

دنکی م ل اؤسد ماما زا
باوچ رد ؟تسا نید ءازجا زامه تَبَحْم ایآ
زیچ تَبَحْم زا ریغ نید رگم» :دیامرفی م
¹«!؟تسا یرگید

.تسا تَبَحْم هیاپ ربنید تاروتسد مامت
ناسنا رگا ؛تسا تَبَحْم هیاپ ربار محر ءلصد
ش محر ءلصد ءطساو هب محر اما دنک محر ءلصد
ی فنم محر ءلصد نیا ،دوشب هدیجنر ناسنا زا
طخن آ یور و تسین محر ءلصد نیا و تسا
هک تسا یراک نآ محر ءلصد ؛دناه دیشک زمرق
.دوشب دونشخ و ازامحر ات دنکب دیاب ناسنا

زا و دورب ضیرم ندید هب دیاب ناسنا
تدایع زا روظنم .دنک تدایع ضیرم
ناسنا زا وای لاحتشوخ و ی دونشخ ،ضیرم
،دربب ی زیچ ناسنا هک تسا بحتسم اذل ؛تسا
هب ناسنا رگا و تسا هتسکشلد ضیرم نوچ
ولو - ی اهفت و دوربش تاقلام و ترایز
- هب هناد کی ای بید هناد کی لثم ،رصتخم
دیابن اما ².دوشی م لاحتشوخ و ،دربب وای ارب
و منکی م تبرق دصق نم» :دیوگب ناسنا

¹. ۱۲۵ ص ۲، ج ،ی فاکلا
². ۱۱۸ ص ،نامه

هَشوگ ار هب و بيس نيا و «منكى مذي يامندوخ
 ن آي سكه كه دمهند ضميرم ات در انگب قاطا
 !تسيند بوخي يامندوخ نوچ؛ تسا هدر و آ ار
 ناسنا راک تسيند بوخ اجنيا رد هكي لاحرد
 ار بيس نيا دياب. درادن هدياف و ،دشاب ي فخم
 نم هك دهد بن اشذ و دنك فراغت و ا هب و در ب
 ي يامندوخ اجنيا رد نوچ. ماهدرو آ امش ي ارب
 هب ناسنا هك دناد برگا ضميرم و تسا هديدنسپ
 هداد بيس و اتسد

ي منزل احشوخ لا و ؛دوشي مل احشوخ ،تسا
 ي منزل صاد هجيتت ،دشنل احشوخ رگا و ،دوشد
 ل احد تمازم ،ضميرم تدايع زا هجيتت و .دوشد
 و ؛تسوا ندر كل احشوخ هكلب تسيند و ا
 ار شدوخ ناسنا هك تسا نيا و ا ندر كل احشوخ
 هدمآ امش نديد ي ارب نم ،اقآ» :ديوگبو دهد بن اشذ
 «. ماهدرو آ امش ي ارب م هار هفخت نيا و ما

تّبحم داجيا ادخ هار رد هكي لمع ره سپ
 هكي لمع ره و ؛تسا اضمم لمع ن آ ،دنك
 رهاظ هكنيا ولو دنك رود تّبحم زا ار ناسنا
 ،دشاب گرزب و ريگمشچ ي ليخ شاهر كيپ و
 درادن تميقي و تسيند اضمم

هَطساو هب ناميا تاجرد نير تلااب هب لوصو

ادخ هب تّبحم تّدش

داي و دنكي م ادخ هب تّبحم داجيا ادخ ركذ
 ره هب ناسنا ؛دنكي م ايند هب تّبحم داجيا ايند
 زيچ ن آ هب تبسن ،دوشد هجوتم دايز ي زيچ
 هچب هب ناسنا هكنيا تّلع .دنكي م ادپ تّبحم
 داي دايز هك تسا نيا دراد تّبحم ي ليخ شا
 دايز نوچ دراد تّبحم شردام هب و ،تسوا
 دايز ناشدوخ هچب هب هكي دارفا .تسوا داي
 هب ،دناه دويند ناشدوخ هچب اب و دناه دركذ هاگذ
 ن تسبا شنز ديز لاثم .دناد تّبحم مكن اشه چب
 هديياز شنز ادعبو هتفر تر فاسم هب دعبو هتدش

هچب و ددرگی مر بل اسد تسیبزا دعبوا و تسا
 تبحم ی مک ش هچب هب رگید ، دریگی م ار شا
 ات هچب هک تسا ی سک نآ زا ریغ و دراد
 و تسا هدش گرزب و انماد رد ی گلاس تسیب
 و تسا هتخاب قشع و اب مادم هظط ره
 .تسا هدش دیدش و بالقر د ش تبحم

ردام تسا بحتسم ، تهج نیمه ی ارب
 دنک گرزب ش دوخ ن مادی وور ار هچبل اسد و
 نیمه ی ارب و ¹؛ دهدب و ا هب ش دوخ ریش زا و
 رگا .تسا رتهب هیاد ریش زا ردام ریش ، تهج
 ، دوشب گرزب ، ردپ و ردام ن مادی رد هچب
 ش حور و دوشی م گرزب تبحم س اسار ب
 ی تخس و تواسق نآ زا و دوشی م ی فطاء
 .دیای م نورید

، دشاب هتشاد هجوت هچره هب ن اسنا سپ
 ام .دوشی م دایز ن اسنا بالقر د زیچ نآ تبحم
 ار ش مشپ ، میزودب میهاوخب ار ابع نیای تقو
 ، مینکی م هچراپ هبل یدبت و میسیری م نامدوخ
 ات میوری م طایذ غارس هب اجنآ و اجنیا دعب
 دعب ، میرواید ریگی طایذ

¹ نِيلِمَاكِن يَلُوْدَنَّ هُدَلُوْا نَعَضْرِيْتُ تَدَلُوْلًا و (٢٣٣: ٢٣٣) هيا (٢) هر قبه هر وسد
 هه عاضراً لمئیناً داراً نمل

دیابو مرادن ناطیقنم ،اقآ» :دیوگی م طایخ
 می فالت تقو زور کی «!دینک ادیپ ار ش ناطیق
 :میسرپی م دعب .مینکی م ادیپ ار ش ناطیق و مینک
 «.رادقم ن لاف» :دیوگی م ؟دوشی م ردقچ ش تمیق
 هک تسال کشم ی لیخ مهن اسنا ی ارب هکی تلاحرد
 ی ک ار ابع نیا :میسرپی م دعب و .دهدب ار ش دزم
 رهن اسنا «.زور ن لاف» :دیوگی م ؟ی هدی م ام هب
 ار ابع و دیایب زور ن آ هک دشکی م راطتنا زور
 ی دوز هب ن اسنا و دراد تمیق ی لیخ ابع نیا .دریگب
 رمع ،هدرک راکن آ یور نوچ ؛دهدی مذش تسد زا
 هکی سک رگا اما .تسا هتخاب قشع و هدرک فالت
 زا ی ناموت تسیود س انکسا کی ،دهاوخی م ابع
 :دیوگی م و دهدب ش رکوند هب و دروایدرد ش بیج
 هدب و رخنم ی ارب هچراپ کی و ورب ،ن اجاقآ»
 ابع نیا ،درواید ار ن آ م ه دعب هتفه و «.دنزودب ات
 .دهدی م تسد زا م ه دوز و درادن تمیق و ا ی ارب

ره ؛تسا روطنیا ایند روما زا کیره
 هقلاع ،تسا هدرک راکن آ یور ن اسنا هکی زیچ
 هدرک راکن آ یور هکی زیچ ره و تسا دایز شا
 راک ادخ یور ن اسنا رگا .تسا مکش هقلاع ،تسا
 یور دوشی منرگم .دوشی م دایز ادخ تبحم ،دنک
 ی ارب میناوخی م ام هکی یاهزامن ؟!درک راک ادخ
 ادخ ؛الله لا اله الا لا» :دیوگی م هکی سک ؟!تسیچ
 ؛دش مامت رگید و تسا هدرک فارتعا «!تسا ی کی
 زامن رهظ ،ن اوخب زامن حبص :دیوگی م ارچ س پ
 ،ن اوخب زامن برغم ،ن اوخب زامن رصع ،ن اوخب
 هریتو زامن ی باوخب ی تساوخی تقو ،ن اوخب عاشع
 ی دش رادیب باوخب زا هک بش ،ن کنش ومارف ار
 دنلب هبترم ود ،ن اوخب زامن تعکر ود و ریگب وضو
 ار رتو و عفش زامن ،ن اوخب زامن تعکر ود و وش
 :نک دنلب ادص دش هکی حبص لّوا ،ن کنش ومارف

زامن دعب، ن اوخب ار تاهلفان زامن و «!ربكأ الله»
 دایم ادم هك تسا نیا ی ارباهنیا؟! ن اوخب ار حبص
 تبّحم و دنیشنب بلق رد مادم ادخ دای و دنك ادخ
 دوش دیدش تبّحم ات دوش دایز روطنیمه

دنیامرفی م ماسلا هیلع نینمو ماریما
 رد ارم بلق»¹؛ اُمیئم کبّحب ی بلق لَعجاو
 «!نك مّیتم تدوخ تبّحم

زیر بنم بلق رد تدوخ تبّحم زا ردقن آ ی نعید
 باجد، ل اح دنیا رد! مشابو تد تبّحم هئاوید نم هك
 صخش ی ارب ی تلاقث و ی نیگنس و دوری م نید زا
 دنامی مذ بحم

هك تسا ی تقو لثم دوش دیدش هك تبّحم
 نیمه و دنکی م نشور ار هر ایط روتوم دنراد
 غاد اهر روتوم نیا ات دنراذگی م نشور روط
 ی تقو. دندهی م تکرده هزاجا تقون آ، دوش
 هبتر مکید، دوشی م غاد هر ایط ی اهر روتوم
 هر ایط اما؛ دنکی م دنلب نامسا یور ار هر ایط
 ،تسا درس و تسا هدشن غاد ش روتوم هك ی ا
 ن آ دنناوتی منلاصا و تسا هدیسچ نیمز هب
 جاجد زا رند صناپ ای دصراهچ. دنك دنلب ار
 کی اب دنه اوخی م بابسا هوک کی هارمه هب
 کی ار ن آ روطچ للاح، دنك تکرده هر ایط
 دینکی م ل ایخ امش؟ دنك دنلب نامسا هب هبتر م
 تبّحم اهر هم و چپینیا، درادن تبّحم نیزنب
 ؛ دنراد تبّحم، ملاء نیا تارذ مامت؟! دنراد
 یور مه آهنیا و تسا تبّحم ملاء، ملاء نیا
 مه اهر ایط نیمه، دنوشی م دنلب دنراد قشع
 رد اهنت قشع. دنوشی م دنلب دنراد قشع یور
 .تسا شلمکا درفن اسنا اهنتم؛ تسین مدآ
 ناسنا بلق نوناک رد تبّحم نیا رگا للاح
 رثا کیل ووا زامن، درکرثا اهزامنیا و دما

¹ لیمک یاعد زا یزارف، ۸۵۰، ص ۲، ج، دجهتملا حابصم

ناکت کی مود زمانہ، داد ناکت کی و تشاذگ
 ن آ لثم؛ مٹش، مچنپ، مراہچ، مّوس، رگید
 ہتر مکید، دیزی م ہر ابط رد امشہ کی نیز ند
 مکم کہ کلب، دوشی مذرپ ہر ابط نیز ند کابہ کہ
 رتشیب ہچرہ. دوشد رپ ات دوشی م ہتخیر مکم
 نیز اری رتشیب باجد، فرطن یا زا، دوشد رپ
 بتسا فلاتتا، تبّحم راتاً زا نوچ؛ دوری م
 ل باقم رد، دراد تسود اری رگید کہ کی سک
 ،دشاب رتشیب ش تبّحم ہچرہ و تسا راکادف وا
 شاہچب ہر ابرد رپ. بتسا رتشیب ش ای راکادف
 زا شاہچب ی ارب ار شاوخذ، تسا راکادف
 ار ش لوپ. بتسا ی راکادف نیا؛ دہدی م تسد
 ی راکادف نیا رگم؛ دہدی م تسد زا ہچب ی ارب
 تسد زا ار ش تحصد تا قوا ی ضعب!؟ تسیند
 دزوسد دھاوخی م ہچب تا قوا ی ضعب. دہدی م
 می و دزادنا می ش تا رد ار ش دوخ شردام و
 ،دہدی م تسد زا ار ش ناجو دریمی م و دزوسد
 ردام ہکنیا؛ دریمب ہچب کہ درانگی مذ اما
 ل باقم رد نم: بی نعی دہدی م تسد زا ار ش ناج
 !مرادنی تسہ و ت تبّحم

راگدرورپ تَبَحْم هُر ابرد رما نیا ایآ
 رد راگدرورپ تَبَحْم رگا ی نعی!؟ ت سیزق داص
 ی مذنید زا ی تسه نیا ، دوشد رتدایز ی سک باق
 نیا هک ی یاج ات دوشی م دیدش تَبَحْم ن آ!؟ دور
 ی زیچ و دوری م نید زا فرط نیا زا ی تسه
 راگدرورپ هُدارا زا ریغ صخشد نیا دوجو رد
 م کد ، راگدرورپ تَبَحْم و راگدرورپ رون و
 ت سیز امر ف

ن نیمؤمار یما زا هک ی تلا او حا نیا
 تَبَحْم هُر ابرد هک میناوخی م م لاسلا هیلع
 نیمه ش یانعم ، دوب هتخاب اپارس راگدرورپ
 ی نسد نیر بتعم زا هک ی ناهفصا میعد و با .تسا
 دنکی م ل قذ ی تیاور ءایلولا اقیلدر د ،تسا اه
 دیوگی م هلا و هیلع الله ی لصد ربمغیپ هک
 زا»¹؛ الله تاذ ی فس و سَمَم ءنفا ایلع او بَسْت لا
 ادخ ءناوید ی لع ، دیوگنذ بیع نم هب ی لع
 «!تسا»

اذا . ه دش س م و ءناوید ی نعی س و س م م
 ه دش ه دزن اطیش ی نعی²، **بِن طِيشًا نَم قِنَاطٌ مُمَسَم**
 ، ه دزض رم ، ه دز لیس ، ه دز خلم دننام ؛تسا
 دیامرفی م هلا و هیلع الله ی لصد ربمغیپ . ه دز امر سد
 !تسا ی ای لع ی لیذ ربیعت «!تسا ه دز ادخ ی لع»
 .تسا روطنیا ی لع

اجنآ رد ات دوری م نید زا باجد اماند
 نیا زا ی تقو !دنامی م ذی قاب ی زیچ چیه رگید
 هبلغ فرط ن آ زا ی تسه ، تفر ی تسه ، فرط
 ،تسا دایز فرط نیا رد ی تسه ی تقو ؛دنکی م
 ی م نیمز هب مدآ لاصا و ،تسا مک فرط ن آ
 ؛دوشی م ل سکو و هتسخ و نیگنسدش ندبو دبسچ
 هذ ، ی تبَحْم هذ ، ی یادخ دای هذ ، ی یادخ رکن هذ
 یور زا دشاب مه ی زامن ، ی زامن هذ و ی قافنا
 زا ن آرق رد رگم !تسا ت لاسک و ی ریس
 :میناوخی م ذن یقفانم ت لا او حا

1. ٦٨ ص ١ ج ، ءایلولا اقیلدر
 2. ٢٠١ هیا (٧) فارعاً هروس

1؛ ﴿لَيْسَ كَأَنَّكُمْ أَوْمَاقٌ مَّوَالِدًا يَلِي أَوْمَاقًا إِذَا وَجِدُوكُمْ﴾

لأحد به، دوزخی مرد زمانه به که ی تقو»

«دنرادن ششک و دوزخی مرد ت لاسک

بِقَرُوضٍ رَدِّ تَلْزَعٍ رِيثَاتٍ

رد ارم دایز؛ ت اولخا ی ف ی رکذ ز ثکا و»

ریغل احد رد نوچ «! ن ک رکذ ت اولخ

1. ۱۴۲ هجری (۴) عا سنه هر وسد

می‌رثا ناسنا بلقرد ادخر کذ ن آمه، تولذ
 ، دراذگی م رثا ی جراذ ی اهدیدپ ن آمه و دراذگ
 دشاب ی تشکو و عار صد کیراچد دیابن اسنا تقون آ
 نید زار ی جراذ تارطاذ ن آدهاوخب مادم و
 یسکه بلام. دشابل و غشم م ادخر کذ به و درید
 وا «! نکل دار ی ناحتما هئسم نیا، اقا» : دنیوگب
 یضعب دعب ؛ دنک عمج هئسم ن آرد ار ش دوزخ دیاب
 لبط ش یولج ی کی، دنرو آی م ش یولج م ه عناوم زار
 ، دشکی م توسد ی کی، دنزی م هر آقذ ی کی، دنزی م
 دیاب سپ، دنک عمج ار ش ساود دناوتی مذ هجیتن رد
 ار ش دوزخ و دنک عفد ش نهذ زار عناوم ی رادقم
 نودب و تولذ ناکم کیرد رگا اما. دنک عمج
 لدار هئسم نیا» : دنیوگب وا به و دشاب ی عنام
 . دنکی م لدرتدوز «نک

روضد و ؛ دنک راک تولذ رد دیابن اسنا
 . دوشی م لصاد تولذ رد ناسنا ی ارب بلق
 رد و درکنیرمذ ی دیدم تدم ناسنا رگا، هلب
 ی م ادیب ی لاد، دشل و غشم ادخر کذ به تاولذ
 ی توافق تاولج و تولذ وا ی ارب رگید هک دنک
 کیرد، تولذ رد تدابع هر خلأاب اما. دراذد
 رابخا رد دایز ی لیخ اذلا و ؛ تسا مزلا ی تدم
 هکنیا و تسا هدش توعد تلزع به هک میراد
 دیشابل و غشم تدابع به و دینک ی ریگه شوگ
 هک میراد رابخا زار رگید یضعب رد¹. ... و
 اب ار ج و دناوخب ت عامج زامذ دیابن اسنا
 نیا و ی ریگه شوگ زار و ... دهدب ماجنا عامتجا

1 ؛ ۲۲۶ ص ۲، ج، ی فاکلا ؛ ۹۹ ص، تعیرشلا حابصم به دوش عوجر 1
 ۲، ج، لاصخلا ؛ ۱۲ - ۷ ص، ی لدهفن با، ن یصحتلا ؛ ۲۶۵ ص ۸، ج
 ص، دیفم خیش، ی لاملا ؛ ۲۵۷ ص، راونلا قاکشم ؛ ۴۳۷ و ۲۷ ص
 ؛ ۲۳۴ ص، ی عادللا قدع ؛ ۱۲۳ ص، ی ریعش، رابخلا عماج ؛ ۲۰۹
 ؛ ۴۷۹ ص، مکطلا ررغ ؛ ۲۸۰ و ۳۸ ص ۱، ج، ی لائللا ی لاوع
 ، بولقلا داشرا ؛ ۷ ص، ی سوط خیش، ی لاملا ؛ ۴ ص ۱، ج، ن ساحملا
 ۹۹ ص ۱، ج

رد رابخا نیا و ¹تسا هدهد عئم ی لیخ ، روما
 هک تسا هدهد ض راعت و محازت راجد املع نید
 دیشابل زتعم هک دراد رابخا زا ی ضعبرد ارچ
 [تسا هدهد عئم رگید ی ضعبرد و]

دنیامرفی م ماسلا هیلع ق داصت ترصد
 هذ و مفری م هوک ی لایاب هب متشاد تسود نم
 ی م ارم ی سک هذ و متخانشی م ار ی سک نم
²تخانش

هکنیا ایو
 راکه چنم اقا: دنکی م ل اوسد ترصد زا ی سک
 ؛ کفراعم لقا: دنیامرفی م ترصد ؟ منک
 «! نک م ار ت ناسود

ی روتسد نم هب م زاب ؛ اناید ی ندر: دیوگی م
 لقا: دنیامرفی م م زاب ترصد ! دیهدب
 «! ریگب تسود م ت دوخ ی ارب ؛ کفراعم
 دنیامرفی م ترصد ؟ منک راکه چ زاب: دیوگی م
 هک ار ی یاهت سود ³؛ مهنم تفرع نم رکنا
 «! هذب تسد زا م کم کی راد

همه هک تسا ی دتیم ص خشد ن آ ی ارب نیا
 دنا هتخادنا ریجنز کی و ا بلق هبش ناسود نیا
 ی م دوخ ی او ه هبور ار و ا هئا زا مادکره و
 ن آ یور ، دراد ناسنا هک ی تسود ره . دنشک
 طار سرد ار ناسنا دهاوخی م ، ی تسود هطبار
 ی م و ا ، دراد هک ی یایند تسود ؛ دروایندش دوخ
 ، دنک ی یایندش دوخ لثم ار ناسنا دهاوخی
 دهاوخی م دراد هک ی تسرپت و هشد تسود
 . . . نینچم ه و ، دنکش دوخ لثم ار ناسنا

عَبَّتْ لِي تَدِي رَصْنًا لَا وَدُوْهِيًّا كَدَعِي ضَرَّتْ نَأْوِي
 ی ضار و تزا طی راصنو دوهید ، ربمغیپی ا « ؛ م هتلم

¹ ۹۴ و ۸۴ ص ۱، ج ، ن ساحملا ؛ ۴۶ ص ، رثع ءتسلا ل و صلا
 بینهت ؛ ۳۹ ص ، ۳ ج ، هیقلا م رضحی لا نم ؛ ۴۰۳ ص ، ۱ ج ، ی فاکلا
 ۳۳۳ ص ، قو و ص خیش ، ی لاملا ؛ ۲۴۱ ص ، ۱ ج ، ماکلا
² ۷ ص ، ن یصحتلا
³ فلاتخا ی ردق اب ، ۱۱ ص ، ن یصحتلا

نیآ و تلم تّیعبت تحت رد هکنیا رگم دنوشی مذ
»بی یاید رد اهنا

ادخت یاده و گب»¹؛ ﴿لِيَذُوهَا وَهُلِّلَهُ أَيُّ ذُوهَنِ الْقَوْمِ﴾
؛ امش تلم و تّس زات عباتم هذ، تسات یاده
»! (موری م دوخ را کل ابند نم)
ش دوخ رکف ده اوخی م هکی ناسنا نیار باند
ادخ رکذ هجو دنک عمج ادخ رد ار

¹. ۱۲۰ هجری (۲) مرقد هروسد

هّءء كيد . دنك مء ار عءاوم دياب ، دشابل و غشم
 نآ رد ناسنا هك تسا ي تاعامتجا نيمه عءاوم زا
 و ، دور بء تولء رد دياب ناسنا اءل ؛ دنكي م ي ءدنز
 نيا رب ، دنكي م ل ازءعا هبء ءوعد هك ي رابءا
 ل ازءعا و تولء رد ي ءءم ناسنا هك تسا ساسا
 هك ك شءنء هءءب لءم ؛ دوشب ي وء مكمء اءء دشابل
 ار وا شردپ و رءام ، دياي م نوريء مءءا ي ءقو
 ، دنرواي مءن وريء و دنرادي م هاكء هءلا ناه رد
 ، درواي مرءرپ مكمء اءء دنرواي م هءاء و بآشيار ب
 ي رءءء ءعب ، دنرواي م هءلا بءل ار وا ي رءءء ءعب
 نآ هبء ءاشء نيا زا رءءم كيد ءعب ، دنهءي م شردپ
 ي م رءيد و دنكي م اءيبء ءرءء هك نيا اءء ، ءاشء
 ! ورب : دنيوء

لاءا ي ءعيء ؛ ءسا روءن يمه ءءءم هءن اسنا
 ءولء رد رءا هك ءسا روءن ي ناسنا سءء
 راءء ءولء رد هك دنكي مء اءيبء ءرءء ، دنكء راءء
 : ميراءء ءاياور رد اءل و . دنك

ءوءبم ءءبء هبء ار ي ربمءيبء چيه دنواءء
 رد ايش رءمء لءوا رد ايه هك نيا لاءا ءسا هءرءء
 وا ي اربءل ءولء و ل ازءعا شرمء رءآ
 1. ءسا هءرءء بءاو

ءءاءء رهءء ، همءرءم هءمء ام ربمءيبء رءمء
 و دركي مءا هر ار ... و هبءء ، م ارءلا الله ءيبء
 ي ءسرفء كيد رءء اءبيرءء ! ؟ ءفر ي مءا رءء هوك هبء
 كيد مءن آ ، هوك ي لاءاب ، هءمء رهءء زا نوريء
 ءءء شءرءآ ءاءء هك كائءرءء و دنلب هوك
 ءنء ي وور زا دياب ناسنا و ءسا كائءرءء
 ءسورء ، دنك روءء دراءءءاپ ي اءء هك مرء ي اء
 كيد ، دروءي مءه ءرءء نيدنچ هك هوك ي اء
 و ءفر ي مءا ءءا هبء ربمءيبء ؛ ءسا راءء
 روءن يمه هاءمء كيد ، زور هءزنءاپ ، هءفهء كيد

1. ۱۰۰ ص ، ءءبيرءءلا ءابصم

هکلب ،هام کی و هتفه کی طقفهذ ؛دنامی م
 اما¹،تفری م اجنآ هب اهل اس و اههام ربمغیپ
 ،زور هدزناپ ،هتفه کی تفری م هک تقو ره
 ی ارب دنتفری م اجنآ هب ربمغیپ .دنامی م هام کی
 ل احم حازم و دنز رپ اجنآ ی اهدنرپ چیه هکنیا
 نآ رد رگا .دنک تولذ اذ اب ات دوشن ربمغیپ
 هتشاد هکم رد ار تولذ نیا تساوخی م تقو
 اجنآ اما ؛دندوب و ا محازم هکم ل ها مامت ،دشاب
 چیه و دوری م اجنآ رد سپ ،تسیند محازم
 ی ناوید

ی منرپ مه ی اهدنرپ و دنکی منرپ اجنآ زا مه
 اجنآ هک درادن ی عاد مه ی سنا چیه لاصا و دنز
 ؟! دنک راکهچ دورب اجنآ؟! تسنا هئاوید رگم ،دورب
 هک دوری م اجنآ هب ددرگی م اذ ل ابند هک ی سک نآ
 رد اذ .دشابن ی محازم چیه هک دنک تولذ ی روط
 سپ «!تاوَلْخَا ی ف ی رِکْذِ رُتْکَا» :دیامرفی م اجنیا
 !تسا مزلا تولذ
 اذ هب هجوت و رکذ ماود

تسا مزلا زیچ چنپ:

زاناسنا ی نعید ؛توکسد :تمصد ،لوا
 دنکی راددوخ و غا و اجی بفرح
 یرادیب ی نعید : (زَوَّهَ عَاه اب) رهسد ،مؤد
 بشد

نامسا دیلک ؛ی گنسرگ :عوج ،مؤس
 ریسد مکشد رد اذ روند و ،تسا ی گنسرگ
 !تسیند

نلاا هکی تولذ نیمه ی نعید :تازع ،مراهچ
 ی م هیسوت میرم نب ی سید ترضد هب اذ
 دنک

هک رکذ ماود ی نعید :ماود هب ی رکذ ،مجنپ
 ابایو نابز ابای ،دشاب اذ رکذتم امئاد ناسنا

1. ۳۰۰ ص ،(جلال صی حبص) ةغلابلا جهن

بالب.

ی نعی: مامت چنپنیا دنکار ناهجن امامت ان
رد و دناه دیسرن لحم بهه کی یاهصقاند
ماقم بهه و دناه دیسرن زونه و دناکولسد و ریسد
دنسرب دنهاوخی م برقا

رثا بهه دیدش بهجوت ملاماک هر قف نیا رد سپ
1. بتسیچت ولخر د رکذ

ن امهت کرب بهه الله عاشن ای لعائی لعادنو ادخ
اهنا بالب رد ادخ رکذ و تبجم بهه کی دارفا
راگدر ورپق شعه بهه اهنا دوجو هر ایت و تسشن
و دوجو نیا و دما تکرده بهه

1. فلاتخا یردق اب، ۳۳۹ ص، تاعطقم، راونا مساق تآیلک. ۱.

داد تکر حوا برق ماقم یوسه بار ن کم می تسه
 ، دش هفاضا اهنا بلق رد انا فانا راگدرو رپت ایلجت و
 ایند رد ادخ زا ریغه کنیرهاط همئا و دوحی ایلوا
 رد و دندر کنذاختا دوحی اربییلاوم چیه ترخا و
 ام ، دنتفر نراگدرو رپزجی دوبعم چیه تدابع تحت
 اهنا هبشور و هار رد و دهدی سأت اهنا هب مه ار
 ام یاهبلق رد ارش دوحی تبعم و دنک کیدزن
 امئاد ار ام و دهد رارق ماود اب و تابث اب و رقتسم
 ! دنک رکذتم و هجوتم دوحی رکذ هب

و دروخی م مسق ماسلا هیلع نینمؤمار یما
 دیامرفی م

و لیللا ن م ی تقوا ل عجت ن ا کئامسا و کتافصد مّطعا و کسدق و ککعب کئاسا
 ن وکتی تد ، [ملوبقم کئذیع یلامعا و] ملوصوم کتمدخ و قرومعم کرکذبر راهئا
 1. ادمر سد کتمدخ ی فی لاد و ادحاو ادر و اهک ی داروا و یلامعا

هک ،... و تللاج و زع هب مهدی م مسق ن م»
 ن م رکذ هشیمه و ته کی نک ن م ی ارب ی راک
 نیا و مشاب و تتمدخ رد هشیمه ن م و ی شاپ
 یروطه و ، دوشن عطقنم و ته تبسن متمدخ
 و تتمدخ رد ن م و دنک هبلغ ن م رد رکذ نیا
 هدیچیپ م هر رد ن م زور و بشدت اقوا هک مشاب
 و دوشن ادج م هر زا زور و بشد رگید و دوشد
 دوشب رکذ ن م دوجو مامت و دوشن هداد قرف
 و دنامبرکذ ، دنامذی روکنم و ی رکاذ رگید
 «! (س ب)

بش ره ام هک تسا لیمک یاعد رد نیا
 . میناوخی م ای و میناوخب میهاوخی م هعمج
 ؟ دیامرفب دهاوخی م هچ ماسلا هیلع نینمؤمار یما
 ن وکتی تد «؟ دنکی م زاورپ دراد ی قفا هچ رد
 ی فی لاد و ادحاو ادر و اهک ی داروا و یلامعا
 «! ادمر سد کتمدخ

نایعیش زا مه ار ام الله عاشن اذ
 ن آ هب و دهد رارق ماسلا هیلع نینمؤمار یما
 هب و دناه درک تکر ح تراضدن آ هک ی طارص

1. لیمک یاعد زا یزارف ، ۸۴۹ ص ، ۲ ج ، دجهتملا حابصم

تیلو تایلجتر نازا، دناهدیسر هکی تاماقمن آ
!دیامرفب تیاند هبئاشی ب م ه ام ه ب ت ر ض د ن آ
دّمحمل آ و دّمحم ی لعّل صّم هلا

رد هبقارم موزل : مود و تسيد س لجم
ی ف عانف ماقم هبل و صو تهج ن افر ع هار
الله

(۲) ای سید ای: ای سدا تیدد زا ای تارق ف ریسفت
مئاق دجسم ، ن ار هط

میجرّلا ناطیشلا نم لله اب ذوعاً
 میجرّلا ن محرّلا الله مسب
 نیبیطلا هلا و دّمحم بقذ ریذی لع الله ی لصو
 نیعمجاً مهذاعاً ی لع الله عنط و

کسفن طبعّت و تحصلاب زتعت لا و ارتد ی لع ی نم نکو و انیشی بکرتشد لا ، ی سید ای
 نک و ، کدهج تاحاصلای فس فانف ؛ زبدا امک اهنم لبقاً ام و لئاز عی فک ایندلا ن ایف
 ن نوکت لاف ، بفر عملا دعبی برفکت لاف . رانلابت قرحا و تعطق ن ا و ناکامثیحق حلا عم
 1. عی شلا عم ن وکی عی شلا ن ایف ؛ نیلهاجلا نم

هشیمه و رواین کر شد چیهن نم هب ، ی سید ی ا»
 دوخت حصه ب و ! ش ابر ذر بنم تفلخمز ا
 ، زادنیم طبغ هب ار دوخس فذ و وشم رورغم
 زا هچنآ و تسان ارذگی اهیاس دننام ایند نوچ
 نامه دننام تساشیپ رد ثداود زا و ایند
 ی ناوتی م ا تس پ ؛ تساهتشدگ ثداود و ایاضق
 و نک تیدج کین ی اهراک و حلاصل امعا رد
 ، تساقق دهکاجر هشا بق دابو ، ریگبت قبس
 هتخوس ش تا اب و یوشد هعطقه عطقه چرگا و
 «! رادز بق ذر ا تسد یوشد

2. دش رکذ ی دودح ات تارقنیا ریسفت

ادختخانش و تفرعم زا دعبرفک

نم ن نوکت لاف ، بفر عملا دعبی برفکت لاف
 ادیب تفرعم نم هب مکنیا زا دعب» ؛ نیلهاجلا
 نیلهاج زا و وشم رفاک نم هب رگید ، ی درک
 «! ش ا ب م

دعب و تساهیر ابخا هلمج کی ترابع نیا
 : درادل یلعت م ه

اب عی شد نوچ» ؛ عی شلا عم ن وکی عی شلا ن ایف
 تیعم رگید زیچ اب زیچ و دشابی م عی شد
 «. دراد

ادخ هب ناسنا مکنیا زا دعب تسان کمه ایآ

1. ۱۴۱ ص ۸، ج ، ی فاکلا
 2 (ق قحم) . دشنت فایه سلج نیا هناقساتم

هکنیا ای، دوشد رفاک دنک ادیپ ت خانشد و تفرعم
؟تسین کم

ی نطاب تراھط اب ن اسنا تفرعم ن ازیم همزلام

وا

تسا بیتارم و تاجرد ی اراد تفرعم
اب و دنکیم تکرد ادخ ی وسه ی تقو کلاس
ی یاهی گدولاً و اھی و ه ن آزا هیکزتو بیذھت
دی عفر کمک، تسا هدش ه تخیمآ و اسفند اب هک
دنکی ط هکی اهلحرم ره، دیایم ولجو دنکیم
ار سفندی یاهی گدولاً و شغ ن آزا ی رادقم
زای ملاء کی و تسا هدرک تراھط هبلیدبت
قباسد رد هک دوشی م فشکنم و ارب تفرعم
تسا ن کم ن لآ زاب و ؛تسا هدوبذ فشکنم
دیاب مھی گدولاً نیا و دشاب ی گدولاً ی اراد هک
زاب و ؛دسرب رگید ملاء هبات دورب نیب زای
ی اراد دیاب و دشاب ی گدولاً ی اراد تسان کم
دسرب رگید ملاء کی هبات دوشد تراھط
کیکشت هبلوقم تراھط هکنیا هصلاح

تسا بتارم و تاجرد ی اراد ی نعید ؛تسا
؛تسا رهاظ تراھط نیمه لّوا تراھط
تراھط ؛تسا قلاخا تراھط، مّود تراھط
،مراھچ تراھط ؛تسا هدیقع تراھط، مّوس
تراھط، مچنپ تراھط ؛تسا سفندی تراھط
؛تسا رسد تراھط، م ششد تراھط ؛تسا لقع
تراھط، تراھط هجر نیرخا هرخلأاب و
دوشد رهاظ دیاب ن اسنا دوجو هک تسا دوجو
ره هب ن اسنا و تسا تراھط بتارم هنیایا
رب هجر ن امه هب، دنک ادیپ تراھط ی ا هجر
ادخ هب هجر ن امه هب و دنکیم ادیپ ملاء رارسا
دنکیم ادیپ تفرعم

هذ - دناهدرو آ ملسا هکی داء دارفان یاربانب
تفرعم هکلب، دنرادن ادخ هب تفرعم هکنیا
تادابع ی تقو - رادقم نیمه طقف اهنتم دنراد
،دنکی مچدو دنریگی م هزور، دندهی م ماجنا
و صولذ یور زای رهاظ لامعانیا رگا

یطی تاجرد ، دشاب برقت دصق

هکنیا ات ، دوشی م رتدایز ناشتفرعم و دنکی م
 مامت . دندهی م ماجنا ار لامعا یرگید زا سپی کی
 تراھط یار بدهی م ماجنا ناسنا هکی لامعا نیا
 هچنآ ؛ هی کیدزنی نعید برقتو ، تسا برقتی ار بو
 تسا ی تافا تک نیمه دنکی م رود ادخزا ار ناسنا
 .تسا ناسنا سو فزرد هک

ی م ماسلا هیلع نیدجاسلا دیس ترصد
 :دیامرف

مُهْبُجَحَتَّ نِ كَلْوِ ، كَقَلْذَنْ عُبْجَتَحَتَّ لَا كَنَّا وَ
 تَدُوْخَنْ اَكْدَنْبِزَا وَتَ ، اَيَادِخْ»¹ ؛ كَنُوْدُلْ اَمْعَلَا
 لَامْعَا هَكَلْبِ ؛ هی تسین هدرپ تشپ و بوجم
 و تسا هدرک بوجم اهنآ زا ار و ت ناشتشر
 .» .تسا هدیشک اهنآ راکفا یور هدرپ

ی م بجدعفر هطاصل امعا ابناسنا سپ
 .دوری م ولجو دنک

و ن آرق نوطب کاردا تهج مزلا تراھط ی هلا فراعم

:میراد دیجم ن آرقرد

² ؛ ﴿نُورٌ هَظْمًا إِلَّا تُسْمِيْ اَل﴾ «قرآن را مسّ
 نمی کنند مگر افرادی که مطهر باشند (یعنی
 پاکیزه شده باشند).»

ن آرق یرهاظ تایا سّ م هکی روطنیمه
 قیاقد سّ م ، تسین زیاجلسغ و وضو نودب
 تراھط لوصد نودب مه ن آرق نطاوب و
 ،تسا هیر ابخا هغیص ﴿تُسْمِيْ اَل﴾ ؛ تسین کم
 رگم دنک سّ م دنناوتی منار قیاقد ن آ ی نعید
³ .دشاب نور هظم زا هکنیا

:دیامرفی م ماسلا هیلع ادھشلا دیس ترصد

¹ ۶۸، ص ۱، ج ، لامعلا لابقا ؛ ۵۸۳ ص ۲، ج ، دجهتملا حابصم
 رداصم رد فلاتخا یردق اب ؛ هی لامث هزمحوبا یاعد زا یزارف

² ۷۹، ص ۵۶ (عقاو هروس)

³ ؛ ۱۳۷ ص ۱۹، ج ، نازیملا هب دوشد عوجر رتشیب علاطا تهج
 ۵۲۵، ص ، نارقلا ظافلا تادرفم

یٰۤاٰیۤشَاۤءِ عِبْرٰۤیۤ لَعَلَّ جُوۡرَ ۤاللّٰهِ بَاتِكُنَّ اِ
 قُنَاقِحًا وَّ فِئَاطِلًا وَّ قَرٰشِلًا وَّ قَرَابِعًا
 یٰۤکِیۤ: تَسَا هَجْرَد رَاهِجِی اِرَاد اِذْ بَاتِکِ
 یٰۤکِیۤ وَّ تَسَا تَرٰشَا یٰۤکِیۤ وَّ تَسَا تَرٰبِعِ
 «تَسَا قِیَاقِدِ یٰۤکِیۤ وَّ تَسَا فِئَاطِلِ
 قُنَاطِلًا وَّ صَّوۡخُلًا قَرٰشِلًا وَّ مَّوۡعِلًا قَرَابِعًا
 ۱؛ اٰیٰتِیۡنَا لِقُنَاقِحًا وَّ اٰیٰتِیۡنَا لِقُرَابِعًا

«عبارت برای عوام است (که آن را می‌خوانند و معنایش را هم می‌فهمند)، اشارات قرآن برای خواص است، لطایف قرآن برای اولیای خدا است و حقایق آن برای انبیا است (یعنی قرآن حقایقی دارد که غیر از انبیا اصلاً نمی‌فهمند).»

لُقُ: دَنَم، دوشی م ه دناو خ ه کی ی ن ا ر ق ن یمه
 ه کی «تسا ی کی اذ و گب»²؛ **دَحَاۤءُ لِلّٰہِ وَہ**
 ه داس و ن شور ی انعم کی، ت س ی ن ش ی ی ی ت ر ا ب ع
 م ی د ر ک ن ا س ا ر ن ا ر ق ا م **ہ** ا ی ا ی انعم و - د ر ا د
 ن یمه ا م ا ؛ - ت س ا ن ی ا ³ د ن م ه ف ب ہ م ہ م ک ن ی ا ی ا ر ب
 ن ا س ن ا ت ہ کی د ر ا د ی ن ط ا ب ی انعم کی ہ ی ا
 ، د ن ک ت ر ا ہ ط ل ی ص ح ت ا ن ع م ن ا م ه ف ا ب ب س ا ن ت م
 ا ن ع م ن ا ہ ی ت ق و ہ ز ا ت . د س ر ی م ذ ا ن ع م ن ا ہ ی
 ر گ ی د ی ن ط ا ب ی انعم کی ا ن ع م ن ا ز ا ب ، د ی س ر
 ہ کی ت ر ا ہ ط ز ا ہ ج ر د ر ہ ن ی ن چ م ہ و ؛ د ر ا د
 ن ا ر ق ت ق ی ق د ز ا ہ ج ر د ن ا س م ، د ن ک ل ص ا د
 4. ت س ا

تقو کی . تسا روطن یمه م ه اذ ف ر ا ع م
 ی کی اذ ہ کی دوشی م ل ن ا ق ر و ط ن یمه ن ا س ن ا
 ی م ل ا ب ن د ا ر ن ا و ، ت س ہ م ہ ر ب م غ ی ی و ت س ا
 اذ ہ کی دوشی م ف ش ک ی ر د ق ش ی ا ر ب و د ن ک
 د ر ک ل ک و ت اذ ہ ب د ی ا ب ا ع ق ا و و ت س ا ر ی د ق ا ع ق ا و

1. ۴۱ ص، یریشد، رابخلأ معماج

2. ۱۱۲) ہیا صلاخا مروید

3. (رگڈم نم لہف رگڈل ن ا ع ر ق ل ا ا ن ر س ی د ق ل و) : ۱۷ ہیا (۵۴) رمق مروید

4. ۱۰۷ ص، ۴ ج، ی لائللا ی لاوع

می‌یرادید ای‌ب‌او‌خ‌ر‌د‌ی‌ص‌خ‌ش‌ه‌ک‌ن‌ی‌ا‌ل‌ث‌م
 ه‌ب‌د‌رُ‌ب‌و‌ت‌ش‌ا‌د‌ر‌ب‌ی‌ا‌ه‌ن‌ا‌د‌ی‌ک‌ش‌ج‌ن‌گ‌ه‌ک‌د‌ن‌ی‌ب
 و‌،‌ت‌ش‌ا‌ذ‌گ‌د‌و‌ب‌ل‌ش‌ه‌ک‌ی‌ر‌گ‌ی‌د‌ک‌ش‌ج‌ن‌گ‌ن‌ا‌ه‌د
 ،‌ت‌س‌ا‌ی‌ی‌ا‌ذ‌ب‌ج‌ع‌»‌:‌د‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌؛‌ا‌ه‌ن‌ی‌ا‌ل‌ا‌ث‌م‌ا
 ی‌ا‌ذ‌ب‌ج‌ع‌!‌؟‌د‌ن‌ک‌ی‌م‌م‌ا‌ع‌ط‌ا‌ا‌ه‌ن‌ی‌ا‌ه‌ب‌ه‌ن‌و‌گ‌چ
 ز‌ا‌ز‌ا‌ب‌«‌!‌ت‌س‌ا‌ا‌ذ‌ت‌ر‌د‌ق‌ن‌ی‌ا‌!‌ت‌س‌ا‌ی‌ی‌ا‌ن‌ا‌و‌ت
 اُ‌م‌ه‌ر‌د‌ا‌ر‌ا‌ذ‌ت‌ر‌د‌ق‌و‌د‌و‌ر‌ی‌م‌ر‌ت‌ل‌ا‌ب‌ن‌ی‌ا
 ی‌م‌م‌ل‌ا‌و‌ع‌اُ‌م‌ه‌ر‌د‌ا‌ر‌ا‌ذ‌م‌ل‌ع‌،‌د‌ن‌ی‌ب‌ی‌م‌م‌ل‌ا‌و‌ع
 ،‌د‌و‌ش‌ی‌م‌ش‌د‌و‌ه‌ش‌م‌و‌د‌ن‌ک‌ی‌م‌س‌م‌ل‌ا‌ع‌ق‌ا‌و‌و‌د‌ن‌ی‌ب
 ی‌م‌ی‌ل‌ج‌ت‌و‌ا‌ر‌ب‌ا‌ذ‌ی‌ئ‌ز‌ج‌ت‌ا‌ف‌ص‌و‌ء‌ا‌م‌س‌ا
 ی‌ل‌ج‌ت‌و‌ا‌ر‌ب‌ا‌ذ‌ی‌ل‌ک‌ت‌ا‌ف‌ص‌و‌ء‌ا‌م‌س‌ا‌د‌ع‌ب‌،‌د‌ن‌ک
 ه‌ب‌ه‌ک‌ی‌م‌ا‌گ‌ن‌ه‌ا‌ت‌ا‌م‌ا‌.‌د‌س‌ر‌ی‌م‌ر‌ت‌ل‌ا‌ب‌ا‌ت‌،‌د‌ن‌ک‌ی‌م
 ؛‌ت‌س‌ا‌ر‌ط‌خ‌ر‌د‌،‌ت‌س‌ا‌ه‌د‌ی‌س‌ر‌ذ‌ل‌ل‌ه‌ی‌ف‌ء‌ا‌ن‌ف‌م‌ا‌ق‌م
 ی‌ن‌ع‌ی‌،‌ت‌س‌ه‌و‌ا‌ی‌ا‌ر‌ب‌ت‌ش‌گ‌ز‌ا‌ب‌ن‌ا‌ک‌م‌ا‌ی‌ن‌ع‌ی
 ر‌ن‌ف‌ل‌ث‌م‌،‌د‌ی‌آ‌ی‌م‌ن‌ی‌ی‌ا‌پ‌ه‌ب‌ت‌ر‌م‌و‌د‌و‌د‌و‌ر‌ی‌م‌ل‌ا‌ب
 ،‌د‌ی‌د‌ر‌ک‌ن‌ا‌ح‌ت‌م‌ا‌.‌د‌ی‌آ‌ی‌م‌ن‌ی‌ی‌ا‌پ‌و‌d‌و‌ر‌ی‌م‌ل‌ا‌ب‌ه‌ک
 و‌d‌ن‌ا‌و‌خ‌ی‌م‌ی‌ز‌ا‌م‌ن‌ا‌س‌ن‌ا‌ت‌ا‌ق‌و‌ا‌ز‌ا‌ی‌ض‌ع‌ب
 ن‌آ‌و‌d‌ن‌ک‌ی‌م‌ی‌ه‌ا‌ن‌گ‌d‌ع‌ب‌،‌d‌ن‌ک‌ی‌م‌ا‌د‌ی‌پ‌ی‌ل‌ا‌د
 ا‌ذ‌ت‌ف‌ر‌ع‌م‌.‌d‌و‌ر‌ی‌م‌ش‌ل‌ا‌د

ردی دارفا تسان کمم؛ تسان روطنیمه مه
 اما، دنورب لایابی ردق، سفن بینهت و هجوت رثا
 نآ، نیگنس و تلفغ و ایند هب هجوت رثا رد ادعب
 دورب نیدزا دوبرن اشیا رد هکی تلااح.

میدناوخی م ن آرق ت ایآ رد
 هرهب و ظح»^۱؛ هب اورکذ امم اظح اوُسند و
 دش هداد رکذت اهنا هب هکی یاهزیچ ن آ زا ار
 دندرک شومارف

دیامرفی م لیئارسای نب هب معجار هک
 تقون آ رد و دش هداد رکذت اهنا هب هکی یاهزیچ
 شومارف ار هرهب و ظح ن آ اما، دندیمهفی م
 دش تخس و گنس و ی سفن اشبلق و دندرک
 اذل، تسهن اسونن اسنا ت للاح رد هشیمه س پ
 دیایب نوریب ن اسونن زا مکنیا یارب س کره
 و دنامب دنکی می ط هکی ملاء ن آ رد ی تدم دیاب
 دنک عوجر رگید ملاء هب دعب

اهنا تلاح و نیصلخم ماقم هب لوصو تیفیک

تاذ عانف و دوهش زا دعب

نیمه یارب، دنیوگی م هک تااینیعبرا نیا
 تادراو مکنیا ات دنامبی ملاء ره رد هک تسان تهج
 دش هکلم هکی تقو و، دوش هکلم شیارب ملاء ن آ
 لاح ن اوذعب هدر او ن آ و دش هکلم رگا. دنکروبع
 ؛ «دوشی م لئاز» ، لوزیل احلا، درک عولط وارب
 هکی ناسک. دوشی من لئاز هکلم، دش هکلم رگا اما
 مه ادرف زاب دنباوخب رگا دنراد ی طاطخ هکلم
 کی و دنتفرگ ار شتسد زورما رگا اما؛ دناطاطخ
 و دنکی م شومارف رگید زور ود، تشون قشم
 دیاب فراعم تاجرد رد ناسنا. دسیونب دناوتی من
 زا دعب هجرد مادم و دنک لکوت ادخ هب روطنیمه
 دسرب دوهش ماقم هب ات دورب ولج هجرد

^۱ ۱۳ هیآ (۵) هئام هرود

وَ تَوَمَّسًا تَوَكَّم مِيهَرِبًا يِرُنْد كَلْدَك وَ
هَب ام»¹؛ «نَينِقوُملاً نَم نَوُكِيَد وَ ضِرَلاً
ات، [مِهدِي مَن اَشَن] ار اهن امسأ قياقد ميهاربا
» . دشاب نينقوم زا هكنيا

تشدگ نيقيلان يع و نيقيلام لع زا هك ي تقو
هجر دن آ هب نيقين يا و ديسر نيقيد ماقم هب و
رد رگيد ، ديسر تسا نيقيلاق د هك شيلاعا
زان اسنا تقو كي . تسين ي كيكشتن نيقيلاق د
شتا هك دراد ملع و دنبيي م ار ي شتا رود
تقو كي ؛ [دوشي م نيقيلام لع نيا] ، تسا
ي م وا هب شتا تراردن آ و دوري م رتولج
نيقيلان يع نيا ، دروخ

¹. ۷۵ هيا (۶) ماعناً هرود

دندز ادنایم ش تا ر د ار مد آ تقو کی دوشی م
و دیزی م لعش هب ار ش دوخ هک هزاورپ لثم
ی م ادیپ تیعم لعش اب ش حور و دوشی م هتخوس
ن اسنا . دوشی م نیقیلاق دنیا ، دتفای م ش ندب و دنک
ولج مادم و دنک ادیپ نیقیلاق د ادخت فر عمر د دیاب
مامت زا دیاب و ، دزیرب ار اهباجد مامت و دورب
تا ذ دوهشد ماقم هب و دنک روبع تافصد و عامسا
قشع هر رد» : هزاتو ؛ دوشب ی نافع اجنآ رد و دسرب
¹ «!تسا رطخ دص انفی وسن آ زا

مدرم هُمه» ؛ ن و مِلاعلا لِاِ ن و کِلاه مهلک سُ انا
«، املع رگم دناکلاه

هُمه» ؛ ن و مِلاعلا لِاِ ن و کِلاه مهلک ن و مِلاعلا و
«، دنال معل ها هک اهنا رگم دناکلاه املع

ن آ» ؛ ن و نقوملا لِاِ ن و کِلاه مهلک ن و مِلاعلا و
دنوشی م کلاه همه دنال معل ها هک ی ناسک

هب ن اشلمع و دنان یقیل ها هک ی ناسک ن آ رگم
«،تسا هداد نیقیل اهنا

ن آ» ؛ ن و صلخُملا لِاِ ن و کِلاه مهلک ن و نقوملا و
(دراد تاجرد نیقیل) دنان یقیل ها هک ی ناسک

صلخم هک ی ناسک ن آ رگم دنوشی م کلاه
صلاخا س اسارب ناشیاهر اک مامت و دنشاب

«.دشاب
صلخم هزات» ²؛ میظع رطخ ی فن و صلخُملا و
«!دنتسه ی میظع رطخ رد دندش هک

رب ار هحتف و دندک روبع صلخم زا دیاب
ش صلخم و دنانگب کرابم جات یور و رس

ی لیخ دنوشی م صلخم هک ی ناسک ن آ ؛ دندک
اهنا هب ن اطیشد رگید هک ت ساهنال احد هب ش و خ

ی م اهنا زا مه ار ش عمط و درادن ی درب تسد

1. ۳۱۴ لزغ، ۴۰۷ ص، ی نیوزق، ظفادن اوید

2. باب؛ ۳۷ ص، تعیرشلا حابصم؛ ۱۴۶ ص ۱۲، ج، نیقتملا حضور
رداصم رد فلاتخا یردق

!تسا ی بوخ ی اج ی لیخ

، دسرذ ن یصلخم ا لحر م هب ات ن اسنا س پ
 ش دوخ ل مع هب ن انیمطا و دامتعا دناوتی مذ
 ل لاض هجرد ن آ زا دعب رگید ، هلب دشاب هتشاد
 زا ار ش دوخ م هز اب ن اسنا هکنیا هب اما ؛ تسینذ
 ار ن اسنا رگید ادخ هکلب ، دهدب تاجذ ل لاض
 ی مذاو ش دوخ هب ار وا و دنکی مذ هارمگ
 ، دهاوخب رگا و تسادخ هکی تلاحرد ، دراذگ
 تردق دنتسنادی م نوچ ایلوا و ایبنا . دناوتی م
 ی تافص زا هوق و لود و تسادخ تسد طقف
 و تیدوبع ماقم رد همهنیا ، دراد ادخ هک تسا
 هب ؛ دندرکی م سامتلا هشیمه اذو ! دندوب بدا
 ، میدیسر ماقم ن آ هب هک ل اح « : دنیوگب هکنیا
 ؛ مینک اهر ار ادخ و مینک دوخ رب دامتعا رگید
 » ! دنک ج راخ ماقم ن آ زا ار ام دناوتی مذ ی سک
 ! تسینذ اهفر د نیا

و عامسا و هراو تلامد زازعا و مارکا موزا

ناسنا بلق رب هلزاد تافص

هکنیا زا دعب س پ « ؛ تفر عملا دعب ی ب ر فگت لاف
 ی ط ار تافص و عامسا تاجرد و ی تخانش ار م
 هجرد ن آ ی دیسر هک ی اهجرد ره هب ، ی درک
 هجرد ن آ هب و ن کنذ ش یاهر و ریگب مکحم ار
 و ن کنذ نارفک ار هجرد ن آ و ش ابم س اسپد ان
 » ! نکی یاریذپ ماقم و لامد ن آ زا
 ی لیخ و زیزع ی لیخ ی نامهم ، لامد نیا
 هک تسا چنر دوز و چنر لد ی لیخ و فیرش

1 مُهَلَّانَ بِيْرُ لَأَي نَتِيوَعَا آمِدْبَر لَاق (٤٠ : و ٣٩ هيا (١٥) رجد هروس
 ؛ ن يَصْلَخْمَلَا مُهْنِم كَدَايَع لَأَي * ن يِعْمَجَا مُهْنِيوَعُلَا وَ ضِرْلَا أَي ف
 رد ! ن م راگدرورپ راب « : تفگ ناطيش » : ١٣١ ص ، ٣ ج ، ی سانش الله
 ن اشيارب تسا نيمز رد هک ار هچنانم ، ی درک اوغا ارم هکنا ل باقم
 تناگدنبن آ رگم * دومذم هاوخذ اوغا ار نانا ی گمهن م و م هدی م تنيز
 » ! دناه دش ص لخم و دناه دیسر ص ولذ هب اهنا زا هک ار
 لَأَي * ن يِعْمَجَا مُهْنِيوَعُلَا كَتِر عِبَف لَاق (٦٣ : و ٦٢ هيا (٣٨) ص هروس
 . ن يَصْلَخْمَلَا مُهْنِم كَدَايَع

ریدار برد هکنیمه و ،دوشی مدر او هناخرد
هناخرد هکنیمه ،دوری می نک زابش یور به
رد هکنیمه ،دوری می سوبن ار شیاپ و دیاید
می مرار فی نک یاریند و ازارید و دیاید قاطا
درادنه آباته کتسا هنیآ لثم !دوری م و دنک
و لاد .دریگی م کدی نک هآ نآ به رگا و
تادر او نیان وچ ؛تسا روطنیا تادر او
مه ادخ و تسادخ تافصد و عامسا ،ناسنا
ی یاریند ل حم هک دیای می یاجرد و تسارویغ
ل فاغ و ی هاس بلق دنیب هک ی یاجنآ ی لو ،دشاب
.دوری م دوز ،تسا

لاد ،دیدرک ادیپ ی لاد تقو کیرگا سپ
لاد ای ی اهدن لاد ،ی تدابع لاد ،ی هجوت
و دیراد هگن بوخ ار لاد نآ ،ی صولخ
هگن .دور به هک دیرانگن و دیرامشب مرتحم
ناسنا رگا ؛تسا بهقارم به مه شنتشاد
،دوشنرداص ی لوا کرت وازا ،دنک تيصم
لادن آ ،دنک ادخ ریغ به هجوت و دوشنل فاغ
ی لو .دوشی م هکلم مکمک و دنامی م

؛ دوری م نید ز ا دوز درک ادیپ تلفغ هکنیمه
تسدهب رگید ، دینک ش لابند امداد امش رگا ی تح
رگید و تفر و تشنگ لاس نویلیم کی ! دیای مذ
تفرعم ز ا دعب نارفک نامه نیا ! دیای مذ تسدهب
رفاک نم هب ی تخانش ارم هکنیا ز ا دعب» ؛ تسا
و ی درک ادیپ ار تفرعم ز ا هجرد ن آ رگا «!وشن
رتلاب هجرد کی و ته بادخ ، ی درمش مرتحم ار وا
ن وچ ؛ دهدی م

يِبَادُءَنَّ اِمْتَرَفَكَ نَنْتَ وَ مُكْنِدِيْزَلَا مُتْرَكْشَ نِيْلَ ﴿١﴾
1؛ ﴿دِيدَشْ﴾ «اگر شکر کردید خدا این شکر را
زیاد می کند، و اگر کفران نعمت کردید عذاب
خدا شدید است (یعنی آن نعمت را از دست
شما می گیرد).»

تشوگبا و وج و ناند هب رصحنم تمعد
اهنیا ، دهدی م دنوادخ هک ی تلاماد نیا هکلب ، تسیند
و ن آ ز ا ن درک تبظاوم شاهزارکش بتسا تمعد
، دوشن خاروسد هکنیا ات تسا نتشاد ار ش فارطا
ی دار فابو ، دوشن دراو اهنا هب ی للخو دوشن کیرات
اب هکنیمه لا و ، دوشن درو خرب دنتسه ایند ل ها هک
ایند ل ها ! دنریگی م ار ل ا د دینک درو خرب اهنا
، دنراد ی ناباید لوغ لثم ی فیتک و هایس ی ا هس فذ
و ی هدب اهنا هبلد و ی نک درو خرب اهنا هب هکنیمه
دوخ ی ناطیش را کفان آ ز ا ، ی نک زاب ار لد هرفس
کی . دنزیری م ن ا تبق رد نورعشت لا متنا تُشیدنم
أما ، دیدنخی م و دیریگی م هسلج و دینیشنی م تعاس
نیگنس و کیرات هک دینیبی م دیوشی م دنلب ی تقو
؛ تسینت دابع ل ا د ، دینک ت دابع ديه اوخی م ؛ دیتسه
دیوری م ؛ تسیند رکذ ل ا د ، دیوگب رکذ ديه اوخی م
ن آرق دیناوتی منلاصا هک دینیبی م أما دیناوخب ن آرق

1. ۷. ۱ یا (۱۴) میهاربا هروس

ناسنا!؟ دما آن امر سرد بی یلابه چ و دشه چ؛ دینا و خب
نیا و؛ تسا نداد لد نامهنیا! دنادی مذم هوش دوخ
تسا هدرکنی یاریزن امهم نآ زا صخشد

کولسد و ریسدی ساسا نکر بهقارم

، هار یاهه یاپ لوصا و سُّا: دنیوگی م اذل
دوب بوخش بهقارم ناسنا رگا. تسا بهقارم
، دوبن بوخش بهقارم رگا و دنکی م تفرشیپ
رد بهقارم. دوشی م عیاض دنک راک ردقچه
ی ضیرم رگا. تسا ضیرم ندرک زیهرپ مکد
ی م رتکد یاقا، دنکن زیهرپ دروخی م اود هک
ی فاک رگید، راد هگن تسد، اقا» : دیوگ
تسا نکم دنکن زیهرپ رگا «!تسا

ی زیهر پانای اذغن آو دروخی م هکی ییاود ن آ
 دنده بر گیدمه ت سد به ت سد و دنوشد بیکر ت م ه ا ب
 بوخی ترو صدر د اود نیا . دنشکب ار ضیر م ن آ و
 دّض و ضر م دّض ، اهاذغن آ و ع ناوم ن آ هکتسا
 ن درکی لاذ ار هدعم ی نعید زیهر پ . دشابند اود نیا
 دش کاپ هدعم ی تقو . بتسا ضر م نیا دّض هچنآ زا
 دراد زیهر پ م کد بهقار م . دنکی م رثا اود

ع مج ار ش ساوحن اسنا هکتسا نیا بهقار م
 ، دنکذ تیصعم ، دهدن اذ ریغ به ل د ، دنک
 هار رد ار ش رسد ، دنکذ اذ ریغ به به جوت
 هاگذ فرطن آ و فرطنیا به و دز ادنیبش دوخ
 رد ، ن درک هاگذ فرطن آ و فرطنیا ؛ دنکذ
 می م رثا هرطاخ نیا و دروآمی م هرطاخ ن هذ
 دوشی م دنلب هرطاخ ن آ ل ابند به ل د و ، دراذگ
 می م ای انحصد کی زور ما امشد . دنکی م رکف و
 نیا ن اسنا ار چ ؛ دینیبی م ار ش باوخ بشد ، دینیب
 ار انحصد باوخ هکنیا ات دنیبب ار انحص
 ار اذ باوخ بشد هک دنک اذ رکف !؟ دنیبب
 . باهنیا ل اثما و ؛ دنیبب

ظفد هکی تقو و تسا ظفد نینچمه بهقار م
 می م رتلااب و رتلااب و رتلااب هجرد کی ، دش
 1 . دسرب دیاب هکی یاجنآ به دسرب هکنیا ات دور

تبسن ددنکن ارفک ملاء ت بوقع و باذع ت دش

علاطای بدل هاچ به

نم ن نوکتلاف ، ففرعما دعب ی بد رفگتلاف
 ی تفای تفرعم هکنیا زا دعب و ترگا « ؛ نیلهاچلا
 ، یوشب رفاک و ی نک ن ارفک ، ی تخانش ارم و
 «! شایم نیلهاچ زا نیاربان ؛ ی اهدش ل هاچ
 ن آ ؛ تسا فراء و ملاء ل باقم رد ل هاچ
 هکی سک ن آ و ، دراد تفرعم دمهی م هکی سک

1 الله ی لای کولسو رسید رد بهقارم تیاعر تیمها رب علاطای تهج
 ص ، یراگتسر نیبآ ؛ ۱۱۳ و ۳۰ ص ، بابلا ت بلائاسر به دوشد عوجر
 ۱۵۵ .

زاناسنا تقو کید بتسالهاج درادنتفرعم
تفرعم زادعبتقو کید اما؛ درادلهجلا
اذل بتسارتشیدی لیخش باذعنیا، درادلهج
ردی لعا سی لعدنوادخهک میرادتایاوررد
زانرتشیدارلماءریغیاملعتمایقزور
1؛ دنکیم باذع تفعاضم فاعضاب تامل اهج
اما تساهتشادذربخلوا زالهاج هک اریز
دعبو تساهدوبلهاج ملع، لماءریغ ملع
هذزلهج بهبل مع ماقم رد ار دوخ، ملع زان
بتسا

عم نوکید عی شلان افا؛ نیلهاجلا نم ن نوکت لاف
اب عی شد نوچ، شابم نیلهاج زان»؛ عی شلا
«! تساعی شد

، ی تشگنربو یدرک ادیپتفرعم نم بهرگا
می کی نم ابی نعید، ینکیم ادیپتایعم نم اب
نآ، یدشلهاج، تفرعم زادعبرگا و یوشد
ل اهج اب و ینکیم ادیپتایعم ل اهج اب و ت تقو
اب و تساناطیش، لهاج و؛ یوشی می کی
اما ینکیم ادیپتایعم و یوشی می کیناطیش
تایعم ادخ اب، یدرک ادیپ ادخ به تفرعم رگا
ینکیم ادیپ

، دیشاب امشاجر ه»²؛ (مُتَنُّكَ أَمْ نِیَّأ مُكَعَمَ وَهُوَ)
«بتسا امش اب ادخ

ادخ اب تادوجوم ی کاردا تایعم و داخا تایفیک

نیا ایآ اما بتساتادوجوم اب ادخ تایعم نیا
، دنراد هک هتبلا؟ دنراد تایعم ادخ اب مه تادوجوم
دنمهب اهنا هک ی کاردا تایعم هن، ینیوکت تایعم اما
ادیپتفرعم رثا رد تایعم نیا؛ دنتسه ی کی ادخ اب
صاوخ زان ی کی لاصا تایعم نیا و دوشی
نیا شاصاخ کی ی دوجوم ره بتساتادوجوم

1. 47 و 45 و 44 ص، 1 ج، ی فاکلا به دوشد عوجر
2. 4. میا (57) دیدد هروس

و زایتملاً بهام یاهه بنج نآ ی تقو هک تسا
ادیپتایعم، دراذگبرانک ار دوخه یصخش ص ناصخ
دنکی م.

لکش نیا دیز ؛ دندوجوم ود ورمع و دیز
ش دق دیز، دراد ار لکش نآ ورمع و دراد ار
دیفسدش ندب دیز، تسا هاتوک ورمع و تسا دنلب
ی برعش نابز دیز، تسا هایس ورمع و تسا
نیا رگا ؛ تسا ی مجع ورمع و تسا
دیناوتی م امش ایآ، دورب نید زا ت ایصوصخ
رفذ ود !؟ دنرفذ ود ورمع و دیز هک دییوگب
اهنآ تاصخشم فلاتخا به ورمع و دیز ن دوب
رگید تفر نید زا تاصخشم ی تقو، تسا
ص اوخ و رانآ رگا دوجوم ود بتسیند تییود
اتود اهنیا رگید، دنتشاذگ رانک ار دوخ ص خشت
دنتسیند.

و هلا و هیلع الله ی لصد ربمغیپ و ناملس لثم
کاردا کیو هدارا کی ی اراد ربمغیپ هک، ملس
کیو هار کیو وزیرا کیو تفرعم کیو
کیورد و تسا داعم کیو ادبم کیو شور
ی ار ب رگا مه ناملس، تسا ی رگید ملاء
، دشابی یاهت یصوصخ نینچم ه ی ارادش دوخ
؛ دراذن تایعم ربمغیپ اب و تسا ربمغیپ زا ریغ
هک ناملس اما

ی مَّابَلَقَ وَّ لَامِعًا وَّ اَظْفًا، دیایم ربمغیب شید
 هذو مراد هدارا هذ! مچیھ نم، اللهلوسر ای: دیوگ
 رما و ییامرفب مکد وت هچنآ مکد؛ مراد رایتخا
 ی ک، ورب اجک: وگب نم هب! ی نکب رما وت هچنآ
 هچ، نک رایتخا ی بسک هچ، وشد رادیب ی ک، بابوخب
 عقوم هچ، نک گنج عقوم هچ، هذب ماجنا ی تدابع
 ارچ و نوچ نم؛ نک سجد مسق هچ، نک حلص
 ی مذ نم؛ درگب رود تفه ادخ هُناذ رود! مراد
 صوصخم رادقم نآ رد؟ رود تفه ارچ: میوگ
 هدارا نم، مشچ! نک هلوره هورم و افص نید
 ادخلوسر ابوا بتسا وت هُدارا نم هُدارا و مراد
 هک تسا ترابع کی طقف نیا. دنکی م ادیب تیعم
 لوسر ابی نعید؟ هچ ی نعید اما؛ میوگی م میراد ام
 ی کی حور اما تسا اتود ندب؛ دوشی م ی کی ادخ
 بتسا.

انْدَبِ اِنْلَدِ نِاحورُنْ حذ

ار وای او ه هک متسه ی سک نآ نم»؛ ی نعید
 ، مراد ار وای او ه نم هک م ه ی سک نآ و مراد
 ی کی، متسین اتود، مچیھ نم؛ تسا نم و
 «! متسه»

؛ دوشی م ادیب ود نیا نید تدحو راثا اذل
 م ه ناملسد، دوشی م رورسم ربمغیب زور کی
 تقو کی، دوشی م رورسم ش دوخ هُناذ رد
 هُناذ رد م ه وای، دوشی م نوزحم ربمغیب
 دوشی م نوزحم ش دوخ

اونجء و اننيط لِضافنم اوقلذ، انم اننعيش
 نوحرقيد و اننرحط نونرحيد، انتيلاو عامب
 اهنا تنيط و دنتسه ام زامن ايعيش»¹؛ انحرَفَل
 اَلْمَجْزَا و، تسا هدش ريمذ ام تيلاو با هب
 ی م نوزحم ام نرحب هک تسا نیا ناشراثا

¹ ۱۵۸ ص، جّلا دن اوید

«دنوشی‌م‌ داشت‌ام‌ رورسده‌ و دنوشد

تسا تّیعم‌ همزلا نیا و

تسا هدرک‌ هببشت‌ بوخار نیا یرعاشد

رعش‌ نیا لصا هک‌ ماه‌ درو ایند‌ تسده‌ بن‌ می‌ لو -

رد‌ نیهلاً‌ تم‌ اردص‌ موحرّم‌ هتّبلا ؛تسیک‌ ی‌ ارب‌

هک‌ دیوگی‌ مذی‌ لو ،دروآی‌ م‌ دهاشد‌ رافسأ

تسا هتفگ هکره ی لو ؛تسیک ی ارب ش لصا
 :تسا هتفگ و - تسا هدرک هبیشد بوخ اعاو

هشیش کی رد ار بارش نیا امش ی تقو
 گنری بهشیش ،دیزی م هدرک و فاصد
 هاگنه کی تقو ؛دراد ی گنر بارش نیا و تسا
 چیه هک تسا فاصد ردفن یا هشیش نیا دینکی م
 تسا بارش لاصا هکنیا لثم ،درادن ی یامندوخ
 هکنیا لثم و ،درادن فرظ و تسین هشیش و
 و تَقْر نَآ .تسین بارش و تسا هشیش
 و رمز نَآ تَقْر و هشیش نَآ تاذ تراهط
 نیا نیدزیمت هک تسا هدرک بجوم اهنا تفاظلا
 بارش و دشاب هاید هشیش رگا .دور بنیدزاود
 بارش و دشاب ردک هشیش رگا ای و دشاب درز
 ردک بارش رگا و ؛درادن هدیاف ،دشاب فاصد
 نیا .درادن هدیاف ،دشاب فاصد هشیش و دشاب
 دنکی م هبیشد روط

فاصد و قیقر ردفن هشیش» ؛حاجزلا قر
 ؛رُمَخْلَا تَقْر و «،تسین نَآ رد م ه طخ کی و تسا
 و «؛اهباشتف» ،تسا فاصد و کاپ ی لیخ م ه رمز»
 رما» ؛رُمَلَا ل کاشتو «،دناهدرک هشیش م ه اب اتود نیا
 هکنیا لثم» ؛حَدَقْ لَا و رُمَخْلَا مَنَّا كَفْ «.دش لکشم
 و «حَدَقْ مَنَّا كَفْ» ،تسین ی حدق لاصا و تسا بارش
 «.تسین ی رمز و تسا حدق هکنیا لثم ای» ؛رُمَخْلَا

ی حور لاصتا و داختا راتا

نیا .تسا حور ود نیا لاصتا ی انعم نیا
 و تیسج هک دنافیط ی اهزادنا هب حور ود
 و حور ددعت بجوم اهنا مسجت و هدام ددعت
 دوشی من اهنا ل او ح و دیاقع و راکفا ددعت
 ندب ،تسا ربمغیپ ندب زا ریغ ناملسد ندب
 ندب ،تسا ربمغیپ ندب زا ریغ نرق سیوا
 اما ؛تسا ربمغیپ ندب زا ریغ نینمؤمارما

فیطلا ردقن آنینمؤماریمآ .تسایکی حور
؛تسا هتفر ربمغیپ حور زغم رد هک تسا
بآ .تسا ذفان دشاب فیطلا هکی زیچ ره نوچ
یاهکت رگا اما ،دنکیم ذوفن و تسا فیطلا
کمن ؛دوری مذولجرگید دیزیرد بآ رد کمن
هفاضا بآ هب هکنیمه اما تسا فیطلا هدام مه
ذوفن بآ رگید ،دوشب

حور .دنکی م ذوفذ کمذ نودبب آ ،دنکی مذ
 م ه ربمغیپ حور و تسا فیطلا نینمؤماریما
 نیا هب م ه و ا و دراد هقلاء و ا هب نیا ،تسا فیطلا
 حور و دوری م و ا حور رد نیا حور ؛دراد هقلاء
 رگید هکی یاج ات ،دوری م نیا حور رد م ه و ا
 هتشاد تبحم ربمغیپ هب هکی سک .دنامی مذ یئیود
 هب هکی سکو ،دراد تبحم نینمؤماریما هب دشاب
 ضغب ربمغیپ هب دشاب هتشاد ضغب نینمؤماریما
 دیوگی م .دراد

ی ا»¹؛ زفاک و ا ق فانم لا ا ک ضغیب لا ،ی ا ا ی
 «!رفاک ا ی ق فانم رگم تسین و ت ضغبم ،ی ا ا
 ن م ضغبم دشاب و ت ضغبم هکی سک ی نعید
 و ادخ ن مشد ،و ت ن مشد و ،تسادخ ضغبم و
 !میتسه ی کید و ت و ن م نوچ ؛تسا ن م ن مشد
 ن امه ،تسکش دحا گنجر د ربمغیپ ن اندند
 !تسکش ن می ن ر ق رد سیوا ن اندند زور
 لوسر ن اندند نیا» :تفگ ،تسکش هک ش نادند
 «!؟یوگی م اجک زا» :دنتفگ «!تسکش ادخ
²» .تسکش ن م ن اندند» :تفگ

راوه و دادی پ و داد و ،درک بت نونجم
 «؟ی نکیم دادی پ و داد ارچ» :دنتفگ و ا هب !درک
 :دنتفگ «.تسا هدرک بت ی لیل نوچ» :تفگ
 رگید رهش کید و ا !؟اجک و ت ،اجک ی لیل»
 بت و ا نوچ ما هدرک بت ن م» :تفگ «!تسا
 بت و ا رگم منکی مذ بت ن م و تسا هدرک
 «!دنک»

داستان معروفی است، ملای رومی
 می گوید: مجنون مریض شد و برایش اطباء
 آوردند و گفتند: «بایستی که رگ بزند و فصد
 کند تا اینکه [خوب شود].» آمدند و اطراف

1. ۴۷۲ ص ،ی سوط خیش ،ی لاملا

2. ۶۳۰ ص ،ی فوتسم اللهدمد ،هدیزگ خیرات ؛ ۲۰ ص ،ءایلولا قرکذت
 رداصم رد فلاتخا یردق اب

بسترش را گرفتند و رگزن هم آمد و آستینش را بالا زدند که رگ بزند، فصّاد تا خواست که بیشتر را به رگ مجنون بزند و هنوز نزده بود که آه و داد و بی‌داد و فغان کرد و گفت: «آی دردم آمد! آی دردم آمد! آخ، زن، زن!» مردم تعجّب کردند و گفتند: «چه شده است؟! تو هنوز بیشتر نخورده، فریاد می‌کنی؟! تو که مجنونی و تحمّلت خیلی زیاد است،

قشع درد هب، یراد اهی راتفرگو بئاصم
 هدش درخ رجه یاهووک ریز و ی تسه لاتبم ی لیل
 «!؟ ی نکیم رارف یراد رتشین هناد کی زا؛ ی
 هک دراد رتشین تقاط مندب ردقنیا نم! هذ» :تفگ
 شاه عطقه عطقه م روطاس ریز ار نا امش رگا
 زا مسرتی م اما؛ منکی مذس ح ار درد نم، دینک
 ی لیل یوز ابر برتشین و دینز باجنیا ار رتشین هکنیا
 «! دیاید نوخ وای یوز ابر و دروخب

ی اهو قشع رد اهنیا و دراد تی عقاو نیا
 ههیش و کش یاج و تسه املسم یزاجم
 رگا؛ تسا روطنیا مه ی دام روما رد! تسین
 جازتما و فلاتخا و ی میش مدع زا مهاوخب نم
 ی م رتکد ی اقا، منک نایب امش ی ارب هیودا
 لاثم هکنیا ای و! تسین و تق باجنیا :دیامرف
 رد و جاوما رد، کیزیف رد، تاییعیط رد
 تعیبط ملعاً لاصا و، تسا ی یاهن اتساد راونا
 .تسا هدوب تنس نیا یور

ی حور داخا و تیعم داجیا رد تبجم ریثا

ربمغیب! تسا ربخ هچ حاورا رد مینیب لاد
 ،بَدا نَم مع مَعرَمَلا» :دومرف رصتخم هلمج کیرد
 تیاور نیا یوار نینمؤملاریمما «بَسَتکا ام هذ و
 نادمه) .تسا ی نادمه روعاً نپ شراد ی ارب
 رایسب هک تسا برع زا ی اهلیبة نادمه؛ دیوگن
 دنتسه هعیش و نمؤم اهنأ امه و تسا ی بوخه ائلیبة
 ،مدوب تشهب باوب نم رگا» :دیامرفی م ترضح
 رد لخاد باسد نودب ار نادمه مامت :متفگی م
 نوچ؛ دوب دهاوخ مه روطنیمه و «! دینک تشهب
 !تسین ماسلا هیلعی اعزا ریغی سک تشهب باوب

1. 472 ص، مجنپ رتقد، ی ناخریم عبط، ی ونعم ی ونثم

م ه اهذآهمه و تسا نینمؤماریمآ زا ترابع نیا
 هب ترصد (دنوشی م تشهب رد لخاد باسحی ب
 :دنیا مرفی م ی نادمه روعاً ن ب ثراح
 لابق فائمه و ان مؤم نم

دور بایندهای تقوس کرده کن ادب، ثراح ی ا
 «! دنکی م تا قلام ارم

:دنیوگی م لصفم و
 دریگبار ی سکه که مکنکی م هراشا رانه ب نم
 میوگی م تنج هب و ، دنک اهر ار ی سکه هچ و
 ! دریگبار ی سکه هچ

هب ملاسلا هیلع نینمؤماریمآ تیاور نیا رد
 :دیامرفی م ثراح

:مّلس و هلا و هیلع الله یّ لصد الله لوسر لاق
 اب درم^۱؛ بَسْتَكَا اَم هلا و ، بَّحَا ن م عمء رَمَلَا
 هچنآ ره و ، تسا ی کی و دراد تیعمش بوبحم
 ، دهدی م ماجنا هک ی لمع ره و دنکی م بسک
 «.تسا درم ن آ ی ارب

، دراد تسود ار وا هک ی سکن آ اب ی نعید
 نیا .تسا ی کی ی نعید دراد تیعم ؛ دراد تیعم
 !تسا بیجعی لیخ ترابع

تیاور ربمغیپ زا یراصنا الله دبعب ن ب رباچ
 :دنکی م

أموق بَّحَا ن م» :دومرف ادخلوسر مدینش
 ی ف کرشأ موق لمع بَّحَا ن م و مهعم رَشُد
 دشاب هتشاد تسود ار ی موق هک ی سکه^۲؛ مهلمع
 ی ضار ی موق لمع هب هک ی سکه و ،تساهنآ زا
 «.تسا کیرشدهنآ لمع رد دشاب

و دوهدی زا^۳ :دیوگی م ن آرق ت ایآ ردقنیا اذل
 ار اهنآ هک ی سکه اریز ؛ دینک باننجا طی راصن
 «^۳!تسا اهنآ زا دشاب هتشاد تسود

^۱ و ۷ - ۳ ص ، دیفم خیش ، ی لاملاً ؛ ۶۳۲ ص ، ی سوط خیش ، ی لاملاً
 رد اصمرد فلاتخا یردق اب ؛ ۱۳۱
^۲ ۷۵ ص ، ی فطصملاً قرشب
^۳ وَ دَوْهِيْلًا اَوْ ذَخِيْتًا لَا اَوْتَمَاءَ نَيِّدًا اِهْيَايِي (: ۵۱ هیا (۵) هدنام هروسد
 ؛ مْهَنِمِ هِنَا فِ مُمْكِنِم مْهَلَوْتِيْنِم وَ ضَعْبُ عَايِلَوَا مْهَضَعْبَ عَايِلَوَا لِي رَصْنَلَا

دنگ تّيعبت رفك موسر و بادآ زا كه كى سك
رفك لزنم شلزنم ، دشاب رفك سابل ش سابل
و ىدوهيد ، دشاب رفك سابل شلزنم سابل ، دشاب
و تّيدوهيد .تسا ى نارصد

(٤) عاسند هروسد ؛ ٢٨ هيا (٣) نارمعلآ هروسد هب دوشد عوجر نينچم ه
٥٧ هيا (٥) هديام هروسد ؛ ١٤٤ و ١٣٩ و ٨٩ هيا

هک ی سک !تسیند چیه اهنیا زا ریغ تینار صد
 ی سک اما ؛تسا اهنآ زا ،دشاب هتشاد تسود ار اهنآ
 هک ی سک ؛تسوا ،دشاب هتشاد تسود ار ربمغیپ هک
 ی سک ؛تسوا ،دشاب هتشاد تسود ار نینمؤمار یما
 ؛تسوا ،دشاب هتشاد تسود ار ادهشلا دیس هک

وت اب ام شاک ی ا¹ ؛کعم آنک انتیل ای»

و ،تسا حور تیعم ادهشلا دیس اب تیعم «! میدوب
 ؛دنکی م ادیپ تیعم ،دیوگب تسرد اعقاو ناسنا رگا
 تسا نکم .دشاب اروشاء زور رد مکنیا هن اما
 ادهشلا دیس اب ی لو دندوب اروشاء زور رد اهی ضعب
 ادهشلا دیس ل باقم رد هک ی رکشل ن آ رگم .دندوب
 ی لو ،دندوب ناملسم همه !؟ دندوب ناملسم ،دوب
 .دنتشاد تیعم و دندوب اهی ضعب اما .دنتشاد تیعم
 هک تسا نکم ،تسا روطنیمه م ه نامز ره رد
 ؛دشاب ی مسج تیعم ی لو دشاب ی حور تیعم
 «.بأ ن م عم عرما»

ی اهل ولس ،تسیند باسد هک ش ندب ناسنا
 هک شنوخن ایرج ،تسیند باسد هک ش ندب
 هب طقف ناسنا تیصخش ؛تسیند باسد
 وا ،دوب رهاط ش راکفا رگا .تسا ش راکفا
 ؛تسا سجد وا ،دوب سجد رگا و تسا رهاط
 ،تسا ربمغیپ وا ،دوب ربمغیپ اب ش راکفا رگا
 ،دوب ناطیش اب رگا ،دراد تیعم ربمغیپ اب ی نعید
 ؛تسا ناطیش

عم نُوکی عی شلا ن ا ف ،ن یلها جلا ن م ن نوکت لاف
 ،چپیم رسد ن م زا ،تفرعم زا دعب» ؛عی شلا
 اب و دوب ی هاوخن ناطیش اب و نیلها ج اب لا و
 عی ش اب عی شدن وچ ؛ی نکیم ادیپ تیعم ناطیش
 «.تسا

:مّلس و هلا و هیلع الله ی لصد الله لوسر لاق

¹ ۲۳۷ ص ،تار ایزلا ل ماک

هک ی سک»¹؛ هم الله ه ر شد ار جد ت باد ن م
تمايق زور ادخ، دشاب هتشاد تسود ار ی گنس
«دنکی م روشم گنس ن آ بار وا

دوخ را کفا ر بار برد ار تمايق زور امش
تمايق زور رد هک ی دار فا دینیب و دینک م سجم
؟دنوشی م روشم هچ اب، دنوشی م روشم
ه بن وچ، دوشی م روشم ش گس ه لوت اب ی کی
روشم ش لزنم ه بر گ اب ی کی؛ دراد ت بجم ن آ
ن ز ه ب ی کی؛ دراد ت بجم ن آ ه بن وچ، دوشی م
وا اب تمايق زور و دراد ت بجم ی اه شحاف
ت بجم ی دزد ل م ع ه ب ی کی؛ دوشی م روشم
ی م روشم ی دزد ل م ع اب تمايق زور و دراد
روکد اب ی کی، ش لزنم ی طوط اب ی کی؛ دوش
اب ی کی، ش ای را وس ن یشام اب ی کی، ش لزنم
ی کی، ش ن ز اب ی کی، ش رابتعا اب ی کی، ش واگ
، مپهاربا تر ضد اب ی کی، ن نیمؤ ملار یما اب
ی ل ع ی ادخ... و ر م ع اب ی کی، ن اطیش اب ی کی
تسا ه داد م ه رایتخا ام ه ب و تسال د ع ی ل ع ا
ی و ر ب ی هاوخی م هک س ک ره ل ابند ه ب؛ هک
اب، ی و ر ب ر م ع ل ابند ه ب ی هاوخی م رگا؛ و ر ب
!ی وشی م روشم وا

م اقم ن امه رد و تسه وا هک ی یاج ره ه ب
ی م رگا! تناجشوند؛ و ر ب ت ا کرد ن امه رد و
تسا نیا هار، ی و شب روشم ی ل ع اب ی هاوخی
تسا ه داد ام ه ب م ه رایتخا. تسال شور هار و
ناسنا هک تسال مهم ی لیذ بلطم م ه اعقاو و
ن لآ ناسنا. تسال تارایتخا مسق مامت ی اراد
ی و ر ه ب م لاوع مامت ی لو، تسال هتشند اجنیا
و ن اطیش و ن ج م لاوع؛ تسال زاب ناسنا
همه... و رفک و نامیا و لسر و ایبنا و توکلم
تسود هک مادکر ه رد»؛ دنیوگی م و تسال زاب

¹ ۱۹۲ ص، مود رتفد، یونعم یونثم

«!وربى راد

ار اقا ؤرمنذ !نفلت ميسد و فارگلت ميسد نيا
،دریگی م ار نادمه ،دنكى م نفلت و دریگی م
نيا ،دریگی م ار زاريش ،دریگی م ار هاشنامرك
دوز ،دریگی م ار فرطنآ ،دریگی م ار فرط
ءجوت نينمؤملار يما هبن لآ امشرگا !نكهءجوت
رپ ار امشن هذ نينمؤملار يما تروصد ،دينك
تروصد ،دينك ءجوت ادهشلا ديسد هب ،دنكى م
ربمغيپ هب ،دنكى م رپ ار امشن هذ ادهشلا ديسد
ادخ هب ،ديآى م ربمغيپ تروصد دينك ءجوت
ى م ادپ تيعم و ديآى م الله تروصد دينك ءجوت
دنك.

هب الله ى ف عانف هار رد ى نطاب لوسر تياده
ئرھاط و هببىط راونا اب تيعم ءطساو
ملاسا مهيع نيموصعم

رافسأ رد - هيع الله ءمحر - نيھلأتما ردد
:ديوگی م و دراد ى مهم ى ليخ ثحب

س فذ ی نعید^۱ «.تسا ی ذلاویه ،ی ناسنا س فذ»
 ریغتل باقه کتسا ی اهوق و دادعتسا ی اراد ی ناسنا
 ناسنا تسا ن کمم .تسا ی لکش ره به ل کشت و
 ناطیش س فذ نیا هک دنک تیبرت ی روط ار س فذ نیا
 تیبرت ن اوید تفصده ار و اتسا ن کمم ،دوشب
 ناسنا س فذ اعقاو و دوشب بئذ س فذ نیا هک دنک
 کوخ اعقاو ناسنا س فذ تسا ن کمم ،دوشب گرگ
 اعقاو ،دوشب گنلی اعقاو ،دوشب ریشد اعقاو ،دوشب
 ... و دوشب هکلام

ادیپ تیعمه چاب ناسنا و تسیچ حلاصه اما
 ی گیده کتسا رارقن یا زایضه هر خلا اب؟ دنک
 ن آرد ی یاهزیچ دنه اوخی م و دناه تشانگ راب ار
 س فذ .دراد درگرب و ورب بلطم نیا و ،دنزید
 داحتا و تیعمه تیلباق و تساهدش قلخام
 ش دوخ ناسنا لاماد ،تسا هدرک ادیپ مه ی حور
 س فذ اب؟ دنک طولخمه چاب گید نیا رد ار
 س فذ اب ،تسا هدرک رض دنک طولخمه ناطیش
 دنک طولخمه ناطیش و سیلبا ن اورید و عباوت
 ،تسا ترودک اجنآ نوچ ؛تسا هدرک رض
 ،تسا ی بارخ ،تسا تساجذ ،تسا تفاتک
 و تسای گتسخ ،تسا تملظ ،تسا ی کیرات
 .دنکی م نادجو ار نیا ناسنا و ،تسا ی تحاران

ی ترایز ،مینکی مه جوتی ردقی تقوامه مه
 اب ار ی زامد ای مینکی م ی اهیرگ ،مینکی م
 ی کبس و تفضل احدکی ایآ ؛مینا وخی م صولخ
 ی مزرگید هک ار نیا !؟ دوشی من ادیپ طاشن و
 ی غورد زور کیرگا اما !مینک راکنا میناوت
 ی تنایخ ای مینکب ی دزد ،مینکب ی هانگ ،مینکب
 رگا ؟ مینیبی من ی نیگنس نامدوخ رد ایآ ؛مینکب
 انادجو نوچ ؛تسا غورد ،مینیبی من دیوگب
 به ار ام هک ی لعای لع دنوادخ سپ !مینیبی م

۱، ۵ ج ۴۲۸؛ ص ۳، ج ،تعبیر لایقعلما رافسلای فی قیلاعتما تمکحلا
 ۲۳ - ۸ ص ۸، ج ۳۰۴؛ ص

نیا هب و رهاظ لوسر نیا هب یّ تد ، اهار نیا
 ام نطاب رد ، تسا هدرک تلالاد رهاظ ن آرق
 هداد رارق نطاب ن آرق کی و نطاب لوسر کی
 اب هک تسا هداد رارق یزیم هّوق کی و تسا
 مینک ادجل یطابا زا ارق یاقدهم مه میناوتی من آ
 حلاص ن یاربانب . میسانشبت ملظ زا ارون و
 هر هاط و هبیط راونا ن آ ابدن اسنا هک تسا نیا
 تکرحد رونی اهار نیا رد و دنک ادیپت یعم
 . دنک ادیپت یعم ادخاب و دنک

نم ن نوکتلاف ، تفرعملا دعب ی بد رفکتلاف
 رفاکنم هبتفرعملا دعب : ن یلهاجلا

«!دوب ی هاوخن یلهاج زان وچ، وشن
اب مه عی ش»؛ عی شلا عم نُ وکی عی شلا ن ا ف
«تسا (ش بوبحم اب) عی ش»

ادیپ تّیعم ل ا هج اب، ی شاب نیلهاج زان رگا
ادیپ تفرعم زان دعب نارفک رگا و، ی نکم
ی نکم ادیپ تّیعم ن م اب، ی نکد
ادخی ارب هک ی سک»^۱؛ ه ل الله ناک لله ناک ن م
«!تسوا ی ارب ادخ، دشاب

ه ا ط سا و ه ب ادخ اب ن اسنا ه دارا و رایتخا ت دحو

تّیعم

ی نعید؛ دراد انعم ی لیخ «تسوا ی ارب ادخ»
می و اتسد ه ب ار ش دوخ تارایتخا مامت
گرزب ادخ ه کلب، تسین نیا انعم ه تبلا؛ درپس
!درپس و اتسد ه ب ار رایتخا ه کتسا ن آ زارت
!میرادن نیا زان رتهب ی ربعت ه ک مینک ه چ ا ما
ی ا ه چ ب امش ی تقو: ی نعید «تسوا ی ارب ادخ»
ی لیخ و ب د و م ی لیخ ه چ نیا دینی می و دیراد
امش رب و رود و تسا بظاوم ی لیخ و لقاء
امش ه ب، دنکی م مارتحا امش ه ب، ددرگی م
امش رایتخا تحت ار ش دوخ و دنکی م تمدخ
ردار ناته دارا و ناتی گدنز امش، تسا هتشانگ
وت، اقا»؛ دیوگی م! دینکی م اهر و ا ل باقم
می «!مشچ»؛ ی یوگی م «باید اجنیا زورما
«!مشچ»؛ ی یوگی م «باید اجنیا زورما»؛ دیوگ
«میورب میظعا دبء ماش زورما»؛ دیوگی م
ی م زواردی رایتخا رگید «!مشچ»؛ ی یوگی م
تسا تّیعم رطاخ ه ب نیا دینی ب

امش، دتسیای م امش ل باقم رد هک ی ا ه چ ب ا ما
می م دوخی ور ه ب و؛ دیتسیای م و ا ل باقم رد مه
زان و و؛ ن اتدوخی ور ه ب مه امش و دشک
مدع و تّیعم ه مزلا نیا دینکی م ادجن اتدوخی
تسا تّیعم

^۱، ی دبیم، رارسلا ف شک؛ ۳۳ ص، ۸، ع ز ج، ۳ ج، ن یدلا مولء ا یح
۱۹۷، ص ۷۹ ج، راونلا راجب؛ ۵۶۳ ص، ۱ ج

یئعم دنکی م ادیی یسک اب ادخ هک یئعم
هکلب، دوشب زیچ کی و دشاب زیچ ود هک تسین
هک تسین روطنیا . دوشب یناف یکی دیاب
م ه ادخ و دشاب هّ دح یلع زیچ کیت ادوجوم
نیا ناسنا هکنیا ات، دشاب هّ دح یلع زیچ کی
ت ادوجوم هکلب؛ دنک جازتما و طلاتخا ار اتود
و ادخ رون و ادخ روھظ و ادخ رهاظم همه
ی دوجو هکنیا هذ، دنتسه ادخ هّولج

و دنکی لَجْتِ رَوْنِیا رِگَا . دِنرَادِ اَدْخَلْ بَاقْمِ رِدْ
نِیا و ، یِ تَسِه و تِ و مَتْسِیْنِ نِم هِک دِنکِ فَا رْتَعَا
نِیْع هَبْ نِیْقِیْلَامْ لَعْ اَلْحَرْمِ زَا و دُورِبْ لَا اِبْ فَا رْتَعَا
نِیا و دِسْرِبْ نِیْقِیْلَاقْ دْ اَلْحَرْمِ هَبْ مِهْ دَعْبِ و نِیْقِیْلَا
اَدْخِ و تَسِیْنِ وَا هِکِ دُوشَبْ نِا سِنَا نِا دِجُو ، فَا رْتَعَا
نِا سِنَا ، تَسَا مَلْعَا اَدْخِ و تَسِیْنِ مَلْعَا نِا سِنَا ، تَسِه
رَبْدِمِ و مِیْکَدِ نِا سِنَا ، تَسَا رِدَاقْ اَدْخِ و تَسِیْنِ رِدَاقْ
زِیْچِ هَمِه و ، تَسَا رَبْدِمِ و مِیْکَدِ اَدْخِ و تَسِیْنِ
اَدِیْ هِکِ تَیْعِمِ و ؛ دُوشِیْمِ اَدِیْ تَیْعِمِ اِجْنِیا ، تَسَا دَخِ
یْمِ یِ کِیْ و تَسَا زِیْچُودِ وَا اِبْ نِیا هِکِنِیا هَنْدِ دُوشِیْمِ
، تَبْحَصْ . دُوشِیْمِ وَا رِدِ یِ نَافِ نِیا هِکَلْبِ ، دَنُوشْ
اَنْفِ هَارِ ، کُولْسِ و نِا فِرْعَا هَارِ و ، تَسَا اَنْفِ تَبْحَصْ
هِکِنِیا هَبْ فَا رْتَعَا و یِ تَسِیْنِ هَبْ فَا رْتَعَا یِ نَعِیْ ؛ تَسَا
سَدَقْمِ تَاذِنِ اَهْکِ تَسَا یِ تَسِه کِیْ ، دُوجُو مَلْعَا رِدْ
و عَامَسَا اِرْ تَا دُوجُومِ مَامْتِ و ، تَسَا رَا گْدِرُورِ پِ
. تَسَا هِدْرِکِرِ پِ اَدْخِ هَیْئِزْجِ و هَیْلِکِ تَا فِصْدِ

تَکْرِبِ هَبْ و اَدْخِ دُوخِ تَکْرِبِ هَبْ هِکِ مِیْرَاو دِیْمَا
هِکِ یِ یَا بِنَا و نِیْرِهَاطِ اُمْمَا و اَدْخِ یِ ایلُوا
مَدْرِمِ تِیَا دِهْ یِ اِرِبِ یِ لَعَا سِیْ لَعَا رَا گْدِرُورِ پِ
هَبْ اِرْ اَمِ یِ اَهْبَلَقِ اللّهِ اَمَاشِنِا ، تَسَا هِدَاتَسْرِفِ
اِبْ اِرْ اَمِ و ، دِنکِ هَجُوتِمِ نِیا زَا شِیْبِ اِهْنَا یِ و سِ
حَاوْرَا اِبْ اِرْ اَمِ و ، دِهْدِبْ تَیْعِمِ اِهْنَا حَاوْرَا
و نِیْرِبِکْتَسْمِ و نِیْرِبِکْتَمِ و هَسَلَابَا و نِیْطَا یِشْ
تَیْعِمِ اِهْنَا اِبْ اَمِ رِگَا ؛ دِهْدَنْدِ تَیْعِمِ نِیْرُورِغْمِ
اَمَلْ اَحْ هَبْ یِ اَوِ و ، دُوشِیْمِ لَایَوَاوِ هِکِ مِیْنِکِ اَدِیْ
یِ لَعَا سِیْ لَعَا دِنُوَا دَخِ ! مِیْنِکِ اَدِیْ تَیْعِمِ اِهْنَا اِبْ هِکِ
، اَیْبِنَا اِبْ ، دُوخِ هَا گْرَدِ نَا کَپِ اِبْ اِرْ اَمِ یِ اَهْ حُورِ
اُمْمَا اِبْ ، نِیْنِمُؤْمَلَارِیْمَا اِبْ ، اِرْ هَزِ تَرَضْدِ اِبْ
اِبْ هِچْرِهْ ؛ دِهْدِبْ تَیْعِمِ مَنَاقْ تَرَضْدِ و رَا هِطَا
هِچْرِهْ و ، تَسَا کِرَا بَمِ مِیْنِکِ اَدِیْ تَیْعِمِ اِهْنَا
و تَجْهَبْ و رُورْسِ و یِ شُوخِ اِجْنَا مِیُورِبْ و لَجْ
نِیا زَا هِچْرِهْ اَمَا . تَسَا طَاشَنْدِ و یِ کَبْسِ و رُوندِ

دافصا و ریجنز و لغ، دوشب ادیپت یعم فرط
لثما و دیدد و میمد و نارطقی لیبارسد و
میرادزار اهزیچنیا تقاطاً اعقاو ام؛ تساهنیا
:میوگب و میراپسب ادخ به ار نامدوخ دیاب و
نیا وت، میراپسیم وت به ار نامدوخ، ایادخ
اهذا اب مداوع همم رد ار ام و نکب ار راک
دوشب گنلام یاپتقو کیرگامک، هدبت یعم
به اهنا الله عاشن ا، دوشب هتسخ و لکام رکف و
ت عافشد و یریگتسد ام زا ت یعم نأ طساو
ار ام الله عاشن ا و دنریگب ار ام ل ابریز و دننک
هجوتم دوخ به راکفا و اواها و تاملظ زا
!دنهبت اجن، هدننک

دّمحل آ و دّمحم ی اعل صدّمهللا

تَّيْلَعْفَاهُ تَيْفِيكَ : مَوْسُو تَسِيْبِ سَلْجَمِ
نَاسِنَايِ تَوَكْلَمِ تَادَاعْتَسَا نَدِنَاسِرِ
(۳) !يَسِيْعَايِ : يَسَدَقْ تَيْدَحْ زَايِ تَارَقْفِ رِيْسَفْتِ
مَنْأَقْ دَجْسَمِ ، نَارِهَطْ

مِجْرَلَا نَاطِيْشَلَا نَم لِّلْهَابِ ذَوْعَا
 مِجْرَلَا نِمْحَرَلَا اللّٰه مِسْبِ
 نَيَّبِيْطَلَا هِلَاآ وَ دِمْحَمِ يُّ اِء اللّٰه يُّ لَّصَد وَ
 نِيَعْمَجَا مِهْدَا دَعَا يُّ اِء اللّٰه اِنْعَا وَ

قيرط زالامك هبل وصور ربى نيمى هلا تنس كولسد وريس و تيرت

وَنَبْرَطْضَمْلَا بُبِيْجَا وَ نَبِيوْر كَمَلَا تُبِيْغَا يُّ نَابَفْ؛ دَقْدَشَلَا تِلَا اِءِ يُّ فِ يُّ بِيْءُ ثَغَنَسَا، يُّ سِيْعَا يُّ
¹ اِنْبِمْحَارَلَا مِحْرَا اِنَا

نم هب و نک اديپ هئاغتسا نم هب، ي سيء ي ا»
 هک متسه نم نوچ؛ روايد مانپ تددت لا ادر د
 و مهدى م مانپ ار کانهودنا و راده صغ دارفا
 نم و منكى م تباجا ار رطضم دارفا
 «!متسه نيمحارلا محرا

هرقف نيرخا هک هرقف نيا نومارپ ي رادقم
 ثحب، تسا فيرشي سدق ثيدد نيا تارقفزا
 ثيدد رد الله عاشن ا هک دش هداد هدعو و ²دش
 همتت ي ردق نوچ نكيلو؛ دوشي م ثحب رگيد
 مه بشما اذل، دنام ي قاب اجنيا رد ثحب
 مينكى م تبحصد ثيددزا هرقف نيمهنومارپ
 ريس هب، ناسنالامك هكنيا رد تسينى كشد
 نيا هكى روطن امه، تسا تيرتو

¹ ۱۴۱ ص ۸، ج ۱، فاكلا
² (ق قحم). دشنت فاي هسلج نيا هناقساتم

ی‌نعید؛ تسه مه تادوجوم ریاس رد تنسد
هب ی‌دادعتسا و تیلباق ی‌لعأ ی‌لع دنوادخ
... و دامجو تابنو ن‌اوید دننام، ی‌دام تادوجوم
ن‌ا دنناوتی‌م تیرت رثا رد هک تسا هدرک تیاند
تنسد نیا زامه ن‌اسنا. دنکی طی طار ن‌اشدوخ هار
و تسا تیلباق ی‌اراد مه ن‌اسنا و تسین ادج
ریز رد دیابتیلباق و دادعتسا ن‌ا و، دراد دادعتسا
دوخ روذن‌ا و دسر بتیلغه‌لحرم هب تیرت تسد
؛ تسا زئاف ن‌اسنا دش روطنیا رگا. دنکبرهاظ ار
ملاء و نوکیاضما و دنسپ و لوبق دروم ی‌نعید
و، تسا ملاء تاسدقم و ادخ ی‌اضما و دوجو
زئاف ن‌اسنا لا و؛ تسا دنمتداعسد و حجان ن‌اسنا
بتسین.

ی‌ناسنا سفند دادعتسا و تیلباق ن‌ازیم

ی‌نلاویه ن‌اسنا سفند: دنیوگی‌م امکد
و تسا ضحم تیلباق ی‌نعید ی‌نلاویه^۱ «بتسا
ی‌م ریمز هکی لگ لثم؛ درادن تروصد لاصا
هکنیا زالبق و، دننرب تشخه کنیا ی‌ارب دننک
تروصد ره هب و درادن تروصد دننرب تشخ
شلوا مه ن‌اسنا سفند. دنروآی‌م رد دنه‌اوخب هک
ی‌صاخ ملاء، درادن لکش، درادن تروصد
ی‌تعنص و هفرد و صوصخم ن‌ف، درادن
بتسا ضحم دادعتسا و درادن ی‌اهکلم، درادن
ی‌نلاویه هدام جراخ ملاء رد هکنیا امک
روصد دنناوتی‌م ی‌نلاویه هدام ن‌ا و میراد
هدام ن‌ا لصا و دریگب دوخ هب ی‌فلتخم
،تسا تباث هفلتخم روصد نیا رد ی‌نلاویه
هکی عقوم. بتسا روطنیمه مه ن‌اسنا سفند

۱، ۵ ج ۴۲۸؛ ص ۳، ج، تعبرلاً یلقعلاً رافسلأا ی‌فقیلاعتما تمکحلا
۴۹۳؛ ص، نیهلأتملاردص، بیغلا حیثافم؛ ۲۳ - ۸ ص، ۸ ج ۳۰۴؛ ص
،تایلاا رارسأ؛ ۲۷۶ ص، نیهلأتملاردص، هیبوبرلا ده‌اوشلا
باتک؛ ۱۱۸ ص، انیسنبا، تانحابملا؛ ۱۴۵ ص، نیهلأتملاردص
۱۰۱ ص، انیسنبا، فاصنلاا

و دندهی م با و دنراذگی م کاخ ریز ار مخت
با ن امهت خرد نیا ، دوشی م ت خرد ه بل یدبت
هدما رد بوچت روصه بن لآ اه کتسا کاخو
و دننازوسی م و دنرُبی م ار ن آ ادعب و تسا
و دننزی م شتآ ار ل اغذ و دوشی م ل اغذ
ن آ زا زاگ و دود زاب ، دوشی م رتسکاخ
مامت رد . دنای م رتسکاخ و دوشی م دعاصتم
،تسا هدرک ادیپ بوچ ه کی فلتخم روصد نیا
بوچ لاماد و تسا هدوب کاخ و با ش لّوا ه کی
رد هّدام کی ،تسا ه دش رتسکاخ و ل اغذ و
تسا ی قابت لاماد نیا مامت

ش دودخ بهی فلتخم ی اهرتروصد ، هدام ن آ هک
 دهدی متسد ز ا اری بوچتروصد لاثم ؛ دریگی
 می متسد ز ا اری لاغذتروصد ، دوشی مل اغذ و
 مامتردهک ی ا هدام ن آ بهی . دوشی مرتسکاخ و دهد
 ی لایوه» و «داوملا هدام» تسا تباثت لامادنیا
 .دنیوگی م «هیلوا

ش سفذن آ و درادی سفذن نیچکی مهن اسنا
 ا ر و ا هک فرط ره ز ا ؛ تسا ضحم تیلباق
 نامه بهی دیروآرد یریگلکش بلاق رد
 بهی هکتسا یریملثلثم و ، دیای مردتروصد
 .دیای مرد لکش ن آ بهی دیروآرد هک ی لکش ره
 تعنص و ا بهی رگا ؛ درادن لکش سفذن دودخ
 ، دوشی می بوخ رگنها و ا دینک میلعت یریگنها
 دینک میلعت مدآ نیمه بهی یراجذ تعنص رگا
 دورب ب ط ماعل ابند رگا ، دوشی می بوخ راجذ
 دورب ب ط ماعل ابند رگا ، دوشی می بوخ بیط
 دورب ب ط ماعل ابند رگا ، دوشی می بوخ هیقف
 فرح ریاسل ابند رگا ، دوشی می بوخ تاحم
 ، دوشی مسانشه عماج لاثم دورب مهن ونف و
 می می بوخ رگراک ، دوشی می عیبط ماعل ملاء
 .دوشی می بوخ ملاء ای دوش

رد لاثم هک ی صخش نیا ، ریدقتل کی اء
 هک تسین نیا ش یانعم ، تسا داتسا بط هتشر
 تفری می ریسفتل ابند ی کدوک نامز ز ا رگا
 تائاضتقا و طیارش رگا ای ، دوبذی بوخ رسفم
 ی ضایر ماعل ابند لاثم و دادی م هزاجا و ا بهی
 نیمه ای ، دوبذی بوخ ناد ی ضایر تفری م
 ا ر و ا ، تاناکما و تائاضتقا رگانادی ضایر
 ناد می شود و دنادی م تکرحدی رگید ریس مرد
 ماعل ابند رگانادی میش ن آ ای ، دوبذی بوخ
 سفذن ! دوبذی بوخ تاحم کی تفری م تیدد
 نیا ، دنرب ا ر ن آ ی مسقره هک تسا روطنیا
 !تسا حضاو نیا و ؛ دیای م مهن سفذن
 رثا رد و تسا ضحم تیلباق سفذن دودخ سپ

نأ هب و دننکی م رهْم ار سفنأ ، تیبرت
هب ار هدش ریخذ لگنأ و ، دننزی م تروص
لکش هب ایل یطتسم ، یزول ، عبرم ، هریاد لکش
، بّعم تاعطق تروص هب اید و کگنس ناند
ی مرد هناوتسا اید روشنم ، لیطتسم بّعم
و ، تسا تیبرت ثحب ی ارب نیا . دنروا
ی طیارش ریاس و طیحم تاناکما و تائاضنقا
، تسا مزلا تاداعتسا زورب و لامکی ارب هک
هکرا بیهیا رد . دهدی م تیلعف ار تیلباق نأ
:تسا نأرق

ناسنا رد ناکما ملاء رارسا مامت جامدنا

تلامک همه به لوصو تهج

يَكْنَالْمَاءُ يَلْعُ مَهْضَرَعَمْ مَثَاهُكْ عَامَسَلَاَّ مَدَاءَ مَدْعُ وَ
أَوْلَاقِن يَقْدَصُ مُتْنُكِنِ إِءِ لَأَوْأَهْ عَامَسَابِ يَنُؤُ بُبْذَأَلِ أَقْفِ
1. ﴿أَنْتَمَّاءُ أَمْ لَأِ أَنْدَ مَدْعُ لَا كَتَحْبَسُ﴾

ار عامسا رشبلاوب مدآ به ی لعأ سی لع ی ادخ»
ایا” :درک باطخ هکنلام به دعب و درک میلعت
میلعت مدآ به بن م هک ی ئامسا زان م به دیناوتی م
اهنیا زان م ،هذ” :دنتفگ” ؟دیهدب علاطا ،مدرک
»!“ (تسیند ام راک اهنیا و) میرادن یربخ

مدآ به ی لعأ سی لع دنوادخ هک ی ئامسا نآ
رارسا و تادوجوم مامت زومر ،درک میلعت
،دوب جامدنا و لامجا و حنه بن اکم و نوک ملاء
ی لعأ سی لع دنوادخ ی نعید ؛ل یصفت و حنه به هذ
دادعتسا و ضحم تیلباق ار ناسنا هریمخ
نیا و ،درک قلخی لامکره بسکی ار ب ضحم
همه دنناوتی م هک تساناسنا تاصاستخا زان
روطنیا یرگید دوجوم چیه .دوشب زیچ
زیچ همه دنناوتی م زان رگید تادوجوم و تسیند
و دشکب ار دوخرم عرخا اترگا بهرگ ؛دنوشب
تفص دریگب رارق تیبیرت و میلعت طارصرد
هابور ،دوشی مذبهور و دنکی مذبهور ار هابور
ریش دریگب رارق تیبیرت و میلعت تحت ردرگا
هچروم و دوشی مذبهورم لیف ،دوشی مذبهور
ناغرم اب لیف .دنکی مذبهور ار لیف تفص
اب ییاوه ناغرم و ،دراد توافقی نامسا
هریمخ نآ ی نعید ؛دراد توافقی یایرد ناغرم
ره بسکی ار ب ضحم تیلباق و دادعتسا اهنآ
کیرد هکلب ،درادن ار تیبیرت هنوگره و لامک
نآ رد رصح و دیقم و دنتسه صاخ ریسم
دنتسه تهج

لأصا هک تساناملاء هبوجعا ناسنا نیا
درادن لکش و تروصش سفند و ،درادن تهج

1. ۳۱ هیا (۲) هر قبه هر وسد

تَّيْلِبَاقِنَ اسْنَا . دِيَايِدِرْدِي لَكْشِرْهٗ بِدِنَاوَتِي مَو
تَا نَاوِيحْزَايِ نَاوِيحْرْهٗ تَفْصَدِنَاوَتِي مَو دِرَاد
، دِرِيْغَبْ دُوخْهٗ رِيْشْد تَفْصَدِنَاوَتِي مَو ؛ دِرِيْغَبْ اَر
تَفْصَدِنَاوَتِي مَو ، دِرِيْغَبْ كَنْلِپْ تَفْصَدِنَاوَتِي مَو
ي مَو ، دِرِيْغَبْ كُوخْ تَفْصَدِنَاوَتِي مَو ، دِرِيْغَبْ كَسْ
تَفْصَدِنَاوَتِي مَو ، دِرِيْغَبْ هٗچِرُوم تَفْصَدِنَاوَتِي
ي نَامَسَا غَرْم تَفْصَدِنَاوَتِي مَو ، دِرِيْغَبْ هٗجْمَزْب
، دِرِيْغَبْ يِيَايِرْدِي هَام تَفْصَدِنَاوَتِي مَو ، دِرِيْغَبْ
تَفْصَدِنَاوَتِي مَو ، دِرِيْغَبْ نَّج تَفْصَدِنَاوَتِي مَو
ي لَعَا لَام نِيْسَدَقْم زَا نَاوَتِي مَو ، دِرِيْغَبْ كَلْم
نِيَا ! دُوْشْبِرْتَتْسِپِنَاوِيحْزَا نَاوَتِي مَو و دُوْشْبِ
ي اَرْبِ

ی اهضم تیلباق نامهر طاخه و تسانا سنا
تسا هداد و اهد اذ که تسانا

مُهَلَّ سِنِّ لِيٍّ أَوْ نَجِيًّا نَمَّ ارِيكَ مَهَجًا أَنْزَلَ دَقْلًا وَ
مُهَلَّ وَ أَهْبَنَ وَرِصْبِيًّا لَا نِيْعًا مُهَلَّ وَ أَهْبَنَ وَهَقْفِيًّا لَا بَوْلُقَ
لُضًا مُهَلَّ لَبِّ مَعْدَلًا كِئَلْوًا أَهْبَنَ وَعَمَسِيًّا لَا نَّأْدَاءَ
1. مَن وَ لِفْعَالًا مُهَلَّ كِئَلْوًا

نطاب مشچ ابدو دنکل قعتش بلقا ابدن اسنا رگا»
ی مرتتسپن اویدزا، دونشش شوگ ابدو دنیبند
«!دوشد

و تافصد شریذپ رد ناسنا سفند داعتسا ی ناوید و ی توکلم ددعتم ی اهتروص

تاناویدزا کیره که تسانا نیا بیجء
هار کی و صوصخم ؤزیرغ کی ی اراد
ی لو، دنتسه صاخ ریسد کی و صوصخم
ناسنا ی نعید؛ دشاب اراد ار همه دناوتی م ناسنا
زا صاخ ؤوخذن آش یادیپ رثا رد دناوتی م
ادیپ ار ناوید نیدنچ تفصد، تیرت و میلعت
ار گنلپ تفصد، دنک ادیپ ار ریشد تفصد: دنک
دنام، دوشب رگهلید هابور دنام، دنک ادیپ
صیرد هچروم دنام، دوشب هدندرد گرگ
دنام، دوشب تریغی اراد سورخ دنام، دوشب
اذل. باهنیا لاثما و دوشب افو تفصدی اراد گس
تروص کی ی ناوید ره ی نطاب تروص
دراد ی رهاظ تروص کی هابور؛ تسانا صاخ
کی، دینیبی م تروص نیا هبار و امش که
سفن تروص هبار که دراد م ی لاثم تروص
کی و تسینل کشن نیا هبار و تسانا و ی خزر ب
نیا و ی دام تروص؛ تسانا رگید مسق
تروص اما، دینیبی م امش که تسانا ی تروص
روطنیمه و. تسانا رگید مسق کی هبار ی خزر ب
دراد ی خزر ب تروص کی ی ناوید ره
تاناوید تافصد هبار هبشتم رگا م ناسنا

1. ۱۷۹ هجری (۷) فارعاً هروسد

می ادیپار تاناویدن آیی خزر بد تروصد دوشب
ن آ، دوشمی مابور ش تروصدن اسنا ی نعید؛ دنک
کی؛؟! دنکی می قرفه چه رگید مابور اب تقو
کی؛ میراد مسقود مابور! رگیدتسا مابور
ی قرفچه و؛ اپود مابور کیو اپ راهچه مابور
ریش کی؛: تسامسقود ریش! دنرادن م
و! کفو هجنپی بد ریش کی و کفو هجنپی اب
ناسنا و تساخزر بد یار بد ی خزر بد تروصد
هکار ی خزر بد تروصدن آ دوری م اجنآ رد ه
در بی م ش دوخ اب تساهدر ک ل یصحت اجنیا رد
ش تروصد اعقاو، خزر بد رد تروصدن آ و
تساریش تروصدن اسنا تروصد اعقاو؛ تسا
ای تسا گنلپ ای تسا مابور ای

و تسانا کوخ ای تسانا سرخ ای تسانا چروم
تسانا تروص ای و ، اهنیا لاثما

ی م تکر دتیناسنا طار سرد هکی سکن آ
ی تادادعتسانا نامهل ل ماکت ل ابند بهرگا ، دنک
ناسنا بهی هلا تفیله ناونعه به دنوادخ هک تفر
و دوشی م الله تفیله ناسنا تقون آ ، تسانا هداد
دنکی م ادیپ تیناسنا تروص

ناسنا تسانا نکم هک تسانا نیا بیج
بستتم تروص ن آ هک دوشب ی تروص ی اراد
! تسانا اوید ی اه تروص زا تروص ود به
ی مذ ادیپ بسا تروص تقوچیه کوخ لاثم
ادیپ بسا تروص ج راخذ رد هکنیمه و ، دنک
مه شای خزر ب و ی توکلم تروص ، دنکی مذ
؛ درادن ی کوخ تروص مه بسا ، تسین بسا
دشاب هتشاد تروص کی دنوتم ناسنا ی لو
اتهد ای تروص اتود ، تروص ن آ اب و
دریگب مه تروص ات راهچ ای رگید تروص
لاثم ، دنتسه دب تفص دنچ ی اراد هک ی دارفا
ی گدند تفص ، دنراد ی نارت وهش تفص
دنچ اهنیا ، دنراکم و دنراد لخب تفص ، دنراد
و تسانا دحاو ن اش تروص هتبلا ؛ دنراد تروص
، دحاو تروص ن آ ی لو ، تسین تروص راهچ
گنلپ تروص مه و تسانا مابور تروص مه
. کاذ لاثما و تسانا کوخ تروص مه و تسانا
هک دشاب هتشاد ی تروص ناسنا تسانا نکم
ای تروص تسید ای تروص هد زا تیاکد
نیا ! دنکب تروص راز ه ای تروص ماجنپ
! تسانا ملاء نیا ابوجعا ناسنا

و دنکی م زاب ار شمشچ ناسنا تقو کی
، رشب دارفا مامت هک تسانا ادخ تردق هک دنیبی م
، دنتسه مزادنا کی به و لکش کی به همه
و ریز رد اهمشچ ، تسانا ولج همه اه تروص
، ی نیبریز با ، طسورد ی نیب ، لاابرد اهوربا
قوفام رد رسد یوم ، نیفرط رد اهش وگ
فلاخی سک چیه و دنروطنیا همه ، ی ناشیپ

رد ش مشچ ی سکاً لاثم هک تسا ه دیدن ار نیا
ش ندرگ تشپ ش ای نیب ای دیایرد ش رسد زغم
؛ دشاب هدمآرد ش تسد تشپ ش یوربا ای دشاب
توافق دارفا دادعت هب ی نطاب ی اهتروص ی لو
دراد نطاب تروص کی ی سک ره و دراد

تروص و ی لماکت رسیدرد هانگ و باوژ ریثأت

ناسنا ی رهاظ و ی نطاب

رگا هک روطنیمه هک تسا نیا بیج
ی مریغتوا ی نطاب تروص دنکی ی هانگ ناسنا
ی م ادیپ مه ی رهاظ تروص رد رثا نآ ، دنک
ی رهاظ تروص دوخرد ی رثا ی نعید ؛ دوشد

،دنگی متیا کد باوژن آ ای مانگن آزا هکتسا
 .دنگی متیا کد دبل معن آ ای و ریخل معن آزا ای
 و تسای قیقد نوچ؟ دیمهفی مندرم و ام ارچس پ
 و هر بخ ،دمهفی منس که همه ار قیقد راک
 و تسای شاقند هحفص کی! دمهفی منس انشراک
 اقا هک دیوگی و دیمهفی مناشن هچب کی هب امش
 رود و دنگی منس اهر اپ هچب؟ دیرخی من دنچار نیا
 ی من درد هب لاصا نیا هک دیوگی و دز ادنای من
 کی نیا ای ،دناه درک هایس هایس لباغذ اب و دروخ
 ی با و زمرق ی اهدادم نیا اب هک تسای جنگ هشقند
 مهف اب درم کی هب ار ی شاقند ی ولباتن آ! دناه دیشک
 ناموت تسید نیا هک دیوگی ،دیمهفی مناشن رت
 هک دنیوگی ،دیمهفی من رتمهف اب درم هب! دزرای من
 ناشن رت هر بخ شاقند کی هب! دزرای من ناموت دص
 هب! دزرای من ناموت راز هک دیوگی ،دیمهفی من
 ی مناشن تسای ص صختم راک نیا رد هکی صخش
 نویلیم کی ی شاقند هحفص نیا هک دیوگی ،دیمهفی من
 ؟تسیچ هیشق ر خا هک دنیوگی من! دزرای من ناموت
 لاصا! تسیچ هیشق دیمهفی من امش هک دیوگی من
 نوچ؛ دیمهفی من امش ،میوگب امش ی ار بنم هچره
 کی و ت ایصوصد کی ی شاقند هحفص نیا رد
 هکی دارفا و نم طقف هک تسای هدیباوخ ی راکفا
 دارفا اما ،دنسانشی من و دنمهفی من ،دنتسه نم دننام
 !دنهفی من رگید

ار نیا و تسای قیقد تعنص کی ی راکانیم
 دنمهفی من لاصا ؛دنهفی منس که همه
 دنمهفی من هر بخل ها طقف! هچی نعید ی راکانیم
 هرک راکه چ راک نیا یور راکانیم نیا هک
 !تسا

میراد دیجن آر قرد

؛دَنکِم اديپ لکش کي اهنيا مامت ،دناه دوب
 ،دنتسه راطع ايد باصق ،راجز رگراک هک ي دارفا
 شور فرهاوج هک ي دارفا ؛دنتسه ي صاخل کش هب
 ؛دنتسه ي صاخل کش هب ن اشرتکا ،دنگاميك و دنا
 هک ص صختم و ،دنتسه ي صاخل کش هب ابطا
 ظاظ زا ي صاخل کش ي نعي ؛دَنکِم قرف دنشاب
 مامت و مشچت لاد و زغم ي گدمآرب و رسد تيفيك
 اَيضاً نيا لاصا .دنراد هرچ تايصوصخ
 و دنراد ي لکش کي اهقف !تسا بيچ ي ليخ ي ليخ
 دوخ ،تسا هيقف ي صخش هک دنيوگزن اسنا هب رگا
 مهن ي عراز .دمهفي م و دهدي م صيخشت ن اسنا
 ي لو ،تسا خرس ي کي و ديفس ي کي و هايس ي کي
 و لگاب هک مهن ي ناسک نآ .دنتسه روط کي همه
 لکش کي ،دنراد راک و رسد روما نيا و هزبس
 .اهنيا لاثما و دنراد

تموادم سفنه هک تسا نيا ي اربق اقتا نيا
 ماسقا زا مسق کي اب مادم ي نعي ؛تسا هدرک
 هدرک دتسو داد و دماوتفر ،دوخ صاخ
 راک و رسد و راد اب هشيمه تسا ن کم .تسا
 دعبو هتشاذگش سفنرد ي رثا و راد نيا و دراد
 و راد نيا دعب ،تسا هدرک فيطلت ارش حور
 هدرک ار راک نآ دعب ،تسا هدرک ار راک نيا
 هب عقاوم ي ضعبد رد ار و راد نيا ،تسا
 تساهدرک ناندن بَط ،تسا هديشک ش جلام
 راکش سفنو حور يور هک اهنيا مامت و ...و
 .تساهدرک راک مهنش ندب يور ،تساهدرک

و تموادم اُطساو هب ن اسنا لکش ي تقو
 نامه رثا رد ،دنک توافتي حور دتسو داد
 و مکارترثا رد و دهدي م ماجنا دراد هک ي راک
 .دَنکِم ريغت مهن تروص ،ل اعفا نآ ي دايز
 ؛دوشي مند ضوع هبترمکي هک تروص
 ،تساهدمآ رد تروص نيا هب ن لآ هک ي تروص

دصد ای و ل عفر ازه هد ای ل عفر ازه رثا رد
ی رثا ی لعفر ره رد و تسا هدوب ل عفر ازه
هب ات تسا هدش گرزب ش رثا و تسا هتشاذگ
ی رثا ی لعفر هس پ. تسا هدمآ رد تروصن یا
ی رثا ره هک تسا هربخ مدآ نآ و تسا هتشاد
دنیبی منار رثا نآ س که همه اما ؛ دنیبی م ار
، دیراذگی م با تفرآ رد ار هاید ذغاک کی اشد
رییغت ش گنر دینیبی م و دیوری م دعب هقیقد کی
دینیبی م و دیوری م دعب هقیقد ود ، تسا هدرکذ
، دعب هقیقد هس ، تسا هدرکذ رییغت ش گنر هک
ات ... و زور ود ، زور کی ، دعب هقیقد راهچ
گنر هب هاید ذغاک دینیبی م زور ج نپ زا دعب
ذغاک زا دیفسد گنر ی تقو هچ . تسا هدش دیفسد
و تسا هدرک روبع هاید

تسا هدش دیفسد اتتغبد؟ تسا هدش دیفسد، ی هاید
 دیفسد زور چنپ تدم رد؟ زور چنپ نیا تدم رد ای
 ،دش تمسق زور چنپ هب ریغت نیا سپ؛ تسا هدش
 ره ،باتفا ریز تعاسد هدزاود هب مه زور ره
 هقیقد ره سپ ،هقیقد تصشد هب مه تعاسد هدزاود
 ی هاید گنر ندر بنیدزا ی ارب باتفا شباتزا
 !؟ میهدی مذ ص یخشتام ار چی لو ؛دوب رثوم ذغاک
 ،میدید هقیقد ود زا دعبن لآا ار ذغاک نیا هکام
 ریغت املسم نکیلو ؛مینیبی م ار گنر نام هه نیعب
 ی سک تسا نکمم .مینیبی مذام ی لو ،تسا هدرک
 لصا کین اونعب ،ضرف ملاء رد ی تحایو دشاب
 تار بیغت نیا هک دشاب ی سک مینک ضرفی عوضوم
 هیناث تصشد هب مه ار هقیقد کی ولو ،دنیب ار
 ره ای هیناث ره رد تار بیغت دناوتب ،مینک تمسق
 .دنیب ار هیناث

ناسنا و تسا روطنیمه مه ناسنا رد سپ
 چراخ ،تسا ملاء رد هکی لک تنس نیا زا
 تادوجوم زا نومذ نیرتهب ناسنا هکلب ؛تسیند
 ن اونعب ی لعای لع دنوادخ هک تسا نوک ملاء
 لمعره سپ ،تسا هداد رارق دوخی ارب هفیلخ
 لامکو و حور رد ،دهدب ماجنا ناسنا هکی لعفو
 نآ ی نعید ؛تسا رثوم وای گدنزاس رد و وای
 و دنزی م لکش و دزاسی م ار مضحم تیلباق
 هتخاسن اسنا هکی تقوات .دنکی م ی دنبت روص
 ی لو ؛تشاد ار زیچ همه تیلباق ،دوب هدشند
 !؟درک دوشی م راکه چرگید دش هتخاس ی تقو
 تیلعف کی ات دهدب تسد زا ار تیلعفن یا دیاب
 .دنک ادیپ رگید

دناوتی م رتهب تسا هدرکذ مانگ هکی ناسنا
 ؛تسا هدرک مانگ هکی سک نآ ات دنکی ی ط ار هار
 ش سفند تروص ،تسا هدرک مانگ هکی نآ نوچ
 لاماد ،تسا هدز بلقا و تسا هداد تیلعف ار

دیب دنگی طار لامکه هار هبترم ود هکنیا یارب
هتبا ؛ دنز برگید بلاق و دنک درخار بلاقنیا
نید زاتیلعفن آ و دوشی م درخ م ه بلاقن آ
رگید تیلعفترو صهبتیلباقن آ و دوری م
،تسا هدرکذ هانگه کی سک ن آ اما ! دیای م رد
ی م هدز ترو صءاروف ،تسا ضحم تیلباق
تیلباقه کتسا ی دوجوم ن اسنان یار باند . دوش
! دراد ار زیچ همه

هَبْغُ هَطْساوَهْبْ هَكْلام رِبْ نِاسْنا تَيْلُضْفاً

هَبْغُ هَطْساوَهْبْ تاناوید زاتاند و ،لقء

تاساسدا

مرکالوسر زاهماء قیرط زاتیاور

:دنگی م لقمس و هلا و هیلع الله یلصد

بَکْر و تَکْلامْلا قَلْذ ی لاعت و کرابت الله نإ

و مْناهبْلا قَلْذ و ،لقءا مهیف

هيف بَكر و ناسنلا قَلذو ، ؤوهشلا اهيف بَكر
هتوهش لىء هلقع بَلغ نمف ؛ ؤوهشلا و لقعلا
هتوهش تَبَلغ نم و ، ؤكئلاما نم لىءا وهف
1! مئاهبلا نم لىءا وهف هلقع لىءا

رد و درك قلخار هكئلام لىءا لىءا دنوادخ»
و داد رارقو و درك ريمختار ضحم لقع اهنا
تاساسحا اهنا رد و درك قلخار تاناويد
؛ داد رارقار (تاساسحا لىءا توهش) ضحم
تاساسحا زامه و لقع زامه ناسنا رد اما
رب شلقع هك لىءا سكا ناسپ ، داد رارق
، تسانا رتلااب هكئلام زانك هبلغ شتاساسحا
دنگ هبلغ شلقع رب شتاساسحا هك لىءا سكا ناسا و
«! تسانا رتن بياپ ناسا ويدا زانك

هك تسانا لىءا دوجوم كالم هك تسانا نياسن تلاء
و لىءا لويه سفن كالم سفنو و تسين ريغت لباق
. تسين لىءا قرت لباق و تسين ضحم دادعتسا
لىءا ادپ لامل يئارزع و لىءا يئارسا و لىءا يئاربع
هكئلام ، شرع هلمد ، نبيرقم هكئلام ، دننگ
، ايءا لكوم ، ناسا راب لكوم هكئلام ، هئيزج
اهنيا ، لىءا لكوم و قزر لكوم ، هتام لكوم
هك لىءا وطن امه و ، دننگ لىءا ريغت چيه
ناسا تسانا درك قلخار اهنا لىءا لىءا دنوادخ
هذو دنوشى م هك هذ ؛ دننگه روطن امه م هر خا
هذو دننگى م ادپ ناصقن هذ ، دايى

هَر مَّابِ مُهُوَ لِقَلَّابٌ هُنُو قَبَسِي لَا نَوْمَرَكْمُ دَائِعُ لَبٍ ﴿١﴾
رمانا هذو دننگه ادخ م ركم ناسا گدنب اهنيا» 2؛ ﴿نَ و لَمَعِي
«. دننگى م لىءا ادخ

و دننگه لىءا يئارزع رانك دنواوتى من لىءا يئاربع
؛ دننگه لىءا يئاربع رانك دنواوتى من لىءا يئارزع
لقع كيتسانا هذو هداد و لىءا هك لىءا ناسا و لىءا
هذو هداد لىءا رگيد هك لىءا ناسا و تسانا لىءا
لىءا راناسا . تسانا لىءا رگيد لىءا تسانا

1 ص 1 ، ج 1 ، معنار شلا لىءا ؛ 180 ص 1 ، ج 1 ، لىءا سدم ، خير اتلا و ادبلا
فلاتخا لىءا رداق ؛ 4
2 27 و 26 هيا (21) عايينا مروس

تسا هكئلام

تایلك كاردا یانعم هبلقع ، تاناوید اما
تایلك . دننگب یلك كاردا دنناوتی مذ و دنرادن
و دنراد تاساسحا طقف و ، دننگی مذ كرد ار
تایئزج . تسا تایئزج هب طوبرم تاساسحا
، دسانشی م ار شاهچب لاثم ؛ دسانشی م ار
ار شنطوم ، دسانشی م ار شیاذغ

هَيئَزج رَوَصرد ارش دوخ دصقم ،دسانشم
 لها تاناويد .تسا ساسدا عبات و دنكى ملامعا
 .دنكى مزواجتمه تاساسدا زا و دناتاساسدا
 ريغ و تساشوم ساسدا زاريغ هبرگ ساسدا
 و ،تسا تاناويد رياس و گنلپ ساسدا زا
 .تسا نيمه مهرگيد تاناويد ساسدا

ناشلق و دنتسه ي تاساسدا كه مهي مدرم
 ي تاساسدا اهنيا لثم ،تسا ناشمشچ رد
 ناسنا و دنيوگي م ناسنا هب باطم كي .دنتسه
 ناسنا هب باطم كي ،دوشي م ي نابصع اروف
 اهنيا ؛دوشي م ليدعت اروف ناسنا و دنيوگي م
 تسا ي سكي نلاقع لجر اما .دناساسدا عبات
 هبترمكي ،دنيوگب وا هب ي بلطم رگا كه
 ؛دنك اوعد و دوشن ي نابصع و دنكش اخري
 .دوشن بلاغ و ارب تاساسدا ي نعي

مه و ارد ،درك قلخار ناسنا كه ادخ اما
 لكشم و ،لقع مه و تساهداد رارق ساسدا
 ود نا ابامناد كه تسانيمه رد ناسنا ركا
 يوسهبار واناسنالقع ؛تسا گنجر د و ريد
 كر دم نوچ ،دربي م تايلك ملاء و ي واء ملاء
 كه ي ياچنا هب امناد ار ناسنا و ،تسا تايلك
 ي ارب هكلام نوچ ،دشكي م دنتسه هكلام
 ار ناسنا مه تاساسدا و توهش ؛دنالقع ملاء
 .دشكي م تايعيبط و تاناويد ملاء هبو هدام هب
 ،نطب توهش ،ي مسج ي اهتذلا ،اذغ توهش
 بد ،تايصخش بد ،تساير بد ،زنارغ
 .تسا توهش ماسقا زاهمه ... و لام بد ،هاج
 نا زاساسدا و دشكي م فرطنيا زالقع
 هباي ارش رايتخاناسنا و ،دشكي م فرط
 ي م ساسدا تسد هباي و دهدي م لقع تسد
 ش توهش ربشلقع ،داد لقع تسد هبرگا .دهد
 داضتمر ماود كه ي ياچرد ي نعي ؛دنكي م بلاغ
 توعد ساسدا هبار ناسنا ي كي و دياي م شپ
 تسالقع قطنم ي كي ،لقع هب ي كي و دنكي م

قطنم لایند ناسنارگا ، ساسدا قطنم یکی و
وا ، دز نیمز ار ساسدا قطنم و تفر لقع
ساسدا قطنم رگا و ؛ دوری م هکنلام ملاء هب
دوری م تاناوید ملاء هب وا ، درک تیوقت ار

ملاسارد عورشم ریغ روما تمرح تاء

هرظنم کی یامنید هدرپرد هکی صاخشان آ
لائم ، دننیمی م ار زیگنات وهش رظانم زا
نیا یاشامت ، دنکی م انزی نزا بی درم ریپ
الاصا و دروآی م راک نیا رد ار اهنآ هرظنم
اهنیا

نآ ن دید لاصا! دنکی م ی ناز و راکانز ار
 کین دید. بتسا ساسحا نوچ! دیازی م انز، هدرپ
 ی چاشامت صخش نآ هب، ی سیلپ ی یامنیس هدرپ
 رطاخه ب نیا و، دهدی م ی یانج ی اهراک تئرج
 هب ار تاهدید: دیوگی م اذل. بتسا ساسحا
 رظانم نیا ن دید هک، نکذ زاب تاساسحا
 ی م کیدزن سد ملاء هب ار ناسنا، ی تاساسحا
 «!دنک»

عورشم ریغ رظانم ن دید تمرح تاء
 عورشم ریغ رظانم رد حور ندرکل ابند
 نایرع نز هب شمشچ هک ی سک ی نعید؛ بتسا
 نیا رد شحور و دنکی مذ مه انز سو ه، دتفین
 انز ی ارب شاهزیگنا و دیای مذ نییاپ حطس
 اجنیا رد سفن، دید رگا اما؛ دوشی مذ لیسگ
 ی م مه ندرکل ابند هب، ن دید اب و دیای م نییاپ
 دتفا.

دوب اجنیا رد ثحب؛ دوبن اجنیا رد نامثحب
 ای ی نلاقع لجر ار دوخ دناوتی م ناسنا هک
 دروایب راب ی ناوید لجر.

مارح اهزیچ زا ی لیخ م لاسا رد هکنیا تاء
 ناسنا هک بتسا تهج نیمه ی ارب، بتسا هشد
 ناسنا ار ناسنا، دروایب راب ی نلاقع ناسنا ار
 دنک ادج تاناوید زا و دروایب راب فیرشد
 نوچ؛ تسین بوخ تروصد سکع ن تشاد
 ی م کیدزن تروصد هب ار ناسنا، سکع ن دید
 لاب: «!وربانعم ملاء رد و رنگب تروصد زا و ورب
 ، تروصد ندرک عمج و تروصد هب ندرک هاگن
 ندرک هاگن. دنکی م تسرپتروصد ار ناسنا
 ندینش و بتسا مارح نآ هب هاگن هک ی ریوصد
 مارح نآ ندینش هک ی زیچ ره و ی قیسوم
 دنکی م لزانم لحر م نآ رد ار سفن، بتسا

و ناسنا تینلاقع ظفد رد رثوم لماوع

تاوهش ن دو منبوکنم

لقء ملاء هبار ناسنا هک ی لئاسو زا ی کید
بوکنم ناسنا لقع دراذگی مذ و دهدی م دنویپ
رئوم ی لیخ ن دید .تسا ن دیدن ،دوشد تو هشد
دوری م ش لابند هبار بق ،دید ات ن وچ ؛تسا
طقف ،مرحم اند نر هبار ن درک هاگن ن وچ
ش لابند هبار د و ن درک هاگن ؛تسین ن درک هاگن
ی مذی قرفم هدرم و نر !تسا ن درک تکر د
اما ؛درکی مذ تکر د ،درکی مذ هاگن رگا .دنک
رگید ،تفر ن آ ل لابند هبار د و داتفا هاگن رگا
حراوج و اضعا هبار ،دوری م هکل د !تسا مامت
ی م تکر د ش لابند هبار م ها هنا و دهدی م روتسد
ملاء لاصا !دناوتن هچ و دناوتن هچ ،دننک
!دوشی م ضوع

لد کاردا ی ارب اُچیرد و هار ، هدید نوچ
 رگا . دنکی مذایل دندنیدار هچیرد رگا . تسای
 م هک تقون آتای کدوک نامز زای ناوج هب
 و نزی انعماً لاصا دسرب غولب ن س هب دهاوخ
 و نزی هک دنادی مذلاً لاصا وا ، دنیوگزار ی درم
 مه غلاب ولو ، دنرادن ایدنراد توافقه مه اید درم
 و تسای نلاقع و ی توکلم ناسنا نوچ ؛ دوشب
 اید دنتفگ و ا هب ی تقو اما . ی تاساسحا ناسنا هب
 رسپ باط رتخد ، دوشی مه جوتمه و دمهی مه
 هب نیا . دنکی مه باط دوخ ی ارب جوز و دنکی مه
 نیا رد سفن دناشک و نداد قوسه اُطساو
 دوخ دننکذ ع لطمه ار سفن رگا . تسای لحرم
 بوخ . دنک ادیپ ار تاهج نیا دناوتی مذ سفن
 ادیپ دناوتی مذ !؟ میوگی مه هچ دینکی مه جوت
 نیا رد ات تشاذگ دازآ ار سفن دیابن اذلف ! دنک
 هب هک ی تیصعم ره و دیایب ی صاعم ی اهل بزم
 ! دور بش لابند هب ناسنا ، دنیوگب ناسنا

دیاب طیحم سپ ! تشاد هگزار سفن دیاب
 طیحم ، دشابن تیصعم ن آرد هک دشابی طیحم
 شور و ریس ، دشابن هاگتیصعم و دشابی ملاس
 رد هانگ و تیانج ، دشابی حیحص ریس دارفا
 هکنیا هب افاضم ، دریگزار ارقه مدرم سرتسد
 هب ناشدوخ ات دشابی حور ل امکر یس اهنا ریس
 زای یکی نیاربانب . دنسرب ی نلاقع اُلحرم
 ل یاسو ن دوبن ، لامک ی ارب ت آدمم و ت ادم
 دناوتی مذ ناسنا . تسای مدرم تسد رد تیصعم
 و درانگب مدرم تسد رد تیصعم ل ناسو
 نییاب بلق ، ریخن «! دشاب کاپ ت بلق» : دیوگب
 هبرگ ی ولج ار هتخپ تشوگ امش . دیایم
 تحیصنار وت ، ن مزیزع» : دیوگب و دیرانگب
 وت ی ارب نیا ؛ ی نکذ هداقتسا نیا زای هک منکی مه
 نیا «! دراد ررض وت ی ارب و تسین دیفم
 ی اهزیرغ نینچ ی اراد هبرگ !؟ تسای فرح
 ، دتفای مه ضو حی هام هب شمشچ ات هک تسای

ی‌هامرگا اما؛ دنکی م‌ب‌آ‌ل‌خاد ار ش‌ندب‌مامت
و دزادنا‌ی‌م‌ذ‌ب‌آ‌ل‌خاد ار ش‌دوخ‌دوخیب، دنیبند
!دشکی م‌رانک‌م‌ه‌ب‌آ‌زا
ک‌لم‌ی‌ف‌ر‌ط‌ز‌ا‌ه‌ک‌ت‌س‌ا‌ی‌ن‌ا‌س‌ن‌ا‌ن‌ا‌س‌ن‌ا‌ل‌ا‌ح
و گ‌ن‌ج‌ک‌ی‌و، ت‌س‌ا‌ن‌ا‌و‌ی‌ح‌ی‌ف‌ر‌ط‌ز‌ا‌و
؛ت‌س‌ا‌ن‌ا‌س‌ن‌ا‌س‌ف‌ذ‌م‌ل‌ا‌ع‌ر‌د‌ی‌م‌ی‌ظ‌ع‌ی‌ا‌غ‌و‌غ
ف‌ر‌ط‌ن‌آ‌ز‌ا‌ن‌آ‌و‌د‌ش‌ک‌ی‌م‌ف‌ر‌ط‌ن‌یا‌ز‌ا‌ن‌یا

رد ، تاظحازا یا هظحارهررد ، ی تقورهررد
 دشکی م دراد فرطن آزا یا هوق ، یرادیو باوخ
 هظح کی . دشکی م دراد فرطن یا زا یا هوق و
 هظح ، دیای م فرطن یا و دروخی م رُسناسنا
 . دنکی م ادیپن اسون مادم و دوری م فرطن آ رگید
 ی ولبات هحفص رد ناسنا یا هن اسون یا تقون آ
 ی نحنم ؛ دوشی م جرد ی یا هی نحنم لکش هب س فن
 قطنم رظنه طقنزا در فدادعتسا و تیلعفتاناسون
 نیا ندرک اشامت . تسالقع قطنم و ساسحا
 هچ رشب دارفا هک ، تسا بیجعی لیخاهی نحنم
 رازهرگا ! دناهدیشکن اشدوخس فنرد ی یا هی نحنم
 هاگتسد و س دنهم و شکشقن و زاسولبات و شاقن
 رد ار بالقن ابرض و بالقی یا هی نحنم هکی یا ه
 درگ هب ، دنیایب اجنیا دنکی م تبث رمع تدم مامت
 ساسحا ریوصتی نحنم نیا نوچ ؛ دنسری من نیا
 . دنکی م ریوصت دراد ار نآ و تسالقع و

رد هکلام ی توکلم تروص زورب تیفیک ناسنا

ساسحا و تفر لقع فرط هب ناسنا رگا
 ادیپی توکلم تروص تقونامهررد ، دنابوک ار
 ی نعید . دریگی م دوخ هب کلم تروص و دنکی م
 لاثم ، دنکی م توعدا ر مدآ هکی ساسحان آ رگا
 لقع قطنم توعدا ، نآ لباقم رد ؛ دشابل هج
 ی توکلم تروص ناسنا و تساملع هب
 هکی ساسحان آ رگا ای . دنکی م ادیپل یئاربع
 ، دنکی م توعدا تیناوید ملع هب ار ناسنا
 ، نآ لباقم رد ؛ دشاب تراغ و لتق و نتشک
 ناسنا و تساملع هب لقع قطنم توعدا
 ار کلم نامه تروص و ی لیفارسا تروص
 ناسنا هکی هانگن آ رگا ای . دریگی م شدوخ هب
 ندروخ و قافنا مدع و لخب ، دنکب دهاوخی م

،نآل باقم رد ؛دشاب ماتیا و نیکاسم و ارققق
 ت و عد قافنا و راثیا و لذبه ار ناسنا قطنم
 می ادیپ اری کلم نآ تروصد ناسنا و دنکی
 ره نینچمه .تسا یزوری اربرومأم هک دنک
 هفیظو کی رب لکوم هک هکئلام زا مادک
 ادیپ اری کلم نآ تروصد ناسنا ،دنتسه یصاخ
 درک تیوقت ار دوخ ردقن آری سکرگا .دنکی
 مامت و داد ماجنا ادخی اربار تادابع مامت هک
 اجبلقع قطنم ساساربار هتسد تافصد نیا
 عیمج عماج هک دنکی مادیپ ی تروصد ،دروآ
 اری ل یئار بج تروصد مه ؛تسا هکئلام تافصد
 مه و دراد اری ل یئار زع تروصد مه و دراد
 تروصد مه و دراد اری ل یئاکیم تروصد
 .دراد اری هکئلام روص مامت و ،دراد لیفارسا
 هضم تیدوبع هلحرم رد ناسنا رگا
 هک دنکی مادیپ ادخ تروصد ،دمآ رد

رد! تسا کلم تروصد قوفام ادخ تروصد

تسا دراوی تیاور:

ردار مدآ ادخ»^۱! هتروصدی لع مدآ قلذ الله نإ
«! دیر فآش دوخ تروصد

ادخ و تسیند یجراخ تروصد دو صقم
ثیددی لیخ مه ثیدد نیا و^۲! درادذ تروصد
سپ! دوشی م اهت حبن آرد و تسا ی بیج
زا رتلااب دوری م هکئلام زا رتلااب ناسنا
لیئار بج زا رتلااب کلم مادک؟ تسیچ هکئلام
؛ دوری م هکئلام زا رتلااب ناسنا اما؟ تسا
ی اراد و دنتسیند سد ؤوقی اراد هکئلام نوچ
ساسحا دوجو اب ناسنا ی لو، دناضحم لقع
تسا هدادی قر تار دوخ، تسا لقع ؤوقد ضد هک
اذل، تسا هدرک لقع ؤوقب وکنم ار ساسحا و
ماقم و دوری م رتلااب هکئلام زاش اهجرد
هکئلام تافصد هممه هب تبسندی عمجلا عماج
مامت مدع لیئار بج رگا لاثم. دنکی م ادیپ
هممه لیفار سا ای دنکی م تیاند ار تادوجوم
رومأم لیئاکیم ای دنکی م ایجا ار تادوجوم
بناج زا فطل و تمحر هضافا و ی زور
تافصد عماج هک ناسنا نیا، تسا راگدروپ
ماقم رد ار اهنا مامت، تسا هدش هکئلام
درادی تیعماج

ردی ناطیش ن اوید تروصد لوصد تء

ناسنا

ساسحا اجنیا رد هکی سکن آ، فرطن آزا
، دوری م ن اوید ن آ غارسد و دهدی م هبلغ ار
ساسحا اجنآ رد رگا. دوشی م ن اوید ن آش سفند
و درک راتفر و لقع یاضنقم ن آ فلاخ و
ن لافل ابند هب و داد حجرت ار ساسحا زا
تروصد، دز نیمز ار ش لقع و تفر تیصم
تروصد و دریگی م دوخ هب ار ن اوید ن آ

۱. ۲۹۴ ص ۲، ج ۲، دمدا دنسم؛ ۱۵۲ ص، قودص خیش، دیحو تلا

۲. ۱۳۴ ص ۱، ج ۱، ی فاکلا

نَاطِيش تروصد، تيصعم لاد رد ن اوید
و درادن مانگ هک ن اوید دوخ نوچ؛ تسا
مانگ هک تیناوید ملاء رد ن اوید تروصد،
تسا هدرک قلخ ن اوید ار ن اوید ادخ! تسیند
زا و مانگی وور زا ار ن اوید راک هک ن اسنا اما
ن اوید تروصد، دهدی م ماجنا ی رجت ی وور
ن اوید تروصد هذ، دریگی م دوخ هب ی ناطیش
ن اوید و موصعم ن اوید نید! موصعم
تروصد ن آ تقون آ. تسا قرف ی ناطیش
تروصد هچ - ادخ هب هانپ - دیآی م هک ی ناطیش
تاناوید هم تروصد! تسا ی یاه

!موصعم ن اوید هذ ،ی ناطیشد ن اوید اُما ؛تسا
ی م اجک هب ن اسنا !؟میوگی م هچ دینکی م هجوت
!دوشی م رتتسپ ی ناوید ره زا !؟دسر

ی لصد مرکا لوسر هک ی تیاور نیا نیاربان
:دیامرفی م لّس و هلا و هیلع الله
،دهدب هبلغ ش توهش ر ب ار ش لقع هک ی سک ن آ
هک ی سک ن آ و ؛تسا رتلااب هکلام زا ش ماقم
ن اوید زا ،دهدب هبلغ ش لقع ر ب ار ش توهش
!تسا رتتسپ

ن وچ ؟تسا روطنیا ارچ و ؟هچ ی نعید
ادخ هک تسا ی صاخ هزیر غکی ی اراد ن اوید
و دنک ادیپ ل ماکت دناوتی مذ و تسا هداد وا هب
لاباب ن اوید س اسحا و هزیرغ زا دناوتی مذ
لابارگا ،دیایب لابیاب دناوتی م هک ن اسنا اُما ؛دیایب
لمع مهن آ ،داد ماچنا ی ناوید لمع و دمایند
م ه ن اوید زا ،مانگ و ی رّجت اب م اوت ی ناوید
عماچ هک دنکی م ادیپ ی تروصد و دیای م رتن بیاپ
هب ،تسا تاناوید رد زئارغ و تافصد عیمج
لقع قطنم نوچ !تنطیش تروصد هفاضا
ن اسنا ی لو !ن کن :دیوگی م وا هب لقع و دراد
نیا و دنکی م ی رّجت و دنکی م تفلاخم لقع اب
ی م ادیپ ی تروصد تقون آ ؛دهدی م ماچنا ار مانگ
دنک هجوت دناوتی مذ هجوچیه هب ن اسنا هک دنک
تروصد ،هذ !تسا گسد تروصد :دیوگب و
،هذ !تسا مابور تروصد ،هذ !تسا کوخ
هک ی تروصد ره ،هذ !تسا ل اغش تروصد
هفاضا هب دراد ن آ زا ی انومذ ،ی یوگب
!تیناطیش

باکترای هلا ی ایلوا و ایبنا دیکا ی هذ
ی صاعم

و تیاور همرد !تسا بیجعی لیخ مانگ
«لصا» :دنیوگی م مادم ن اگرزب ملاک و تایا
دوشب بوخ دهاوخی م هک ی سک «!دینکن مانگ
هک ی مدق ره دنک مانگ رگا اُما ؛دنکن مانگ دیاب

ن اویدار وت مانگن وچ، تسا دعب دنکی می ط
یور امشد لاماد. دنکی منا طیشدار وتو دنکی م
، رانگب مه مء اتود، می نا طیش تروصد نیا
هدرک رامد کی راوسه که تسا می باتک لثم
! می شاد

لِثْمِكَ أَهْوُلِمَحْيِمًا مُمْتَلِئَةً وَتَلَأَ أَوْلِمُدٍ نَيِّدًا لُثْمًا
1. ﴿أَرَأَيْتَ لِمَحْيِرٍ مَحِلًّا﴾

نیا، دنشاد هدرک رابدرامدیور باتکرگا
! تسیند ملاء و ناسنا که

1. ۵. ۵. ۶۲) معجم هروسد

ش تروصد ،تسا مانگ ل و غشم هک ی سفند
 دهاوخب رگا و تسا مانگ تروصد
 ی نازرا هیاپی ورسفند آ ،دنکب کولسد و ریسد
 ۱﴿رَأْنَأْ نَمَّ مَرَقْدَ أَفَشْدَ نَلْعَ﴾ رگا .دوشی م راب
 ن اگرزب مامت اذل !دوری مذ ولج مدق کید ،دشاب
 ی م و دنکی م توعده مانگ کرت هب ،هار نیا
 :دنیوگ

رگید کولسد و ریسد ،تسا ی هانگل ها ی سکا ات
 رصتخم هب ی تد هکلب !درادن ی یانعم چیه
 ی م ل طاب و ال امعا مامت ،تعیرش ز ا ی تفلاخم
 !دوشد

ی نادمه ی لقنيسد لام دنوخآ مو حرم هرابرد
 :دنکی م ل قد - هیاء الله تمحر -

رادقم نامز ن آ رد هفوصتم ی اسور زا ی کی
 اهنیا ل اثما و ی فرشا ی اهل و پ و لاط زا ی دایز
 .دوب هداتسرف دنوخآ تمدخ هیده ناو نعب
 ات .دوب هتسشن ل ز نم رد فجن رد مه دنوخآ
 روتسد دنوخآ ،دنرو آی م دنوخآ مو حرم تمدخ
 ن آ رد ی سک و دنراذگب ی یاج هک دهدی م
 ی م ب جعت اهدرگاشد هُمه دعب !دنکذ فرصد
 ،دمآی م شتسد هبل و پ تقو ره دنوخآ هک دننک
 س و بجم ن لآ ار چ سپ ،درکی م تمسقا اروف
 !؟تسا هدادن فرصد هزاجا و تسا هدرک

اهل و پ نیا هک ی صخشد نامه ،هام شش ز ا دعب
 فجن و دنکی م [هبوت] ل سغ ،دوب هداتسرف ار
 زا ی یاضاقت و دسری م دنوخآ تمدخ و دوری م
 ،دتفای م و ا هب دنوخآ مو حرم مشچا ات .دنکی م و ا
 دعب و دنراذگی م ش یولج ار اهل و پ ن آ ل و ا
 ؛دنزی م ار ش یاهل بیسد و دنکی م بلط ی چیق
 هدرک لوبق و تزا ار لوپ رگا» :دنیوگی م دعب
 «!م تشادن ار اهل بیسد ن دز رب تردق ،مدوب

،تسا تنسد تعیرش رد ل بیسد ن دز هک لامح
 رادربش ز اسد تفلاخم رادقم نیا اب تعیرش سپ
 ؛تسا بیجع ی لیخ !دزاسی مذ نیا اب و تسیند

ردقن یا! درادنش زاسد مه تفلاخم رادقم نیا اب
!دشاب هتشاد هبقارم و دشاب عیطم دیاب ناسنا
ناسنا ی توکلم تاداعتسا ن دیسر تیلعف هب
حلاصت بیرت هطساو هب

هب ش سفن تینلاویه دیاب ناسنا نیاربان
تیلعف هلحرم هب و ،دسرب تیلعف هلحرم
دیاب تیرتو ،دشاب تیرترثا رد دیاب ن دیسر
تیرتو ،دشاب حلاصت بیرت

و ی نلاقع ماقم هب ار ناسنا سفنداً امئاد ح لاص
 دنکی م رود ت اساسدا زا و دنکی م کیدزنی تو کلم
 تعاط ل ابند و دنشابند تیرت تحت هک ی دارفا
 هب ی هاوخذی هاوخذ اهنا سفند ، دنورن راگدرو رپ
 هب رهاظ رد هچرگ اهنا . دوشی م هدیشک ت اساسدا
 تقون آ . دنان اوید عقاو رد اما ، دنان اسنا تروص
 رار سا و نطاو بدرون ملاء هک خزر بر د و منهد رد
 ی ناسنا و ی ناوید باسدر گید ، رهاظ ملاء هذ ، تسا
 رهاظ باسدر هذ ، تسا نطاو باسدر س اسار ب ... و
 ناسنا ربی ملاوع ، ی تو کلم روص ن آ یور تقون آ
!نَجْلا اُمّا و رانلا اُمّا : دوشی م فشکنم

کلاس ی ارب بئاصم و تالاکشم زور ب لیلد

الله ی لیا

ی ا همدقم ، دش ضرع هک ی بلاطم نیا مامت
 زا ی ضعب ی لعاً ی لع دنوادخ ارچ هک دوب
 شوگو و دنکی م دز شوگن اسنا هب ایند رد تا قوا
 و رار طضال باد هب ار ناسنا و دهدی م ی لام
 ات درو آ می مرد هصغ و مغل باد هب و ی گراچیب
 عاطقنا ادخ ی وسه بدل ان آ رد ناسنا هکنیا
 و ماقم عیفرت بجوم عاطقنا ن آ و دنک ادیب
 دوشب تیتو کلم و لقع ماقم ی وسه بوا ت کرد
 ی لع دنوادخ هک تسا ادخ فاطلا زا نیا
 همدقم ن اوذع هب نیا و دنکی م ار راک نیا ی لعاً
 دننام و دراد تیلباق ناسنا سفند نوچ ؛ تسا
 غاد ار ن آ و دنراذگی م هر و کرد هک تسا لاط
 ار ششغ و ل غ هکنیا ات دنکی م ش بود و
 یور دعب ، دنراذگی م هر و کرد ار ن هآ . دنریگب
 شرسد یور رب ات دنچل و آ و دنراذگی م ن ادنسد
 کئیدعب و دوشد هتخیر شیا هل باغذ ات دننزی م
 ی م درس هکنیا ات ، دنتفای م ش ناج هب اهنز
 زاب و دنهدی م رگید ش تا کی هبترم ود ؛ دوشد
 ؛ دوشی م درس ات ، دنهدی م ی راکش کچر و تسد
 ن امه هب ش تروص ات رگید ی شتا روطن یمه و

رگنها داتسا نا هک ی تیرت و بولطم تیفیک
دیایبرد ، دراد رظن رد نها نیا هب تبسن
و تَدش سپ ؛تسا روظنیمه مه ناسنا
فطلا ، دوشیم ادیپ ناسنا یارب هک ی یا هلاب
!عاطقنا یارب تسا راگدروپ

یارب دود یاهمدقم میتفگ بشما هک ی بلاطم
فطلا اهنیا هکنیا هب میناسرب ار بلاطم هکنیا
رگا !دنک رارف دیابن ناسنا و تسا راگدروپ
یاهصدغ و مغانی تَدش ای راتفرگ تقوکی
!دریبهانپ ادخ هب آروف ، دش ادیپ ناسنا یارب
تَدش و هصدغ و مغانیا لاصا

هذ، در بید هانپ ادخ هب ناسنا هک تسا نیا یارب
 می هابتشا ام یلو؛ دنزبرد نآ و رد نیا هب هکنیا
 می، دوشب ادیپی تّدش ای یاه صغ و م غرگا و مینک
 تّدش نآ هچرگ، مینک جلاء ادخ ریغ هب میهاوخ
 و دشاب ام یاهی تساک هجلاعم و ام هجلاعم یارب
 ن میوسه ب: دیامرفی م ادخ هک دشاب نیا یارب
 میسر ب اجنآ هب دیاب ام و «!ایب»

؛ مینک مامت ار ثحب نیا بشما میتساوخی م
 هب الله عاشن اات، دیشاب هتشاد ار همدقم نیا اما
 همدقمای ذ رد رگید بش کید ادخ تساوخ
 مینک تبص

ناسنا عاقترا ی ساسا ل ماء تیصعم کرت

ن یاربانب، تسا تیصعم کرتی ساسا رجد
 هم هک میر او دیم دنوادخ تساوخ هب الله عاشن ا
 گنس و ی ساسا رجد نآ میشاب قفوم ام
 ادخ یوسه ب و میرانگب راک بوخ ار انبریز
 سفز هک درانگی مذ تیصعم کرت. مینک مکحم
 ی ناویدت اساسا ل ادوگو و بلاجنم رد ناسنا
 ناسنا ی تقو! تسا منهج اجنآ. دور بورف
 و، دراد عاقترا تیلباق تقون آ درکن تیصعم
 تآبحتسم و هنس دل امعا هک ی رادقم ره هب
 دوری م لایبو دشکی م لایب ار دوخ دهدب ماجنا
 دیفمی ماگنه تآبحتسم و هنس دل امعا نآ
 تیصعم ی تقو اما؛ دشابن تیصعم هک تسا
 دوری م نیدزا و دزوسی م هنس دل امعا دشاب
 قفوم ار ام الله عاشن ا ی لعائی لع دنوادخ
 و هنس دل امعا و تیصعم کرت هب دنکب
 ی لعافا و دهدی م قیفوتش دوخ هک ی تآبحتسم
 دشاب تیصعم کرت اب هارمه هک میهدب ماجنا
 دمحم لآ و دمحمی لع ل صد مهلا